

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DAVID PEACE • İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR

*

DAVID PEACE

İşgal Altındaki Şehir*

Türkçesi: Dost Körpe

Roman

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR*

DAVID PEACE, 1967 Ossett doğumlu İngiliz yazar. Manchester Polytechnic'teki eğitimini yarıda bırakıp İstanbul'a geldi ve İngilizce öğretmenliği yaptı. 1994'te Tokyo'da öğretmenlik yapmaya başladı, halen orada yaşamaktadır.

The Red Riding Quartet isimli dörtlemesiyle 2003'te Granta En İyi Genç İngiliz Romancı ödülünü, *GB84* adlı romanıyla da 2004'te James Tait ödülünü kazandı.

Yazarın tüm dünyada ilgiyle karşılanan ve sinemaya uyarlanan *The Damned United* adlı romanı da yayına hazırlanmaktadır. *Tokyo Üçlemesi*, *Tokyo Sene Sıfır* ve *İşgal Altındaki Şehir*'in ardından *Tokyo Regained* ile devam edecektir.

DOST KÖRPE, 1972'de İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi İş İdaresi Bölümü'nde okudu, İÜ İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. 1991 Yunus Nadi Yayınlanmamış Öykü Kitabı Ödülü'nü kazandı. Zaman Sona Ermeli (1993, Öykü/Era Yayınları), Günah Yiyen (1997, Öykü/Metis Yayınları), Kıyı (1998, Şiir/Şiir Atı Yayınları) ve Nötralizör (2010, Roman/İş Bankası Kültür Yayınları) adlı kitapları yayınlandı. E. A. Poe, William Blake, Anthony Burgess, Henry James, H. P. Lovecraft, Frank Herbert, Emily Dickinson gibi birçok yazar ve şairden çevirileri bulunmaktadır.

*SEL YAYINCILIK

Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul

Tel. (0212) 516 96 85 Faks: (0212) 516 97 26

<http://www.selyayincilik.com>

E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

*SEL YAYINCILIK: 521

ISBN 978-975-570-544-6

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR

David Peace

Kitabın Özgün Adı:

Occupied City

Türkçesi: Dost Körpe

Roman

© David Peace, 2009

© Faber and Faber ve AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
Sel Yayıncılık'a aittir, 2011

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı

Editör: Bilge Sancı

Kapak ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Kasım 2011

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası

Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203

Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

David Peace

İşgal Altındaki Şehir

Türkçesi: Dost Körpe

Roman

Anneme

İtaatkâr oğul, babasını öldürür.
İffetli adam, komşularıyla zina yapar.
Zampara, saf bir insana dönüşür.
Cimri, altınları pencereden avuç avuç atar.
Savaşçı kahraman, bir zamanlar kurtarmak için
canını tehlikeye attığı şehri
ateşe verir.

Tiyatro & Veba, Antonin Artaud, 1933

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, bir yazarsın ve kaçıyorsun...

Kışın, kucağında kâğıtlarla, bu Ocak gecesinde, bu Tokyo sokaklarında, suç mahallinden kaçıyorsun; kardan ve çamurdan, bankadan ve cesetlerden; suç mahallinden ve kitaptaki sözlerden kaçıyorsun; başta seni cezbedip büyüleyen, sonra kandırıp alt eden, şimdiyse tuzağa düşüp hapsolmana yol açan sözlerden...

Geceden fazlasının, kardan fazlasının tehdidini savuran bir gökyüzünün altında şimdi uflayıp pufluyorsun, uflayıp pufluyorsun, soluk soluğa...

Çünkü kulakların onların adım adım, fısıldaşarak ve mırıldanarak yaklaştığını duyuyor. Kulakların adım adım, salya akıtarak ve hırlayarak yaklaştıklarını duyuyor, adım adım, adım adım...

Yüz İblisin Katıldığı Bir Gece Yürüyüşü...

Gecede tökezleyince gözlüğün burnundan düşüyor. Karda sendeleyince kâğıtların elinden düşüyor. Gecede ve karda, gözlüğünü ve kâğıtlarını el yordamıyla arıyorsun, görme yetini ve eserini arıyorsun. Ama hayalet yüklü rüzgâr şimdi burada, kuruntulu hava yine üstüne çöktü. Kâğıtlarını çalıyor ve gözlüğünü kırıyor, sayfalarından bir tipi oluşturuyor, kırık gözlük camı parçalarından bir fırtına oluşturuyor, sen yüklü rüzgârda kollarını sallarken, hayaletli havada çırpınırken...

Ama sonra rüzgâr kesiliyor ve şimdi o hava da kayboluyor, sayfalar ve cam parçaları yere düşüyor. Gözlüğünü kapıyorsun, kâğıtlarını, müsveddeni kapıyorsun; müsveddesini

yazacağın kitabın;

yazılmayacak

bu

kitabın...

Çözülmemiş bir suçu anlatan bu tamamlanmamış kitabın. Bu Kış kitabının, bu Cinayet kitabının, bu Veba kitabının.

Ellerinde boş sayfalarla, burnunda boş çerçeveyeyle, şimdi ilerideki Kara Kapı'yı görüyorsun ve tekrar koşmaya başlıyorsun, bu Ocak gecesinde, uflayıp puflayarak, Tokyo sokaklarında, uflayıp...

Şimdi koşmayı kesiyorsun.

Kara Kapı'nın altında, sığınacak yer arıyorsun. Rutubetli gölge-
lerinde çömeliyorsun. Kapının saçağının altında **hi** burada başka kimse
yok, sadece gecenin parmak uçları, kardaki ayak izleri var. Bu kapı bir
zamanlar bir hazineydi, bu kapı şimdi neredeyse bir harabe; ama bu
kapı hâlâ duruyor, belki de bu kapı artık bir sığınak. Bu gece kargalar
yok, tilkiler yok, serseriler yok, fahişeler yok. Sadece gece ve kar var,
soğuk parmak uçlarıyla ve kirli adımlarıyla. Soluk soluğasın, palton
sırılsıklam, kan tükürüyorsun, kâğıtlarında kırmızı lekeler var. Nefesin
kokuyor ve karnın şişkin, gözlerin kanlı ve yüzün şişmiş...

Ama burada, bu Kara Kapı'nın altında, bu rutubetli gölgelerde, bu-
rada saklanacaksın. Burada içeride, içeride burada...

Burada saklanacaksın...

Saklan! Saklan!

Bu şehirden, nefes nefese, bu şehirden, zamanın dışında. Bu lanet-
lenmiş şehir; isyan şehri ve deprem şehri, suikast şehri ve darbe şehri,
bomba şehri ve yangın şehri, hastalık şehri ve açlık şehri, bu yenilgi
şehri, yenilgi ve teslimiyet...

Bu lanetlenmiş şehir; soygun şehri ve
tecavüz şehri, cinayet şehri,
cinayet ve veba...

Bunlara tanık oldun, bunları belgeledin, döktüğün mürekkeple, le-
kelediğin kâğıtlarda. İçeride burada, burada
içeride...

*"...Edo döneminde popülerleşmiş bir hayalet öyküsü anlatma oyu-
nudur. On yedinci yüzyılın ortasında samuraylar arasında bir cesaret
sınavı oyunu olarak yaygınlaşmıştı, ama on dokuzuncu yüzyılın ba-
şında halk tarafından da benimsendi. Oyun bir grup insanın alacaka-
ranlıkta, her biri uçuk mavi bir abajurla örtülü yüz adet mumun
ışığında toplanmalarıyla başlar. Sonra herkes sırayla bir doğaüstü
korku öyküsü anlatır ve her öykünün sonunda bir mum söndürülür.
Akşam ilerledikçe ve öyküler anlatıldıkça oda giderek loşlaşıp kasvetli
bir hale gelir; yüzüncü öykü de anlatılıp son mum söndürülünce oda
tamamen kararır. Bu anda karanlıkta, korkunç öykülerin anlatılma-*

sıyla çağrılmış gerçek hortlakların ya da canavarların peydahlanacağına inanılır...

Kan lekeleri, gözyaşı izleri, ölü harfler ve ölü cümleler. Başını kâğıtlarından kaldırıp bakıyorsun, gözüne bir merdiven iliştiriyor, bir üst kata çıkan bir merdiven, şehirden uzaklaştıran bir üst kata. Kâğıtlarını telaşla topluyorsun, merdiveni çıkmak için koşuyorsun, hafif parmak uçları peşinden çıkıyor, usul adımlar seninkileri yankılıyor...

Bir adım, iki adım, üç adım, dört...

Merdivenin yarısına çıkınca kımıldamadan duruyorsun, eğiliyorsun, çömeliyorsun, nefesini tutarak...

Üst kattaki bölmede, yüksekte, çatının altında, başının yukarısında ışık var, burada, Kara Kapı'nın içinde,

burada yalnız değilsin, burada *bir varlık var...*

Tekrar çıkıyorsun, tekrar duruyorsun ve şimdi görüyorsun...

Üst kattaki bölmede, bir okült çemberin içinde...

On iki mum ve on iki gölge...

İşgal Altındaki Şehir'de, Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, on iki mumdan oluşan bu okült çemberin içinde, şimdi dizlerinin üstündesin.

Birden odanın tavanı bir şimşekle aydınlanıyor. Bakıyorsun, dinliyorsun. Gökgürültüsünü, çatıya yağan sağanağı duyuyorsun. Dinliyorsun, bakıyorsun...

Mumların ışığında, havada sallanan bir el çanını görüyorsun ve şimdi duyuyorsun; bir çanı duyuyor ve bir eli görüyorsun...

Kırmızı çan ve beyaz el, beyaz kol ve kırmızı yen ve bir kadının beyaz yüzü...

Kadın, bir medyum, karşında duruyor...

Mum çemberinin ortasında,

o halkanın ortasında ayakta duruyor...

Saçı ve cüppesi şimdi ani bir fırtınayla dalgalanıyor, çünkü yüklü rüzgâr seni burada yine buldu, hayaletli hava yine buldu, medyum çanı tekrar tekrar çalarken, tekrar tekrar...

Çana şimdi ağır ağır çalınan bir davul eşlik ediyor,
medyum dans etmeye, dönüp durmaya başlıyor...

Çan çınıyor ve rüzgâr uluyor çılgınca,
davul durmadan çalınıyor, tekrar tekrar...

Parçalanmış tahtaların arasından geçen ayaklar
dans ediyor, fırıl fırıl, döne döne...

Kadın birden duruyor, birden hareketsiz kalıyor şimdi,
donakalıyor, elindeki çan düşüyor...

Kadın şimdi birden karşına geçip konuşuyor:

“Öykü anlatma oyunu başlasın...”

Sonra sana yaklaşıyor,
bu Zapt Edilmiş Şehir’de...

Medyum karşında yere yığılıyor, şimdi doğrulup oturuyor, gergin
ve hareketsiz ve şimdi ağzı açılmaya başlıyor, konuşmak için. Sanki
ruhani, monoton bir sesle konuşuyor. Ölülerin sözlerini söylüyor...

“Senin yüzünden buradayız,” diye fısıldıyorlar. “Senin yüzünden
sevgili, dünyalar tatlısı yazarımız, senin yüzünden...”

Birinci Mum

Kurbanların Ağlayanların Tanıklığı

Senin yüzünden. Bu şehir bir tabut. Karda. Bir kamyonun kasasında. Bankanın önüne park edilmiş. Sulusepken karın içinde. Ağır, ıslak tentenin altında. Sokaklardan götürüldük. Yağmurda. Hastaneye. Morga. Sulusepken kar yağarken. Cenaze evine. Tapınağa. Karda. Krematoryuma. Yeryüzüne ve gökyüzüne...

On iki ucuz ahşap tabutumuzun içinde...

Bu on iki ucuz ahşap tabutun içinde yatıyoruz. Ama hareketsiz yatmıyoruz. Bu on iki ucuz ahşap tabutun içinde çırpınıyoruz. Karanlıkta değil, aydınlıkta değil; grilikte çırpınıyoruz; çünkü burası sadece gri, burada sadece çırpınıyoruz...

Bu gri mekânda,
mekân olmayan mekânda,
sürekli çırpınıyoruz, hep ve şimdiden...

Burada, iki yerin arasındaki yer olmayan yerde. Olduğumuz yerlerle olacağımız yerlerin arasında olan...

Ölümcül hayat,
yaşayan ölüm...

Bu iki yerin arasında, bu iki şehrin arasında:

İşgal Altındaki Şehir'le Ölü Şehir'in arasında, burada ikamet ediyoruz, Karınışık Şehir'le Ölüm Sonrası Şehri'nin arasında...

Burada ikamet ediyoruz, toprakta, solucanlarla birlikte, gökyüzünde, sineklerle birlikte, artık varoluşun evlerinde bulunmayan bizler. Kaybın ötesinde, gökyüzünden düşen ölü kuşların kanlı tüyleriyle kopuk kanatları üstümüze yağıyor. *Ama sizi hâlâ dıynıyoruz.* Şimdi varolmayışın evlerinde bulunan bizler. Kaybın ötesinde, balık sürüleri denizden sıçırıyorlar ve kanlı bağırsaklarıyla kopuk kafalarını

üstümüze saçıyorlar. *Sizi hâlâ görüyoruz.* Tekrar nefes almak istiyoruz, ama bir daha asla nefes alamayız. Kaybın ötesinde, tarlalardan koşup gelen sığır sürüleri kanlı leşleriyle ve kopuk uzuvlarıyla bizi eziyorlar. *Sizi dinliyoruz.* Tekrar geri dönmek istiyoruz, ama asla tekrar geri dönemeyiz. Kaybın ötesinde. *Sizi hâlâ seyrediyoruz.* Kefenlerimizin ardından...

Bu kefenler artık gözlerimizin önünde değil, bu kefenler artık gözlerimizin ardında, gözyaşlarımızla dokundular, ölümlerimizle örüldüler, bu kefenler isimlerimizin yerini aldılar, hayatlarımızın yerini aldılar...

Bu kefenlerin ardından,
hâlâ görüyoruz...

Hâlâ seyrediyoruz, sizi seyrediyoruz...

Ağızlarımız hep açık, ağızlarımız şimdiden açık. Ama artık konuşmuyoruz, artık konuşamayız, burada sadece ses çıkarmadan, ağzımızı kımıldatarak konuşabiliriz:

Sizin için önemli miyiz? Önemli miydik?

Ağızlarımız hep haykırıyor,
şimdiden haykırıyor, haykırıyor
o ağız:

İlgisizliğiniz hastalığımız; ilgisizliğiniz bir salgın...

Kederin ötesinde ikamet ediyoruz. *Ağızlarınızı kapıyorsunuz.* Acının ötesinde ikamet ediyoruz. *Gözlerinizi kapıyorsunuz.* Kederin ötesinde, umutsuzluğun ötesinde. *Kulaklarınızı kapıyorsunuz, çünkü bizi duymuyorsunuz, bizi dinlemiyorsunuz...*

Ve yorgunuz, öyle yorgunuz ki, öyle yorulduk ki...

Yine de ikamet ediyoruz, bu iki yerin arasında...

Sahipsizliğin ötesinde yatıyoruz. *Sarhoşken bize nutuk çekiyorsunuz.* Unutuluşun ötesinde bekliyoruz. *Yıkken bizi yok sayıyorsunuz.* Unutulduk ve ihmal edildik, gömüldük ya da yakıldık, tekinsiziz ve huzursuzuz, yerin altındayız ve göğün üstündeyiz, rüyasız ve uykusuzuz. *Acı çektiğimizi görmüyorsunuz.* Öyle yorgunuz ki, öyle yorulduk ki. *Yakarışlarımızı duymuyorsunuz.* Gözyaşı dökmeden ağlıyoruz, ses çıkarmadan haykırıyoruz,

yine de bekliyoruz ve hâlâ
seyrediyoruz...

İşgal Altındaki Şehir'le Ölü Şehir'in arasında, Karmaşık Şehir'le
Ölüm Sonrası Şehri'nin arasında bekliyoruz, seyrediyoruz ve çırpını-
yoruz. Burada, bu gri mekânda, burada bekliyoruz,
seyrediyoruz ve çırpınıyoruz:

*Bizi buraya mahkûm eden sizlere lanet olsun! Bizi burada tutan
sizlere lanet olsun! Kaypaksınız, öyle kaypaksınız ki...*

Kaypaksınız, kaypak sağlar...

Unutulduk, unutulduk ve reddedildik...

Yaşamlar unutuldu ve ölümler reddedildi...

Bize ölümlerimizi çok görüyorsunuz...

Bizi reddediyorsunuz ve hapsediyorsunuz...

Karmaşık Şehir'de, Ölüm Sonrası Şehri'nde, İşgal Altındaki Şe-
hir'in ötesinde, Ölü Şehir'in karşısında, burada hapsedildik, grilikte
hapsedildik, bu şehirde hapsedildik. Şehir olmayan bu şehirde,
mekân olmayan bu mekânda...

Burada ayaklarımızı sürüyoruz, ayaklarımızı sürüyerek dönüp du-
ruyoruz, tabutlarımızı taşıyarak. *Kalbinizde adımlarımızı duydunuz
mu?* Kendi küllerimiz, boyunlarımızda, kendi kemiklerimiz, bu tabut-
larda. *Bedeninizde parmak uçlarımızı hissettiniz mi?* Omuzlarımızı kal-
dırıyoruz, yüzlerimizi kaldırıyoruz, gözlerimizi kaldırıyoruz. *Bizi
geriye, ışığa geri götürmeye mi geldiniz?* Ayaklarımızı sürüyerek ışığa
geri dönmeye başlıyoruz. *İşgal Altındaki Şehir'e?* İşgal Altındaki Şe-
hir'de ayaklarımızı sürüyerek dönüp duruyoruz, bu on iki mumun et-
rafında dönüp duruyoruz, toplanıyoruz, etrafında...

İşgal Altındaki Şehir'e geri döndük, burada yine kurbanlarız...

Burada asla tanık değiliz; hep ve şimdiden kurbanlarız...

Bu yüzden ağlıyoruz. Hep ve şimdiden ağlıyoruz...

Burada, bir zamanlar sağ olan bizler...

Şimdi sürekli ağlıyoruz, burada...

Burada bu gece, ağlıyoruz...

İşgal Altındaki Şehir'de, ağlayanların sağları aradığı yerde. Ama
burada sağlar yok, bu gece bu mumların karşısında yok...

Burada bu gece, sadece ağlayanlar var...

Burada bu gece, sadece biz varız:

Yani bu gece yine Takeuchi Sutejiro, Watanabe Yoshiyasu, Nishimura Hideiko, Shirai Shoichi, Akiyama Miyako, Uchida Hideko, Sawada Yoshio, Kato Teruko, Takizawa Tatsuo, Takizawa Ryu, Takizawa Takako ve Takizawa Yoshihiro'yuz...

Ama hâlâ ağlıyoruz. Hep,

şimdiden ağlıyoruz,

hep ve şimdiden ağlıyoruz İşgal Altındaki Şehir'de:

İşgal Altındaki Şehir'de tarih yine 26 Ocak 1948...

Burada tarih hep, şimdiden 26 Ocak 1948...

Bu tarih hep ve şimdiden yaramız....

Asla iyileşmeyen yaramız...

Burada, hep, şimdiden o tarihin, o zamanın yaşandığı yerde; hep ve şimdiden, son kez:

Son kez. Sabahleyin yataklarımızda uyanıyoruz. *Artık yataklarımız olmayan yataklarımızda.* Son kez. Evlerimizde giyiniyoruz. *Artık evlerimiz olmayan evlerde, artık giysilerimiz olmayan giysileri giyiyoruz.* Son kez. Beyaz pilav yiyoruz. *Artık sadece siyah pilav yiyoruz, siyah pilav midelerimizi boşaltıyor.* Son kez. Berrak su içiyoruz. *Burada sadece siyah su içiyoruz, siyah su ağızlarımızı boşaltıyor.* Son kez. Gençliklerimizde, annelerimizle ve babalarımızla, kız kardeşlerimizle ve erkek kardeşlerimizle, karılarımızla ve oğullarımızla, kocalarımızla ve kızlarımızla vedalaşıyoruz. *Artık annelerimizle babalarımız, kız kardeşlerimizle erkek kardeşlerimiz, karılarımızla oğullarımız, kocalarımızla kızlarımız olmayan annelerimizle ve babalarımızla, kız kardeşlerimizle ve erkek kardeşlerimizle, karılarımızla ve oğullarımızla, kocalarımızla ve kızlarımızla.* Son kez. Karda, işe gitmek için yola çıkıyoruz. *Artık işimiz olmayan işimize.* Son kez. Kalabalıkların arasından trenlerimize ve otobüslerimize biniyoruz. *Artık trenlerimiz ve otobüslerimiz olmayan trenlerimize ve otobüslerimize...*

Son kez. İşgal Altındaki Şehir'de, ayaklarımızı sürüyerek ilerliyoruz...

Shiinamachi İstasyonu'ndan çıkınca ayaklarımızı sürüyoruz. Sulu-sepken karda. Son kez. Yoldan ayaklarımızı sürüyerek geçiyoruz. Ça-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

murda. Son kez. Teikoku Bankası'na gidiyoruz. *Artık banka olmayan Teikoku Bankası'na...*

Son kez. Kapıyı açıyoruz. *Artık kapı olmayan kapıyı.* Son kez. Ayakkabılarımızı çıkarıyoruz. *Ayakkabılarımız şimdi nerede?* Son kez. Terliklerimizi giyiyoruz. *Terliklerimiz nerede?* Son kez. Masalarımıza oturuyoruz. *Artık, artık bizim olmayan masalarımıza...*

Son kez...

Belgelerin ve muhasebe defterlerinin arasında, bankanın açılmasını bekliyoruz. Son kez, bu son günde, 26 Ocak 1948'de...

Saatin kollarının dokuz buçuğa ulaşmasını seyrediyoruz. Son kez. Banka açılıyor ve gün başlıyor. Son kez. Müşterilerle ilgileniyoruz. Son kez. Muhasebe defterlerine yazıyoruz.

Son kez.

Işıkların aydınlığında, ısıtıcıların sıcaklığında, bankanın çatısına yağan karın sulusepkene, sulusepkenin yağmura dönüştüğünü duyuyoruz. Ve bugün bankanın erken kapanıp kapanmayacağını merak ediyoruz. Bugün erken çıkıp çıkamayacağımızı, evlerimize, ailelerimize erkenden geri dönüp dönemeyeceğimizi merak ediyoruz. Havanın sayesinde,

karın sayesinde...

Ama kar sulusepkene dönüştü, sulusepken yağmura dönüştü ve dolayısıyla banka bugün erken kapanmayacak ve dolayısıyla bugün erken çıkamayacağız, evlerimize geri dönemeyeceğiz,

ailelerimize...

Bu yüzden bankada masalarımızda oturuyoruz, ışıkların aydınlığında, ısıtıcıların sıcaklığında oturup saatin kollarını seyrediyoruz ve müdürümüzün yüzüne kaçamak bakışlar fırlatıyoruz, arka taraftaki masasında oturan müdürümüzün; Bay Ushiyama'nın kendini çok iyi hissetmediğini biliyoruz. Yüzünden anlayabiliyoruz. Sesinden anlayabiliyoruz. Şiddetli karın ağrısı çektiğini biliyoruz. Neredeyse bir haftadır karının ağrıdığını biliyoruz. Bunun sebebinin ne olabileceğini hepimiz biliyoruz; dizanteri olabileceğini biliyoruz, tifo olabileceğini biliyoruz. İşgal Altındaki Şehir'de,

bunun ne anlama gelebileceğini hepimiz biliyoruz...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İşgal Altındaki Şehir’de, biliyoruz
bunun ölüm, ölüm anlamlarına gelebileceğini...

*Ama bunu atlatacak,
bunu
atlatacak...*

Son kez. Saatin kollarının ikiye ulaşmasını seyrediyoruz ve Bay Ushiyama’nın arka taraftaki masasından kalktığını görüyoruz, yüzü beyaz ve karnını tutuyor. Son kez. Bay Ushiyama’nın eğilmesini seyrediyoruz ve Bay Ushiyama’nın hepimizden özür dilemesini dinliyoruz. Son kez. Bay Ushiyama’nın erken çıkmasını seyrediyoruz...

Bunun ne anlama gelebileceğini hepimiz biliyoruz...

Bunun ölüm anlamına gelebileceğini biliyoruz...

Ama o sağ kalacak, yaşayacak. Hâlâ evi olan evine geri dönecek, hâlâ ailesi olan ailesine geri dönecek...

Ama biz bugün erken çıkmıyoruz. Biz evlerimize, ailelerimize geri dönmüyoruz. Masalarımızda, ışıkların aydınlığında, ısıtıcıların sıcaklığında oturuyoruz ve müşterilerimizle muhasebe defterlerimize geri dönüyoruz. Ve yağmurun sesini dinliyoruz...

Ve saatin kollarını seyrediyoruz...

Saatin kollarının üçe ulaşmasını ve bankanın kapılarının kapanmasını seyrediyoruz. Fiş yığınlarının arasında, gün içinde yapılan işlemleri karşılaştırıyoruz. Son kez. Para yığınlarının arasında, gün içinde alınan paraları sayıyoruz. Son kez. Ve sonra yan kapıya tık tık vurulduğunu duyuyoruz. Son kez...

Saatin kollarına bakıyoruz...

Son kez.

Saat şimdi üçü yirmi geçiyor, 26 Ocak 1948’de...

Üçü yirmi geçiyor, İşgal Altındaki Şehir’de...

Şimdi yan kapıya vuruluyor...

Üçü yirmi geçiyor ve o burada...

Katilimiz burada.

Bayan Akuzawa’nın kalkıp katilimize yan kapıyı açmaya gidişini seyrediyoruz. *Kırk iki yaşında diyorsunuz.* Katilimiz kartvizitini uzatıyor: Yamaguchi Jirō, Tıp Doktoru; Teknik Memur; Sağlık Bakanlığı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kırk dört yaşında diyorsunuz. Katilimiz müdürle görüşmek istiyor. *Kırk altı yaşında diyorsunuz.* Bayan Akuzawa katilimize ön kapıya gelmesini söylüyor. *Elli sekiz yaşında diyorsunuz.* Katilimiz dışarı çıkıyor. *Boyu bir altmış üç diyorsunuz.* Katilimiz ön kapıyı açıyor. *Boyu bir altmış diyorsunuz.* Bayan Akuzawa ona bir çift terlik getiriyor. *Boyu bir altmış beş diyorsunuz.* Katilimiz *genkanda* botlarını çıkarıyor. *Boyu bir elli sekiz diyorsunuz.* Bayan Akuzawa'nın müdürün gittiğini, ama müdür yardımcısının onunla görüşeceğini söyleyişini dinliyoruz. *İnce yapılı diyorsunuz.* Katilimizin başıyla onaylamasını ve önünden giden Bayan Akuzawa'ya teşekkür etmesini seyrediyoruz. *Normal yapılı diyorsunuz.* Çalışırken, katilimizin sıra sıra dizili masalarımızın önünden geçmesini seyrediyoruz. *Vasat yapılı diyorsunuz.* Bayan Akuzawa'nın katilimizi müdür yardımcısı Bay Yoshida'yla tanıştırmasını dinliyoruz. *Epey zayıf olduğunda hemfikirsiniz.* Katilimiz eğilerek selam veriyor. *Oval yüzlü diyorsunuz.* Müdür yardımcımız katilimize bir koltuk teklif ediyor. *Uzun bir yüzü var diyorsunuz.* Katilimiz oturuyor, yüzü sağa dönük. *Uzun bir burnu var diyorsunuz.* Müdür yardımcımız kartvizite bakıyor: Yamaguchi Jirö, Tıp Doktoru; Teknik Memur; Sağlık Bakanlığı. *Yakışıklı diyorsunuz.* Katilimiz müdürümüze semtte dizanteri salgını olduğunu söylüyor. *Soluk tenli diyorsunuz.* Müdür yardımcımız şimdi kendi kartvizitini uzatıyor: Yoshida Takejiro; Müdür Yardımcısı; Teikoku Bankası; Shiinamachi şubesi, Nagasaki-chö, Toshima Bölgesi, Tokyo. *Sarı tenli diyorsunuz.* Katilimiz, Bay Yoshida'ya salgının kaynağının Nagasaki 2-chöme'deki Aida apartmanının önündeki ortak kuyu olduğunu söylüyor. *Sol yanağında iki tane kahverengi leke var diyorsunuz.* Bay Yoshida başıyla onaylıyor ve bankanın müdürü Bay Ushiyama'nın şiddetli karın ağrısı yüzünden işten erken çıktığını söylüyor. *Sağ yanağında.* Katilimiz, Bay Yoshida'ya Bay Aida'nın kiracılarından birine dizanteri teşhisi konduğunu ve bu adamın bugün şubemize para yatırdığını söylüyor. *Sol yanağında morluk var diyorsunuz.* Bay Yoshida, Sağlık Bakanlığı'nın bu vakayı böyle çabucak öğrenmesine şaşırıyor. *Sağ yanağında bir yara izi.* Katilimiz, Bay Yoshida'ya Bay Aida'nın kiracısını muayene eden doktorun vakayı hemen bildirdiğini söylüyor. *Saçı kısa diyorsunuz.* Bay Yoshida başıyla

onaylıyor. *Saçı gri diyorsunuz.* Katilimiz bu bölgenin dezenfekte edilmesinden sorumlu Teğmen Parker tarafından gönderildiğini söylüyor. *Saçı çok uzun ve kır diyorsunuz.* Bay Yoshida yine başıyla onaylıyor. *Saçı siyah diyorsunuz.* Katilimize herkese dizanteri aşısı yapması ve mikroplu olabilecek bütün nesneleri dezenfekte etmesi söylenmiş. *Kahverengi bir takım elbise giyiyor diyorsunuz.* Bay Yoshida üçüncü kez başıyla onaylıyor. *Eski bir kışlık takım giyiyor diyorsunuz.* Katilimiz bu şubedeki bütün çalışanların, bütün odaların ve bütün paraların dezenfekte edilmesi gerektiğini söylüyor. *Üniforma giyiyor diyorsunuz.* Bay Yoshida tekrar kartvizite bakıyor: Yamaguchi Jirō, Tıp Doktoru; Teknik Memur; Sağlık Bakanlığı. *Üniformalı olduğuna eminsiniz.* Katilimiz işi bitene dek kimsenin dışarı çıkamayacağını söylüyor. *Kahverengi bir palto giyiyor diyorsunuz.* Bay Yoshida kol saatine göz atıyor. *Bir palto taşıyor diyorsunuz.* Katilimiz, Teğmen Parker'la ekibinin birazdan, işin düzgün yapılıp yapılmadığını kontrole geleceklelerini söylüyor. *Ceket giyiyor ama ayrıca bir ceket taşıyor diyorsunuz.* Bay Yoshida başıyla onaylıyor. *Bir baharlık ceket taşıyor diyorsunuz.* Katilimiz şimdi küçük, zeytuni çantasını Bay Yoshida'nın masasına koyuyor. *Kahverengi lastik ayakkabılar giyiyor diyorsunuz.* Bay Yoshida katilimizin çantayı açmasını seyrediyor. *Yanık turuncu lastik ayakkabılar giyiyor diyorsunuz.* Katilimiz küçük bir metal kutu ve üzerlerinde İngilizce yazılar bulunan iki tane, birbirinden farklı boyutlarda şişe çıkarıyor. *Ayakkabıları çamurluydu diyorsunuz.* Bay Yoshida 200cc'lik küçük şişedeki BİRİNCİ İLAÇ ve 500cc'lik şişedeki İKİNCİ İLAÇ yazılarını okuyor. *Botları temizdi diyorsunuz.* Katilimiz, Bay Yoshida'ya bunun Amerikalıların geçenlerde, hurma yağıyla yaptıkları deneyler sayesinde geliştirdikleri son derece etkili bir oral antidot olduğunu söylüyor. *Sol kolunda beyaz bir pazubent var diyorsunuz.* Bay Yoshida başıyla onaylıyor. *Üzerinde kırmızı harflerle "Dezenfekte Ekibi Lideri" yazılı diyorsunuz.* Katilimiz bu antidotun dizanteriye karşı tam bağışıklık sağlayacak kadar etkili olduğunu söylüyor. *Bir Tokyo Metropolitan Ofisi pazubendi var diyorsunuz.* Bay Yoshida yine başıyla onaylıyor. *Üzerinde siyah harflerle "Hastalık Önleyici Doktor" yazılı diyorsunuz.* Katilimiz, Bay Yoshida'yı tatbik prosedürünün kar-

maşık ve sıra dışı olduğu konusunda uyarıyor. *Bir Toshima Bölgesi pazubendi var diyorsunuz.* Bay Yoshida yine masasındaki kartvizite bakıyor: Yamaguchi Jirō, Tıp Doktoru; Teknik Memur; Sağlık Bakanlığı. Üzerinde *“Epidemi Önleme Ekibi”* yazılı diyorsunuz. Katilimiz, Bay Yoshida’ya personelini toplamasını söylüyor. *Sağ omzunda küçük bir zeytuni çanta taşıdığını söylüyorsunuz.* Hademeyi, karısını ve iki çocuğunu bile mi çağırayım? diye soruyor Bay Yoshida. *Yoksa solunda mıydı?* Katilimiz başıyla onaylıyor. *Bir doktor çantası taşıyor diyorsunuz.* Bay Yoshida masasından kalkıyor. *Siyah bir doktor çantası.* Bay Yoshida bizi çağırıyor. *Adım Takeuchi Sutejiro ve kırk dokuz yaşındayım ama burada artık Takeuchi Sutejiro değilim ve artık kırk dokuz yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Masalarımızdan kalkıyoruz. *Adım Watanabe Yoshiyasu ve kırk üç yaşındayım ama burada artık Watanabe Yoshiyasu değilim ve artık kırk üç yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Bankada ayaklarımızı sürüyerek yürüyoruz. *Adım Nishimura Hidehiko ve otuz sekiz yaşındayım ama burada artık Nishimura Hidehiko değilim ve artık otuz sekiz yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Bay Yoshida’nın masasının etrafında toplanıyoruz. *Adım Shirai Shoichi ve yirmi dokuz yaşındayım ama burada artık Shirai Shoichi değilim ve artık yirmi dokuz yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Katilimizin Bayan Akuzawa’ya dönmesini, şubenin bütün çalışanlarına yetecek kadar çay fincanı getirmesini söylemesini hep birlikte seyrediyoruz. *Adım Akiyama Miyako ve yirmi üç yaşındayım ama burada artık Akiyama Miyako değilim ve artık yirmi üç yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Bayan Akuzawa bir tepsi üstünde on altı çay fincanı getiriyor. *Adım Uchida Hideko ve yirmi üç yaşındayım ama burada artık Uchida Hideko değilim ve artık yirmi üç yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Katilimiz BİRİNCİ İLAÇ yazılı küçük şişeyi açıyor. *Adım Sawada Yoshio ve yirmi iki yaşındayım ama burada artık Sawada Yoshio değilim ve artık yirmi iki yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Katilimiz herkesin burada olup olmadığını

soruyor. *Adım Kato Teruko ve on altı yaşındayım ama burada artık Kato Teruko değilim ve artık on altı yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Müdür yardımcımız kelle sayımı yapıyor ve başıyla onaylıyor, herkes burada. *Adım Takizawa Tatsuo ve kırk altı yaşındayım ama burada artık Takizawa Tatsuo değilim ve artık kırk altı yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Katilimiz bir pipeti hançer gibi tutuyor. *Adım Takizawa Ryu ve kırk dokuz yaşındayım ama burada artık Takizawa Ryu değilim ve artık kırk dokuz yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Katilimizin fincanlarımıza berrak bir sıvı damlatmasını hep birlikte seyrediyoruz. *Adım Takizawa Takako ve on dokuz yaşındayım ama burada artık Takizawa Takako değilim ve artık on dokuz yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Katilimizin fincanlarımızı almamızı söylemesini hep birlikte dinliyoruz. *Adım Takizawa Yoshihiro ve sekiz yaşındayım ama burada artık Takizawa Yoshihiro değilim ve artık sekiz yaşında değilim; şimdi sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum.* Her birimiz kendi fincanımıza uzanıyoruz. *Bizler, burada şimdi grilikte olanlar.* Şimdi katilimiz uyarırcasına elini kaldırıyor. *Bizler, hep, şimdiden çırpınanlar.* Katilimizin serumun gücü konusunda, talimatlara harfiyen uymazsak, katilimizin talimatlarına tamamen uymazsak serumun diş etlerimize ve diş minelerimize verebileceği zarar konusunda bizi uyarmasını hep birlikte dinliyoruz. *Bizler, hep, şimdiden, sadece ağlayanlar.* Katilimizin şimdi bir şırınga çıkarışını hep birlikte seyrediyoruz. *Bizi kurbanlar olarak tanımlıyorsunuz.* Katilimizin şırıngasını sıvıya batırmasını hep birlikte seyrediyoruz. *Bizi kurbanlar olarak lanetliyorsunuz.* Katilimizin şırıngaya biraz sıvı çekmesini hep birlikte seyrediyoruz. *Yaşamlarımızın renginden habersizsiniz.* Katilimizin dilini önce alt ön dişlerinin üstüne getirmesini, sonra da alt dudağının arkasına sıkıştırmasını hep birlikte seyrediyoruz. *Bir suç mahallindeki kanıtlarız.* Katilimizin diline sıvı damlatmasını hep birlikte seyrediyoruz. *Sağlığımızda bizi tanı mıyordunuz.* Katilimizin sağ elini kaldırarak kol saatine bakmasını hep birlikte seyrediyoruz. *Bizi ancak öldüğümüzde buldunuz.* Katilimizin elini indirmesini hep birlikte seyrediyoruz. *Bir suç mahallinde.*

Katilimizin bize bu ilacın diş etlerimize ve dişlerimize zarar verebileceğini, o yüzden çabucak yutmamız gerektiğini söylemesini hep birlikte dinliyoruz. *Bir suç kitabında.* Hep birlikte kafa sallayıp onaylıyoruz. *İsimlerimizi, yüzlerimizi.* Katilimizin birinci ilacı almamızdan tam bir dakika sonra ikinci ilacı vereceğini söylemesini hep birlikte dinliyoruz. *Negatiflerde ve fotoğraflarda.* İKİNCİ İLAÇ yazılı 500cc'lik şişeye hep birlikte bakıyoruz. *Bir sayıya indirgenmiş.* Katilimizin ikinci ilacı almamızdan sonra su içebileceğimizi ve ağızlarımızı çalkalayabileceğimizi vaat etmesini hep birlikte dinliyoruz. *On iki, hep 12 yazacaksınız.* Şimdi katilimiz fincanlarımızı almamızı söylüyor. *Bu numarada, bu 12'de.* Fincanlarımızı hep birlikte alıyoruz. *Bu numarada, tekrar ölüyoruz.* Ve şimdi hep birlikte içiyoruz. *Tekrar tekrar, tekrar tekrar, tekrar tekrar, tekrar tekrar, tekrar tekrar, tekrar tekrar.* Katilimiz bize sıvıyı dillerimize damlatmamızı söylüyor. *Çünkü on iki değiliz.* Ve şimdi hepimiz sıvının acı tadını alıyoruz. *Takeuchi Sutejiro, Watanabe Yoshiyasu, Nishimura Hidehiko, Shirai Shoichi, Akiyama Miyako, Uchida Hideko, Sawada Yoshio, Kato Teruko, Takizawa Tatsuo, Takizawa Ryu, Takizawa Takako ve Takizawa Yoshihiro'yuz...* Hepimiz sıvıyı yutuyoruz. *Bizler, burada şimdi grilikte olanlar.* Ve katilimizin bize ikinci ilacı tam altmış saniye sonra vereceğini söylemesini duyuyoruz. *Bizler, hep, şimdiden çırpınanlar.* Katilimizin kol saatine baktığını görüyoruz. *Bizler, hep, şimdiden, sadece ağlayanlar.* Kol saatine baktığını görüyoruz. *Ağlayanlar ve bekleyenler.* İkinci ilacı hep birlikte bekliyoruz. *Bekleyenler ve seyredenler.* Katilimizin fincanlarımıza ikinci ilacı dökmelerini hep birlikte seyrediyoruz. *Bekleyenler ve uzananlar.* Yine fincanlara hep birlikte uzanıyoruz. *Uzananlar ve bekleyenler, tekrar.* Yine katilimiz kol saatine bakarken hep birlikte bekliyoruz ve yine işaret vermesini hep birlikte bekliyoruz. *Gülümseyişi.* Şimdi hepimiz katilin tekrar içmemizi işaret ettiğini görüyoruz. *Gülümseyerek.* Ve hep birlikte içiyoruz. *Ve biz içerken gülümsüyorsun.* Ve katilimizin beklediğini hep birlikte görüyoruz. *Hâlâ gülümsüyorsun.* Ve katilimizin hâlâ bizi seyrettiğini hep birlikte görüyoruz. *Yüzünde o gülümseme.* Ve şimdi hepimiz ağızlarımızda, sonra boğazlarımızda, sonra midelerimizde ikinci sıvıyı hissediyoruz. Ve şimdi hepi-

miz katilimizin ağızlarımızı çalkalamamızı söylemesini duyuyoruz.
Hâlâ gülümsüyorsun, hâlâ gülümsüyorsun, hâlâ...

26 Ocak 1948'de Tokyo'da saat üçü yirmi geçiyor ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve içiyorum ve şimdi, şimdi koşuyoruz ve öğürüyoruz, sendeliyoruz ve tökezliyoruz ve düşmeye başlıyoruz, düşmeye, düşmeye...

Hastalık kaptık, düşüyoruz, düşüyoruz...

Düşüyoruz. Düşüyoruz...

Ağlayarak düşüyoruz...

Ağlayarak, ağlayarak...

Ağlıyoruz. Ağlıyoruz...

Sürekli ağlıyoruz...

Hep, şimdiden ağlıyoruz,

burada. Ama İşgal Altındaki Şehir'de, saat üçü yirmi geçiyor,

şimdi üçü yirmi bir geçiyor,

şimdi yirmi iki geçiyor,

yirmi üç...

İşgal Altındaki Şehir'de, dakikalar ve saatler, günler ve haftalar, aylar ve yıllar geçecek. Ama Karmaşık Şehir'de, Ölüm Sonrası Şehri'nde, iki yer arasında, dakikalar ve saatler, günler ve haftalar, aylar ve yıllar geçmeyecek.

Burada hep Ocak olacak, şimdiden Ocak, ama Ocak aslında Ocak değil; burada hep 1948 olacak, şimdiden 1948,

ama 1948 aslında 1948 değil;

burada yaşlanmıyoruz...

Karmaşık Şehir'de, Ölüm Sonrası Şehri'nde,

hep üçü yirmi geçecek, şimdiden üçü yirmi geçiyor...

Ama hâlâ yaşlanmanızı seyrediyoruz, yaşlanmanızı

seyrediyoruz ve unutmanızı seyrediyoruz...

Burada hep üçü yirmi geçecek, şimdiden üçü yirmi geçiyor...

Burası hep gri olacak, şimdiden gri...

Griliğe düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum...

düşüyorum, düşüyorum...

düşüyorum...

düşüyorum...

Burada, Karmaşık Şehir’de, Ölüm Sonrası Şehri’nde, şehir olmayan bu şehre, gri mekâna, mekân olmayan bu mekâna,

hepimiz düşüyoruz, ışıktan uzağa,

İşgal Altındaki Şehir’den,

hepimiz düşüyoruz, yeryüzüne ve gökyüzüne,

hepimiz düşüyoruz, düşüyoruz, düşüyoruz...

Şehrinizden tabutlarımıza...

On iki ucuz ahşap tabut...

Şehriniz, tabutumuz...

Burada, burada...

Karda. Bir kamyonun kasasında. Bankanın önüne park edilmiş. Sulusepken karın içinde. Ağır, ıslak tentenin altında. Sokaklardan götürüldük. Yağmurda. Hastaneye. Morga. Sulusepken kar yağarken. Cenaze evine. Tapınağa. Karda. Krematoryuma. Yeryüzüne ve gökyüzüne... On iki ucuz ahşap tabutumuzun içinde...

Saç yerine kül, ten yerine toprak, karda ve çimenlerin arasında / ateşe ve tırmığa, küreğe ve mezara meydan okuyoruz / Yeryüzündeki mezara, gökyüzündeki mezara / Gökyüzünün boşluğunda, yeryüzünün boşluğunda / Sizin yeryüzünüz, sizin gökyüzünüz. Bizim gökyüzümüz değil, bizim yeryüzümüz değil / burada değil, şimdi değil /

Şimdi yükseklere

düşüyoruz, derinlere...

İçinde yattığımız bu on iki ucuz ahşap tabut. Ama hareketsiz yatmıyoruz. Bu on iki ucuz ahşap tabutun içinde çırpınıyoruz. Grilikte çırpınıyoruz. Bu şehirde çırpınıyoruz. Çırpınıyoruz ve ağlıyoruz, ağlayarak konuşuyoruz:

Kanın nerede, diye soruyoruz, varoluştan varolmayışa düşerken, bir mekânla mekânsızlık arasında çırpınırken, ağlarken soruyoruz, kanın nerede?

Topraksızlıkta, toprak yokluğunda / Burada, bu diğer dünyadaki diğer sesler bu başka isimli diğer mekândan bahsedecekler...

Bu mekânsızlıkta, bu şehirsizlikte, iki mekânın arasındaki bu diğer dünyada / Kırılmaçlar yok, burada kırılmaçlar uçmuyor / Burada leşlerinin oluşturduğu halının üstünde ayaklarımızı sürüyoruz, ileri geri gidiyoruz, göğüsleri şişkin, kanatları tüysüz / Burada, sarı gözlerinin bizi hâlâ suçladığı yerde / Burada, sarı gagalarının açık durduğu yerde...

Bu mekânsızlık mekânında yatıyoruz. İsmi var ve ismi yok. Öyleyse söyle onu, şimdi söyle onu: Duraksama...

Aramızda...

Bu mekânda... mekânsızlıkta/mekân yokluğunda... Duraksama denilen bu mekân, Duraksama ismindeki bu mekân nefesimizi kesiyor, bu mekân bizi ağlatıyor. Hep ağlatıyor. Şimdiden ağlatıyor...

*Sağırsın, dilsizsin ve körsün,
dolayısıyla bizi duyamazsın ve duyamayacaksın,
bize yardım edemezsin ve edemeyeceksin,
edecek misin...*

Karmaşık Şehir'de, Ölüm Sonrası Şehri'nde, Duraksama 'da, hep, şimdiden...

Bize yardım edecek misin, sevgili yazar?

Birinci mum söndü...

Hep ve şimdiden söndü...

Duraksama'da, farklılıkta...

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, okült çemberde, medyumun beyaz yüzü düşüyor ve kırmızı cüppesi dalgalanıyor, şimdi medyum karşında yüzükoyun yatıyor. Rüzgâr, çan ve davul sustular, medyum yerde sessiz ve kımıldamadan yatıyor,

kanlar ve gözyaşları döşemeyi lekeliyor...

Farklılıkta ve duraksamada...

Birinci mum söndü,

medyum bitkin...

Bütünleşmemiş...

Artık zaptedilmiyor, burada yalnızsın. Burada, İşgal Altındaki Şehir'de, yalnızsın ve sağırsın, dilsizsin ve körsün...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yine de yazmaya çalışıyorsun,
kalemimi almaya,
tekrar yazmaya

burada. Burada, yaptığın şeylerle yapmadığın şeylerin arasındaki,
hissettiğin şeylerle hissetmediğin şeylerin arasındaki, söylediğin şey-
lerle söylemediğin şeylerin arasındaki bu mekânda,

burada, yapılmışla yapılmamışın arasındaki, hissedilmişle hissedil-
memişin arasındaki, söylenmişle söylenmemişin arasındaki bu me-
kânda...

Yine de yazmaya çalışıyorsun,
tekrar yazmaya
burada...

Ama yapılmış asla yapılmamış olamaz,
yapılmamış asla yapılmış olamaz...

Burada hissedilenler asla hissedilmemiş olamaz,
hissedilmeyenler asla hissedilmiş olamaz...

Söylenenler asla söylenmemiş olamaz,
söylenmeyenler asla söylenmiş
olamaz...

Burada, yazılanın asla yazılmamış olamayacağını bildiğin
ve yazılmamıştan korktuğun... korktuğun, korktuğun, korktuğun
yerde,

yazılmamış asla yazılamaz,
yazılmamış asla yazılmış olamaz

burada. Burada, görmekte zorlandığın yerde, şimdi duymakta zor-
landığın yerde. Burada ve şimdi, kâbusların ve baş ağrıların gündüz-
lerini ve gecelerini lanetlediği yerde. Burada ve şimdi, sen güneşi ay
sanarken, ay ışığını gün ışığı sanarken, güneşin batışını yağmur parlıtısı
sanarken,

yaşamı ölüm sanarken, öksürürken,
ölümü doğum sanarken. Burada...

Kara Kapı'nın altında, bu üst kat odasında, on bir mumdan oluşan
bu okült çemberde öksürüp duruyorsun, görmekte zorlanıyorsun ve
duymakta zorlanıyorsun, öksürüp duruyorsun, burada kan lekeleri ve

gözyaşı izleri var. Burada, boş gözyaşlarıyla düşen kâğıtların arasında öksürüp duruyorsun ve şimdi dönüyorsun, durmadan dönüyorsun, yazamıyorsun, göremiyorsun,

hâlâ yarı-sağırırsın, merdivenden gelen ayak seslerine, sirenlere ve telefonlara...

“Artık ağlamak yok,” diye fısıldıyor bir ses, yaşlı bir adamın sesi. “Artık ağlamak yok, artık o adam için ağlamak yok...”

Kalemini bırakıyorsun, mürekkebi kurumuş kalemini. Gözlerini açıyorsun, kızarmış kuru gözlerini. On bir mum gitmiş, Kara Kapı gitmiş, İşgal Altındaki Şehir gitmiş. Bir kulübede ya da ahırda duruyorsun, toprak kokusu var, rutubet kokusu var. Yaşlı bir adamın karton kutuları açmasını, tozlu ve örümcek ağlarıyla kaplı dosyalar çıkarmasını seyrediyorsun, yaşlı adam kâğıtları ve belgeleri karıştırıyor, belgeleri ve defterleri, bir sürü defteri...

“Yıllar önceydi,” diyor yaşlı adam. “Teigin vakasının aslında nasıl olduğunu artık pek hatırlayan kalmadı.

Ama ben hatırlıyorum. Çünkü Suç Masası’ndaydım; Tokyo Metropolitan Polis Teşkilatı’nın Birinci Soruşturma Dairesi’nde Oda #2’deydim. Ve Oda #2 bütün cinayetlerden sorumluydu.

Dairemizin başındaki Suzuki’ydi ve odamızın başındaki Minegishi’ydi...

Ama olanları bilmek istiyorsun, değil mi?” diye tekrarlıyor yaşlı adam. “Hayır mı? Gerçeği mi bilmek istiyorsun? Karar ver! Hangisini bilmek istiyorsun; olanları mı yoksa gerçeği mi? Ne demek ikisi aynı şey? Elbette aynı değiller! Bir şeyin olduğuna inanabilirim, ama inanmam bunu doğru kılmaz...

Değil mi?

Örneğin, eskiden tanıdığım bir dedektif vardı. Evliydi. Çocuğu vardı. Falan filan. Neyse, bu dedektif karısının kendisini aldattığına inanmaya başladı. Bir ilişkisi olduğuna. Bir Amerikalıyla. Bir askerle. Oysa kadın onu aldatmıyordu. Ama bu, adamın karısının kendisini aldattığına inanmasını engellemedi. Dün gece karım o Amerikalı askerle yattı, diyordu bana. Oysa doğru değildi. Ama bu, adamın inanmasını engellemedi. Karısının gerçekten o Amerikalıyla yattığına inanmasını.

Bunun doğru olduğuna inanmasını. Adama göre doğrudu. Ona göre gerçektir, sonunda kadın için de gayet gerçek oldu. Ama bu başka bir hikâye. Ama ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi? Ama neyse, madem olanları öğrenmek istiyorsun, sana olanları anlatayım. Hepsi burada...

Burada, bu kutularda, burada, bu defterlerde...

Ama unutma, artık ağlamak yok...

Artık o adam için ağlamak yok...”

İkinci Mum

Bir Dedektifim, H.'nin ~~Tanıklığı~~ Not Defteri

Bu şehir bir not defteri. Kâğıda kalemle,
kaba kâğıda, yuvarlak uçlu kalemle...
İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE,
şu sözleri yazdım:

1948/1/26; 16.00: Kar / Tatil günü / Hamamda / Metro PM'den arıyorum / "Mejiro Polis Karakolu'nun yetki alanında on kişi ölmüş." / "Yeni bir Yakuza savaşı mı?" / "Çok daha büyük. Kitlesel zehirlenme. Çabuk gel!" / Tramvayla Naka-Meguro'dan Ebisu'ya / Taksiyle suç mahalline / Teikoku (İmparatorluk) Bankası'nın Shiinamachi şubesine, 39 Nagasaki 1-chōme, Toshima-ku, Tokyo'ya / Tek katlı bir bina / Nagasaki Türbesi'nin karşısında / Lanet olsun / Hademenin iki odasından birinde on ceset tek sıra halinde dizilmiş / Gözleri açık / Ağzıları açık / Kan ve kusmuk / Bulundukları yerlerde tebeşir çizgileri / Gişenin arkasında / Tuvalette / Holde / Hademenin oturma odasında / Sağ kalan altı kişi Seibo Katolik Hastanesi'ne götürülmüşler / Bankada doktorlar, komşular ve gazeteciler / Suç mahalli ihlal edilmiş / Kanıtlar yok edilmiş ya da yerleri değiştirilmiş / Odam -Tokyo Metropolitan Polis Teşkilatı'nın Birinci Soruşturma Dairesi'nde Oda #2 (Suç Masası)- geçici olarak bu vakaya atanmış.

Birinci Periyot (soruşturmanın ilk yirmi günü; 26 Ocak ila 14 Şubat 1948) başlıyor

1948/1/26; 23.00: Mejiro Polis Karakolu'nun ikinci katı / Özel Soruşturma Merkezi kuruldu / Özel Soruşturma Ekibi'nin ilk toplantısı / Suç

mahallinden edinilen kanıtlara ve kurtulanlardan birinin ifadesine dayalı rapor / Bilinen gerçeklerin dökümü / Kurtulanlardan ikisi artık ölü / Şimdi kurbanların sayısı on iki / Kurtulanların sayısı dört / Cinayetin tarihi ve saati: 26 Ocak (Pazartesi) 1948'de 15.30'un on beş dakika civarı / Suç mahalli: Teikoku Bankası'nın 39 Nagasaki 1-chōme, Toshima-ku, Tokyo adresindeki Shiinamachi şubesi / Eskiden Fujita Rehincisi'nin bulunduğu ve üç girişe sahip bu bina, Nagasaki Türbesi'nin önünde, Seibu Ziraat Hattı'ndaki (eski adıyla Musashino Hattı) Shiinamachi İstasyonu'nun altmış metre kadar kuzeydoğusunda / Kurbanlar: Yoshida Takejiro (43), şimdi tedavi altında, adresi 812 Oguchi-machi, Ota-ku; Watanabe Yoshiyasu (43), öldü, adresi 758 Oizumi-machi, Itabashi-ku; Nishimura Hidehiko (38), öldü, adresi 10 Shin Ogawa-machi 2-chōme, Ushigome, Shinjuku-ku; Shirai Shoichi (29), öldü, adresi 519 Asagaya 3-chōme, Suginami-ku; Sawada Yoshio (22), öldü, adresi 449 Fujisawa-mura, Irima-gun, Saitama Bölgesi; Tanaka Tokukazu, tedavi altında, adresi 793 Kami-ochiai 2-chōme, Shinjuku-ku; Akiyama Miyako (23), öldü, adresi Akiyama Kunosuke, 18 Nagasaki 1-chōme, Toshima-ku; Uchida Hideko (23), öldü, adresi 5 Kita Toyotama, Nerima-ku; Akuzawa Yoshiko (19), tedavi altında, adresi Akuzawa Shobei, 14 Nagasaki 1-chōme, Toshima-ku; Kato Teruko (16), öldü, adresi 1-713 Ikebukuro 2-chōme, Toshima-ku; Takeuchi Sutejiro (49), öldü, adresi 170 Horikiri-chō, Katsushika-ku; Takizawa Tatsuo (46), hademe, karısı Ryu (49), kızı Takako (19) ve oğlu Yoshihiro (8), hepsi öldüler, hepsinin adresi Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesi / Suçlu: Adı ve adresi: bilinmiyor / Tokyo Metropolitan Ofisi'nde ve Sağlık Bakanlığı'nda tıbbi çalışan olduğunu söyledi ve Tıp Doktoru ünvanı vardı / Şimdiki kartviziti: "Yamaguchi Jirō, Tıp Doktoru; Teknik Memur; Sağlık Bakanlığı." / Eşkali: Kırk dört ilâ elli yaşlarında, boyu bir altmış civarı, oldukça zayıf, oval yüzlü, uzun burunlu, soluk tenli, saçları kısa ya da çok uzun ve kıvrık / Görünüşü: Takımı elbiseliydi (kahverengi, dokuma, yeni değil); kolunda bir palto ya da baharlık ceket taşıyordu; ayaklarında kahverengi lastik ayakkabılar vardı (kesin değil); sol kolunda beyaz bir pazubent vardı (üzerinde Tokyo Metropolitan Ofisi'nin kırmızı amblemi, bunun altındaysa siyah

ve düzgün harflerle yazılmış “Dezenfekte Ekibi Lideri” veya “Hastalık Önleyici Doktor” yazısı bulunuyordu) / Suçlunun sahip olduğu nesneler: takriben 3x15 cm ebatlarında, genellikle doktorların kullandığı türden bir metal kutu (zehiri bu kutudan çıkardı); bir adet küçük ve bir adet orta boy cam ilaç şişesi (zehir taşıyan) / Özellikler: Sol yanağında 1.5 cm uzunluğunda iki kahverengi leke (yanık ya da haşlanma izleri değil, çoğunlukla yaşlı adamların ciltlerinde görülen türden). Yakışıklı bir adam, soğukkanlı ve zeki görünümlü / Vakanın özeti: Kurbanlar her zamanki gibi 09.30’da çalışmaya başladılar ve müdürleri Ushiyama Senji’nin 14.00 civarı karın ağrısı sebebiyle eve gitmesinden sonra çalışmayı sürdürüp 15.00’da ön kapıyı kapattılar ve günün kalan işlerini halletmeye başladılar / 15.30 civarında suçlu ansızın yan girişte belirdi ve kartvizitini (üstünde yukarıda belirtilen sahte ünvan yazılıydı) kurbanlardan biri olan Akuzawa Yoshiko’ya göstererek, şefle görüşmek istediğini söyledi. Bunun üzerine Akuzawa Yoshiko tarafından ofise götürüldü ve müdür yardımcısı Yoshida Takejiro onunla konuştu / Suçlu, Aida apartmanının önündeki ortak kuyudan su içen bazı insanların dizanteriye yakalandıklarını ve Teğmen Porton’a (buna benzer bir isim), aynı zamanda Japon polisine rapor edildiklerini söyledi. Bu yüzden Müttefik Kuvvetlerin bir dezenfekte ekibinin yolda olduğunu söyledi. Teğmen tarafından, söz konusu ekipten önce araştırma yapsın diye gönderildiğini, böylece bir dizanteri hastasının evinde yaşayan birisinin o gün banka şubesine geldiğini öğrendiğini söyledi. Dolayısıyla şubedeki her şeyin, kitapların, belgelerin, banknotların vs. dezenfekte edilmeleri gerektiğini, bunun için banka personelinin dezenfekte ekibi gelene dek çalışmaması gerektiğini bildirdi / Yoshida ona “Nasıl bu kadar çabuk haberiniz oldu?” diye sorunca suçlu “Aslında hastayı muayene eden doktor doğrudan İşgal Kuvvetleri yetkililerine rapor verdi,” dedi. / “Dezenfekte ekibi birazdan gelir,” diye devam etti canı, “bu arada hepiniz İşgal Kuvvetleri yetkililerinin verdiği bu ilacı içmelisiniz. Bu ilaç öyle güçlü ve etkilidir ki, kullanınca dizanteriye karşı tamamen bağışıklık kazanacaksınız.” Böyle diyerek, ilaç kutusundan (yukarıda belirtildiği gibi, tıp pratisyenlerinin kullandığı türden bir metal kutuydu) küçük ve büyük birer ilaç şişesi çıkardı / Suçlunun şeytani ni-

yetinden tamamen habersiz olan, mükemmel soğukkanlılığıyla makul açıklamalarına ve ayrıca Tokyo Metropolitan Ofisi pazubendine kanan kurbanlar, onun etrafında toplandılar – on altı zavallı kurban, bir çember oluşturdular / Sonra iblis ağzını açtı ve “Bu ilaç diş minelerinize zarar verir; size nasıl yutmanız gerektiğini göstereceğim. İlkinden bir dakika kadar sonra ikincisini için. Bir dakika içinde içmeye özen gösterin, yoksa yan etki yapar,” dedi. / Bu açıklamalardan sonra kurbanların fincanlarına küçük ilaç şişelerindeki şeffaf olabilecek bir sıvı ilacı bir dolmakalem doldurucusunu kullanarak, her fincan için doldurucuyu tamamen doldurarak döktü / Sonra bir fincanı eline alıp “Böyle içeceksiniz,” dedi ve dilini kürek şekline getirerek fincandaki sıvıyı üzerine damlattı / Bunun üzerine zavallı kurbanların hepsi o iblisi taklit ederek ölümcül suyu içtiler / Bu sıvının yakıcı bir tadı vardı ve kurbanlar sert bir viski içtikleri hissine kapıldılar / Bir dakika kadar sonra düzenbaz cani onlara ikinci ilacı nasıl içeceklerini gösterdi ve zavallı masumlar yine onu taklit ettiler, aslında kendilerini öldürdüklerinden şüphelenmeden / İblis onlara dişleri zarar görmesin diye ağızlarını çalkalamalarını tavsiye edecek kadar cüretkardı ve koridordaki, birkaç metre ötedeki musluğa gittiler / Bu sırada birden uyuşukluğa kapıldılar ve ofiste, koridorda, kilimli odada vs. birer birer yere yığılıp tam bir koma haline girdiler / Dolayısıyla, kurbanların bilinçlerini yitirmelerinden sonra suçlunun ne yaptığını bilen yok -şeytan ve Tanrı hariç- /

Mİ AJANLARININ UYMASI GEREKEN BAZI KURALLAR: (1) Büyük paraların döndüğü banka, postane gibi yerlere, benzer girişimlere kolayca kanmamaları konusunda bir an önce uyarı gönderin. Aynı zamanda geçmişte benzer girişimlerde bulunulup bulunulmadığını dikkatle araştırın. (2) Suçlunun kartvizitinin nerede basıldığını araştırın, Metropolis’in en ücra yerlerindeki kartvizitçilerle dahi konuşun. (3) Size verilen bölgede şeytani suçlunun tasvirine az çok yakın, şüpheli birilerinin yaşayıp yaşamadığını hemen araştırın. Özellikle banka çalışanlarına, dezenfekte görevlilerine ve yardımcılara, sağlık memurlarına ve adamlarına, doktorlara, eczacılara ve İşgal Kuvvetleri yetkililerinin yanında çalışmış kişilere dikkat edin. (4) Şüpheli gördüğünüz bütün şahısların üzerlerini her zamankinden de dikkatli arayın,

özellikle kartvizitlerde, ilaç şişelerinde ve metal ilaç kutularında odaklanın. (5) Söz konusu bankayla iş ilişkisi veya başka bir bağlantısı bulunabilecek kişilerle ilgili ipuçları toplamaya çalışın. (6) Hafızanızı ve notlarınızı yoklayarak, tasvir edilen şeytani suçlunun eşkalini ya da tuhaf suç işleme tarzını çağrıştıran bir sabıkalıyı (özellikle de dolandırıcılıktan sabıkalı birini) bulmaya çalışın. (7) Metropolitan sağlık memurlarının ve Metropolis'teki diğer sağlık personelinin gündelik alışkanlıklarını ve karakteristik özelliklerini gizlice araştırın. / Ek: Metropolitan Polis Teşkilatı Kriminal Daire Başkanlığı'ndan Bütün Polis Karakollarının Şeflerine Duyuru, Konu: Teikoku Bankası Çalışanlarının Öldürülmeleri Vakasına İlişkin Talimatlar: Bugün takriben 15.30'da, Tokyo Metropolitan Ofisi'nin Sağlık Departmanı'nda çalıştığını öne süren bir adam, Mejiro Polis Karakolu'nun yetki bölgesi dahilinde bulunan Teikoku Bankası Shiinamachi şubesinin on altı çalışanından, yanında getirdiği ve İşgal Kuvvetlerinin dizanteriye önlem olarak kullanmalarını emrettiğini söylediği bir sıvı zehri içmelerini istedi, kurbanlardan onu oracıkta ve ikisi de hastanede öldü, geri kalan dördüye tıbbi yardım alıyorlar ama kurtulup kurtulamayacakları henüz meçhul. Bankanın kapanış saatinde ve İşgal Kuvvetlerinin adı kullanılarak işlenen, pek çok kişinin ölmesine yol açan ve bankanın parasının büyük bir kısmını çalmak maksadıyla işlenen bu suç, suçlar tarihinde görülmüş en nadir ve cüretkâr suçlardan biridir. Kamuoyunun bu vakaya gösterdiği muazzam tepkiyi göz önünde bulundurarak, bütün polislerin işbirliğiyle suçluyu yakalamak için elimizden geleni yapmalıyız. Bu yüzden sizden vakanın sıra dışı önemini kavramanız ve astlarınıza aşağıdaki soruşturma kuralları çerçevesinde eksiksiz talimatlar vermeniz, soruşturmayı ilerletici herhangi bir veri edindiğinizde hemen soruşturma merkezine rapor sunmanız ve sırrın yayılmamasına özen göstermeniz isteniyor. Suç mahalline, Kurbanlara, Suçlu'ya ilişkin ayrıntılar ve vakanın özeti ektedir. / N.B. Görevinizi tamamlar tamamlamaz hızla Soruşturma Merkezi'ne rapor sunmanız sabırsızlıkla beklenmektedir / Duyurunun sonu / Vakaya yüz dedektif atandı / Odam -Tokyo Metropolitan Polis Teşkilatı'nın Birinci Soruşturma Dairesi'ndeki Oda #2 (Suç Masası)- soruşturmanın genelini patronum De-

dedektif Koiniser Minegishi'nin yöneteceğini doğruladı / Minegishi Birinci Soruşturma Dairesi Şefi Başkomiser Suzuki'ye, Suzuki ise doğrudan Tokyo Polis Şefi Kita'ya rapor verecek / Hırsızlık Masası dedektifleri soruşturmaya katkıda bulunacak / Üç *ji-dōri* sorgu ekibi kuruldu / Dedektif Fukushima partnerim oldu / Bize Nagasaki 2-chōme verildi / Mahalle sakinlerini şafak sökerken sorgulamaya başlayacağım.

1948/1/27; 06.00: Hava açık, kuzeybatı rüzgârları var / Nagasaki 2-chōme'yi Fukushima-kun'la birlikte sokak sokak, ev ev, kapı kapı gezip sorgulama yapıyorum / Bütün sakinlerin isimlerini ve mesleklerini öğreniyorum / Bütün sakinlerin suç saatinde bulundukları yerleri öğreniyorum ve kontrol ediyorum / Kurtulanların ifadelerinden elde edilmiş eşkali tekrarlıyorum / Zanlının eşkaline uyan insanların görülmüş olabileceği yerleri not alıyorum / Sakinlere verilen eşkal çerçevesinde, zanzanın kimliğinin tespitine yarayabilecek tüm önerileri not alıyorum / **18.00:** Özel Soruşturma Merkezi'ne toplantı için acilen dönmem istendi / İki benzer vaka bildirilmiş / Birinci vaka Mitsubishi Bankası'nın Nakai şubesinin müdürü Ogawa Taizo (veya Yasuzo) tarafından bugün öğleden sonra 15.30'da Marunouchi Polis Karakolu'na bildirilmiş / Vaka bu sene 19 Ocak, yaklaşık 15:20 sularında, 4-chōme Shimo-ochiai, Shinjuku-ku adresindeki Mitsubishi Bankası Nakai şubesinde gerçekleşmiş / Ogawa'nın ifadesine göre banka kapanırken bir adam gelip kartvizitini sunmuş: "Dr. Yamaguchi Jirō, tıp teknisyeni, Sağlık Bakanlığı Epidemiyoloji Mücadele Bölümü" / Ziyaretçi, Ogawa'ya Teğmen Porter veya Parker diye biri tarafından, bütün şubeyi dezenfekte etmesi için gönderildiğini, çünkü o gün 4-chōme Shimo-ochiai'deki Kinuhara Sanayi Şirketi'nde çalışan Ōtani adlı birinin para yatırdığını söylemiş / Ziyaretçi o gün (19 Ocak'ta) Kinuhara Sanayi Şirketi'nin lojmanlarında dizanteri salgınının başgösterdiğini ve şimdiye kadar on kişide hastalık saptandığını söylemiş / Ogawa, adama bu Ōtani'nin soyadını sormuş, ama net bir yanıt alamamış / Ogawa şube kayıtlarını incelemiş ve Kinuhara Sanayi Şirketi'nden Ōtani adlı birinin para yatırdığını bulmuş / Ancak 65 yenlik meblağın nakit değil posta havalesiyle yatırıldığını görmüş / Ogawa havale fişini ziyaretçiye göstermiş / Bunun

üzerine ziyaretçi evrak çantasından şeffaf, renksiz bir sıvıyla dolu bir şişe çıkarmış / Adam havale fişinin ve defteri kebirin üstüne bu sıvıdan biraz saçmış / Ogawa adama havale fişini almak isteyip istemediğini sormuş ama yine net bir yanıt alamamış / Ogawa sonra adama havale fişine dokunmakla tifo bulaşır mı diye sormuş ve adam yine emin değilmiş / Ogawa “Hastalık kapmak için havale fişini veya müşterinin elini yalamamız gerekirdi herhalde?” diye sormuş / Adam hemfil olur olmuş ve gitmek için ayaklanmış / Ancak odadaki kapalı kasalara bakan adam bankanın o gün yatırılan paraları Merkez Bankası’na gönderip göndermediğini sormuş / Adam yatırılan mevduatlar, banka işlemleri ve prosedürler konusunda bankacı jargonu kullanmış / Ancak Ogawa’nın yanıt vermesine fırsat kalmadan adam yerlere kadar eğilerek müdüre teşekkür etmiş ve şubeden ayrılmış / Ogawa adamın elli yaşlarında, orta boylu, toparlak yüzlü, kısa saçlı olduğunu ve sol yanağında bir yara izi bulunduğunu söylemiş / Üstünde bir üniforma ve pazubendinde şu yazı varmış: “Tokyo Epidemi Önleme Merkezi” / İkinci vaka bugün Yasuda Bankası’nın Ebara şubesinin müdürü Bay Kawasumi tarafından Özel Soruşturma Merkezi’ne bildirilmiş / Kawasumi’nin söylediğine göre 14 Ekim 1947’de bir adam 722 Hiratsuka-machi 3-chōme adresindeki Yasuda Bankası Ebara şubesine girip kendini Sağlık Bakanlığı Edipemik Önleme Birimi’nde çalışan Dr. Matsui Shigeru olarak tanıtmış / Adam “Buraya Teğmen Parker’la birlikte ciple geldim çünkü bankanızın arkasındaki pazarın civarındaki evlerde yeni bir tifüs salgını başgösterdi ve bu evlerde kalanlardan bazıları müşteriniz olduğundan banka personeline enfeksiyona karşı bağıışıklık kazandırmam gerekiyor,” demiş / Ancak Kawasumi, bu Dr. Matsui’den şüphelendiğinden, mahallede tifo salgını olup olmadığını öğrenmek için bir polisi mahalledeki Hiratsuka *kōban*’a göndermiş / Bu polisin ismi Iida Ryuzo’ymuş / Polis Iida herhangi bir salgın duymadığını ama kontrol edip bankaya geleceğini söylemiş / Bu arada müdür bankanın dezenfekte edilmesine razı olmuş / Dr. Matsui denen kişi cipinden ekipmanını getirmesi gerektiğini söyleyerek dışarı çıkmış / Adam geri dönünce bankanın yirmi üç çalışanının tamamına bir tür ilaç dağıtmış / Çalışanlara bunun tifüs bulaşmasını önleyici bir ilaç ol-

duğunu ve içmelerini söylemiş / İlaç iki doz halinde verilmiş / Birinci doz sulandırılmış soya sosu rengindeymiş ve acıymış / İkinci ilaç tatsızmış ve su olduğuna inanılıyor / Çalışanların hepsi de ilaçları içmişler ama olumsuz bir etki yaşamamışlar / Bu noktada gelen Polis Iida hemen Dr. Matsui denen adamla konuşmuş / Polis Iida bu Matsui denen adama tifo salgını olmadığını söylemiş / Dr. Matsui denen adam Polis Iida'ya herhalde yanlış mahalleyi kontrol ettiğini söylemiş ve gidip doğru bölgeyi kontrol etmesini önermiş / Ama adam, polisin geri dönmesini beklememiş ve birkaç dakika sonra gitmiş / Ancak Kawasumi adamın bıraktığı kartviziti Özel Soruşturma Merkezi'ne vermiş / "Matsui Shigeru; tıp doktoru; Gikan; Yobō Bölgesi; Sağlık Bakanlığı" / Matsui Shigeru adlı bir doktorun Sendai'de bulunduğu tespit edilmiş / Birinci Soruşturma Dairesi'nden Dedektif Tomitsuka (Bucho Keiji), Dr. Matsui'yle görüşmesi için Sendai'ye gönderilmiş / Polis Iida da bu ikinci vakti Özel Soruşturma Merkezi tarafından sorguya çekilmiş ve adamın ayrıntılı bir eşkalini vermiş / Iida adamın kollarının sonunda veya ellerinin başında, boyunun 160 santim civarında olduğunu, sol yanağında bir iz bulunduğunu söylemiş / Bay Kawasumi de adamın Tokyo ağzıyla değil başka bir bölgenin ağzıyla (hangisi olduğunu çıkaramamış) konuştuğunu söylemiş / Polis Iida civarda bir dizanteri salgını olduğuna dair bir rapora rastlayamayınca vakayı amiri Dedektif Meiga'ya bildirmiş / Dedektif Meiga, Sağlık Bakanlığı'yla temas kurunca ona bakanlıklarında Dr. Matsui Shigeru diye birinin çalıştığını ama Sendai'de görev yaptığını ve Yasuda Bankası'nın Ebara şubesine gelen adamın eşkaline uymadığını söylemişler / Meiga'yla Iida raporun bir özetini yazıp, kartvizitle birlikte dosyalamışlar / Bu aşamada başka bir şey yapılmamış / Iida, Özel Soruşturma Merkezi'ne atandı / Hırsızlık Masası dedektifleri *ji-dōri* ekiplerinden alındılar ve yeni kurulan, Şef Komatsu'nun idaresindeki Kartvizit Soruşturma Ekibi'ne atandılar / Polislere *ji-dōri* sorgu ekiplerinin ikinci toplantısında rapor vermeleri söylendi / Her dedektif ikilisi yaptıklarını gün sonunda rapor ediyor / Kayda değer bir ipucu rapor edilmedi / Polislere verilen bütün ifadeleri yazıya dökmeleri söylendi / Polislere görevli oldukları mahallelerde yarın sorgulama yapmayı sürdürmeleri ve özellikle zanlının eşkalini

vurgulamaları söylendi / Fukushima'yle benim itirazlarımız oldu / Zaman kaybı / Çenemizi kapatıp işimizi yapmamız söylendi.

1948/1/28; 06.00: Sulusepken / Yine sokaktayız, Nagasaki 2-chōme'de ev ev, kapı kapı geziyoruz / Zaman kaybı / 12.00: Mejirolu polis hemen Özel Soruşturma Merkezi'ne gitmemizi söylüyor / Adam sıkıntısı varmış / 12.30: Toplantı / Özet: Birinci Soruşturma Dairesi'nden Dedektif Tomitsuka dün Dr. Matsui Shigeru'yu sorguya çekmek için gönderilmiş / Dr. Matsui Shigeru; Yasuda Bankası'nın Ebara şubesinde verilen kartvizitte yazılı isim / Bu ismin Sağlık Bakanlığı'nda çalışmakta olan birine ait olduğu doğrulandı / Ama bu Dr. Matsui şimdi burada, Tokyo'daki Mejiro Polis Karakolu'ndaki Özel Soruşturma Merkezi'nin ikinci katındaki koridordaki sorgu odasında oturuyor / Çünkü bu Dr. Matsui gazeteleri okuyor / Bu Dr. Matsui radyo dinliyor / Bu Dr. Matsui kartvizitlerinden birinin Yasuda Bankası'nın Ebara şubesinde gerçekleşen olayda kullanıldığını biliyor / Dolayısıyla Dr. Matsui bu sabah, bir akrabasının cenazesine katılmak için Tokyo trenine biniyor / Dr. Matsui, Tokyo'ya varınca dosdoğru buraya geliyor / Dr. Matsui Shigeru şimdi Tokyo'daki Mejiro Polis Karakolu'ndaki Özel Soruşturma Merkezi'nin ikinci katındaki koridordaki sorgu odasında oturuyor / Soruşturma Merkezi'nde adam sıkıntısı var / Sorgu ekibi ayrıntıları öğrenecek / 13.00: Koridorda Dr. Matsui'ye gidiyorum / Bu Dr. Matsui paltosunun içinde terliyor / *Bu adamın sırları var* / Bu Dr. Matsui'nin avurtları çökük ve benzi soluk, elleri ve sesi titriyor / *Herkesin sırları vardır* / Görüşme kaydı: "Geçen sene İmparator bütün ülkeyi gezmişti. İmparator geçen bahar Tōhoku bölgesinin altı ilçesine gitti. İmparator'un ziyaretinden önce ben Tōhoku bölgesindeki altı ilçeyi Sağlık Bakanlığı adına, bu altı ilçenin İmparator için güvenli olup olmadığını anlamak için gezdim. Bu altı ilçedeki hastalık ve epidemi riskini araştırdım..." / "Yola çıkmadan önce yüz tane yeni kartvizit bastırdım..." / "Nerede? Kime?" / "Miyagi Kaymakamlığı'nın bodrumunda." / "Ne zaman?" / Dr. Matsui Shigeru siyah ciltli bir not defteri çıkarıyor / Doktor Matsui siyah ciltli not defterini açıyor / "25 Mart 1947'de." / Bu Dr. Matsui gayet düzenli ve titiz bir adam / Bu Dr. Mat-

sui kartvizit değiştokuşu yaptığı herkesi günlüğüne yazmış / Bu Dr. Matsui kartvizitinin karşılığında aldığı bütün kartvizitleri saklamış / Bu Dr. Matsui önünde, sorgu odasının masasında duran kartvizite tekrar bakıyor / “Dr. Matsui Shigeru, TD, Sağlık Bakanlığı görevlisi.” / Bu Dr. Matsui geçen sonbaharda Yasuda Bankası’nın Ebara şubesinde zanlı tarafından kullanılan kartvizitin kendisine ait olduğunu doğrulu-
yor / Bu Dr. Matsui zanlının, tanıdığı biri olabileceğini kabul ediyor / şimdi bu Dr. Matsui yine siyah ciltli not defterini açıyor / şimdi bu Dr. Matsui bize bütün tanıdıklarının isimlerini veriyor; kartvizit vermiş olabileceği bütün tanıdıklarının isimlerini; tanıdığı bütün epidemi n-
leme görevlilerinin isimlerini / *Herkesin sırları vardır, herkes yalan söyler* / Dr. Matsui bir ismi tekrarlayıp duruyor / şimdi Miyagi İlçesi Kamu Sağlığı şubesi’nde çalışan bir epidemi nleme görevlisi / Bay Hoshi Shji diye birisi / **15.00:** Sorguya ara verildi / Sendai’deki To-
mitsuka’ya telefon edildi / **18.00:** şef Kita’yla görüşme / Kita, Tomitsuka’nın raporunu anlatıyor: *Bu sabah Dedektif Tomit-
suka, Miyagi Kaymakamlığı’nın bodrum katındaki matbaacıyla g-
rüştü / Matbaacı, dedektife Yasuda Bankası’nda kullanılan kartvizitin kesinlikle Dr. Matsui iin bastığı kartvizitlerden biri olduğunu ve bunu fontun eşsizliğinden anladığını söyledi / Kartvizitte Kent kâğıdı ve Minch fontu kullanılmış / Ayrıca Shigeru ismini yazmakta kullanılan kanji karakterleri öyle nadir ki matbaacı ismi doğru yazabilmek için iki ayrı karakteri birlikte kullanmak zorunda kalmış / Matbaacı 𐄂 har-
fini oluşturabilmek için 𐄂 ile 𐄂’yi birleştirmiş / Dolayısıyla Shigeru karakteri diğer karakterlerden biraz daha uzun / Dolayısıyla bu kart-
vizitin 25 Mart 1947’de Dr. Matsui Shigeru’ya verilenlerden bir tanesi olduğu kesin / Bugün akşama doğru, Tokyo’dan arandıktan sonra De-
dektif Tomitsuka, Bay Hoshi Shji’nin izini sürdü / Bay Hoshi Shji şimdi Sendai Polis Merkezi’nin sorgu odasında / Ama Bay Hoshi, Tei-
koku Bankası zanlısının eşkaline uymuyor / Ve Bay Hoshi katilin eşka-
line uyan birisini tanımadığını söylüyor / Ancak Bay Hoshi bir ismi tekrarlayıp duruyor / Savaş sırasında Dr. Matsui’nin yanında çalışan eski bir tabip başavışun ismini / Ama Bay Hoshi o adamın eşkalinin de katilinkine uymadığını kabul ediyor / Ama bu adam şimdi Tokyo’da*

yaşıyormuş / 18.30: Koridordaki sorgu odasına, Dr. Matsui'nin yanına geri döndüm / *Bu adamın sırları var* / Bu Dr. Matsui paltosunun içinde terliyor / *Herkesin sırları vardır* / Sorgu devam ediyor / "Karajima adında eski bir tabip başçavuşu tanıyor musunuz?" / *Herkes yalan söyler* / Bu Dr. Matsui'nin avurtları çökük ve benzi soluk, elleri ve sesi titriyor / "Evet, tanıyorum..." / 19.00: Özel Soruşturma Merkezi eski tabip başçavuş Karajima için arama emri çıkarıyor / Dedektiflere *ji-dōri* sorgu ekiplerine rapor vermeleri söyleniyor.

1948/1/29; 06.00: Hava bulutlu, kuzeydoğu rüzgârları var / Yine Nagasaki 2-chōme mahallesini Fukushi-kun'la birlikte sokak sokak, ev ev, kapı kapı gezip sorgulama yapıyorum / Bir mahalle sakini bize hep pazubent takan ve mahalledeki bir dulun evine sık sık giden bir adamdan bahsediyor / Dulun evine koşuyoruz / Biz ön kapıyı çalarken başka bir çift dedektif arka kapıyı çalıyor / Onlar da öğrenmişler besbelli / Fukushi-kun'u ipucunu hemen bildirmesi için Merkez'e geri gönderiyorum / Başarıyı sahiplenmek için / Şanı / Dulla görüşüyorum / Pazubentli erkek arkadaşı bir sigorta şirketinde doktormuş / Saygın biriymiş / Teigin olayından beri o şirkette çalışıyormuş / Kadın öyle diyor / Telefonu kullanmak için GM'ye geri dönüyorum / On konuşmadan sonra doktorun sahtekâr olduğu ortaya çıkıyor / Eskiden ordu doktoruymuş, Çin'den dönmüş, lisansı yokmuş / Shibusawa'da, Atsugi'nin ilerisinde, Odakyū Hattı'nda yaşıyormuş / Hep tabanca taşımış / Polis Şefi Kita onay veriyor / Dört kişilik tutuklama ekibi / Sake olmadığından birer *mizu-sakazuki* içiyoruz, savaşa gitmeden önce içilmesi adettendir / Kurşunlara karşı önlem olarak gövdelerimize battaniye sarıyoruz / 12.00: Trenle Shibusawa'ya / Sahte doktor istasyon civarındaki ot çatılı büyük bir evin bir odasını kiralamış / İkindinin geri kalanını, akşamın çoğunu bir çay yaprakları tarlasında çömelmekle geçiriyoruz / Canımız sıkılıyor, donuyoruz ve korkuyoruz / 24.00: Gecenin son treni ve işte doktor geliyor / Eve otuz metre kala birden duruyor / Dedektif Sudo'yla partnerinin saklandıkları çalıya işiyor / Arkasından saldırıyorum, ensesinden tutuyorum / Sudo bacaklarından tutuyor / Birkaç yumruktan sonra kelepçeler takılıyor / Onu istasyonun önündeki *kōbana*

götürüyoruz / Mahalle polisi “Doktor! Neler oluyor?” diyor / Polis dördümüze bakıp “Bu ne rezillik! Bu adamın kim olduğunu biliyor musunuz?” diyor / “Hı hı! Teigin katili!” / Bunu duyunca susuyor / Doktorun eşyalarını inceliyoruz / Dört mermili bir Browning tabanca buluyoruz / Her birimize birer tane / Yaşasın *mizu-sakazukinin* gücü! Zanlıyla birlikte Özel Soruşturma Merkezi’ne geri dönüyoruz...

1948/1/30; 04.00: Zanlı sorguya çekiliyor / Suç esnasında başka yerde olduğunu kanıtlıyor / Doktor rolü yapmakla ve ruhsatsız tabanca bulundurmakla suçlanıyor / Zaman kaybı / **06.00:** Sokak sokak, ev ev, kapı kapı / Boşuna / Yetti artık / **18.00:** Özel Soruşturma Ekibi’nin tamamının katıldığı bir toplantı / Polis Şefi Kita burada / Tokyo Metropolitan Polislerine verilen tüm izinler iptal edilmiş / Yurt çapında 20,000 polis mobilize edilmiş / Kita soruşturma süresinin uzayacağını tahmin ediyor / Buna hazır olun diyor / Şimdiye kadar toplanan bütün önemli ipuçları gözden geçiriliyor / Bazı dedektifler savaş zamanındaki Tokumu Kikan’ın (Özel Operasyonlar Dairesi) bu işte parmağı olduğuna dair teorilerini tekrarlıyorlar / Teikoku suçunun askeri bir titizlikle işlenmesi böyle düşünmelerine yol açıyormuş / İşgal Altındaki Çin’de benzer suçların işlendiği yönünde söylentiler varmış / İkinci Soruşturma Dairesi’nde kurulacak bir ekip, Tokumu Kikan bağlantılarını araştırarak / Gönüllü oluyorum / “Neden?” / “Eski bağlantılarım var.” / “Onları kullan.”

1948/1/31; 09.00: Yağmur / Ginza / [İSİM SİLİNİMİŞ] ile buluşuyorum / Eski bir arkadaşım, eskiden Tokumu Kikan’daydı, İşgal Altındaki Çin’de önemli biriydi / Savaş sonrası, yeni hayat, yeni ofis, hâlâ önemli biri; bir kere önemli biri oldunuz mu hep önemli biri olursunuz / Yerlere kadar eğiliyoruz ve havadan sudan konuşuyoruz / Çay ve sigara / “Buraya eski zamanları yad etmeye gelmedin, değil mi?” / “Hayır.” / “Şu Teigin vakası yüzünden geldin, değil mi?” / “Evet.” / “Eskiden yaptığım işi yapan birinin yaptığını düşünüyorsun, değil mi?” / “Evet.” / “Eh, sana neden yanıldığını söyleyeyim mi? Neden zamanını boşa harcadığını?” / “Lütfen...” / “Duyduğuma göre bankadaki

adam müdüre doktor olduğunu söylemiş, doğru mu?" / "Evet." / "Ve belli ki müdür ona inanmış?" / "Evet." / "Adamın duruşu, tavırları ve karakteri yüzünden?" / "Evet." / "Eh, orada tanıdığım, birlikte çalıştığım insanların hiçbiri düzgün görünmezler." / "Sahi mi?" / "Evet, hırpalanmış, oradaki hayatları yüzünden yıpranmış görünürler." / "Öyle mi?" / "Evet, doktor sanılmaları mümkün değil." / "Harbi mi?" / "Bana inanmadığını biliyorum. Sana sırf geçmişimi, meslektaşlarımın geçmişlerini araştırmayasın diye böyle söylediğimi düşündüğünü biliyorum. Ama öyle değil." / "Sana inanıyorum." / "Eh, umarım inanıyor-sundur." / "İnanıyorum." / "Tokumu Kikan'ı boşver. Doktorlarda odaklan. Kartvizitleri takip et." / "Sağol." / Merkez'e geri dönüyorum / Şeflere Tokumu Kikan'ı boşvermelerini söylüyorum / Doktorlarda odaklan- malarını / Kartvizitleri takip etmelerini / **18.00: Tekrar ji-dōri** sorgu ekibine atandım / Lanet olsun.

1948/2/1; 06.00: Tatil yok / Yağmur, sulusepken, kar / Bütün dedektiflere yazılı duyuru dağıtıldı: *Teikoku Bankası 26 Ocak'ta Shiinamachi şubelerinden çalınan veya kaybolan toplam paranın 164,405 yen olduğunu onayladı. Teikoku Bankası aynı zamanda Gotō Toyoji adına yazılmış 17,450 yenlik bir çekin (numarası BO9216) kayıp olduğunu onayladı.* / Yine sokaklardayım / Sonu gelmez ji-dōri; bazen Shiinamachi bölgesindeyim, bazen Nakai civarındayım, bazense Ebara'ya gidiyorum / Farklı mahalleler, aynı oyun / Mahallelerde Fukushi-kun'la birlikte sokak sokak, ev ev, kapı kapı gezip sorgulama yapıyorum / Bütün sakinlerin isimlerini ve mesleklerini öğreniyorum / Bütün sakinlerin suç zamanında bulundukları yerleri öğreniyorum ve kontrol ediyorum / Kurtulanların ifadelerine dayanarak elde edilmiş zanlı eşkalini tekrarlıyorum / Zanlının eşkaline uyan insanların görülmüş olabileceği yerleri not alıyorum / Sakinlere verilen eşkal çerçevesinde, zanlının kimliğinin tespitine yarayabilecek tüm önerileri not alıyorum / Zaman kaybı, zaman kaybı, zaman kaybı.

1948/2/2; 06.00: Hafif kar, sonra yağmur / Mejiro Polis Karakolu'nun ikinci katı / Özel Soruşturma Merkezi / Özel Soruşturma Ekibi Top-

lantısı / Şef Kita burada / Yeni ipucu: 17,450 yenlik, B09216 numaralı, 26 Ocak'taki toplu zehirlenme vakasının gerçekleştiği sırada Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinden çalındığı tahmin edilen kayıp çek 27 Ocak'ta 14.30 civarında Yasuda Bankası'nın İtabashi şubesinde bozdurulmuş / Çeki 2661 İtabashi 3-chōme, İtabashi-ku adresinde ikamet eden Gotō Toyoji bozdurmuş / Yasuda şube müdürü o çekin Teigin olayı sırasında kaybolan ya da çalınan çek olduğunu dün fark etmiş / Polise haber vermiş / Dedektifler ifadeler almışlar / Banka personelinin çekle bozduran kişiye ilişkin tasvirleri, Teigin olayından sağ kurtulanların tasvirlerine uymuyormuş / Yasuda Bankası'nın İtabashi şubesine gelen adam kabumbağa kabuğu rengi çerçeveli gözlük takan, kaba konuşan, iri yarı biri olarak tasvir edilmiş / Çekin arkasında yazılı adrese polisler gönderilmiş / Bu adreste Gotō Toyoji diye biri oturmuyormuş / Orada oturanlar öyle birini tanımıyorlarmış.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

1948/2/4; 06.00: Soğuk, yağmur / Mejiro Polis Karakolu'nun ikinci katı / Özel Soruşturma Merkezi / Özel Soruşturma Ekibi Toplantısı / Şef Kita burada / Zanlının Teigin olayından kurtulan görgü tanıklarının tasvirlerine dayanılarak çizilmiş robot resmi ülkedeki bütün dedektiflere, bütün polis karakollarına ve bütün gazelere dağıtılmış / Japon polisi tarihte ilk kez robot resim kullanıyor / Halkın epey ilgi göstermesi bekleniyor / Resim bütün *ji-dōri* sorgu ekipleri tarafından kullanılacak / Gittiğimiz hanelere tekrar gitmemiz ve sorguladığımız kişileri tekrar sorgulamamız, bu sefer robot resmi göstermemiz emredildi / Bütün dedektiflere ve polis memurlarına not: Cinayetlerde kullanılan zehirin potasyum siyanür DEĞİL siyanik gümüş olduğuna inanılıyor artık. / Dolayısıyla katilin ilaçlar hakkında son derece bilgili ve deneyimli olduğu düşünülüyor / 07.00: Robot resimle birlikte *ji-dōri* sorgulamasına devam / Aynı mahalleler, aynı sokaklar, aynı evler, aynı kapılar, aynı yüzler, aynı zaman kaybı.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

İkinci Periyot (soruşturmanın ikinci yirmi günü; 15 Şubat ila 5 Mart 1948)

1948/2/15; 06.00: Hava bulutlu, sonra kapalı / Mejiro Polis Karakolu'nun ikinci katı / Özel Soruşturma Merkezi / Özel Soruşturma Ekibi Toplantısı / Şef Kita burada / Soruşturmanın gidişatının genel değerlendirmesi / 500'dan fazla zanlı sorgulandı / Sayısız ipucu araştırıldı / Bütün şüpheliler aklandı ve serbest bırakıldı / Bütün ipuçları boşa çıktı / Yine *ji-dōri* / Yine toplantılar / Sonu gelmez *ji-dōri*, sonu gelmez toplantılar / Sonu gelmez zaman kayıpları / Bizi durmaksızın hiçbir yere ulaştırıyor.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

1948/2/23; 18.00: Soğuk / Özel Soruşturma Merkezi'nde Birinci Soruşturma Dairesi'nin tamamının katıldığı bir toplantı / SCAP-Adalet Bakanlığı İrtibat Memuru Miyakawa, Müttefik Kuvvetler Başkomutanlığı Kamu Güvenliği Teşkilatı'nın 19 Şubat 1948'de yaptığı toplantının sonuçlarını bildiriyor / Miyakawa, Soruşturma Merkezi adına, Teğmen Hornet ve Teğmen Parker adlı kişilerin bulunması konusunda SCAP Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan yardım istemiş / Bu iki kişinin Tokyo bölgesindeki dezenfekte ekipleriyle bağlantısı var / Teğmen Hornet'in Öji ve Katsushika semtlerindeki Toshima ekibinde çalıştığı düşünülüyor / Teğmen Parker'ın Ebara dezenfekte ekibinde çalıştığı düşünülüyor / Yasuda Bankası'nın Ebara şubesindeki tanıklar zanlının "Buraya Teğmen Parker'la birlikte ciple geldim çünkü civarda yeni bir tifüs vakası görüldü," dediğini söylediler. / Aynı kişinin Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinde "Bölgede pek çok dizanteri vakasına rastlandığı için geldim. Teğmen Hornet birazdan burada olacak," dediği söylendi. / Miyakawa, SCAP'ın Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan, yukarıdaki teğmenlerden herhangi birinin yaptığı dezenfeksiyon çalışmalarıyla bağlantılı ya da bu konuda bilgi sahibi olan Japonların, özellikle de çevirmenlerin ya da İngilizce konuşan şahısların bilgilerini, isim ve adreslerini vermelerini istemiş / Miyakawa otuz yaşın altındaki

ve altmış yaşı üstündeki kişilerin elenmelerini tavsiye etmiş / Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan Bay Eaton, Miyakawa'ya Tokyo AH Sanitasyon Kontrol Ekibi'nden Bay Allen'la konuştuğunu, 1946'da on tane düşük rütbeli tabip subayın tifüs epidemisiyle mücadele faaliyetleri çerçevesinde TG Ekibi tarafından kullanıldığını öğrendiğini söylemiş / Ancak şu anda TG Ekibi'nin böyle işlerde kullandığı askeri personel yokmuş / Şimdi bütün dezenfeksiyon işleriyle Tokyo Belediyesi'nin Japon çalışanları ilgileniyormuş / Bay Eaton, SCAP personelinin bir kısmının şimdi Merkez'de ve Hizmet Grubu'nda, Onarım ve Kamu Hizmetleri Dairesi'nde kemirgenlerle mücadelede kullanıldığını söylemiş / Bay Easton son olarak, Genelkurmay Başkanlığı'yla temasa geçip, Japonya'ya atanmış Parker ya da Hornet adlı teğmenlerin ya da yüzbaşıların yerleriyle ilgili bilgi almaya çalışacağını söylemiş / Toplantı bitiyor / Yine *ji-dōri*'ye / Yine toplantılara / *Ji-dōri* ve toplantılar / Sonsuz, sonsuz *ji-dōri* ve sonsuz, sonsuz toplantılar / Sonsuz, sonsuz zaman kaybı / Bizi bir yere ulaştırmayan o sonsuz, sonsuz...

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

1948/3/4; 18.00: Özel Soruşturma Merkezi'nde Birinci Soruşturma Dairesi'nin tamamının katıldığı bir toplantı / Polis Şefi Kita, SCAP'ın Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan savaş sırasında Kore'ye tutsak olarak gönderilen bir grup eski Japon askeri personeliyle ilgili bilgi toplanmasına yardımcı olmasını istemiş / Bu kişilerin çeşitli zehirlerin hazırlanmasında son derece bilgili olduklarına inanılıyormuş / Ayrıca SCAP'ın bu kişileri savaş suçları işlemiş olabilecekleri düşüncesiyle araştırdığına inanılıyormuş / Toplantı bitiyor / Şimdi yine *ji-dōri*'den, yine toplantılardan başka bir şey yok / Yine *ji-dōri*, yine toplantılar / Yine, yine *ji-dōri* ve yine, yine toplantılar / Yine, yine zaman kaybı / Yine, yine sonuçsuzluk.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

Üçüncü Periyot (soruşturmanın üçüncü yirmi günü; 6 Mart ila 25 Mart 1948)

1948/3/6; 06.00: Sert kuzeydoğu rüzgârları / Özel Soruşturma Merkezi'nde Birinci Soruşturma Dairesi'nin tamamının katıldığı bir toplantı / Polis Şefi Kita soruşturmanın şimdiye kadarki gidişatını özetliyor ve Üçüncü Periyot'un yönünü ana hatlarıyla anlatıyor / Yeni ipucuna odaklanılacak, Tsudanuma, Chiba-ken'deki eski Japon İmparatorluk Kimya Laboratuvarı'nın eski personeli araştırılacak / Prusik asidin zehir olarak kullanımıyla ilgili deneyler yapıldığı biliniyor / Savaş sırasında Mançurya'ya asker gönderilmişti / Askerler zehri hayvanlarda ve insanlarda başarıyla denemişlerdi / Japon ordu personeline zehirin kullanımını anlatan bir kitapçık dağıtılmıştı / Suçlunun prusik zehri kullanma tarzı, Tsudanuma Cephaneliği'nde geliştirilmiş eğitim tarzını epey çağrıştırmış / Suçlunun kullandığı dil, bu laboratuvar da eğitim aldığını gösteriyormuş / Başka kanıtlar: İngilizce "Birinci İlaç" ve "İkinci İlaç" yazıları; suçlunun, zehirin solüsyonun dibine çöktüğünü bilerek kurbanlarla aynı şişeden içmesi; prusik asidin hurma yağıyla çökeldiğini bilmesi / Ayrıca kullanılan ekipmanın tasviri, Tsudanuma laboratuvarında kullanılan ekipmanları çağrıştırmış / Not: Savaş bitip de laboratuvar kapanınca, çalışanlar ekipmanları evlerine götürmüşler / Eski Binbaşı Nonoyama'yla eski Albay Yokoyama eski personelle ilgili bilgiler vermişler / Savaş Suçları Mahkemesi'nde yargılanmaktan korktularından, bütün bilgilerin gizli tutulmasını istemişler / Şef Kita basınla ilgili şikayetlerin SCAP'a yapılacağını söyleyerek toplantıyı sonlandırıyor / Alkışlar / Toplantı bitiyor / 08.00: Oda #2'nin görev değişikliği toplantısı / Fukushi'yle birlikte *ji-dōri* ekibinden alındım / Suzuki'yle (Birinci Daire'nin Başkanı) tartışıyorum / Sorgulama etkisiz / Sonuç vermiyor / Üç suç mahallinden -Ebara, Nakai ve Shiinamachi- fayda yok / Sadece somut kanıtlarda, Matsui ve Yamaguchi kartvizitlerinde odaklanmamızı öneriyorum / Kartvizitlerin izini sürün, katili bulun / İtaatsizlik sebebiyle fırça yiyorum / Fukushi'yle birlikte Hırsızlık Masası'na sepetleniyorum / 09.00: Görev değişikliği sebebiyle Hırsızlık Masası'na gidiyorum / Mejiro'daki Soruşturma Merkezi'nde ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kezi'nin yanında kiralanmış küçük bir oda / Şimdi amirim Komiser İki-i / Sekiz adam; dördü Matsui'yi araştırıyor, dördü Yamaguchi'yi / Fukushi'yle ben Matsui kartvizitini araştıracağız / Hepimiz İki-i'ye rapor vereceğiz / İk-i doğrudan Polis Şefi Kita'ya rapor veriyor / Birinci Soruşturma Dairesi'ne bilgi verilmeyecek (basına sızmasın diye) / Hırsızlık Masası'ndaki kartvizit dosyalarını ve şimdiye kadar tutulmuş notları okumam söylendi / 09.30: Dedektif Tomitsuka'nın Matsui'yle yaptığı görüşmeleri ve Sendai'de topladığı bilgilerle aldığı ifadeleri okumakla başlıyorum / 25 Mart 1947'de Miyagi Kaymakamlığı'nın bodrumunda basılmış 100 kartvizitten biri / Dr. Matsui toplam 128 kartvizit dağıtmış / Kartvizit verdiği herkes bulundu, sorguya çekildi, Matsui'den aldıkları kartvizitleri göstermeleri söylendi / Kartvizit gösteremeyen kişiler için birer dosya açıldı / Her dosyayı incelemem söylendi / Bütün dosyaları teker teker kontrol edeceğim ve tekrar sorguya çekilmesi gereken kişileri not alacağım / Tekrar tekrar kontrol etmeye başlıyorum / Pişman değilim.

1948/3/7; 06.00: Hâlâ sert rüzgârlar / Tekrar tekrar kontrol ediyorum / Bir dosya ve bir isim dikkatimi çekiyor: *Hirasawa Daishō* / Hirasawa Daishō elli yedi yaşındaki Hirasawa Sadamichi'nin yazar mahlası / Hirasawa babasıyla ve ağabeyiyle birlikte Otaru, Hokkaido'da yaşıyor / Karısıyla üç çocuğu Tokyo'da yaşıyorlar / Otaru Polis Karakolu'ndan Hirasawa hakkında bilgi isteniyor / Otaru'dan gelen rapor: *Hirasawa düzgün karakterli ve saygın, ünlü bir ressam* / Otaru Polisi'nden başka bir bilgi gelmiyor / Dedektif Tomitsuka'yla İki-i, Otaru'ya gidiyorlar / Hirasawa, Dr. Matsui'yle geçen Temmuz'da tren feribotuyla Hokkaido'dan Honshū'ya giderken tanıştığını söylüyor / Hirasawa o sırada suluboya resimlerinden birini Veliaht'a vermeye gittiğini söylüyor / Hirasawa'yla Matsui kartvizit değiş tokuşu yapmışlar / Hirasawa, Ağustos 1947'de Jōban Hattı'ndaki, Tokyo'daki Mikawashima İstasyonu'nda cüzdanı bir yankesici tarafından çalınınca Matsui'nin kartvizitini kaybettiğini söylüyor / Hirasawa hırsızlığı Mikawashima İstasyonu *kōban*na bildirmiş / Dedektifler Hirasawa'ya 26 Ocak'ta nerede olduğunu soruyorlar / Hirasawa suçun işlendiği gün

Tokyo'da olduğunu itiraf ediyor / Hirasawa sabahı ve ikindinin başla-
rını Marunouchi ilçesindeki kızıyla ve damadıyla geçirdiğini söylüyor
/ Hirasawa daha sonra trenle diğer kızının evine gitmiş ve ikindinin
geri kalanıyla akşamı orada kızının erkek arkadaşıyla iskambil oyna-
yarak geçirmiş / Dedektifler, Hirasawa'nın şüpheli olmadığı sonucuna
varıyorlar / Masum / Katılmıyorum; erken hüküm / Bahanesi kontrol
edilmedi, ifadeleri doğrulanmadı / Dosyayı bir kenara koyuyorum /
Diğer dosyaları tekrar tekrar kontrol etmeye devam ediyorum.
[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN
YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

**Dördüncü Periyot (soruşturmanın dördüncü yirmi günü; 26 Mart
ila 14 Nisan 1948)**

1948/3/26; 06.00: Hava açık / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi toplan-
tısı / Hirasawa'nın yankesici öyküsünü tekrar kontrol etmek için Mi-
kawashima İstasyonu *kōban*nı ziyaret etme izni istiyorum / Diğer
dedektifler bana destek çıkmıyorlar / Zaman kaybı diyorlar / Ama Ko-
miser İki-i izin veriyor / Bir telefon konuşması yapıyorum / Hiras-
awa'nın geçen Ağustos'da cüzdanını çaldırması konusunda ifadesini
alan polisi soruyorum / Polisin ne zaman görev başında olacağını öğ-
reniyorum / **09.00:** Mikawashima İstasyonu *kōban*ına gidiyorum / Po-
lisle tanışıyorum / Kaygılı / Dosya elimde / Orijinal rapordaki ayrıntı
noksanlığı ve tutarsızlıklar için özür diliyor / Hirasawa'nın doğum ta-
rihini yazmamış / Yaşını kırk beş olarak yazmış vs. / Hirasawa'nın ko-
nuşma tarzından, dili kullanma şeklinden, saygınlığından, İmparatorluk
Ailesi'ndeki bağlantılarından vs. etkilendiğini öne sürüyor / Sorgudan
sonra Hirasawa'yı yaşını ve doğum tarihini onaylatmak için aradığını
itiraf ediyor / Hirasawa'yı bulamamış / Adam sırta kadem basmış /
Polis ve iki iş arkadaşı kendi izlenimlerine dayanarak rapora "kırk beş
yaşında" diye yazmayı kararlaştırmışlar / Polise Hirasawa'nın Ağustos
1947'de elli altı ya da elli yedi yaşında olması gerektiğini söylü-
yorum / Not: Teigin olayından kurtulanların hepsi de suçlunun "elli
yaş" civarında olduğunu söylediler / Not: Hirasawa, Mikawashima pol-

islerine olduğundan genç görünmüş / Not: Hirasawa sırf yaşı sebebiyle elenmemeli / Mikawashima polisi daha sonra vaka dosyasından bir yelpaze çıkıyor / Hirasawa ifadesi alınırken bu yelpazeyi polise vermiş / Hirasawa hırsızın cüzdanını çalarken cebine bu yelpazeyi bıraktığını söylemiş / Yelpazede bir buz satıcısının ismi ve adresi yazılı / **10.00:** Mikawashima İstasyonu *kōban*ından ayrılıyorum / Yelpazeyi araştırıyorum / Buz satıcısı, Hirasawa'nın kızlarından biriyle aynı mahallede oturuyor / Buz satıcısıyla konuşuyorum / Adam kışın odun ve kömür satıyormuş / Yazın ise buz / Geçen yaz düzenli müşterilerine hediye etmek için elli yelpaze yapmış / Hirasawa'nın kızı düzenli bir müşteriymiş / Buz Satıcısı yelpazeyi Hirasawa'nın kızına verdiğini hatırlıyor / Yankesici öyküsü yalan / *Kuro-kuro* / Hirasawa'nın kızının evinin önünde uzun süre duruyorum / *Giderek kararıyor* / Girmiyorum / *Giderek daha suçlu görünmüyor* / **12.00:** Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi Merkezi'ne geri dönüyorum / **13.00:** Komiser İki-i'yle görüşüyorum / Rapor yazıp Hirasawa dosyasına eklememi söylüyor / Diğer dosyalara geçmemi, onları tekrar sorguya gerek olup olmadığını anlamak için tekrar kontrol etmemi söylüyor / Bu yüzden tekrar tekrar kontrol ediyorum / Tekrar tekrar sorgu yapılsın diye.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

Beşinci Periyot (soruşturmanın beşinci yirmi günü; 15 Nisan ila 4 Mayıs 1948)

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

Altıncı Periyot (soruşturmanın altıncı yirmi günü; 5 Mayıs ila 24 Mayıs 1948)

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

Yedinci Periyot (soruşturmanın yedinci yirmi günü; 25 Mayıs ila 13 Haziran 1948)

1948/5/25; 06.00: Hava ılık / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi toplan-
tısı / Komiser İki-i hepimizin beklediği haberi veriyor / Tōhoku'yla
Hokkaido'ya gidip Matsui'nin kartvizit değiş tokuşu yaptığı herkesi
sorguya çekmemiz için izin ve ödenek verilmiş / Her kartvizitin ve-
rilme koşullarının ayrıntılarıyla öğrenilmesi ve doğrulanması emredi-
liyor / Bütün Matsui kartvizitlerini toplamamız emrediliyor / Toplam
128 kartvizit / Dedektif liga'yla Dedektif Fukushi, Tōhoku bölgesinde
verilmiş yetmiş yedi kartvizitle ilgilenecekler / Ben Komiser İki-i'yle
birlikte Hokkaido'da verilmiş elli bir kartviziti araştıracağım / Listenin
tepesinde: Hirasawa Sadamichi / Bir aydan önce dönmeyeceğimizi dü-
şünmemiz söylendi / Yolculuk hazırlığı yapmak için eve dönüyorum.

1948/5/26: Hava ılık / Ueno İstasyonu'ndan Hokkaido'ya doğru yola
çıkıyoruz.

1948/5/27; 06.00: Hava serin, hafif rüzgârlı / Sapporo, Hokkaido / So-
ruşturma başlıyor.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN
YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

*Her gün başka bir otobüsle ya da başka bir trenle başka bir kasabaya
gidip başka bir görüşme yapıyorum / Her görüşme başka bir yerel üst
düzey devlet memuruyla / Her memur kendi kartviziti karşılığında Dr.
Matsui'nin verdiği kartviziti çıkarıyor / Her gün listedeki bir başka
ismin üstünü çiziyorum / Yine rapor yazıyorum, yine Tokyo'yu arıyo-
rum / Her gece bir başka handa ya da bir başka karakolda veya köban-
dayım / Her gece aynı rüya, aynı isim / Kuro-kuro / Hirasawa
Sadamichi / Giderek kararıyor / Her gün, giderek yaklaşıyor / Giderek
daha suçlu görünüyor...*

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN
YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

1948/6/6; 08.00: Hava nemli. / Shikōinai-chō, Otaru, Hokkaido / Hira-
sawa Sadamichi'nin evi / Binanın ikinci katı / Hirasawa'nın babası bi-
rinci odadaki yanmayan bir ocağın önünde oturmuş pipo tütürüyor /

Hirasawa yan odada, üstünde gelincik çizimleri bulunan bir tuvalin karşısında kimonolu oturuyor / “Bugün resim yapmaya çok erken başlamışsınız...” / “Her gün erken başlarım. Bugün istisna değil.” / Not: Tuvaldeki boya kuru ve sert / “Sadece çiçek mi çizersiniz?” / “Teigin olayının yaşandığı gün Tokyo’daki Mitsukoshi bonmarşesindeki bir sergiye gitmiştim. Katil ben değilim.” / “Sizsiniz demedik ki. Dr. Matsui’nin kartvizitiyle ilgili soru sormaya geldik sadece.” / “Aradığınız adam ben değilim.” / “Peki o gün feribottayken Dr. Matsui’den başkasıyla kartvizit değiş tokuşu yaptınız mı?” / “Hatırlamıyorum.” / “Söyler misiniz, karnızla çocuklarınız Tokyo’dayken siz neden burada kalıyorsunuz?” / “Babam yakında vefat edebilir. İyi bir oğul olarak yaşlı babama karşı vazifemi yerine getiriyorum.” / Not: Hirasawa’nın babası eskiden Kempeitai’de albaydı ve sağlıklı görünüyor / Konuşma kendini tekrarlıyor / Hirasawa hatırlamadığını, bilmediğini öne sürüyor / Kaçamak / Hirasawa’ya şüphelileri elemeye çalıştığınızı, bu yüzden kendisinin bir fotoğrafını alıp Tokyo’daki tanıklara göstermek istediğimizi söylüyorum / “Fotoğrafım yok.” / Görüşme bitiyor / *Genkanda* bir aslında asılı bir kanaviçe omuz çantası / Not: Teigin katilinin bir kanaviçe omuz çantası taşıdığı bildirilmişti / “Bu sizin çantanız mı?” / “Hayır.” / 09.00: Hirasawa’nın evinden çıkıyoruz / Hirasawa’nın evinin önünde uzun süre duruyoruz / *Kuro-kuro* / Komiser İki-i, Hirasawa’nın tavırlarının ve ifadesinin şüphe uyandırıcı olduğunda hemfikir / *Giderek kararıyor* / İki-i, Hirasawa’nın Teigin zanlısının robot resmine çok benzediğinde hemfikir / *Giderek daha suçlu görünüyor*.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

1948/6/12; 18.00: Hava sıcak, yağmurlu / Elli bir kartvizitin araştırılması tamamlandı / Otaru üstünden Tokyo’ya geri döneceğiz / Hirasawa’nın fotoğrafını çekmek için plan kuruyoruz / Hirasawa’nın evine tekrar gidiyoruz / Hirasawa’yı mahalledeki bir lokantada akşam yemeğine davet ediyoruz / Hirasawa daveti hemen kabul ediyor / “Ama lütfen unutmayın, katil ben değilim. Aradığınız adam ben değilim.” / Mahalle lokantasında geyik muhabbeti / Hirasawa yine birden konuş-

yor: “26 Ocak sabahını ve ikindi başlangıcını Tokyo’nun Marunouchi ilçesinde kızım ile ve damadım ile birlikte geçirdim. Orada yeğenimin nakliyat firmasına gittik. Yeğenimin adı Yamaguchi. Ardından, öğleden sonra ikiyi biraz geç, yeğenimin kızı Hanako’yu görmek için trenle Nippori’ye gittim. Ayrıca biraz mangal kömürü aldım. Akşam beş civarı Nakano’daki evime geri döndüm. Diğer kızımın bir misafiri vardı, sanırım Wayne Ely diye bir Amerikan askeri. Akşamı kızımın misafiriyle İngilizce konuşarak ve iskambil oynayarak geçirdim.” / Sohbeti geyik muhabbetine çeviriyoruz: yemek, hava, vs. Hirasawa, İmparatorluk Ailesi’ndeki bağlantılarından, saygın bir ressam ve insan olduğundan sık sık bahsediyor / Lokantanın fotoğrafçısı geleneksel akşam sofrası fotoğrafının çekimine hazır olup olmadığını soruyor / Hirasawa gönülsüz / Gözlüğünü takıyor, çenesini öne çıkarıyor / Fotoğraf çekiliyor / Sonra Hirasawa yine birden konuşuyor: “Dr. Matsui’nin kartvizitini kaybetmeseydim keşke. Onunla tanışmak ve sohbet etmek güzeldi. Onu tekrar görmek isterim. Maalesef geçen Ağustos’ta bir hırsız cüzdanımı çaldı. Çaldığı cüzdanımda 10,000 yen ve şimdiye kadar topladığım bütün kartvizitler vardı, Dr. Matsui’nin verdiği de dahil olmak üzere.” / Yemek bitiyor / Komiser İki-i akşam sofrası fotoğrafının parasını ödüyor / Hirasawa’yla vedalaşıyoruz / İki-i fotoğrafı Hirasawa dosyasına koyuyor / Otaru Polis Karakolu’na geri dönüyoruz / Uykuya geçiyor.

1948/6/13; 06.00: Trenle Tokyo’ya geri dönüyoruz.

Sekizinci Periyot (soruşturmanın sekizinci yirmi günü; 14 Haziran ile 3 Temmuz 1948)

1948/6/14; 06.00: Hava yağmurlu, nemli / Mejiro Polis Karakolu’nun ikinci katı / Özel Soruşturma Ekibi’nin tamamının katıldığı bir toplantı, Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi dahil / Polis Şefi Kita burada / Komiser İki-i, Tōhoku’yla Hokkaido’da yapılan görüşmeleri ayrıntılarıyla anlatıyor / Hirasawa’nın fotoğrafı ve görüşme raporu herkese dağıtılıyor / Başkomiser Suzuki (Birinci Daire’nin Başkanı) ve Birinci Soruş-

turna Dairesi'nin diğer üyeleri şüpheyle yaklaşıyorlar / Hirasawa'nın bahanesi aylar önce doğrulanmış / Bahanesi sağlammış ve saygın biriymiş / Fotoğraf, robot resme benzemiyormuş vs. / Yaş ve görünüş itibarıyla, tanıkların Teigin katili tasvirlerine benzemiyormuş / İki-i, Hirasawa'nın tavırlarının epey şüphe uyandırıcı olduğunu tekrarlıyor / İçinde güçlü bir sezi varmış, iyi bir izin üstündeymiş / Suzuki ilgilenmiyor / Zaman kaybı / Başka izler, daha iyi izler / Saplanıp kalmayın.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

1948/6/25; 08.00: Hava sıcak / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi toplantısı / Yönerge çıkarıldı: *Dedektifler şu kişilere özellikle dikkat etmelidir: i) İlaç veya hijyen konularında deneyimli, ii) tıbbi araştırmalarda, deneylerde ya da çalışmalarda deneyimli, iii) Çin'de yukarıda alanlarda deneyim kazanmış, iv) eski Tokumu Kikan ya da Kempei elemanları; çünkü zanlı şu konularda bilgili ve deneyimliydi: i) gereken zehir miktarları, ii) gereken zamanlama, iii) kurbanların kontrolü, iv) zarar görmeden kullanabileceği doz, v) gerekli alet edevat* / Kartvizit ekipleri yine gözardı edildi / Bilgiler yine umursanmadı / Yine kenara itildik / Ümitsiziz.

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

Dokuzuncu Periyot (soruşturmanın dokuzuncu yirmi günü; 4 Temmuz ila 23 Temmuz 1948)

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

Onuncu Periyot (soruşturmanın onuncu yirmi günü; 24 Temmuz ila 12 Ağustos 1948)

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YA DA KAYIP]

On Birinci Periyot (soruşturmanın on birinci yirmi günü; 13 Ağustos ila 1 Eylül 1948)

[ÇEŞİTLİ SAYFALAR BİLİNMEYEN SEBEPLER YÜZÜNDEN YIRTILMIŞ, OKUNMAZ HALE GELMİŞ YADA KAYIP]

1948/8/13; 08.00: Hava sıcak, nemli / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi toplantısı / Polis Şefi Kita burada / Şef Kita diğer bütün ipuçlarının boşa çıktığını söylüyor / Kita, Hirasawa Sadamichi'nin doğrudan araştırılmasını emrediyor / Hirasawa'nın Tokyo'daki ailesinden başlanacak / Soruşturmada elde edilen sonuçların raporları doğrudan Kita'nın Meguro'daki evine gönderilecek / Birinci Soruşturma Dairesi'ne soruşturmanın yönünden bahsetmeyecek ve bilgi paylaşmayacağız / Toplayacağımız bütün bilgiler GİZLİ olacak.

1948/8/14; 10.00: Hava sıcak / Hirasawa'nın gelininin, Hirasawa'nın en büyük oğlunun karısının babasını ziyaret ediyoruz / Hirasawa'nın gelininin babası kumar bağımlısı / Borcu çok, hakkında ufak tefek suçlamalar var / Bilgi toplamakta ona güveniyoruz / Bize kızının düğünündeki konukların listesini veriyor / Doğrudan Hirasawa'nın en büyük kızıyla konuşmamızı öneriyor / O kızın, babasıyla ve Teigin olayıyla ilgili şüphelerinden bahsettiğini öne sürüyor / **14.00:** Hirasawa'nın kızının işyerine gidiyoruz; Marufuku kafesi / Kaygılı ve ürkek / Onunla baş başa konuşmak istediğimizi söylüyoruz / Kafeden çıkınca kız birden "Teigin olayıyla ve babamla ilgili, değil mi?" diyor / "Neden öyle diyorsunuz?" / "Çünkü onu sorguya çekmişsiniz ve robot resme çok benziyor." / "Sizce o resme benziyor mu?" / "Benzeten sadece ben değilim. Kafenin müdürü -savaştan önce Kanawaga'da polis şefiydi- aradaki benzerliğin polisi şüphelendirmeye yeteceğini söyledi." / Ona bunun sadece rutin bir görüşme olduğunu söylüyoruz / Rahatlasın diye havadan sudan konuşuyoruz / Babasıyla ve onun ailenin geri kalanıyla ilişkileriyle ilgili sorular sormaya başlıyoruz / Babasını Ocak sonundan beri görmediğini söylüyor / Bunun normal olup olmadığını soruyoruz / "Hayır." / "Babanız Hokkaido'da, sizse Tokyo'dasınız; zor olmuyor mu?" / "Babam Hokkaido'ya gitmeden

önce anneme 80,000 yen vermişti,” / “80,000 yen çok para.” / “Evet, ama anneme bu parayla sekiz ay idare etmesini söyledi. Anneme ayda 10,000 yen harcarsa yeteceğini söyledi.” / “Peki babanız annenize bu 80,000 yeni Ocak sonunda mı verdi?” / “Evet.” / *Kuro-kuro* / “Daha önce vermedi mi?” / “Hayır.” / *Giderek kararıyor* / “Emin misiniz? / “Evet. Neden sordunuz? Söylememem gereken bir şey mi söyledim?” / *Giderek daha suçlu görünüyor* / “Hayır.” / Şimdi evine, iki çocuğunun yanına dönmesi gerektiğini söylüyor / Ona Nakano Semti’ndeki evine kadar eşlik ediyoruz / Zamanını aldığımız için bir kasa şeftali armağan ediyoruz / **18.00:** Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi’ne geri dönüyoruz / *Giderek kararıyor, giderek daha suçlu görünüyor.*

1948/8/16; 06.00: Hava çok sıcak, çok nemli / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi toplantısı / Nakano mahallesinde Hirasawa ailesiyle ilgili soruşturma yapmak için *ji-dōri* ekiplerine bölünüyoruz / **08.00:** Nakano bölgesinde soruşturmaya başlıyoruz / Sokak sokak, ev ev, kapı kapı / Bütün gün / **22.00:** Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi toplantısı / Şef Kita burada / Her *ji-dōri* ekibi günlük soruşturma raporunu veriyor / Daha sonra Komiser İki-i, Hirasawa’nın mali durumuyla ilgili toplanan bilgileri ayrıntılarıyla sunuyor / Hirasawa geçen Aralık’ta borç batağındaymış; örneğin 2,500 yenlik küçük bir gardırobu alacak parası yokmuş / *Kuro-kuro* / Hirasawa’yla karısı arkadaşlarından ve akrabalarından 500’er, 1000’er yen borç almaya başlamışlar / *Giderek kararıyor* / Ancak Teigin olayından sonra Mitsubishi Bankası’nın Higashi Nakano şubesinde Hirasawa’nın hesabına 44,500 yen, karısınınkiyse 20,000 yen yatırılmış / *Giderek daha suçlu görünüyor* / Durup dururken yatırılan bu paraların kaynağı belirsiz / Hirasawa’nın en büyük kızının, adamın Ocak sonunda karısına 80,000 yen verdiğini söylemesi tekrarlanıyor / Şef Kita bütün kanıtları ve bilgileri yarın Tokyo Savcılığı’na vereceğini söylüyor / Kita tutuklama emri çıkarılacağına emin / Hokkaido’ya gidip Hirasawa’yı tutuklamaya ve resmi sorgulama için Tokyo’ya getirmeye hazırlanmamızı söyledi / Çok mutluyum.

1948/8/17; 08.00: Hava sıcak / Komiser İki-i'nin Ömori'deki evinde toplanıyoruz / Hirasawa'yla ilgili bütün kanıtları ve bilgileri gözden geçiriyoruz / Hirasawa Sadamichi için tutuklama emri çıkarılması taleplerini hazırlıyoruz / Hirasawa'nın Tokyo'daki ailesinin ve akrabalarının evlerinin aranması emrinin çıkarılması taleplerini hazırlıyoruz / Uyku yok.

1948/8/18; 13.00: Hava sıcak / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi Merkezi / Hirasawa'nın en büyük kızı telefon ediyor / Panik içinde, telaşlı / Görüşmek istiyor / Çok meşgul olduğumu söylüyorum / Telaşlı, ısrarcı / Kız, ailenin endişelendiğini söylüyor / Annesinin erkek kardeşi, dayısı onu bir kasa meyve karşılığında babasını polislere satmakla suçlamış / Komiser İki-i'yle konuşuyorum / Görüşmeyi kabul ediyoruz / **16.00:** İki-i'yle birlikte Marufuku kafesinin ikinci katında Hirasawa'nın en büyük kızıyla buluşuyoruz / Kız, annesini ziyaret edip kadının içini rahatlatmamızda ısrar ediyor / Birkaç gün içinde bunu yapacağımıza söz veriyoruz / Kız ısrar ediyor / Hangi gün hangi saatte gideceğimizi soruyor / Annesini üç gün içinde ziyaret edeceğimize söz veriyoruz / **17.00:** Kızla görüşme sona eriyor / İki-i'nin Ömori'deki evine geri dönüyoruz / Birinci Soruşturma Dairesi'nden Dedektif [İSİM SİLİNİMİŞ] bekliyor / Hirasawa'nın tutuklanmak üzere olduğunu artık herkesin bildiğini söylüyor / Gazeteciler şimdiden ağız arıyorlarmış / Hirasawa'yı bizim adımıza tutuklamak istediğini söylüyor / Tartışma, kavgaya / Masa devriliyor, yumrukleşme oluyor / Dedektif [İSİM SİLİNİMİŞ] "Siz Kartvizitçiler, hepiniz delisiniz," diyor / Dedektif [İSİM SİLİNİMİŞ] gidiyor / **20.00:** Soruşturma Merkezi'nden telefon ediliyor / Kartvizit Ekibi'nin tüm harcamaları ve fonu süresiz askıya alınmış / Kartvizit Ekibi'nin Hirasawa'yı tutuklamak için Hokkaido'ya gitmesini engellemeye çalışıyorlar elbette / **21.00:** Komiser İki-i evinden bankasının müdürünü arıyor / Ömori'deki evini ve telefon hattını ipotek ettiriyor, tutuklama emri çıkarsa Hokkaido'ya gidiş masraflarını karşılamak için / Herkes kaygılı, herkes huzursuz / Uyku yok.

1948/8/19; 17.00: Hava çok sıcak, çok nemli / Hırsızlık Masası Kartvizit Ekibi Merkez'de toplanıyor / Polis Şefi Kita burada / Hirasawa Sadamichi için tutuklama emri çıktı / Çok mutluyuz / Şef Kita tutuklama emri haberinin gazetelere sızdırıldığını söyleyerek uyarıda bulunuyor / Birinci Soruşturma Dairesi'ndeki dedektiflerden şüpheleniliyor / Öfke / Kita, Başkomiser Suzuki'nin, Hirasawa'nın tutuklanmasında Birinci Soruşturma Dairesi Dedektifi Tomitsuka'nın yer almasını istediğini söylüyor / Hiddet / Kita, Dedektif Tomitsuka'nın şimdiden Tokyo'dan ayrılıp Otaru'ya doğru yola çıktığını belirtiyor / Kaderimize razı oluyoruz / Uyku yok.

1948/8/20; 06.00: Hava sıcak / Tokyo'dan Otaru, Hokkaido'ya doğru yola çıkıyoruz, Niigata ve Akita üstünden gideceğiz / Komiser İki-i, Dedektif Iiga ve Dedektif Fukushi'yle birlikte seyahat ediyorum / Tren çok yavaş, tren çok sıcak / Sohbet yok, uyku yok / Çok kaygılıyız, çok huzursuzuz.

1948/8/21; 10.00: Otaru, Hokkaido'ya varıyoruz / Birinci Soruşturma Dairesi Dedektifi Tomitsuka'yla buluşuyoruz / Hirasawa'nın babasının evine gidiyoruz / Hirasawa'nın babasıyla ağabeyi bizi soğuk karşılıyorlar / Üst kata çıkarılıyor / Hirasawa giyinmiş ve bekliyor, aynı tuvalin karşısında oturuyor / Hirasawa'yı bu yılın 26 Ocak'ında Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinin on iki çalışanını zehirleyerek öldürdüğü ve aynı gün aynı mekânda başka dört çalışanı öldürmeye teşebbüs ettiği suçlamasıyla tutukluyoruz / **11.00:** Hirasawa'yı Otaru Polis Karakolu'na götürüyoruz / Tokyo'daki Merkez'e telefon ediyoruz / Basında çıkacak haberler konusunda uyarıyoruz / Gerekli yolculuk hazırlıklarını yapıyoruz / Günün ve gecenin geri kalanını Otaru Polis karakolu'nda geçiriyoruz / Uyku yok.

1948/8/22; 06.00: Hava sıcak / Tōhoku Honsen Hattı'nı kullanarak Tokyo'ya geri dönüyoruz / Tutuklama haberi basına sızmış / Yoldaki bütün istasyonlarda Hirasawa'yı görmek için kalabalıklar toplanmış /

Morioka, Sendai ve Taira'da trene gazeteciler ve kameramanlar biniyor / Kalabalıklar yüzünden tren defalarca rötar yapıyor / Yolculuğu basını dizginlemekle geçiriyoruz / Hirasawa yere çömeliyor / Başına battaniye örtüyor / Konuşmuyor, uyumuyor, yemiyor ve içmiyor.

1948/8/23; 05.45: Hava sıcak, nemli / Ueno İstasyonu'na varıyoruz / Kaos, kalabalıklar / Geliş saatimiz basına sızdırılmış / Birinci Soruşturına Dairesi elemanlarıyla Tokyo Savcılığı memurları bekliyorlar / Hirasawa'yı Birinci Soruşturına Dairesi elemanlarıyla Tokyo Savcılığı memurlarına teslim ediyoruz / O kaosta ve kalabalıkların arasında Hirasawa'yı gözden yitiriyorum.

[NOT DEFTERİ BURADA BİTİYOR]

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, okült çemberin içinde, dedektif şimdi diyor ki: "Anlatacaklarım bu kadardı. Gerisini zaten biliyorsun. Sorgulamayı ve itirafı. İnkâr ve duruşmayı. Kararı ve hükmü. Temyiz başvurularını ve mücadeleleri."

"Ama ölemem," diye devam ediyor dedektif. "Hirasawa'nın idam edildiğini görmeden ölemem. Çünkü o suçu işlediğini biliyorum. O insanları öldürdüğünü biliyorum. Yani artık ağlamak yok. O adam için ağlamak yok.

Çünkü bu şehir bir not defteri. Kaba kâğıtlı, üstüne yuvarlak uçlu kalemle yazılmış. Artık bu defter kapalı. Artık bir vaka dosyası kapalı..."

Şimdi ikinci bir mum söndü.

Ama onun mahkûmiyet şehrinde şöyle diyorsun, gülerek, haykıracak: "Sana ağlamayı gösteririm köpek! Seni hilekâr, yalancı köpek!"

Çünkü dedektiflerden nefret ediyorsun ve köpeklerden nefret ediyorsun ve bütün dedektifler köpektir, bütün köpekler dedektiftir ve dolayısıyla bu dedektifi, bu köpeği itiyorsun, yere düşürüyorsun ve karnını ve kafasını tekmeliyorsun, hilelerini ve yalanlarını tekmeliyorsun ve sonra kutularını devirip içindekileri ortalığa saçıyorsun ve defterlerini parçalıyorsun ve şimdi kibritlerini çıkarıp ateş yakıyorsun, kutularını ve defterlerini yakıyorsun, "Yalancı! Yalancı! Yalancı köpek!

Köpek yalancı! Yalan söylüyorsun! Yalancı!" diye bağırarak.

Ama dedektif sana gülüyor, gülüyor ve havlıyor: "O yaptı! O yaptı! Ve sen bana teşekkür etmelisin!"

Dumanların arasında ve alevlerin arasında parmakları ve patileri görünüyor, hâlâ gülüyor ve hâlâ havlıyor, sen bağırırken...

"O yapmadı! Onun yapmadığını biliyorum!"

Ama şimdi geçmişler ve gelecekler, anıları ve hayalleri, hileleri ve yalanları, sesleri ve sözleri yine tamamen ortadan kayboluyor; Kara Kapı, okült çember yine dönüyor, durmadan dönüyor ve sen dönüyorsun, durmadan dönüyorsun,

yüklü rüzgârda, hayaletli havada,

durmadan dönüyorsun, dedektif ortadan kayboldu...

Geride sadece notları, sözleri kaldı...

Seninle alay eden, dalga geçen...

Sen ve defterin, artık defter olmayan defterin, kalemmini alırken ve sonra kalemmini düşürürken, düşürken ve alırken, başlarken ve sonra dururken, dururken ve sonra...

Burada, Kara Kapı'nın altında, on mumluk okült çemberin içinde bir ses fısıldıyor, gölgelerden bir ses fısıldıyor: "Ben bir Kurtulan'ım. Ve her gece aynı rüyayı görüyorum..."

Ve bu gölgelerin içinden bir kadın çıkıyor, emekleyerek sana yaklaşıyor ve tekrar konuşuyor; "Aynı rüyayı.

Her gece, aynı rüyayı..."

Üçüncü Mum

Bir Kurtulan'ın İfadesi

Bu şehir bir araf. Her gece, aynı rüya, İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, her gece, aynı rüya:

BEN KURTULAN'IM

Ama biliyorum elbette: sadece şans eseri

Kurtuldum onca arkadaşım ölürken.

Ama geceler boyu

Peş peşe

Rüyalarda

Arkadaşlarımdan benden bahsederken şöyle dediklerini duyuyorum:

"Kurtulanlar daha güçlüdür." Ve kendimden nefret ediyorum

Kendimden nefret ediyorum

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE uyanıyorum. Hava soğuk, İşgal Altındaki Şehir'de. Günlerden Pazartesi ve kalkmak istemiyorum. Giyinmek istemiyorum. İşe gitmek istemiyorum. *Bir terslik var.* Bütün gün bu yorganın altında yatmak istiyorum. Uyumak ve rüya görmek, rüyamda yiyecekler görmek, sıcaklık hissetmek, beni soğuktan ve açlıktan kurtaracak adamı görmek, beni İşgal Altındaki Şehir'den kurtaracak beyaz atlı adamı görmek. Ama kalkmalıyım. Giyinmeliyim. Kahvaltı yapıp işe gitmeliyim. Çünkü günlerden Pazartesi.

26 Ocak 1948 Pazartesi.

İşgal Altındaki Şehir'de çamurda ve sulusepkende yürüyorum, ayakkabılarımda çamurlu ve saçığa sulusepken yağıyor. *Bir terslik var.* Belki bugün banka erken kapanır. Belki bugün erken çıkabiliriz. Belki bugün eve erken dönebilirim. Belki yine yorganımın altında yatabilirim. *Çünkü bir terslik var.* Ama çamurda ve sulusepkende yürüyorum, türbeyi geçip tepeye çıkıyorum.

Yol işlek ve kalabalık, insanlar çalışmak için Shiinamachi'ye geliyorlar, insanlar çalışmak için Shiinamachi'den gidiyorlar. Bir Amerikan cipi korna çalınca hepimiz kenara sığıyoruz. Amerikan cipinin dönen tekerlekleri üstümüze çamur sıçratıyor.

Bir terslik olduğunu biliyorum.

Ahşap kapıyı açıyorum. *Genkana* giriyorum. Kirli ayakkabılarımı çıkarıyorum. Buz gibi terliklerimi giyiyorum. Koridordan geçip bankaya giriyorum. Bayan Akuzawa'yla Bayan Akiyama'ya günaydın diyorum. Mavi üniformalarımızı giyerken hafta sonundan ve havadan bahsediyoruz. Bugün bankanın erken kapanıp kapanmayacağını merak ediyoruz. Bugün erken çıkıp çıkamayacağımızı merak ediyoruz. Evlerimize, yorganlarımıza erkenden geri dönüp dönemeyeceğimizi. Sonra koridordan bankanın ana odasına geçiyoruz.

Isıtıcının sıcaklığında, lambaların ışığında, gişedeki koltuğuma oturup bankanın açılmasını, iş gününün ve haftanın başlamasını bekliyorum.

Dokuz buçuktan hemen önce Bay Ushiyama her zamanki hafta başı konuşmasını yapıyor ve hepimiz eğiliyoruz ve saat dokuz buçuğu çalıyor ve banka açılıyor ve iş günü, bir başka hafta başlıyor.

Müşteriler çamurdan ve sulusepkenden geliyorlar, onları selamlıyorum ve onlara hizmet ediyorum ve öğle yemeğimi düşünüyorum ve bankanın çatısına yağan sulusepkenin yağmura dönüşmesini dinliyorum. Ve saat yarımdan hemen sonra Bay Yoshida öğle yemeği yiyebileceğimi söylüyor. Yerime Bayan Akiyama geçiyor. Koridorda yürüyorum. Soyunma odasında oturuyorum. Soğuk pirincimi ve ekşi salatalık turşumunu yiyorum. Fincanımdaki sıcak çayı içiyorum. Bankanın çatısına yağan yağmuru dinliyorum ve bugün erken çıkamayacağımı biliyorum. Bire doğru gişedeki koltuğuma geri dönüyorum ve müşterileri selamlıyorum ve müşterilere hizmet ediyorum.

Sonra, ikiye doğru, Bay Ushiyama kendini iyi hissetmediğini, hiç iyi hissetmediğini söylüyor. Bugün erken çıkması gerektiğini söylüyor. Bizden özür diliyor, eğiliyor ve çıkıp gidiyor.

“Zavallı Bay Ushiyama,” diye fısıldıyor Bayan Akiyama. “Geçen haftadan beri hasta. Ciddi bir şey herhalde. Doktora gitmeli. Şey olabilir, şey...”

Gişeye bakıyorum ve başımla onaylıyorum. *Bir terslik var.*

“Peki ya bulaşıcıysa?” diyor Bayan Akiyama. “Hepimize bulaşabilir. Hepimiz hastalanabiliriz. Hepimiz...”

Gişeye bakıyorum ve başımla onaylıyorum. *Büyük bir terslik.*

Ama işime geri dönüyorum. Düşüncelerime geri dönüyorum:

Kimse beni İşgal Altındaki Şehir’den kurtarmayacak mı?

Üçü çeyrek geçeden hemen önce banka kapanıyor ve şimdi kontrol etmem gereken otuz mevduat kaldı sadece. On dakika sonra çıkabileceğim.

On dakika sonra evime, yorganıma ve rüyalarımın geri dönebileceğim. *Ama bir terslik var, büyük bir terslik. Bugün yolunda olmayan bir şey var...*

Ve sonra yan kapının çalındığını duyuyorum. Kontrol etmem gereken yirmi beş mevduat kaldı sadece. Bayan Akuzawa’nın bankanın arka tarafına gittiğini görüyorum. On beş mevduat. Bayan Akuzawa’nın bankanın ön tarafına gittiğini görüyorum. On dört mevduat. Ön kapının açıldığını ve içeri bir adamın girdiğini görüyorum. *Bu adam mı?* On üç mevduat. Adamın botlarını çıkardığını ve Bayan Akuzawa’nın verdiği bir çift terliği giydiğini görüyorum. *Beni kurtaracak adam?* Adam kırklarında ama yakışıklı, oval bir yüzü var. *Beni İşgal Altındaki Şehir’den kurtaracak?* Bayan Akuzawa’nın adama müdürün gittiğini, ama müdür yardımcımızın kendisiyle görüşeceğini söylediğini duyuyorum.

Umarım başıma fazladan iş çıkmaz. Umarım işten çıkmam ertelenmez. Bayan Akuzawa’nın adamın önüne düşerek gişemin önünden geçtiğini ve bankanın arka tarafına gittiğini görüyorum. Şimdi Bayan Akiyama yanımdaki koltuğundan kalkıyor ve ben mevduatlarla ilgilenmeye geri dönüyorum:

On iki, on bir, on, dokuz, sekiz, yedi, altı mevduat. Beş, dört, üç, iki, bir mevduat, sıfır. Artık işim bitti.

Ama bir terslik var, büyük bir terslik...

Bayan Akiyama gişedeki koltuğuna geri dönüyor. Beni dürtüyor ve “Şu adamı gördün mü?” diye fısıldıyor. “Sağlık Bakanlığı’nda çalışan bir doktormuş. Bay Yoshida’ya Sağlık Bakanlığı’nın Shiinamachi’de

bir dizanteri salgısını keşfettiğini söylediğini duydum demin. Sağlık Bakanlığı hastalığın kaynağının Bay Aida'nın evinin önündeki kuyu olduğunu saptamış. Bay Aida'yı bilir misin?"

Önümdeki paralardan başımı kaldırıyorum. Başımla onaylıyorum.

"Sağlık Bakanlığı'nda çalışan şu doktor demin Bay Yoshida'ya Bay Aida'nın kiracılarından birine dizanteri teşhisi konduğunu söyledi. Şu doktor bu kiracının bugün bankaya gelip para yatırdığını söyledi..."

"Adı neymiş?" diye soruyorum ona.

Bayan Akiyama bilmiyorum dercesine kafa sallıyor, gişedeki para yığınını karıştırıyor. "Adını duyamadım ama sorun o kuyudaysa, Bay Ushiyama'nın neden o kadar hasta olduğu anlaşıldı. Hepimiz hasta olabiliriz. Bu..."

Tekrar önümdeki paralara bakıyorum, bütün mevduatları kontrol ettim ve işim bitti. Paraları karıştırıyorum, Aida'nın adresini arıyorum.

"Doktorun herkese dizanteri aşısı yapması gerekiyormuş," diye fısıldıyor Bayan Akiyama. "Ve mikrop bulaşmış olabilecek her şeyi dezenfekte etmesi gerekiyormuş. Bütün odaları, bütün paraları. İşi bitene kadar kimse çıkamazmış..."

Paralara bakıyorum ve yine başımla onaylıyorum. Şimdi yakında gidemeyeceğimi biliyorum. *Şimdi büyük bir terslik olduğunu biliyorum.* Şimdi evime, yorganıma, rüyalarımın geri dönemeyeceğimi biliyorum, çünkü o rüyaların hepsinin kaybolduğunu biliyorum.

Bay Takeuchi gişeye geliyor. Bay Takeuchi iç geçiriyor ve "Hepimizin Yoshida'nın masasının etrafında toplanmamız gerekiyor," diyor. "Hepimize bir ilaç verilecekmiş..."

"Dedim sana, dedim sana," diye fısıldıyor Bayan Akiyama, gişedeki koltuklarımızdan kalkıp Bay Yoshida'nın bankanın arka tarafındaki masasına giderken.

Bayan Akuzawa bütün fincanlarımızı bir tepsiyle Bay Yoshida'nın masasına getirir. Sağlık Bakanlığı doktoru küçük bir şişeyi açıyor. Bu doktor kırklarında.

Ve şimdi yüzüne bakıyorum.

Toparлак, çok toparлак.

Yumurta gibi. Ve bu yüzü asla unutmayacağımı biliyorum, biliyorum.

Şimdi elindeki şişeye bakıyorum. Etiketindeki İngilizce BİRİNCİ İLAÇ yazısını okuyorum.

“Herkes burada mı?” diye soruyor doktor.

Bay Yoshida bize çabucak göz atıyor, kelle sayımı yapıyor. Bay Takizawa’nın iki çocuğu bile buradalar. Bay Yoshida başıyla onaylıyor.

“Güzel,” diyen doktor bir pipet alıyor. Doktor fincanlarınıza berrak bir sıvı damlatıyor. Doktor fincanlarımızı almamızı söylüyor. Fincanımı alıyorum.

Dudağıma götürüyorum ama duruyorum.

Doktor elini uyarırcasına kaldırdı. Doktor “Bu serum çok güçlüdür ve dişlerinize ya da diş etlerinize temas ederse büyük hasara yol açabilir. O yüzden serumun güvenli bir şekilde nasıl yutulacağını göstereceğim, lütfen beni dikkatle dinleyin ve seyredin,” diyor.

Şimdi doktor bir şırınga çıkarıyor. Doktor şırıngayı sıvıya batırıyor. Doktor şırıngaya biraz sıvı çekiyor. Doktor ağzını açıyor. Doktor dilini alt ön dişlerinin üstüne koyuyor ve alt dudağının arkasına sıkıştırıyor. Doktor diline sıvıyı damlatıyor. Doktor başını geriye atıyor ve ilacın boğazından aşağı akmasını sağlıyor.

Şimdi doktor sağ elini kaldırarak kol saatine bakıyor. Doktor birden elini indiriyor ve “Bu ilaç diş etlerinize ve dişlerinize zarar verebilir, o yüzden çabuk yutmanız gerekiyor,” diyor. “Birinci ilacı almanızdan tam bir dakika sonra ikinci bir ilaç vereceğim...”

Tekrar Bay Yoshida’nın masasına bakıyorum. Bir başka şişe görüyorum, üzerinde İngilizce İKİNCİ İLAÇ yazılı.

“İkinci ilacınızı aldıktan sonra su içebilecek ve ağzınızı çalkalayabileceksiniz.”

Hepimiz kafa sallayıp onaylıyoruz. Kafa sallayıp onaylıyorum.

“Şimdi fincanlarınızı kaldırın,” diyor doktor.

Fincanımı kaldırıyorum.

“Şimdi sıvıyı dilinize damlatın.”

Fincanımı dudaklarıma yaslayıp sıvıyı içiyorum. Tadı berbat. Öyle acı ki, o kadar acı ki.

“Başınızı geriye eğin.”

Başımı geriye eğiyorum.

“Şimdi yutun.”

Yutuyorum.

“İkinci ilacı tam almış saniye sonra vereceğim, o yüzden lütfen fincanlarınızı masaya koyun.”

Fincanımı Bay Yoshida'nın masasına koyuyorum. Başımı kaldırıp doktora bakıyorum. Doktor kol saatine bakıyor. Ağzımda hâlâ sıvının tadı var.

“Tadı biraz cine benziyor,” diyor Bay Yoshida gülerek.

“Ben yutmadım galiba,” diyor Bay Tanaka. “Belki de bir doz daha alsam iyi olur, emin olmak için...”

Ne olur ne olmaz diye.”

Ama doktor hayır anlamında kafa sallıyor, gözlerini kol saatinden ayırmadan.

“Tadı iğrenç,” diyor Bayan Akiyama. “Suyla gargara yapabilir miyim?”

Ama doktor yine hayır anlamında kafa sallıyor, gözlerini kol saatinden ayırmadan.

“Ama tadı cidden çok kötü,” diyor Bayan Akiyama tekrar.

Şimdi doktor fincanlarınıza ikinci ilacı dökmeye başlıyor. Sonra doktor başını kaldırıp hepimize bakıyor. Ve doktor “Lütfen tekrar fincanlarınızı alın,” diyor.

Tekrar fincanımı alıyorum.

Şimdi doktor tekrar kol saatine bakıyor. Şimdi doktor içmemizi ısrar ediyor.

Ve şimdi fincanımı tekrar dudaklarıma götürüyorum ve şimdi ikinci sıvıyı içiyorum ve şimdi ikinci sıvının tadını alabiliyorum, genzimde hissediyorum ve bu da berbat ve şimdi su içmeliyim, su, su içmeliyim ve şimdi insanların sızlandıklarını ve insanların öksürdüklerini duyabiliyorum ve şimdi doktorun şöyle dediğini duyuyorum...

“Şimdi ağzınızı çalkalayabilirsiniz...”

...ve şimdi herkesin lavaboya, musluğa, suya koştuğunu görüyorum ve lavaboya, musluğa, suya koşuyorum ve şimdi insanların yere yığıldığını görüyorum ve şimdi Bayan Akiyama'nın yerde yattığını görüyorum ve şimdi ona ulaşmaya çalışıyorum ama lavaboya, musluğa,

suya ihtiyacım var ve şimdi önce lavaboya, musluğa, suya ulaşacağımı ve ardından Bayan Akiyama'nın yanına geri döneceğimi düşünüyorum, insanlar öksürüyor, insanlar öğürüyor, insanlar kusuyor ve şimdi insanların beni iterek yanımdan geçtiklerini hissediyorum, insanlar lavaboya, suya, musluğa ulaşmak için üstüne tırmanıyorlar ve şimdi içiyorum, durmadan içiyorum ama şimdi ışık soluyor, durmadan soluyor, şimdi ışık bizi terk ediyor, bizi burada bırakıyor, İşgal Altındaki Şehir'de bırakıyor ve şimdi bir griliğin gelişini hissediyorum ve griliğe düşünüyorum, düşünüyorum, düşünüyorum...

düşünüyorum, düşünüyorum...

düşünüyorum...

griliğe düşünüyorum,

düşünüyorum ve uzaklaşıyorum,

ışktan uzaklaşıyorum,

İşgal Altındaki Şehir'den, gri bir mekâna gidiyorum,

mekân olmayan bir mekâna. Ama sonra ışık

beni kavırıyor, sımsıkı tutuyor, sımsıkı,

sımsıkı, beni geri çekiyor

Bankanın koridorlarından, bankanın genkanına. Bana yardım edin! Kapılardan sokağa. Sokakta emekliyorum, İşgal Altındaki Şehir'de sürünüyorum. Işığa, sulusepkene. Bana yardım edin, diyorum. Sarhoş, deli. Çamurda ve sulusepkende emekliyorum, İşgal Altındaki Şehir'de. Bana yardım edin...

"N'olur bana yardım edin!"

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE çamurda bot sesleri duyuyorum, gökyüzünde sirenler duyuyorum. Ama yine düşünüyorum. İşgal Altındaki Şehir'de ismimi bilmiyorum. Çünkü düşünüyorum. İşgal Altındaki Şehir'de hareket ediyorum. Düşünüyorum. İşgal Altındaki Şehir'de beyaz bir odadayım. Ama hâlâ düşünüyorum. İşgal Altındaki Şehir'de insanlar ismimi sorup duruyorlar. İşgal Altındaki Şehir'de ismimi bilmiyorum. Çünkü düşünüyorum. İşgal Altındaki Şehir'de insanlar bana ne olduğunu soruyorlar. Hâlâ düşünüyorum. İşgal Altındaki Şehir'de ne olduğunu bilmiyorum.

Ve sonra duruyorum. Düşmeyi kesiyorum

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR 'DE genç bir kadın. Bana yardım edin. İşgal Altındaki Şehir boyunca elleri ve dizleri üzerinde sürünüyor. Bana yardım edin, diyor. Çamurda ve sulusepkende emekliyor, İşgal Altındaki Şehir 'de.

N'olur bana yardım edin.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE rahibeler boğazımdan aşağı bir hortum sokuyorlar, doktorlar midemi pompalıyorlar ve öksürüyorum ve öğürüyorum, içimden sıvılar ve safra çıkıyor, saçma sapan laflar ediyorum. Ama tekrar konuşabiliyorum. Ve şimdi konuşuyorum. Yatağımın yanına adamlar oturuyor. Yatağımın yanında adamlar duruyor. Adamlar elimi tutuyor. Adamlar kulağıma fısıldıyor.

Ve konuşuyorum, yatağımın yanındaki adamlarla konuşuyorum. Elimi sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı tutan adamlarla.

“İçecek,” diye fısıldıyorum. “İçecek...”

“Ama ne yediniz?” diye soruyorlar.

“İçecekti. İçecek...”

“Ne içtiniz?”

“İlaçtı...”

“İlaç mı?”

“Bir doktor...”

“Ne doktoru?”

“Dizanteri...”

Yanımdaki adamlar elimi bırakıyorlar. Yatağımın yanındaki adamlar şimdi ayağa kalkıyorlar. Yatağımın yanındaki adamlar “Gıda zehirlenmesi vakası değil dedektifler,” diyorlar.

Ve yatağımın yanındaki adamlar şimdi “Bu bir cinayet vakası! Soygun vakası,” diye bağırarak gidiyorlar.

Ve adamlar gidince yalnız kalıyorum, beyaz odada, yine yalnız kalıyorum, İşgal Altındaki Şehir'de.

Ve korkuyorum.

Ürküyorum.

O gece, o rüya, İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, o gece, ilk kez, o rüya: BEN KURTULAN'IM

Ama biliyorum elbette: sadece şans eseri

Kurtuldum onca arkadaşım ölürken.

Ama geceler boyu

Peş peşe

Rüyalarda

Arkadaşlarımın hakkımda şöyle konuştuklarını duyuyorum: “Kurtulanlar daha güçlüdür.” Ve uyanıyorum ve kendimden nefret ediyorum

Kendimden nefret ediyorum

Beyaz bir odada yine uyanıyorum. Bir hastane. Rahibeler ve hemşireler ve doktorlar var. Bana ilaçlar veriyorlar. Ama korkuyorum.

Bu mekânda korkuyorum, bu mekândan korkuyorum, bu hastaneden. Rahibelerden korkuyorum. Hemşirelerden korkuyorum.

Doktorlardan korkuyorum.

İlaçlarından korkuyorum.

Ama bu mekânda, bu hastanede gözlerimi kapıyorum ve ikinci kez aynı rüyayı görüyorum: BEN KURTULAN’IM

Ama biliyorum elbette: sadece şans eseri

Kurtuldum onca arkadaşım ölürken.

Ama geceler boyu

Peş peşe

Rüyalarda

Bu arkadaşlarımın hakkımda şöyle konuştuklarını duyuyorum: “Kurtulanlar daha güçlüdür.” Ve uyanıyorum ve kendimden nefret ediyorum

Kendimden nefret ediyorum

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE gözlerimi açıyorum. Beyaz odada yine uyanığım. Hastanede. Ama beyaz önlüklü bir adam elimi tutuyor, bir adam kulağıma fısıldıyor, bir adam yatağımın yanında oturuyor. Ve korktuğum için geri çekilerek yatağımın yanındaki beyaz önlüklü bu adamdan, kulağıma fısıldayan ve elimi tutan bu adamdan uzaklaşıyorum ve “Uzaklaş! Uzaklaş! Uzaklaş benden!” diyorum.

Ve şimdi bu adam elimi bırakıyor ve şimdi bu beyaz odada, bu mekânda yine yalnızım

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE, genç bir kadın. Bana yardım edin. İşgal Altındaki Şehir boyunca elleri ve dizleri üzerinde sürünüyor.

Bana yardım edin, diyor. Çamurda ve sulusepkende emekliyor, İşgal Altındaki Şehir'de.

N'olur bana yardım edin.

"Size yardım edebilirim. Lütfen bana inanın. Size yardım edebilirim..."

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE yine uyanığım, yine elimi bir başka el tutuyor, yine kulağıma fısıldanıyor:

"Size yardım edebilirim. Bana güvenebilirsiniz..."

"Kimsiniz? Doktor musunuz?"

"Hayır, bu beyaz önlüğü sadece sizinle konuşabilmek için giydim. Hepsi bu. Tek istediğim sizinle konuşmak. Tek istediğim size yardım etmek."

"Ama neden? Kimsiniz?"

"Adım Takeuchi Riichi. Gazeteciyim."

Bu mekânda, bu beyaz odada, bu hastanede ağlamak istiyorum, ama gülüyorum. "Gazeteci misin?"

"Evet, *Yomiuri*'de çalışıyorum."

Gülmek istiyorum ama ağlıyorum. "Defol git!"

Ve el yine gidiyor ve fısıltılar yine kesiliyor ve yine bu mekânda, bu beyaz odada, bu hastanede yalnız kalıyorum ve yine bu mekânda korkuyorum ve yine

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, genç bir kadın. Bana yardım edin. İşgal Altındaki Şehir boyunca elleri ve dizleri üzerinde sürünüyor. Bana yardım edin, diyor. Çamurda ve sulusepkende emekliyor, İşgal Altındaki Şehir'de.

N'olur bana yardım edin.

"Sana yardım edebilirim. Lütfen bana inan. Sana yardım edebilirim. O rüyanın tekrarlanmamasını sağlayabilirim..."

Bu mekânda gözlerimi açıyorum. Bu beyaz odada adamın elini sıkıyorum. Bu hastanede "Bana nasıl yardım edebilirsin?" diye fısıldıyorum.

"Seni bu mekândan, bu rüyalardan kurtarabilirim."

"Düne kadar," diyorum, "fincan fincandır diye düşünürdüm. O zamana kadar masa masaydı. Savaş bitti diye düşünüyordum. Kaybettikimizi biliyordum. Şimdi işgal altında olduğumuzu biliyordum."

Ama savaş bitti diye düşünüyordum. Fincan hâlâ fincandır diye düşünüyordum. İlaç ilaçtır diye. Arkadaşım arkadaşımıdır, meslektaşım meslektaşımıdır diye düşünüyordum. Doktor doktordur.

Ama savaş bitmedi. Fincan fincan değil. İlaç ilaç değil. Arkadaş arkadaş değil, meslektaş meslektaş değil. Çünkü dün gişede yanımdaki koltukta oturan bir meslektaşım bugün burada değil. Çünkü doktor doktor değil.

Doktor canı. Katil.

Çünkü savaş bitmedi.

Savaş hiç bitmez.”

“Biliyorum,” diyor yatağımın yanındaki beyaz önlüklü adam, doktor olmayan adam, gazeteci olan adam, Takeuchi Riichi adlı adam, bu Takeuchi Riichi şimdi elimi sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı tutuyor ve “Biliyorum,” diyor defalarca.

“O gün yatırılan otuz mevduatı kontrol ederken katil geldi. Saat kaçta geldi bilmiyorum, ama banka her zamanki gibi öğleden sonra 3’te kapanmıştı ve hemen mevduatları kontrol etmeye başlamıştım. Otuz mevduatın kontrolü en fazla on dakika sürer, yani katil öğleden sonra 3 ila 3.10 arasında gelmiş olmalı.

Katil zehiri dağıtmaya başlayınca yüzüne baktım. O yüzü asla unutmayacağım. Nerede görsem tanırım.”

“Biliyorum,” diyor. “Biliyorum.”

“Ben bir kurtulanım,” diyorum ona. “Ama biliyorum elbette, sadece şans eseri kurtuldum onca arkadaşım ölürken. Ama geceler boyu, peş peşe rüyalarda, arkadaşlarımla hakkında şöyle konuştuklarını duyuyorum: ‘Kurtulanlar daha güçlüdür.’ Ve kendimden nefret ediyorum.

Kendimden nefret ediyorum.”

“Biliyorum,” diyor tekrar. “Ama sana yardım edeceğim...”

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE 4 Şubat 1948.

Çiçekler ve armağanlar geliyor, fotoğrafçılar ve geçmiş olsuncular geliyor. Rahibeler, hemşireler ve doktorlar tek sıra halinde dizilip eğilerek bana esenlik diliyorlar. Ben de eğilip onlara teşekkür ediyorum ve sonra bu mekândan, bu hastaneden ayrılıp dışarı çıkıyorum.

Ama hâlâ bir terslik var...

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR soğuk ve gri ve yine çiçekler ve armağanlar, fotoğrafçılar ve geçmiş olsuncular geliyor. Bay Yoshida, Bay Tanaka ve Bayan Akuzawa da buradalar ve o günden beri ilk kez selamlaşıyoruz, flaşlar patlarken ve gazeteciler bağırırken gülümsemeye çalışıyoruz, burada olmayan meslektaşlarımızı düşünüyoruz, burada olmadıkları için bu çiçekleri ve bu armağanları alamayacak meslektaşlarımızı düşünürken gülümsemelerimiz dudaklarımızdan kayıp bu soğuk, gri İşgal Altındaki Şehir'in zeminine düşüyor.

Ve şimdi kalabalıkların arasından geçirilip arabalara götürülüyoruz, bizi bankaya, bankaya ve suç mahalline geri, geri götürmek için bekleyen arabalara. Bu yüzden bu arabaların arka koltuklarına oturuyoruz ve soğuk, gri İşgal Altındaki Şehir'e bakıyoruz, soğuk, gri İşgal altındaki Şehir bu arabaların içlerindeki bizlere bakıyor ve pencerelerin ardından fısıldıyor: "*Zamanı gelince, zamanı gelince...*"

Arabalar Nagasaki Türbesi'nin önünden geçiyorlar ve arabalar şimdi Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinin önüne park ediliyorlar ve arabadan inmek istemiyorum, arabadan inmek istemiyorum, ama bir polis kapıyı açıp elimi tutuyor ve arabadan inip çamura ve sulusepkene giriyorum ve diz çöküp emekleyerek bu mekândan, bu şehirden uzaklaşmak istiyorum, ama sürünerek nereye gidebilirim ki, nereye gidebilirim ki, çünkü burada beyaz atlar yok, beni İşgal Altındaki Şehir'den kurtaracak kimse yok ve şimdi bankanın *genkan*ında duruyorum, hastane ayakkabılarımı çıkarıyorum, buz gibi terliklerimi giyiyorum ve koridordan geçip bankaya giriyorum, gözlerim sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı kapalı; sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı çünkü BEN KURTULAN'IM

Ama biliyorum elbette: sadece şans eseri

Kurtuldum onca arkadaşım ölürken.

Ama geceler boyu

Peş peşe

Rüyalarda

Arkadaşlarımın haklarında şöyle konuştuklarını duyuyorum: "Kurtulanlar daha güçlüdür." Ve kendimden nefret ediyorum

Kendimden nefret ediyorum

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE uyanıyorum. Hava soğuk, İşgal

Altındaki Şehir’de. Hangi gündeyim bilmiyorum ve kalkmak istemiyorum. Giyinmek istemiyorum. *Çünkü bir terslik var.* Ama bütün gün bu yorganın altında yatmak da istemiyorum. Uyumak istemiyorum çünkü rüya görmek istemiyorum. Bu yüzden kalkıyorum ve *bir terslik var* diye düşünüyorum. Oda soğuk ve biliyorum ki *büyük bir terslik var.* Evde dolanıyorum ama burada kimse yok. Dolapları ve çekmece-leri açıyorum. Çöplerin arasında gazeteyi buluyorum ve açıyorum ve o adamın ismini, *Takeuchi Riichi*’yi arıyorum. Ve ismini buluyorum ve yazdığı haberi görüyorum, gazetesine gelen bir mektupla ilgili haberi okuyorum, adamın sözcüklerini okuyorum:

Toshima Semti’ndeki, Shiinamachi’deki Teikoku Bankası’na

Geçen gün epey kargaşaya yol açtığım için üzgünüm. Onca insanın ıstırapla kıvrınması başta sevimsiz geldi, ama sonra hiç umursamadım. Bayan Murata Masako’nun yaşamasına izin verdim çünkü ileride işime yarayabilir.

Zamanı gelince kendisine ikinci bir ziyarette bulunacağım.

İmza, Yamaguchi Jirō.

Ve şimdi ön kapının çalındığını duyuyorum ve evde yürüyorum ve kapıyı açıyorum, o adamın burada olduğunu, beni götürmeye geldiğini, İşgal Altındaki Şehir’den kurtarmaya geldiğini umuyorum ve dua ediyorum, ama bir başka polis sadece, bir başka araba sadece, bir başka araba beni polis karakoluna geri götürmeye gelmiş, tekrar sorgulanmam ve tekrar bir fotoğraf albümüne bakmam için gelmiş ve bu yüzden bir başka arabanın arka koltuğuna oturuyorum ve soğuk, gri İşgal Altındaki Şehir’e, arabanın içindeki bana bakan ve pencerenin ardından “*Zamanı gelince, zamanı gelince...*” diye fısıldayan soğuk, gri İşgal Altındaki Şehir’e bakıyorum.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE, Mejiro Polis Karakolu’nda dedektifler “Adamın ismi Hibi Shosuke,” diyorlar. “İki gün önce Toyohashi Polisi tarafından dükkân hırsızlığı suçlamasıyla tutuklandı. Hibi gözaltına alınınca Toyohashi Polisi üstünde Teigin olayıyla ilgili gazete kupürleri, İtabashi Semti’nin bir haritasını, 10,000 yen nakit ve 1,000

yenlik piyango bileti buldu. Yapılan araştırmalar, Hibi'nin çalıştığı yerden, Electro Communications Mühendislik Bürosu'ndan dört gün izin aldığını, 24 ila 28 Ocak arasında izinli olduğunu ortaya çıkardı. Ayrıca Hibi 31 Ocak'ta 10,000 yenlik tasarruf bonusu satın almış. şirketinden alınan bilgiye göre Hibi işyerinde kolayca potasyum siyanür bulabilecek durumdaymış. Son olarak, Toyohashi Polisi, Hibi'nin eşkalinin bizim Teigin zanlısınınkinin tıpatıp aynısı olduğuna inanıyor."

şimdi dedektifler masaya, önüme bir kâğıt koyuyorlar ve "Bu yüzden, zanlının Kyodo'nun Nagoya ofisinde çekilmiş bu fotoğrafını dikkatle incelemenizi istiyoruz," diyorlar...

Masada, önümde duran kâğıda bakıyorum, o adamın buraya geleceğini, beni götürmeye geleceğini umarak bakıyorum, ama hayır anlamında kafa sallıyorum ve yine "Katil zehiri dağıtmaya başlayınca yüzüne baktım. O yüzü asla unutmayacağım," diyorum.

"Nerede görsem tanırım."

"Biliyoruz," diyorlar.

"Ama bu o yüz değil. Bu onun yüzü değil. Üzgünüm."

Dedektifler kâğıdı masadan alıyorlar ve "Zamanınızı ayırdığınız için teşekkürler. Bir araba sizi evinize götürecektir," diyorlar.

Ve yine polisler gidiyor ve sorular yine kesiliyor ve yine odamda yalnızım, bu şehirde yalnızım ve yine bu şehirde korkuyorum, bu mekânda korkuyorum

İşGAL ALTINDAKİ şEHİR'DE genç bir kadın. Bana yardım edin. İşgal Altındaki şehir boyunca elleri ve dizleri üzerinde sürünüyor. Bana yardım edin, diyor. Çamurda ve sulusepkende emekliyor, İşgal Altındaki şehir'de.

N'olur bana yardım edin

İşGAL ALTINDAKİ şEHİR'DE uyanıyorum. şimdi hava sıcak, İşgal Altındaki şehir'de bahar mevsimi. Ama günlerden Pazartesi ve kalkmak istemiyorum. Giyinmek istemiyorum. *Çünkü hâlâ bir terslik var.* Ama bütün gün bu yorganın altında yatamam. Bugün kalkmalıyım. Giyinmeliyim. Ama kahvaltı yapmak istemiyorum. Bugün kahvaltı yapamam. Çünkü bugün işe geri dönüşümün ilk günü.

İş. İş. İş.

İşgal Altındaki Şehir’de, çamurda ve sulusepkende yürüyorum, ayakkabılarım çamurlu ve saçıma sulusepken yağıyor. *Hâlâ bir terslik var.* Ama çamurda ve sulusepkende yürüyorum, türbeyi geçip tepeye çıkıyorum, yol işlek ve kalabalık, insanlar çalışmak için Shiinamachi’ye geliyorlar, insanlar çalışmak için Shiinamachi’den gidiyorlar. Bir Amerikan cipi korna çalınca hepimiz kenara sığıyoruz. Amerikan cipinin dönen tekerlekleri üstümüze çamur sıratıyor.

Hep bir terslik var.

Ahşap kapıyı açıyorum. *Genkana* giriyorum. Kirli ayakkabılarımı çıkarıyorum, buz gibi terliklerimi giyiyorum. Koridordan geçip bankaya giriyorum. Bayan Akuzawa’ya günaydın diyorum. Ama mavi üniformalarımızı giyerken hafta sonundan ve havadan bahsetmiyoruz. Hiç konuşmuyoruz. Sonra koridordan bankanın ana odasına geçiyoruz.

Isıtıcının sıcaklığında, lambaların ışığında, gişedeki koltuğuma oturup bankanın açılmasını, iş gününün ve haftanın başlamasını bekliyorum.

Dokuz buçuktan hemen önce Bay Ushiyama her zamanki hafta başı konuşmasını yapıyor ve hepimiz eğiliyoruz ve saat dokuz buçuğu çalıyor ve banka açılıyor ve iş günü, bir başka iş haftası başlıyor, *ama bir terslik olduğunu biliyorum...*

Çünkü polis her hafta, her gün gelip beni Mejiro’ya geri götürüyor, yine sorgulamak ve fotoğraf albümleri göstermek için. Sonra da basın ve fotoğrafçılar geliyor. Polisle ve basınla geçirdiğim zaman, bankada çalışarak geçirdiğim zamandan fazla. Bazen de *Yomiuri*’den Takeuchi Riichi geliyor. Bazen beni kahve içmeye götürüyor. Bazen bana çiçek getiriyor. Bazen beni akşam yemeğine davet ediyor. Ama her gece odama geri dönüyorum, yorganıma geri dönüyorum ve her gece gözlerimi sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı kapıyorum ve hatırlıyorum ki BEN KURTULAN’IM

Ama biliyorum elbette: sadece şans eseri

Kurtuldum onca arkadaşım ölürken.

Ama geceler boyu

Peş peşe

Rüyalarda

Arkadaşlarının benden bahsederken şöyle dediklerini duyuyorum: “Kurtulanlar daha güçlüdür.” Ve kendimden nefret ediyorum

Kendimden nefret ediyorum

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE uyanıyorum. Şimdi hava sıcak, İşgal Altındaki Şehir’de yaz mevsimi. Ve kapı çalınıyor ve evde yürüyorum ve kapıyı açıyorum, o adamın burada olduğunu, beni götürmeye geldiğini, İşgal Altındaki Şehir’den kurtarmaya geldiğini umuyorum ve dua ediyorum, ama gelen Takeuchi Riichi sadece, bir başka arabayla gelmiş, beni Ueno Karakolu’na götürecek bir başka arabayla gelmiş ve bu yüzden bir başka arabanın arka koltuğuna oturuyorum ve yine sıcak, nemli İşgal Altındaki Şehir’e, arabanın içindeki bana bakan ve pencerenin ardından “*Zamanı gelince, zamanı gelince...*” diye fısılda-yan sıcak, nemli İşgal Altındaki Şehir’e bakıyorum.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE, Ueno Karakolu’nda Bay Takeuchi beni kalabalıkların içinden geçiriyor, bir adamı görmeye gelmiş kalabalıkların, meslektaşlarımı ve arkadaşlarımı öldürdüğüne, beni öldürmeye çalıştığına herkesin inandığı bir adamı, Hirasawa Sadamichi adlı bir adamı. Ama bu Hirasawa Sadamichi’yi göremiyorum. Çünkü bu Hirasawa Sadamichi yüzünü kalın battaniyelerin altında gizliyor. Ve sonra bu Hirasawa Sadamichi gidiyor, kalabalıkların arasında kayboluyor ve Takeuchi Riichi’ye sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı tutunuyorum, gözlerim sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı kapalı çünkü.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE genç bir kadın. Bana yardım edin. İşgal Altındaki Şehir boyunca elleri ve dizleri üzerinde sürünüyor. Bana yardım edin, diyor. Çamurda ve sulusepkende emekliyor, İşgal Altındaki Şehir’de.

N’olur bana yardım edin

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE, Sakuradamon Polis Karakolu’nda, dedektifler beni sorgu odasına götürüyorlar ve masada oturan Hirasawa Sadamichi başını kaldırıp bana bakıyor ve şimdi bakışlarına karşılık veriyorum. Yüzüne bakıyorum ve şimdi masadaki Hirasawa Sadamichi gözlerini kaçıyor ve sonra dedektifler beni götürüyorlar, koridordan geçirip bir başka sorgu odasına götürüyorlar, bir başka sorgu odasında “Katil zehiri dağıtmaya başlayınca yüzüne baktım,” diyorum.

“O yüzü asla unutmayacağım.”

“Biliyoruz,” diyorlar.

“Nerede görsem tanırım.”

“Biliyoruz,” diyorlar tekrar. “Ve işte o yüz bu...”

Ama şimdi hayır anlamında kafa sallıyorum ve “Katil bu adam değil,” diyorum. “Katilin toparlak bir yüzü vardı. Çok toparlaktı, yumurta gibiydi. O odadaki adamın yüzü köşeli. Çok köşeli, kutu gibi. Ayrıca fazla yaşlı. Aradığınız adam o değil. Üzgünüm. Katil o değil. Üzgünüm.”

“Ama meslektaşınız Bay Tanaka o odadaki adamın, Hirasawa adlı adamın katil olduğuna emin...”

“Üzgünüm. Katil o değil.”

“Ama Bay Tanaka katilin o olduğuna yemin ediyor.”

“Üzgünüm.”

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE, Sakuradamon Polis Karakolu’nda, dedektifler beni üç kez sorgu odasına götürüyorlar ve masada oturan Hirasawa Sadamichi üç kez başını kaldırıp bana bakıyor ve üç kez bakışlarına karşılık veriyorum. Üç kez yüzüne bakıyorum ve masadaki Hirasawa Sadamichi üç kez gözlerini kaçıyor ve sonra dedektifler beni götürüyorlar, koridordan geçirip bir başka sorgu odasına götürüyorlar, bir başka sorgu odasında “Katil zehiri dağıtmaya başlayınca yüzüne baktım. O yüzü asla unutmayacağım,” diyorum.

Ve üç kez “Biliyoruz. Biliyoruz. Biliyoruz,” diyorlar.

“Nerede görsem tanırım.”

Üç kez “Ve işte o yüz bu...” diyorlar.

Ama üç kez hayır anlamında kafa sallıyorum ve üç kez “Katil bu adam değil,” diyorum. “Katilin toparlak bir yüzü vardı. Çok toparlaktı, yumurta gibiydi. O odadaki adamın yüzü köşeli. Çok köşeli, kutu gibi. Ayrıca fazla yaşlı. Aradığınız adam o değil. Üzgünüm.

Katil o değil. Üzgünüm.”

“Ama meslektaşınız Bay Tanaka o odadaki adamın, Hirasawa adlı adamın katil olduğuna emin...”

“Üzgünüm. Katil o değil.”

“Ama Bay Tanaka katilin o olduğuna yemin ediyor.”

“Üzgünüm. Üzgünüm...”

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE genç bir kadın. Bana yardım edin. *İşgal Altındaki Şehir* boyunca elleri ve dizleri üzerinde sürünüyor. Bana yardım edin, diyor. Çamurda ve sulusepkende emekliyor, *İşgal Altındaki Şehir*'de.

N'olur bana yardım edin

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE uyanıyorum. Hava hâlâ sıcak, *İşgal Altındaki Şehir*'de şimdi Eylül ayı. Ve yine kapının çalındığını duyuyorum ve evde yürüyorum ve yine kapıyı açıyorum ve yine o adamın burada olduğunu, beni götürmeye geldiğini, *İşgal Altındaki Şehir*'den kurtarmaya geldiğini umuyorum ve yine dua ediyorum, ama gelen sadece Takeuchi Riichi ve bana "İtiraf etti! Hirasawa itiraf etti!" demeye gelmiş.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Kasım başında Takeuchi Riichi'yle evleniyorum. Düğün hazırlıklarıyla Riichi'nin yakın arkadaşı, Polis Şefi Kita'nın başmuavinlerinden biri ilgileniyor.

Ve bir terslik olduğunu, çok, çok büyük bir terslik olduğunu biliyorum...

Ama gözlerimi sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı kapıyorum ve unutmaya çalışıyorum. Ama her gece gözlerimi sımsıkı, sımsıkı, sımsıkı kapıyorum ve hatırlıyorum:

BEN KURTULAN'IM

Ama biliyorum elbette: sadece şans eseri

Kurtuldum onca arkadaşım ölürken.

Ama geceler boyu

Peş peşe

Rüyalarda

Arkadaşlarımdan benden bahsederken şöyle dediklerini duyuyorum: "Kurtulanlar daha güçlüdür."

Ve kendimden nefret ediyorum

Kendimden nefret ediyorum

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE ve daha sonra Kurtarılmış Şehir'de uyanıyorum. Sürekli yorgun uyanıyorum. Çünkü beni hiç rahat bırakmıyorlar. Defalarca sorguya çekildim. Ve şimdi sürekli yorgunum.

Giderler diye ummuştum, ama hâlâ gelip soru soruyorlar. Yılda bir kez, her yıl, her Ocak'ta yine gelip soru soruyorlar. Her 26 Ocak'ta, ikinci doğumgünümde; kurtulan üç arkadaşım için dua ettiğim günde. Öldürülen on iki meslektaşım için dua ettiğim günde. Birisinin gelip beni götürmesi, İşgal Altındaki Şehir'den kurtarması için dua ettiğim günde, ama kimse gelmiyor.

Çünkü beyaz atlar yok, artık beyaz atlar yok...

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE yine uyanıyorum. Ve yine o adama bakıyorum; kapı eşiğinde, pencerede, masada, yatağımın yanında, küçük bir şişeyi açıyor, sıvısını bir çay fincanına döküyor

Ve şimdi elimi o fincana uzatıyorum

Ağızma götürüyorum

Ama sonra duruyorum. Çünkü o adam burada değil. Asla burada değil. Asla

Zamanı gelince, zamanı gelince...

Dolayısıyla sürünüyorum, sürünüyorum bu şehirde

Bu mekânda, bu arafta sürünüyorum.

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, kadın emekleyerek on muma, okült çemberlerine doğru gidiyor, emekleyerek üçüncü muma doğru gidiyor,

üçüncü mum titreyiyor, titreyiyor ve sonra sönüyor
ve kadın gidiyor, gölgelerin içine geri dönüyor.

Ama bu okült çemberde şimdi emekliyorsun, dokuz mumunun arasında emekliyorsun, Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede emekliyorsun, döne döne emekliyorsun, harabelerin arasında

bu şehrin harabelerinin, bu kitabın harabelerinin,
kitabının, harap olmuş

kitabının; burada umutsuzlukla haz arasında gidip geliyorsun, ölüm ve yıkım karşısındaki umutsuzluğuyla ölümün ve yıkımın hissettirdiği hazzın arasında, burada, mürekkep nehirlerinin ve kâğıt dağlarının arasında, sözcük ateşlerinin ve topraktaki çukurların, küllerle doldurulmayı bekleyen çukurların, o ateşlerin külleriyle,
anlamın külleriyle.

Ama bu küllerle harabelerin arasında, bu ölümle yıkımın arasında, uzun süre emeklemiyorsun...

Çünkü Kara Kapı'nın altında, bu okült çemberde, bir kırısten bir pantolon, bir takım elbise sarıyor ve şimdi yukarı bakıyorsun ve şimdi görüyorsun, bir yüz olması gereken yerde beyaz bir kil maske görüyorsun, beyaz kilden yapılmış bir fare maskesi, ileri geri sallanıyor, ileri geri sallanıyor, tuhaf balonların arasında, yeşil haçların arasında ve pantolonunun paçalarının altında medyum oturuyor,

oturan medyum konuşuyor,
şimdi konuşuyor ve diyor ki:

"Tıp doktoruydum. Bakteriyologtum. Ve albaydım. Detrick Kampı'nda, ABD Kimyasal Savaş Servisi'nin Maryland'deki gizli merkezinde görev yaptım. İşim BS savunma yöntemleri ve Birleşik Devletlere ya da ordusuna biyolojik bir saldırı yapılması ihtimaline karşı ofansif misilleme yöntemleri geliştirmektir. 1943 ila 1945 arasında bakteriyoloji, viroloji, tıp, farmakoloji, fizyoloji ve kimya araştırmalarından sorumluydum. İşim hastalıkların insandan insana nasıl bulaş-

tıklarını bulmaktı, özellikle de farelerden insanlara pire, kene, bit ya da sivrisinek yoluyla geçebilen hastalıkların. İşim buydu.

Ve tehlikeli bir işti.

Bruselloz araştırması yaptığımız sırada bütün ekibim bu hastalığa yakalandı. Tularemide de aynısı oldu. Ölenler oldu. Pek çok meslektaşım öldü.

Pek çok meslektaşım öldü.

Ve pek çoğu, pek çoğu delirdi.

Ama zamana karşı yarışıyorduk çünkü Almanların, Sovyetlerin ve Japonların bizden ileride olduklarını biliyorduk.

Özellikle Japonların. Çünkü biliyorduk, o zaman bile biliyorduk...

Çünkü 1944'te Direktör Dr. Oram C. Woolpert'in ofisine çağrıldım; İstihbarat Servisi, Japonların Mançurya'da Çinlilere karşı mikrop savaşı saldırılarını yaptıklarını öğrenmişti...

'Tommy, bir sürü insanı öldürdüklerini düşünüyoruz,' dedi bana. 'Rezervuarları zehirlediklerini, kuyuları zehirlediklerini düşünüyoruz...'

Yani biliyorduk, o zaman bile hepimiz biliyorduk.

Sonra, 1945 Yazı'nda General MacArthur, Manila'da bizzat yanında bulunmamı, Japon anakarasına yapılacak saldırıyı beklememi talep etti. Ben de uçakla Manila'ya gittim. Dosdoğru MacArthur'un karargâhına gittim. General MacArthur'la, General Charles Willoughby ile ve Karl T. Compton'la görüştim. Compton'u önceden tanıyordum. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nün eski başkanı olduğunu, korgeneral gibi üç yıldız taşıyan bir sivil olduğunu, Bilimsel İstihbarat şefi olduğunu biliyordum. Willoughby ile yeni tanışıyordum. Ama G-2'nin, ABD Askeri İstihbarat Servisi'nin başı olduğunu biliyordum. General MacArthur'la da daha önce tanışmamıştım. Ama ona hemen kanım ısındı. Hemen saygı duydum. Taşıdığı sorumluluğun ağırlığını biliyordu. BS'nin tehlikelerini de biliyordu. General bana fikrimi sordu. Neyden korktuğumu sordu. Beni dinledikten sonra dedi ki...

'Sana burada çok ihtiyacımız var Tommy.'

Sonra bana Olympia ve Coronet Operasyonlarından, Japon adalarına yapılması planlanan kara, deniz ve hava saldırılarından bahsetti. H artı 6'da karaya ineceğimi söyledi; H artı 6, ilk bombardımandan altı

saat sonra demekti; H artı 6, hücum kütalarının ilk dalgası demekti...

'Dikkat et de test tüplerin kırılmasın Tommy,' dedi General gülerek. Bekledim. Ve bekledim.

Ama H artı 6 asla gelmedi.

İlk bomba 6 Ağustos'ta, ikinci bomba 9 Ağustos'ta atıldı ve Japonlar 15 Ağustos'ta teslim oldular. Ama ben USS *Sturgis*'e binmiştim bile, Japonya'ya gidiyordum. Çünkü bana yeni bir görev verilmişti. Bu sefer ayrıntılı talimatlar almıştım.

Bu sefer kapıyı çalmışlardı. Bu sefer kendilerini tanıtmışlardı. Bana G-2'den, Bilimsel İstihbarat'tan olduklarını söylediler. Biyolojik savaş sahasında bir numara olduğumu söylediler. Japonya'da bana ihtiyaç duyulduğunu söylediler. Görevim Japon biyolojik savaş programı hakkında olabildiğince çok şeyi olabildiğince çabuk öğrenmekti. 731. Ünite hakkında. 100. Ünite hakkında.

Shirö İshii hakkında; İshii'yi bulmamı söylediler.

Ama Japonlar geleceğimi öğrenmişlerdi.

Japonlar beni bekliyorlardı..."

Ve şimdi sallanan takım elbisenin ölü cebinden bir demet zarf, kapkalın bir sicimle bağlanmış çok ağır bir demet zarf düşüyor ve şimdi okült çemberin ortasına emekleyerek gidiyorsun ve bu çok ağır zarfları yırtarak açıp kapkalın kâğıtlar çıkarıyorsun ve dokuz mumun ışığında, Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede bu kâğıtları okuyorsun, yarı-mektup ve yarı-doküman olan, ama hep gözyaşı lekeli ve şimdiden kan lekeli bu kâğıtları okuyorsun, hep gözyaşı lekeli ve şimdiden kan lekeli, tuhaf balonların arasında, yeşil haçların arasında,

okuyorsun, lekeli, tuhaf

balonların arasındasın, yeşil

haçların arasındasın, hep lekeli,

şimdiden lekeli...

Dördüncü Mum

Bir Amerikalının (Ölü) Mektupları

ÖZEL Damgalı

*Dai-İchi Oteli, Tokyo, Japonya
18 Eylül 1945*

Sevgili Peggy,

Umarım sen ve çocuklar iyisinizdir.

Ben iyiyim, yani lütfen benim için kaygılanma (gerçi bunu söylemem boşuna, biliyorum). Sana daha önce yazamadığım için üzgünüm, ama Manila'dan ayrıldığımdan beri işler çok yoğundu.

Japonya sahilini ilk görüşümü unutabileceğimi sanmıyorum. Karşımızda incecik beyaz köpüklü dalgasıyla uzun ve ince bir yeşil dünya gibi uzanıyordu. Huzurlu ve insansız görünüyordu... dumanı tüten bacalar, trenler ve trafik yoktu. Bu bir yanılsamaydı tabii!

Nihayet 21 Ağustos'ta Yokohama'da Japonya'ya ayak bastık ve daha ilk günden burayı ve Japonları epey tuhaf buldum. Ülkeleri vatanımızdakilerin hayal edemeyeceği şekilde sarsılmış ve harap olmuş tabii. Tokyo'yu ve sanırım diğer şehirlerin çoğunu bombalamamız Japonları kesinlikle etkilemiş, özellikle de sıradan insanları. İnsanın Amerikan gazetelerinde çıkan, Japonların savaşı kaybettiklerini bilmediklerine dair haberlere inanması gelmiyor. Kanıt her yerde, kaçınılmaz ve pek çok açıdan kalıcı. Burada bazı yerlerde sadece göze alabildiğine uzanan molozlar var. Bazı tapınaklarla müzeler yerle bir olmuş, geri kalanlarınsa restorasyonu yıllar sürer. Sıradan insanlar hırpani ve kaygılı görünüyorlar. Bana ürkek fareleri hatırlatıyorlar (ama sıçan gibi zeki olanlar da var). En dostaneleri çocuklar.

Bildiğin gibi görevim Japon biyolojik savaş programı hakkında olabildiğince bilgi toplamak. Ancak anlaşılan Japonlar daha şimdiden hakkımda, benim onlar hakkında bildiğimden fazlasını biliyorlar!

Çevirmenim Dr. Naitō Yokohama'daki rıhtımın yanında beni bekliyordu. Elinde Detrick Kampı'nda çekilmiş bir fotoğrafım vardı (kim bilir nereden bulmuştur). Beni görünce iskelede yürüdü ve ilksözü "Dr. Thompson sanırım?" oldu.

Naitō gayet dostane ama güvenilmez biri ve sana buralılardan bazılarının nasıl insanlar olduklarıyla ilgili bir örnek vereceğim. Tokyo'daki ilk gecemde Naitō beni büyük otellerden birine, akşam yemeğine götürdü (hâlâ iyi yaşayanlar var). Otel restoranı geleneksel Japon tarzındaydı, gayet sadeydi, kilimleri ve sürgülü kapıları vardı. Naitō ayakkabılarımın bağcıklarını bile çözdü! Sonra beni çok yaşlı, sıska bir Japonla tanıştırdı; bu adam "Japonya'ya hoşgeldiniz Dr. Thompson. Tempura seviyorsunuzdur umarım?" dedi.

Naitō bana bu adamın bizim General Electric'in ayarında büyük bir Japon şirketinin başkan yardımcısı olduğunu söyledi. Sonra kimonolu düzinelerce kadın garson, tepsilerle Japon yemekleri ve alkol getirdiler. Naitō'yla yaşlı adam sık sık yeni arkadaşlıklara kadeh kaldırdılar ve yemek çubukları kullanmamdan çok etkilendiler. Ama akşamın sonunda yaşlı adam birden "Dr. Thompson hayatının sonuna kadar haftada \$5,000 kazanmak ister mi?" deyiverdi.

Senin buna ne tepki vereceğini hayal ettim, güldüm ve kim hayatının sonuna kadar haftada \$5,000 kazanmak istemez ki dedim! Ama sonra yaşlı adam "Eh, yapacağımız şey çok basit," dedi. "Hiçbir şey yapmayacaksınız!"

O zaman gayet ciddi olduklarını anladım ve çok sinirlendim. Naitō'ya döndüm ve hemen gitmek istediğimi çok net bir şekilde söyledim. Çok utandılar tabii. Naitō otele dönene kadar defalarca özür diledi, çünkü kendisini kovacağımdan ya da rapor edeceğimden korkuyordu. Bunları yapmayı çok istediğimi itiraf etmeliyim, ama görevimi çabucak tamamlamak (ve buradan basıp gitmek) için ona ihtiyacım vardı. Yani dediğim gibi, onlara güven olmaz.

Bu arada George'a söyle, General MacArthur 30 Ağustos'ta Tokyo'ya geldiğinde kendisini ABD elçiliğinde bekliyordum. General dev bir konvoy hazırlatmıştı, hatta saldırı ve bombardıman uçaklarının hava desteği vermelerini bile ayarlamıştı. General Japonlara bir ders vermek istiyordu, bu yüzden şehre esip gürleyerek girdi, elçiliğe kadar olan kısa mesafeyi konvoyuyla kat etti, İmparatorluk Sarayı'nın önünden geçip yeni karargâhı Dai-İchi Binası'na gitti. George'a söyle, ben General'in arkasındaki üçüncü cipteydim. Sokaklar ıssızdı, bütün ışıklar sönüktü ama seyrettiklerini biliyorduk ve ense tüylerim diken diken oldu. George'a ayrıca General'e onun adına bir fotoğraf imzalattığımı söyleyebilirsin (umalım ki ileride Başkan MacArthur olsun, çünkü ilham verici ve büyük bir adam. Çoğu zaman haşın olabildiği doğru, ama o kadar nüfuzlu bir insanın biraz kendini beğenmiş olması normaldir herhalde. Ama taşıdığı sorumluluğu gayet ciddiye aldığını kesinlikle hissettiriyor. Benimle BS hakkında saatlerce konuştu, ne düşündüğümü ve neyden korktuğumu sordu).

Son olarak, geçen gün Naitō'yle ben Ginza'da (ana alışveriş sokaklarında) yürürken ilginç bir şey daha oldu. Trafiğin ortasında yaşlı bir Japon'un bisikletten düştüğünü görünce otomatikman ona yardım etmek için koştum; niyetim onu gelip geçen arabalardan kurtarmak ve üstünü başını temizlemektir. Ama sonra bu yaşlı Japon dönüp yüzüme tükürdü ve bisikletine binip gitti! Naitō'ya sebebini sordum; Amerikalı olduğum için mi, savaşı kazandığımız için mi diye sordum. Ama Naitō yaşlı Japon'un hayatını kurtardığımı, canını bana borçlu olduğumu hissettiği için öyle davrandığını söyledi. Bana borcunu asla ödeyemeyeceğini biliyormuş. Bu yüzden yüzüme tükürmüş! Al sana minnet!

Dediğim gibi, burası kesinlikle tuhaf bir yer ve Japonlar çok ama çok tuhaf insanlar.

Lütfen çocukları benim yerime öp. George'a söyle, Japonlar hâlâ beyzbol hastasılar, bu yüzden son haberleri hiç kaçırmıyorum; Emily'ye de söyle, ona bir Japon oyuncak bebeği getireceğim (söz verdiğim gibi).

Sevgilerimle, Murray.

APO 500-Gelişmiş Eşelon
27 Eylül 1945

Alıcı: Albay Harlan Worthley, Kimyasal Savaş Servisi Şefi'nin Ofisi, Özel
Proje Dairesi, Gravelly Point, Washington, D.C.

Sayın Albay Worthley,

Japonya'ya geldiğimden beri, Japon BS faaliyetleri hakkında ön araştırma yapmam için yeterince zaman geçti. Size Albay Copthorne'un izniyle gönderdiğim bu rapor tamamen gayriresmî olsa da, yakın gelecekte alacağınız bilgiler hakkında az çok fikir sahibi olmanızı sağlayacaktır. Ayrıntılı raporları uygun kanallarla ileteceğim elbette.

Her şeyden önce, Dr. K. T. Compton ile Dr. E. L. Moreland'ın idaresinde bilimsel bölüme atandığım için çok şanslıyım. Bu tamamen Albay Copthorne'un gayreti ve zamanında müdahalesi sayesinde gerçekleşti. Bu geçici işin, başka koşullar altında mümkün olmayacak bir araştırma türünü yürütmeme imkân sağladığı kanaatindeyim kesinlikle. Ayrıca kimya şefinin teknik sorunlarla sıra dışı bir gayretle ilgilendiğini vurgulamak isterim. Bu komite sayesinde sorunu gereken şekilde inceleyebileceğime inanıyorum (umarım faydam dokunur).

Yani ilerleme kaydettim ve yakında epey ivme kazanacağımı düşünüyorum. Şimdiye kadar Japonlarla GK politikası çerçevesinde iletişim kurmam görevim açısından gerekliydi. Ancak beni avantajlı bir konuma getirmek için çabalar sarf edildi. Şimdiye dek sadece sivillerle temas kurmama izin verildi ve Sağlık Bakanlığı'yla Devlet Bulaşıcı Hastalıklar Enstitüsü'nde epey zaman geçirdim. Neyse ki öncelikli hedeflerimden biri olan Prof. Miyagawa bu ikinci kurumda çalışıyor. Kendisi bir virüs uzmanı, bütün çalışmalarını biliyor ve benimle iyi geçinmeye çok hevesli gibi görünüyor (hiçbirine güvenmiyorum). Miyagawa'ya kendimi bölümdeki cerrahın temsilcisi olarak tanıttım. Neyse ki bu doğru ve cerrah için bulaşıcı hastalıklar sahasındaki son gelişmeleri araştırıyorum. Bu benim için mükemmel bir bahane oluyor ve şimdiye kadar adamı ürkütmek istemediğimden asıl konuyu açmadım.

Ama kalın bir dosya hazırlamaktayım ve çok kısa zamanda elimde rapor gönderecek kadar materyal olacak. Geri dönünce Özel Proje Dairesi'ne çok ayrıntılı, bölüm cerrahının isteyeceğinden daha ayrıntılı bir rapor yazmam iyi olur diye düşünüyorum.

Miyagawa sayesinde önde gelen bilim adamlarıyla uzun konuşmalar yaptım ve rapor edeceğim şeyler var:

1. Bulaşıcı hastalıklar sahasında epey çalışma yapılmış. Japonların söylediklerinin yarısı doğru olsa bile -ki kontrol etme fırsatım olacak-, epey araştırma yapmam gerekiyor demektir.

2. Miyagawa (ki sahasında bir numara gibi görünüyor) son iki üç senedir, biyolojik materyallerin oda sıcaklığında büyük ölçüde korunmalarına yönelik bir yöntem üstünde çalışmış. Bu yöntemi kusursuzlaştığını öne sürüyor ve aşağıdaki maddeleri bir yıl korunduktan sonra test etmiş (etki kaybına rastlamadan):

- a) Koli basili
- b) B. prodigiosus
- c) Riketsiya
- d) Lenfogranuloma
- e) İlaçlar
- f) Kan bileşenleri
- g) Muhteşem sağaltıcı özellikleri bulunduğunu öne sürdüğü bazı metallerin kolloidal süspansiyonları.

Gelecek hafta onunla birlikte aparatı incelemeye ve meslektaşları olan bir fizikçiyle tanışmaya gideceğim. Cerrah temsilcisi bir tabip subay olarak kan bileşenleriyle ve sağaltıcı değer taşıyor olabilecek ilaçlarla ilgileniyorum elbette.

Ayrıca Ordu Tıp Koleji'yle ve diğer bazı kurumlarla randevularım var. Buradaki ve başka yerlerdeki potansiyelleri genel olarak etkileyici buldum ve kesinlikle iyi bir başlangıç yaptığımı söyleyebileceğimi hissediyorum.

Çeşitli aşılardan ve bazı epidemiyolojik gözlemlerden bahsetmiyorum çünkü önce protokolleri ve laboratuvar bulgularını kontrol etmek istiyorum.

Ancak komitedeki konumum sayesinde şimdi ve yakın gelecekte verimli dönemler yaşayacağım bariz görünüyor. Dr. Moreland beş altı hafta içinde Japonya'dan ayrılmayı planlıyor ve esas araştırmalarımı bu süre içinde yapmam gerekiyor. Albay Copthorne, görevimin muhtemelen bu komitenin dağılmasından kısa süre sonra tamamlanacağı konusunda benimle hemfikir.

İşim bitince, yani büyük ihtimalle Kasım civarında Birleşik Devletler'e dönmeyi planlıyorum.

Saygılarımla, Yarbay Murray Thompson.

*

Dai-İchi Oteli, Tokyo, Japonya
27 Ekim 1945

Sevgili Peggy,

Umarım sen ve çocuklar iyisinizdir. Son mektupların ve paket için çok teşekkürler. Evle ve çocuklarla ilgili verdiğin bütün haberleri okumanın benim için ne anlama geldiğini anlatamam.

Ben iyiyim, beni merak etme. Son mektubumdan beri çok çalışıyorum ve artık buradaki işimin sonuna geldiğimi umuyorum. Ama başlangıçta raporumu tamamlayamayacağımdan kaygılanmıştım, çünkü Japonlar neredeyse hiç işbirliği yapmıyorlardı. Arkamdan dolaplar çeviriyor ve gerçeği öğrenmeyeyim diye bana yalan söylüyorlardı. Bana hiçbir şey vermiyor, hiçbir şey söylemiyorlardı. Bu durum için Naitō'yu suçluyordum ister istemez. Açıkçası umutsuzluğa kapılmıştım Peggy.

Ama General beni ofisine çağırdı ve blöflerini görmemi önerdi. Her zamanki gibi iyi bir tavsiyeydi bu. Ofisime dönüp Naitō'ya General'in bana fırça attığını, soruşturma konusunda tamamen başarısız olduğum için beni memleketime geri göndereceğini, yerime çok daha sert bir soruşturmacı göndereceğini çünkü ona (Naitō'ya) ve ailesine tayin vermekle fazla iyi davrandığımı düşündüğünü söyledim. Ayrıca General'in artık Sovyetlerin işe karışmasının vaktinin geldiğini düşündüğünü söyledim. Suratının nasıl asıldığını görmeliydin!

Ertesi sabah Naitō beni bekliyordu ve üstünde SADECE ALBAY THOMPSON'IN OKUYACAĞI ÖZEL (GİZLİ) BİLGİLER yazılı, el yazması bir doküman verdi. "Meslektaş bir bilim adamı olarak içtenlikle yürüttüğüm araştırmama" BS ile ilgili bildiği her şeyi anlatarak yardımcı olmayı artık görev saydığını söyledi.

General'in tavsiyesiyle blöfümün işe yaramasına çok sevindim, ama Naitō'ya çaktırmadım tabii (hiçbirine duygularını belli etmeyeceksin). Bu bilgiyi daha önce vermediği için onu şiddetle azarladım. Ama Naitō bana bütün bunları daha ilk günden anlatmak istediğini,

ancak Japon GK'sındaki üst düzey görevlilerden izin almadan bunu yapamayacağını düşündüğünü söyledi.

Doğrusu epey korkmuş görünüyordu ve bana verdiği sayfaları okuduktan sonra yakmam ve isimlerini verdiği adamlarla konuşurken onun ismini asla söylememem için defalarca yalvardı. Bana bu bilgiyi verdiğini öğrenen olursa öldürüleceğini iddia etti. Ona inandım ama rol yapmış da olabilir (hepsi çok ama çok iyi rol kesiyorlar).

Naitō'ya soracak bir sorum daha vardı (benim için gerçekten önemli olan tek soru) ve hemen oracıkta sordum: "Müttefik savaş tutsaklarının kobay olarak kullanıldıkları oldu mu hiç?"

Naitō hiçbir Müttefik savaş tutsağının kobay olarak kullanılmadığına çocuklarının hayatları, ebeveyninin ruhları üstüne yemin etti. Yine ona inandığımdan dokümanın sonuna 'Dr. Naitō'ya savaş tutsaklarının kobay olarak kullanılıp kullanılmadıklarını sordum. Kendisi kullanılmadıklarına yemin ediyor' diye yazıp Dr. M. Thompson, Yarbay diye imzaladım.

Sonra dokümanı dosdoğru General'e götürdüm. İtiraf etmeliyim ki hayatımın en heyecanlı anlarından biriydi çünkü bu doküman tam da ihtiyaç duyduğumuz şeydi. Bombaydı resmen. General'le bütün baş yardımcıları (Willoughby ile Compton) dokümana ve blöfime bayıldılar. İşin zor kısmının asıl şimdi başladığını biliyordum tabii ve her ne kadar elimizde gerekli isimler olsa da (Naitō sağolsun), bu adamları bulsak bile benimle konuşup konuşmayacaklarını bilmiyorduk. Ayrıca hepsinin Sovyetlerden korkup kaçmış olmalarından kaygılanıyorduk. Ama bir planım vardı ve General'e Naitō'ya BS'yle ilgili kişilerin, bize bilmemiz gereken her şeyi anlattıkları sürece savaş suçlusu olarak yargılanmayacaklarını söylemesini önerdim. Hepsinin saklandıkları yerlerden çıkıp konuşmaya başlamalarının tek yolunun bu olduğunu hissediyordum. General'le diğerleri bunun en iyi yol olduğuna katıldılar ve General şöyle dedi: "Eh Tommy, bu soruşturmanın bilimsel yönleri senin sorumluluğunda. Her şeyi öğrenemediğini hissedersen, işkenceye meyilli olmadığımızdan, ona (Naitō'ya) General MacArthur'un bizzat öyle bir teklif yaptığını söyle... ve o bilgiyi elde et!" İtiraf etmeliyim ki kendimle epey gurur duydum.

Sonra hemen Naitō'ya o teklifi götürdüm ve yemin ederim ki o Japon'un bana teşekkür ederken gözlerinde minnet gözyaşları vardı.

Eh, sonrasında sorun çıkmadı. Bütün belli başlı adamlarıyla konuşmayı ve bildikleri her şeyi öğrenmeyi başardım.

Sana bugün yazarken raporum temize çekiliyor. Kontrol edilip teslim edildikten sonra Manila üzerinden eve, yanınıza dönebileceğime inanıyorum. Geliş tarihim kesinleşir kesinleşmez sana bildiririm elbette.

Yani o mutlu güne kadar George'la Emily'yi benim yerime öp ve bayrağın tozunu almaya başla, çünkü yakında hepinizi göreceğim!!!

Tüm sevgimle, Murray.

*

GİZLİ Damgah

APO 500-Gelişmiş Eşelon
1 Kasım 1945

Alıcı: Albay Harlan Worthley, Kimyasal Savaş Servisi Şefi'nin Ofisi, Özel Proje Dairesi, Gravelly Point, Washington, D.C.

Sayın Albay Worthley,

Tamamlanmış raporumu ekliyorum ve bu fırsatı değerlendirerek soruşturmam ve topladığım bilgiler hakkında daha fazla arka plan detayı vermek istiyorum.

4 Ocak'ta bir Japon tabip subaydan, Yarbay Naitō'dan elyazısıyla yazılmış bilgiler aldım. Çok kötü bir İngilizce'yle yazılmıştı, anlaşılması güçtü ama bu on iki sayfanın çok önemli olduğunu hemen fark ettim çünkü dokümanda Bōeki Kyūsuibū (Su Arıtma Ünitesi) anlatılıyor ve BS'yle uğraştığı itiraf ediliyor. Aynı zamanda İshii'yi Ünite'yle ve BS'yle ilişkilendiriyor, hatta İmparator'u bile işin içine katıyor sanki (gerçi Naitō bunu elbette inkâr ediyor).

Albay Naitō Japonların gizli kabul ettiği bu bilgileri sonradan daha da geliştirileceklerini ve ayrıca dürüst olmaya çalışırlarsa onlara daha toleranslı davranacağımızı düşündüğü için verdiğini belirtti. Naitō'nun söylediğine göre ordunun bize BS'yle ilgili bilgi vermesini talep etmem Japon Genelkurmayı'nda yüksek rütbeli subayların kaygılanmalarına yol açmış. Epey konuşup tartıştıktan sonra, Genelkurmay bize talep ettiğimiz bilgileri vermeyi kararlaştırmış. Naitō, Japon Ordusu Tıp Bürosu şefinin, Sanitasyon Bölümü şefinin

ve diğer teknik personelin bize tüm ayrıntıların verilmesinden yana olduklarını belirtti. Öte yandan bizim OPD'mize benzeyen Genelkurmay'ın üyeleri bilgi verilmesine karşı çıkmışlar.

Özetlersem, Naitō Japon ordusunun defansif ve ofansif bir BS organizasyonunun bulunduğunu söyledi. Ofansif operasyonlar Genelkurmay bünyesindeki "İkinci Savaş Operasyonları Şubesi" tarafından yürütülüyormuş. Araştırmalar ve defansif çalışmalarla Tıbbi İşler Bürosu'nun bünyesindeki "Sanitasyon Bölümü" tarafından yürütülmekteymiş. Çalışmaların çoğunu üç organizasyon yapıyormuş. Bunların en önde geleni Harbin, Mançurya'daki, Kwantung Ordusu'nun yetki alanındaki tesiste faaliyet gösteriyormuş. Diğer ikisinden biri Nank'ing'te, Çin Ordusu'nun kontrolünde, diğeryse buradaki, Tokyo'daki Ordu Tıp Koleji'nde faaliyet göstermekteymiş.

Harbin'daki ana çalışmalar Yarbay Shirō İshii'nin idaresinde yapılmış ve anlaşılan 1936 ila 1945 arasında gerçekleştirilmiş (İshii'nin yakında tutuklanma ihtimali var).

Albay Naitō ofansif araştırmaların planlanmasının Japonların Sovyet Rusya'nın Japonya'ya özellikle Mançurya'da BS saldırısı yapacağını beklemleri sebebiyle yapıldığını söyledi. 1944'te ya da 1945'te, Japonlar Peiangcheng-Heiho demiryolunu inşa ederlerken Mançurya'nın kuzeyinde BS sabotajlarına (atlara şarbon mikrobi aşılama) rastlandığını söylüyor. Ayrıca düşmanın illegal savaş yöntemleri kullanması halinde Japonya'nın intikam almaya hazır olması gerektiğini belirtti.

Naitō, İmparator'un Japon kara ordusunun ve donanmasının kimyasal savaşa hazırlanmalarından hoşlanmadığını söyledi. Bu yüzden kimyasal savaş araştırmalarının geniş çaplı yapılmasına izin verilmemiş. Genelkurmay, İmparator'un biyolojik savaşa yaklaşımının farkında olduğundan, çalışmaların ofansif hazırlıklarda odaklanmamasında ısrar etmişler. Dolayısıyla BS'yle ilgili tüm çalışmalardan tamamen defansif olarak bahsetmişler.

Naitō, Genelkurmay'ın aktif BS'ye başlama girişiminde bulunmadığını ve düşman bu savaş tarzını benimsemediği sürece böyle bir girişime niyetli olmadığını söyledi. Zaten savaşın son döneminde Japonların BS başlatacak durumda olmadıklarını ekledi.

Naitō şu virüslerin incelendiğini söyledi: veba, kolera, dizanteri, salmonella ve şarbon. Filtreden geçebilen virüslerin hiçbirisi üstünde araştırma yapılmadığını, çünkü bunları "toplu halde bulmanın zor olduğunu" söyledi!

Albay Naitō, Harbin'deki bütün deney kayıtlarının Rusya'nın ani işgalinin başlangıcında yakılmış olabileceğinden korkuyor. Ancak Harbin tesisindeki anahtar personelden birini bulmayı başarabilirsek, orada yapılan çalışmalarla ilgili bilgi alabilirmişiz.

Aşağıdaki çalışmalar Tokyo'daki Ordu Tıp Koleji tarafından yürütülmüş:
a) Cheopsis piresi, savunma amaçlı zoolojik çalışmalar ve insektisit testleri
b) Bakterilerin toplu üretimleriyle ilgili çalışmalar, geniş çaplı kolera veya veba epidemilerinde immünize edici faktörlere ansızın çok miktarda ihtiyaç duyulması ihtimali göz önünde bulundurularak

c) Saptanması zor bazı zehirler, örneğin "fugu" toksini üstüne çalışmalar
d) Liyofil işlemiyle bakterileri sağ tutma çalışmaları

Not: Naitō'ya savaş tutsaklarının "kobay" olarak kullanılıp kullanılmadığını sordum. Naitō bunun asla yapılmadığına "yemin ediyor".

Son olarak, raporumda göreceğiniz üzere, Japonların savaş sırasındaki BS faaliyetlerine dair istihbaratımızın defansif organizasyon konusunda büyük ölçüde doğru olduğunu ortaya çıkması sevindirici.

Şimdi Birleşik Devletlere dönmeyi planlıyorum ve sizinle Detrick Kampı'nı bir sonraki ziyaretinizde görüşmeyi umuyorum.

Saygılarımla, Yarbay Murray Thompson.

MEKTUBA EKLENMİŞ DOKÜMAN:

GİZLİ

JAPONYA'DA YÜRÜTÜLEN BİLİMSEL İSTİHBARAT SORUŞTURMASININ RAPORU

Eylül ve Ekim 1945

V. CİLT

BİYOLOJİK SAVAŞ (BS)

İÇİNDEKİLER

1. BULGULARIN ÖZETİ

2. SONUÇLAR

ÖZET: BİYOLOJİK SAVAŞ (BS)

1. Kara ordusunun ve donanmanın sorumlu subayları defansif BS'yle eğitildiklerini serbestçe kabul ettiler.
2. Donanma subayları ofansif BS'nin araştırılmadığını öne sürüyorlar.
3. 1936 ila 1945 arasında Japon ordusunun ofansif BS'yi muhtemelen

geniş çaplı geliştirdiği öğrenildi. Görünüşe göre bu, İmparator'un haberi olmadan (ve muhtemelen isteklerine karşı gelinerek) yapılmıştı. Bu doğruysa, ofansif BS'yle ilgili bilgi vermekteki gönülsüzlüğü kısmen açıklıyor.

4. Görünüşe göre BS büyük ölçüde askeri bir faaliyet ve sivil yeteneklere ancak ufak roller veriliyor.
5. Görünüşe göre Japonya'nın BS'yle ilgilenmeye başlamasının iki sebebi vardı:
  - a) Yarbay Shirö İshii'nin etkisi.
  - b) Rusların 1935'te Mançurya'da BS'ye başvurdukları ve tekrar başvurabilecekleri inancı (Çinlilere de benzer bir suçlama yöneltiliyor).
6. Ana BS merkezi Harbin, Mançurya civarındaki Pingfan'daydı. Yeterince donanımlı bu büyük tesiste 1939-40'ta 3,000 askerlik bir garnizon bulunuyordu (1945'te 1,500'e indirildi).
7. BS'yi pratik bir silaha dönüştürmek için büyük çabalar sarf edildi, bakterilerin geniş çaplı dağılımı için en az sekiz tip bomba test edildi.
8. En ayrıntılı incelenen savaş gereci Uji tip-50 bombasıydı. Deneylerde bu bombalardan 2,000'den fazlası kullanıldı. Ha bombası da deneysel olarak patlatıldı. Uji bombası çeşitli amaçlar için kullanılabilse de, Ha bombası tek bir hedefle tasarlanıp üretildi: şarbon sporlarının dağıtılması. Ani etki şarapnel patlamalarıyla sağlanıyordu ve toprağa mikrop bulaştırılması ikinci plandaydı. Tek bir şarapnel parçasının açtığı çizik deneylerde kullanılan atların %50-90'ını ve koyunların %90-100'ünü öldürmeye yettiği söylendi. Böyle deneylerde 500'den fazla koyun kullanıldı ve 100 ila 200 atın kullanıldığı tahmin ediliyor.
9. Pingfan'da statik tekniklere ve uçaktan atma yöntemine başvurularak takriben 4,000 bomba kullanıldı.
10. 1939'a gelindiğinde belirgin bir ilerleme kaydedilmişti, ama Japonlar hiçbir zaman BS'yi silah olarak kullanacak duruma gelmediler. Ancak belirli bomba tiplerinde kaydettikleri ilerleme Japonların çalışmalarının çok yakından takip edilmesi gerektiğini gösteriyor.
11. Japon ofansif BS'si öngörünün, enerjinin, dehanın ve aynı zamanda hayal gücü kıtlığının ve çalışmanın bazı yönlerine ilişkin şaşılacak kadar amatörcü bir yaklaşımın tuhaf bir karışımıydı.
12. BS için muhtemel adaylar olarak görülen ve laboratuvarında veya sahada test edilen organizmalar arasında şunlar yer alıyor: her tipten gastrointestinal bakteriyel patojenler, P. pestis (veba), B. anthracis (şarbon) ve M. malleomyces (at nezlesi).

13. Japon defansif BS'sinde ön plana çıkanlar:
- a) Sabit ve mobil önleyici tıp üniteleri (su purifikasyonu üstünde duruluyor).
  - b) Bir hızlandırılmış aşı üretme programı.
  - c) Bütün eşelonlardaki tabip subaylara BS eğitimi verilmesini içeren bir sistem (BS Defansif İstihbarat Enstitüsü).
14. Japonların başarısızlığının temel sebepleri:
- a) Sınırlı veya uygunsuz BS ajanlarının seçilmesi.
  - b) İşbirlikçi bilimsel çabaların reddi (hatta yasaklanması).
  - c) Ordunun çeşitli unsurları arasında işbirliği noksanlığı (örneğin savaş gereçleri konusunda).
  - d) Sivil bilim adamlarının dışlanması ve böylece projenin İmparatorluk'taki en yetenekli teknisyenlerden yoksun bırakılması.
  - e) Projenin gelişiminin kritik bir aşamasında tasarruf politikasının güdülmesi.

SONUÇLAR:

Soruşturma yapan subayın kanaatine:

- a) 1939'da, oldukça yüksek olan bütçenin Japon askeri sisteminde az çok güce sahip olan ve servislerin entegrasyonu ile çalışanlar arasında işbirliğini vurgulayacak bir organizasyon tarafından desteklenmesine izin verecek bir politika güdülse, Japon BS projesi pratik bir silah üretebilirdi.
- b) Ancak Japonlar Birleşik Devletlerin aynı şekilde (yani BS'yle) veya kimyasal savaş ajanlarıyla misilleme yapmasından korktuklarından, ellerinde bir BS silahı bulunsa bile büyük ihtimalle bunu Amerikan askerlerine karşı kullanmazlardı.
- c) Japonlar BS geliştirmedeki başarısızlıklarının sebeplerinin tamamen bilincindeler. Hatalarını yinelenmeleri pek mümkün görünmüyor.

DOKÜMANA EKLENMİŞ İLAVE 1a:

Japon ordusunun Burma'da konuşlandırılmış 18., 31., 33., 49., 53., 54., 55. ve 56. Tümenlerine eklenmiş "su arıtma üniteleri" ve Rangoon'la Mandalay'da daha büyük sabit saha "su arıtma üniteleri" bulunduğunu gösteren harita.

DAĞILIM

Bilimsel İstihbarat Soruşturması Raporu

Devlet Dairesi	V. Cilt
C/S, GK, AFPAC	1
Baş Cerrah, GK, AFPAC	2
Baş Kimya Subayı, GK, AFPAC	2
Nav. Tek. Jap.	2
S'den A C, G-2	
Konum: Savaş Departmanı İstihbarat	3
Hedef Bölümü.	
Savaş Departmanı, G-2	
Konum: Bilim Dalı	39
Hava Teknik İst. Grubu, FEAF	2
Yarbay M. Thompson	1

Kopyalar G-2 Savaş Departmanı'na gönderilmiştir ve oradan talep edilerek temin edilebilir.

-Raporun Sonu-

*

Dai-İchi Oteli, Tokyo, Japonya

18 Kasım 1945

Sevgili Peggy,

*Senin ve çocukların iyi olduğunuzu tüm kalbimle umuyorum. Bil-
diğin gibi şimdi veya en azından Noel'de evde, hepinizin yanında ol-
mayı umuyordum (ve bunun için dua ediyordum).*

*Maalesef burada işler kötüleşti. Bana yalan söylediklerini (bu Ja-
ponların) artık biliyorum ve buradaki işim bitmekten çok uzak. Şimdi
anlıyorum ki dikkatimi dağıtmak için bana yalakalık yaptılar, saygınlı-
ğıma ve Doktorlar ve Cerrahlar Fakültesi'ndeki çalışmalarına hürmet
edermiş gibi davrandılar. Ünvanlarının ve mevkilerinin, saygınlıkları-
nın ve çalışmalarının gözlerimi kör ettiğini de fark ediyorum.*

*Ancak bir şey var ki sana daha önce söylemeliydim, ama o zaman
bile utanıyordum sanırım çünkü hata yaptığımı biliyordum (seziyor-
dum). Ayrıca bilsen bir koca ve bir baba (ve bir erkek) olarak gözünde
saygınlığımı yitireceğimden çekiniyordum sanırım.*

*Ekim'de, daha raporumu tamamlamadan önce buraya, Dai-İchi
Oteli'ndeki odama tuhaf bir ziyaretçi geldi. Sırtüstü yatıyordum, her
zamanki gibi yorgundum ama uyuyamıyordum ve pencerenin dışından
gelen tuhaf bir gıcırta duydum. Perdeleri açıp da su borusuna can hav-
liyle sarılmış ve pencerenin ardından bana bakan bir Japon görünce
ne kadar şaşırdığımı tahmin edersin. Yatağıma geri koşup yastığın al-
tındaki altıpatlarımı kaptım. Sonra pencereyi açtım ve Japon'u ense-
sindeki saçlarından tuttuğum gibi odaya çektim. Bereliydi, kazakhıydı,
pantolonluydu ve karşımda tir tir titriyordu. Ama sonra kemerinden
bir doküman çıkarıp bana uzattı. Dokümanı sol elimle aldım ama par-
mağımı altıpatlarımdan tetiğinden hiç ayırmıyordum. Ona kim olduğunu
ve bu dokümanın ne olduğunu sordum. Bana eski bir BS mühendisi ol-
duğunu ve bu dokümanın Uji bombası adıyla bilinen bir bombanın planı
olduğunu söyledi. Bu bombanın veba mikroplarıyla yüklü olduğunu,*

yüzden fazlasının üretildiğini ama çok iyi işlemediklerini söyledi. Ayrıca Çinli tutsakların kullanıldığı deneylerden bahsetti.

Daha fazla ayrıntı vermesini istediğimde bana tutsakların bombaya çeşitli uzaklıklardaki kazıklara bağlandıklarını, sonra da bombanın patlatıldığını ve bombayla taşıdığı mikropların tutsaklar üstünde çeşitli mesafelerden gösterdiği farklı etkilerin kaydedildiğini söyledi. Pek çok tutsağın öldüğünü söyledi. Sonra tutsakların Çinli VE Amerikalı olduklarını söyledi.

Şoke oldum tabii ve ona bu deneylerin nerede yapıldığını sordum. Deneylerin Harbin'in bir banliyösü olan Pingfan diye bir yerde ve Mukden'de yapıldıklarını söyledi. Bana ayrıca Çinli ve Amerikalı savaş tutsaklarına hiyarcıklı veba aşılandığını söyledi.

Sevgili Peggy, bildiğin gibi ben her şeyden önce bir tıp doktoruyum. Hipokrat yemini ettim ve o yemindeki sözlere inanırım. İnsan hayatının kutsallığına inanırım.

Yani o zaman bir hata, büyük ve korkunç bir hata, hemen düzeltmek için adım atmazsam hayatımın sonuna dek içime dert olacak bir hata yaptığımı anladım. Hatamı düzeltmem gerektiğini biliyordum.

Dosdoğru General'in ofisine gittim. General'e (ve Willboughby ile Compton'a) Naitö'nün bana yalan söylediğini, hepimize yalan söylediğini anlattım. Artık dokunulmazlık anlaşmasını iptal etmekten, hepsini yargulamaktan başka seçeneğimiz olmadığını söyledim.

Şey, General kaşlarını kaldırıp piposunu yaktı ve sonra (alıntılıyorum) "Eh, önce daha çok kanıta ihtiyacımız var. Bu kadarı yetmez. Yani devam et, devam et..." dedi.

Willoughby ile Compton ona katıldılar (her zamanki gibi), hatta Willoughby "dilimi tutmam" gerektiğini ekledi.

Tepkilerine şaşırdığımı itiraf etmeliyim. En çok da bu yeni bilgiye şaşırmamalarına şaşırdım.

Dosdoğru Naitö'ya gittim ve ona içimden geçenleri söyledim tabii. Her zamanki gibi özür dileyip durdu ama yemedim. Pingfan denen bu yerle ilgili bütün bildiklerini anlatmasını, yoksa onu General MacArthur'un emri uyarınca savaş suçlusu olarak tutuklatacağımı söyledim (bu kısım yalandı ama bu oyunu ben de oynayabilirim diye düşündüm).

Neyse, sonuçta işe yaradı. Naitō orayı sadece orada çalışmış bilim adamlarının konuşmalarından bildiğini söyledi. Ama 731. Ünite'nin (kullandıkları isim) Pingfan'ı "mükemmel bir yer" olduğu için seçtiğini düşünüyormuş; hava sıcaklığı idealmiş, ortalama rüzgâr hızı saatte on-on iki milmiş, bunlar bakterilerin yayılması için optimum koşullarmış. Mükemmel bir yer deyip duruyordu. Ayrıca (yine alıntılıyorum) "Ama yemin ederim ki oradaki deneylerde insanlar kullanılmadı," dedi. Yalancı, diye düşündüm ve o zaman Pingfan'ı kendi gözlerimle görmem gerektiğini anladım.

Tokyo havaalanında beni Çin'e ve Pingfan'a götürecek uçak (bir B29) bekliyordu. Uçağa bindim, pervaneleri dönerken birden motor durdu ve pilot uçaktan indi. General MacArthur'dan emir aldığını, geri çağrıldığımı ve Pingfan'a gitmeyeceğimi söyledi. Buna inanmadım ve dosdoğru GK'ya geri döndüm.

General beni Willoughby ve Compton'la birlikte bekliyordu. Pingfan'a gitmemin fazla riskli olduğunu, çünkü Sovyetlerle aramızın gün be gün bozulduğunu söyledi; General bir B29'un onların eline geçmesi riskini göze alamazmış.

Willoughby de Çin anakarasından aldığımız bütün istihbaratın Pingfan'ın teslimiyet gününde yakıldığı yönünde olduğunu ve artık geriye sadece harabelerin kaldığını, görülecek bir şey olmadığını söyledi. Görülecek bir şey yokmuş, diye düşündüm. Burada geçirdiğim zamanın özeti bu işte.

Dolayısıyla maalesef raporumda ne Uji bombasından ne de Ha bombasından bahsederken insan deneklerden söz ettim; BS mühendisinden aldığım plandan ve deneylerde savaş tutsaklarının öldürüldüğü iddiasından da bahsetmedim.

Raporumu teslim etmemden birkaç saat sonra işler daha da kötüleşti. Otele geri dönmüştüm ve toparlanmaya, hepinizi görmenin hayalini kurmaya çoktan başlamışken kapım çalındı. Bir haber ajansında çalışan bir gazeteciydi. Elinde raporumun bir kopyasını tutuyordu, raporumun "çok ilginç" görüldüğünü ve daha fazlasını öğrenmek istediğini söyledi. Ona raporumu nasıl ele geçirdiğini sordum tabii ve GK'daki bir masada bunların yığın halinde durduğunu, üzerlerinde

sadece KISITLI damgası bulunduğunu ve gazetecilerin KISITLI damgalı her şeyi okumalarına izin verildiğini söyledi. Hemen resepsiyoniste bir cip çağırmasını söyledim ve ciple Dai-İchi GK'sına geri döndüm. Merdiveni koşarak çıkıp General'in dış ofisine girdim. Kapı kilitli değildi, içerisi karanlıktı ve masada KISITLI damgalı bütün raporlarım yığın halinde duruyordu. Hepsini saydım. Yirmi sekiz tane vardı, elimdekiyle birlikte yirmi dokuz. Ama General'in sekreteri istediğimi yapıp otuz kopya hazırladıysa, bir kopya hâlâ eksik demektir.

Kayıp kopyayı Naitō'nun aldığına (gerçi bunu inkâr ediyor tabii) ve raporumun 731. Ünite'nin üst düzey mensupları tarafından çoktan banliyölerde okunduğuna şüphem yok. Beceriksizliğime sevindiklerine de şüphe yok.

Umarım sana anlattıklarım neden hatamı düzeltene kadar eve, sana ve çocuklara geri dönemeyeceğimi anlamamı sağlamıştır. Yalvarırım bana karşı anlayışlı, bağışlayıcı ve sabırlı ol.

Bu Noel'de beni düşün, tıpkı o gün hep seni düşüneceğim gibi, tıpkı seni her gün düşündüğüm ve özlediğim gibi.

Tüm sevgimle, kocan, Murray.

*

ÇOK GİZLİ Damgalı

APO 500-Gelişmiş Eşelon
27 Eylül 1945

Alıcı: Albay Harlan Worthley, Kimyasal Savaş Servisi Şefi'nin Ofisi, Özel Proje Dairesi, Gravelly Point, Washington, D.C.

Sayın Albay Worthley,

Bu mektubu size derin bir esef ve üzüntüyle yazıyorum. Ancak 1 Kasım 1945 tarihli raporu yazdığuma gerçekten pişman olduğumu söylemek vazifem ve onurlu bir insan olarak boynumun borcudur.

Yukarıda bahsettiğim raporu tamamladıktan neredeyse hemen sonra, raporumda söylediklerimle çelişen yeni bilgiler edindim. Raporumdaki bazı ifadelerin sadece çelişkili değil yanlış olduklarını artık anlıyorum.

Bu çelişkilerin ve yanlışların çoğu, Yarbay Naitō'ya (yersiz yere) güvenmemin sonucudur. Naitō'nun tezcanlı, yardımsever, becerikli ve gayet mütevazı olduğunu sanmıştım. Her gün sabahtan akşama kadar çalıştıktan sonra uslu uslu evine, karısına gittiğini düşünmüştüm. Şimdiyse kesinlikle böyle bir şey yapmadığını biliyorum (ama o bildiğimi bilmiyor). Her gece Dai-İchi Binası'nda bulunan Müttelikler Yüksek Karargâhı'ndaki ofisimden çıkıp dosdoğru burada, Tokyo'nun banliyölerinde yaşayan üst düzey 731. Ünite ve 100. Ünite mensuplarıyla buluşmaya gidiyor. Onlara öğrendiklerimi anlatmaya gidiyor, ki pek az şey öğrendim -sayesinde-. Beni kontrol altında tuttuğunu ve işinin az şey öğrenmemi sağlamak olduğunu artık biliyorum. İşinde gayet başarılıydı (şimdiye kadar).

Naitō sayesinde eski Kwantung Ordusu'nun Genelkurmay Başkanı ve Başkomutanı Yoshijirō Umezu'yla görüşebildiğim doğru. Ayrıca Savaş Bakanı Yardımcısı Tadakazu Watamatsu'yla; Genelkurmay Başkanı Yardımcısı Korgeneral Torashirō Kawabe'yle; ordu ve donanma Baş Doktorları Hiroshi Kambayashi ve Nobuaki Hori'yle; Tokyo Ordu Tıp Koleji Önleyici Tıp Bölümü şefi Albay Saburo Idezuki'yle; Bakteriyoloji Bölümü şefi Albay Takamoto Inoue'yle; İshii'nin yaveri Albay Tomosada Masuda'yla; BS bomba uzmanı Binbaşı Junichi Kaneko'yla; bir kıdemli ordu teknik bilirkişisi Yarbay Seiichi Niizuma'yla görüştim.

Onlara fûnyeler, patlamalar ve saçma araçları hakkında sorular sordum. Onlara "basil bombası"nı sordum. Onlara 1944 Mayıs'ında Güney Pasifik'te ele geçirdiğimiz *Kırmızı Kitabı* -Özel Mark 7 Bombası'nın ayrıntılarını içeren kitabı- gösterdim.

Elbette bildiklerimin, bildiklerimizin sadece bu kadar olduğunu farkındaydılar. Aslında tek istediğimin İshii'nin yerini öğrenmek olduğunu da biliyorlardı. Ama hepsi de bana 731. Ünite'nin komutanının hâlâ Mançurya'da veya hatta belki de ölü olduğunu düşündüklerini ısrarla söylediler. Ama artık biliyorum ki yalan söylüyorlardı (hepsi).

Ancak bu görüşmelere ve Naitō'dan aldığım bilgilere dayanarak, ki o zaman doğru olduklarını sanıyordum (yanılıyordum), SCAP'a Japon BS programına katılmış hiç kimsenin savaş suçlusu olarak yargılanmamasını tavsiye ettim. Bu tavsiyede bulunurken hiçbir tutsağın "kobay" olarak kullanılmadığına samimiyetle inanıyordum, çünkü Naitō bu konuda "yemin etmişti". Aslında tamamen yalan söylediğini (tıpkı başka pek çok konuda söylediği gibi) artık biliyorum.

Şimdi yeni ve gizli bir muhbirim var... kendisinin kimliğini şu aşamada açıklayamam. Ama yeni muhbirim Çin'de 731. Ünite'de çalışmış bir mühendis olduğunu ve bana ofansif Japon BS programının ayrıntılarını içeren

bir belge ve bilgiler verdiğini söyleyebilirim. Dahası bu muhbir, tutsakların “kobay” olarak kullanıldıkları yönünde tanıklık etmeye hazır. Bu muhbirimini verdiği belgenin ve yapacağı tanıklığın, 731. Ünite ve 100. Ünite mensuplarının savaş suçluları olarak hüküm giymelerine yeteceğine inanıyorum.

Protokol uyarınca bu yeni bilgiyi SCAP’a ilettim, ancak anlayamadığım sebeplerden ötürü henüz bir emir, bir talimat almış değilim. Ancak korkarım ki zamanımız az ve daha fazla gecikmemeliyiz.

Bildiğiniz gibi Başkan Truman, Joseph B. Keenan’ı IMTFE’ye (Uluslararası Uzakdoğu Askeri Mahkemesi) başsavcı olarak atadı ve Keenan’ın çok yakında buraya, Tokyo’ya avukat ekibiyle birlikte gelmesi bekleniyor. Savcıyla bir an önce bir randevu ayarlanması gerektiğini düşünüyorum, ama onayınızı ve bütün bu konularla ilgili talimatlarınızı bekliyorum.

Saygılarımla, Yarbay Murray Thompson

*

KİŞİSEL Damgalı

Dai-İchi Oteli, Tokyo, Japonya
27 Ocak 1946

Sevgili Peggy,

Umarım sen ve çocuklar iyisinizdir ve Noel’le yılbaşı mutlu geçmiştir. Tatilleri yanınızda geçiremediğim için gerçekten üzgünüm. Ancak korkarım size pek keyif vermezdim, çünkü çok öksürüyorum (ama endişelenme, artık geçmeye başladığına eminim).

Açıkkası şu son birkaç hafta pek kolay geçmedi ve artık işim konusunda dizginleri elime almak zorunda kaldım. Bunu ancak epey düşünüp taşındıktan sonra, ama burada işleri hızla yoluna koyacağıma gerçekten inanarak yaptım. Böyle olacağına hâlâ inanıyorum ve çok yakında evimizin bahçe yolunda yürüyor olacağım (bir daha asla gitmemek üzere!).

General’le yaptığım çok sayıda görüşmeye ve Washington’a gönderdiğim mektuplara karşın, insanlar üstünde yapılan deneylerle ilgili iddiaların soruşturulmasına ve özellikle de Korgeneral İshii’nin

(Çin'deki ofansif Japon BS programının yöneticisinin) bulunup sorgulanmasına yönelik acil taleplerime hâlâ yanıt alabilmiş değilim.

Ama babamın dediği gibi, yılanları ürkütmek için toprağa vurmak gerekir ve ben de burada, Tokyo'da toprağa epey sert vuruyorum. Cidden çok sert!

Bu ayın başında elime George Merck'in Savaş Bakanı Patterson'a sunduğu, Müttefiklerin savaş sırasındaki BS faaliyetleriyle ilgili özel raporunun bir kopyası geçti. Merck raporunda şu cümleyi kullanmış: "Düşmanın bu savaş yöntemini (BS'yi) kullandığına dair kanıt yok." Ama Merck raporunun sonunda, BS araştırmalarının sürdürülmesinin Amerika'nın güvenliği için kritik önem taşıdığını vurguluyor.

Bu raporu okuyunca yardıma ihtiyacım olduğumu anladım. Bana yardımı dokunmuş tek Japon gazeteciye aradım ve ona İshii'yle ve 731. Ünite'yle ilgili bildiğim her şeyi anlattım. Ona bu haberi yayınlatabileceğini, ama ismimi kullanmamasını söyledim. Sonra ondan karşılığında bir iyilik istedim. The Pacific Stars&Stripes gazetesini aramasını ve kendisine verdiğim bütün bilgileri onlara anlatmasını söyledim. Ona ismimi vermemesini ve bu bilgileri "Japon Komünist liderlerden" aldığı söylemesini tembihledim.

İki gün sonra haber yayınlandı; Japon Komünist liderlerin "Japon Ordu Tabiplerini" Amerikalı ve Çinli savaş tutsaklarına hıyarcıklı veba virüsü bulaştırmakla suçladıkları söyleniyordu. Haber şöyle devam ediyordu (alıntılıyorum): "Japon ordusunda cerrahlık yapmış eski bir korgeneral ve Harbin'deki Oshii Enstitüsü'nün eski başkanı olan Dr. Shirō İshii, Mukden'de ve Harbin'de 'insan kobaylar' üstünde yapılan testleri yönetti."

Haberde Canton'daki deneylerin ters teptiği ve şehre salgın hastalık yayıldığı söyleniyordu. Ayrıca İshii'nin, sahte bir cenaze töreninin düzenlenmesine karşın, aslında sağ ve sağlıklı olduğu ve Japonya'da yaşadığı söyleniyordu. Eh, tahmin edersin ki kıyamet koptu ve ne olduğumu anlamadan kendimi yine General'in ofisinde buldum (gerçi o bilgileri sızdıran kişinin ben olduğumdan şüphelenen yok)!

Neyse, Willoughby (ona güvenmiyorum) bana 1942 ile 1944 arasında 731. Ünite'nin komutanı olan Masaji Kitano'nun uçakla Çin'den

yola çıktığını ve Tokyo'ya varınca onu sorguya çekeceğini söyledi. Ama en iyi haberi sona sakladılar... İshii de mucizevi bir şekilde Chiba İlçesi'nde ortaya çıkmış ve onunla da görüşecekmışim.

Yani nihayet o iblisle görüşüp konuşacağım.

Bana iyi şans dile ve çok yakında eve, hepinize geri dönmem için dua et. Hepinizi ne kadar özlediğimi ve sizleri görmeyi ne kadar istediğimi anlatamam; çocukları benim yerime öp.

Tüm sevgimle, Murray.

ÇOK GİZLİ Damgalı

APO 500-Gelişmiş Eşelon
27 Eylül 1945

Alıcı: Albay Harlan Worthley, Kimyasal Savaş Servisi Şefi'nin Ofisi, Özel Proje Dairesi, Gravelly Point, Washington, D.C.

Sayın Albay Worthley,

Bu fırsattan istifade ederek size Japon BS'si soruşturmasını sürdürme isteğime gereken zamanda destek vermeyi sürdürdüğünüz için teşekkür etmek istiyorum. Benim veya Detrick Kampı'ndan herhangi birisinin bu soruşturmayı sürdürmesine karşı çıkanlar (özellikle G-2) olduğunun gayet farkındayım.

Şüphesiz biliyorsunuzdur ki, Tokyo Savaş Suçları Duruşması'na katılacak Uluslararası Savcılık Bölümü buraya, Tokyo'ya geldi ve harıl harıl çalışıyor. USB'den Yarbay Thomas H. Morrow'la randevum var (8 Mart'ta); kendisinin görevi Japon ordusunun Çin'deki saldırılarıyla ve işlediği savaş suçlarıyla ilgili savcılık iddianamesini hazırlamak. Yarbay Morrow'la daha önce yaptığım konuşmalar, Tokyo duruşmasına BS meselelerini dahil etmek istediğini ortaya koydu.

Yine biliyorsunuzdur ki, Korgeneral İshii'yle ve Korgeneral Kitano'yla yaptığım bir dizi görüşmeyi yeni tamamladım ve söylenenlerin çoğu Yarbay Morrow'un ilgisini çekecek ve işine yarayacaktır. Ancak bilgilerimizi USB'yle paylaşmadan önce sizi ve Kimyasal Savaş Servisi'ni tamamen bilgilendirmem gerektiğini düşünüyorum. Bu yüzden Korgeneral İshii'yle ve Korgeneral Kitano'yla yaptığım konuşmaların daktiloya çekilmiş metinlerini göndereceğim -uygun kanallarla-. Ancak sorgulamalar sırasında bahsi geçen bazı meseleleri hemen dikkatinize sunmam gerektiğini hissediyorum.

İshii'nin nihayet bulunmasından ("muhabirim" sayesinde) ve Chiba'daki köyünden (meğer oradaymış) Tokyo'ya getirilmesinden sonra 18 Ocak'ta başlayan sorgulamalar son yedi haftanın çoğu boyunca sürdü. Bu süre içinde İshii'nin yakın olduğu yirmi beş kişiyi de onunla ve işiyle ilgili sorguya çektik.

Ama İshii'nin kendisiyle ilgili suçlamalar soruşturulurken tutuklanıp Sugamo'da gözaltında tutulmak yerine sadece Tokyo'daki evinden ayrılmamasının istenmesini oldukça esef verici bulduğumu belirtmek isterim. İshii diğerleriyle birlikte Sugamo'da gözaltında tutulsa, kendisinden daha somut (ve suçlayıcı) ifadeler alabilirdik diye düşünüyorum. İshii'nin sağlığının bozuk olduğunun farkındayım (kendisi kronik kolesistitten ve dizanteriden muzdarip), ancak kanımca bu durumun görüşmelerin yapıldığı mekânı (Tokyo'daki evini) dayatmaması gerekirdi.

Bütün görüşmelerin İshii'nin kızının (Harumi'nin) yanında yapılmasının da hoş olmadığını belirtmek isterim. Teknik İstihbarat'tan Yarbey D. S. Tait'le Savaş Bakanlığı İstihbarat Servisi'nden Teğmen E. M. Ellis'in (her görüşmede ikisi de mevcuttular) talebiyle ve GK'nın onayıyla (ama ben karşı çıktım), İshii'nin kızı da bütün konuşmaları kaydetti ve ardından daktiloya çekip Tokyo'daki Ichigaya garnizonuna (Savaş Suçları Duruşmalarının düzenleneceği yere) gün be gün gönderdi. Teğmen Ellis çevirmenlik de yaptı ve sorularımın çoğunun yanıtlarının "prova edilmiş olduğu" izlenimine kapıldım (aslında sorguladığım bütün Japonlar bende bu hissi uyandırdı).

Dolayısıyla İshii'nin eski iş arkadaşlarına -çoğunun Tokyo ve civarında bulunduklarını biliyoruz- danışmaya epey fırsat bulduğum kanısındayım, çünkü sorgulamalar aralıklıydı ve bana verdiği bilgilerin çoğunu çizelgelerle ve yazılı sorularımıza verilmiş yazılı yanıtlarla sundu.

Dahası "sorgulamalardan" çoğu hoşlanmadığım kadar rahat ve gevşek bir ortamda gerçekleşti (özellikle de İshii'yle Kitano'nun işlediklerine inandığım suçların ağırlığı göz önünde tutulduğunda). Örneğin bize sık sık yemek servisi yapıldı ve geyşalı, hostesli akşam yemeği partilerine davet edildik vs. Ben böyle davetleri uygunsuz bularak reddettim elbette (ama kabul edenler oldu).

(Göndereceğim) sorgu metinlerinde sadeleştirme adına birinci ve üçüncü şahıslar kullandığımı göz önünde bulundurmanızı rica edeceğim ve dolayısıyla içerik titizce kaydedilse de birebir kayıtlar olmadıklarını, çünkü çevirmenin (Teğmen Ellis'in) görüşmelerde aracılık ettiğini vurgulamak isterim.

Dikkatinize özellikle sunmak istediğim meseleler şunlar:

İshii'nin baştan beri ihtiyatlı, kısa ve genellikle kaçamak yanıtlar verdiğini fark ettim. Dahası, İshii'nin bütün BS kayıtlarının yok edildiklerini ısrarla tekrarlaması bana inandırıcı gelmiyor, çünkü kendisinden (yazılı sorularla) aldığımız teknik bilgiler, teknik verilere şaşılacak kadar hâkim olduğunu or-

taya koydu. Bu hâkimiyet, BS araştırmalarıyla ve geliştirilmesiyle ilgili tüm kayıtların yok edildiği iddiasına şüpheyle yaklaşılmamasına yol açıyor doğal olarak. Yukarıda belirttiğim gibi, İshii'nin verdiği bilgilerin çoğunun dokümanlara başvurularak ve Pingfan'daki eski iş arkadaşlarının yardımıyla ve bizimle neleri paylaşacaklarını -ve paylaşmayacaklarını- uzun uzadıya tartışmalarından sonra toplandığı kanısındayım.

İshii bir ofansif BS programının yürütülmesine yönelik resmi bir emrin bulunmadığını ve programın sadece bir askeri önleyici tip aşaması olarak yürütüldüğünü de iddia etmeyi sürdürüyor. BS araştırmasının sadece Pingfan'da yürütülen ve sadece küçük hayvanlar ("maymun, fare, sincap gibi küçük hayvanlar") üstünde denenilen yerel, küçük çaplı, neredeyse illegal bir operasyon olduğu izlenimini uyandırmaya çalışıyor. Saha deneyleri yapıldığını inkâr ediyor, insan "kobaylar" üstünde deney yapıldığını da ısrarla reddediyor ("testlerde kesinlikle insanlar kullanılmadı").

İshii kendisiyle ve birliğiyle ilgili böyle ithamların ve dedikoduların (insanlar üstünde deney yapıldığı iddialarının) fesatça yalanlar olduklarını söylüyor ("Ünitemdeki pek çok adam ve onunla ilgili hiçbir şey bilmeyen başka insanlar, BS'yle ilgili gizli çalışmaların yapıldığı söylentisini yayıyorlar... bunun kesinlikle yalan olduğunu anlamanızı istiyorum") ve kendisini sevmeyen, çaresiz kalmış eski adamlarının başlattığı organize bir şantaj ve haraç kampanyasının kurbanı olduğunu öne sürüyor. Tait ve Ellis ona inanıyor gibiler ve doğru söylediğinin kanıtlarını (mektuplarda ve telgraflarda) gördüklerini iddia ediyorlar, ama bu kanıtları henüz benimle paylaşmış değiller (ısrarla istememe karşın).

İshii BS üstüne yapılan tüm çalışmaların tamamen savunma amaçlı ve bir Sovyet BS saldırısı ihtimaline karşı yürütüldüğünü ısrarla yineledi. Sovyetlerde "tularem, tifüs humması, kolera, şarbon ve veba bakterileri" bulunduğunu ve Sovyetlerin "BS hazırlıklarını tamamladıklarını" bildiğini ve bu bilginin kendisini "korkuttuğunu" öne sürüyor.

Politik analiz şimdiki görevime dahil olmasa da, Ruslarla ilgili bu suçlamaların düşünceli ve sorumluluk sahibi kaynakların yanı sıra bilgisiz insanlar tarafından da yöneltildiğini belirtmezsem bir soruşturma subayı olarak işimi ihmal etmiş olurum. "Başta Birleşik Devletlere savaş açmayı aklımızdan bile geçirmiyorduk. Sovyetler Birliği'ni olası bir düşman olarak gördük hep," gibi ifadeler sağduyudan ne kadar uzaklaşıldığını ortaya koyuyor. En yüksek rütbeli Japon subaylarla yaptığım bütün görüşmelerde kafa karışıklığıyla ve çelişkili ifadelerle karşılaştım ve Korgeneral İshii bir istisna değil. Öte yandan, Rusların BS faaliyetleriyle ilgili iddiaları daha fazla değerlendirilmeden yapmadan göz ardı etmeyi doğru bulmuyorum elbette, ama Japonların ortaya böyle id-

dialar atmakla bize (bazılarımıza) duymak istediklerimizi söylediklerinin ve aynı zamanda kendilerini ustaca temize çıkardıklarının bilincinde oldukları kanısındayım.

Veba konusunda -ki bu meseleyle özellikle ilgilendiğimi biliyorsunuz- İshii şunları söyledi:

“[Veba’nın] tehlikesi sebebiyle, onunla ilgili saha deneyleri yapılmadı. Mançurya’da tarla fareleri boldu ve veba üstüne saha deneyleri yapmak tehlikeli olurdu, çünkü tarla fareleri organizmaları çok kolayca taşıyıp bir salgın başlatabilirlerdi. Veba deneylerini sadece laboratuvarı yapıtık.”

Ne tür deneyler yaptıklarını sordum.

İshii şunları söyledi: “Odadaki kafeslere fareler koyduk ve bütün odaya veba bakterileri püskürttük. Amacımız farelerin nasıl enfekte olduklarını bulmaktı; hastalığın gözlerden mi, burundan mı yoksa deriden mi bulaştığını anlamak istiyorduk. Ama sonuçlar pek işe yarar değildi çünkü genellikle farelerin sadece yüzde onu enfekte oluyordu.”

“Hangi yoldan?”

“Burundan ve ayrıca açık yaralardan; hayvanlar traş ediliyordu ve bu esnada açılan mikroskobik abrazyonlar yoluyla enfekte olduklarını gördük. Lenf bezlerinin iltihaplanması, hayvanın enfekte olduğunu anlamamızı sağlıyordu.”

İshii daha sonra sorduğum soruları şöyle yanıtladı: “Sprey testi özel bir odada yapılmadı. Ancak odadaki bütün pencerelerde çift kat cam vardı ve bütün duvarlar kâğıtla kaplandı. Oda mümkün olduğunca hava geçirmez bir hale getirildi ve içeri insan girmedik. Testi dışarıdaki bir koridordan yürüttüler. Deneyden sonra odaya formalin püskürttük ve bir gün boyunca içeri girmedik. Ayrıca koruyucu giysiler, maskeler ve lastik ayakkabılar kullandık. Hayvanlara dokunmadan önce kafesleri, hayvanları, her şeyi bir rezol solüsyonuna koyduk.”

Kaza yaşanıp yaşanmadığını sordum.

“Evet. Deneyden sonra hayvanlara dokunan kişilerden biri enfekte olup öldü.”

“Peki ya dışarıdakilerden hastalanan oldu mu?”

İshii “Hayır,” dedi.

Sonra şöyle dedim: “Çinli kaynaklardan duyduğumuza göre veba salgını 1941’de Changteh’te, veba materyallerinin uçaklardan atılmasıyla başlamış. Bu konuda bilginiz var mı?”

İshii “Hayır, ayrıca uçaklardan veba organizmaları atılarak salgın başlatılmasının mümkün olmadığını bilirsiniz sanıyordum,” dedi.

“Ama ya veba bulaştırılmış sıçanlar, paçavralar ve pamuk parçaları atıldıysa; bunlar Çinliler tarafından yerden alınmış ve salgın böyle başlamış olamaz mı?”

“Uçaktan atılan sıçanlar ölürler,” dedi İshii gülererek. “Bir insana uçaktan atılmış organizmalardan veba bulaşması mümkün değil.”

“Peki ya balonlardan?”

“Balonları kontrol etmek ve yönlendirmek epey zor olurdu sanırım, ne dersiniz Dr. Thompson?”

Yukarıdaki konuşmada görüldüğü gibi Korgeneral İshii son derece özgüvenli bir adam. Ancak İshii -edindiğim izlenime göre- aynı zamanda başarılarıyla (örneğin hastalık yayacak bir porselen bombası icat etmekle, tarlalarda kullanılacak su filtreleri geliştirmekle ve geliştirdiğini öne sürdüğü bir dizanteri ilacıyla) böbürlenmekten hoşlanıyor ve egosu ile kibrinin felaketine yol açacağına inanıyorum.

Sonuç olarak, İshii’nin itirazına karşın, kaydedilen ilerlemeler BS araştırmalarının ve gelişiminin her aşamada geniş çaplı yürütüldüğünü ve en yüksek askeri otorite tarafından resmi olarak onaylanıp desteklendiğini bana göre açıkça ortaya koyuyor.

Bu, kaçınılmaz (ve politik) bir soruya, bu onayın tam olarak neleri kapsadığı sorusuna yol açıyor elbette ve SCAP’la Washington’m da bu soruya en büyük önceliği verdiklerinin (ve kaygılandıklarının) farkındayım. İmparator’un BS araştırmalarından haberi olup olmadığını açıkça sorduğumda İshii, İmparator’un “insanlığı sevdiğini ve böyle bir şeyi asla onaylamayacağını” söyledi.

Ancak İshii ve çalışmaları hakkında çok az bilgi sahibi olduğumuz kanısındayım. İshii’yle iş arkadaşlarını sorgulamayı sürdürürsek yakında dilini çözeceğimize inanıyorum. İshii gururlu, kararlı, neredeyse acımasız biri ve deneyimlerime dayanarak şunu söyleyebilirim ki, böyle kişisel özelliklere sahip insanların mutlaka düşmanları olur. Binlerce Japon’un GK’ya yazarak savaş suçlarını şikayet ettiklerini ve etmeyi sürdürdüklerini biliyorsunuzdur. Bu çok sayıda telgrafla mektubun arasında, Çin’de ve Japonya’da yürütülmüş BS deneylerinden bahsedenler vardır mutlaka. Ancak her suçlamayı teker teker incelemek epey zaman alır ve elimizde gerekli personel yok.

Son olarak, size söylemek istediğim son derece önemli ve kesinlikle **GİZLİ KALMASI GEREKEN** bazı şeyler var.

İshii’yle ve Kitano’yla yaptığım görüşmelerin notlarını uysal muhbirime (eski BS mühendisine) gösterdim. Bildiğiniz gibi, Japonların güvenilmez olduklarını deneyimlerinden biliyorum (hepsi iyi aktörler ve usta yalancılar). Dolayısıyla İshii’yle Kitano’dan aldığım bilgileri muhbirime onaylatmak istiyordum.

Ancak muhbirim bana şaşırtıcı ve beklenmedik bir bilgi verdi. Geçenlerde tanıdıklarından biriyle, 731. Ünite’nin bir başka mensubuyla görüştüğünü öne

sürüyor. Bu tanıdık, muhbirime Yarbay Kitano'yla bizzat tanıştığını ve Yarbay'm ona "Amerikan Ordusu'nun soruşturmasından [yani benim Kitano'yu ve İshii'yi sorgulamamdan] hemen önce GK, İshii'yle bana birbirimize danışmamız için izin verdi, gizli kalması gereken şeyler konusunda birbirimizle çelişmeyelim diye," demiş.

Muhbirim aynı zamanda şunu iddia ediyor: "Amerikalılar İshii'nin, Kitano'nun vs. savaş bitince kaçıp Japonya'ya geri döndüklerini başından beri biliyorlardı ve onlarla gizlice temas kurmayı planlıyorlardı. Geçen senenin sonuyla bu senenin ilk aylarında Amerikalılar İshii'yle ve diğer yüksek rütbeli subaylarla [toplam beş kişiyle] Kamakura'daki [Tokyo'nun hemen güneyindedir] bir restoranda gizli görüşmeler yaptılar. 'Kamakura Konferansı' adı verilen bu görüşmelerde İshii deneylerle ve bakteriyolojik silahlarla ilgili her şeyi anlattı. Mançurya'da edindiği bilgileri sunması karşılığında, ünite mensuplarından hiçbirinin savaş suçlarından yargılanmamasını istedi. Amerikalılar bu koşulu kabul ettiler ve aralarında gizli bir anlaşma yapıldı."

Muhbirim kendisine bu bilgiyi veren "tanıdığın" adını vermeyi reddetse de şöyle dedi: "Bu kişi eski bir ordu doktoru, bir yarbay (1902 doğumlu), Osaka'da yaşıyor, 731. Ünite'nin eski mensuplarından biri." Bu eski yarbay ayrıca geçenlerde Korgeneral İshii'yle görüştüğünü ve İshii'nin "Hepinizi ben kurtardım!" diye böbürlendiğini söylemiş.

Bu bilginin doğru olup olmadığını (şimdilik) bilme şansım yok elbette. Ancak eğer doğruysa, ki elimde kanıt bulunmadığının farkındayım, pek çok şeyi açıklayacağı kesin.

Çok açık konuşmam gerekirse, bunca entrika beni olumsuz etkilemeye başladı efendim ve başka bir bölümün de -örneğin G-2'nin ya da Bilimsel İstihbarat'ın- kendi başına Japon BS'sini soruşturup soruşturmadığını bilip bilmediğinizi ve soruşturuyorlarsa Japon BS'sinin en üst düzey yetkilileriyle (biz geri kalanları dışlayarak) bir çeşit anlaşma yapıp yapmadıklarını bana açıkça ve dürüstçe söylerseniz size son derece minnettar kalırım.

Ancak ve işin gerçeği ne olursa olsun, Japon BS faaliyetlerine ilişkin ikinci raporumun ilkinden çok daha geniş kapsamlı olacağı ve daha önce konuştuğumuz gibi en geç Mayıs sonunda tamamlanıp elinize geçeceği konusunda hâlâ oldukça umutluyum.

Saygılarımla, Yarbay Murray Thompson.

*

St Luke's International Hastanesi, Tokyo, Japonya
9 Eylül 1946

Sevgili Peggy,

Sessizliğimle ve iletişimsizliğimle seni kaygılandırduğım için üzgünüm. Ama bu mektubun eline geçeceğini ve çocukların hepsinin iyi olduklarını (sizleri şüphesiz endişelendirmiş olsam da) gerçekten umuyorum.

10 Mart'ta ağır bir kanama geçirdiğimi ve tüberküloz teşhisi konduğunu haber vermişlerdir (umarım). O zamandan beri burada, Tokyo'daki St Luke's International Hastanesi'nde yatıyorum. Bir doktor olarak bunu itiraf etmek beni utandırır da, şimdi anlıyorum ki bir süredir kendimi çok dermansız hissettiğim halde belirtileri görmezden gelmişim. Halsizliğimi iş stresine yormuştum. Ancak geçen Eylül'den beri ara ara musallat olan yüksek ateşi ve öksürüğü göz ardı edecek kadar düşüncesiz olmamalıydım.

Artık iyileşmekte olduğumu hissediyorum (doktorlar da hemfikirler), yani lütfen kaygılanma. Dinleniyorum ve kendimi yormuyorum (pek seçme şansım yok, çünkü hemşireler çok katılar!).

Ama Savaş Suçları Mahkemesi'ni takip ettiğimi ve kendimi iyi hissettirmedeğini itiraf etmeliyim!

Yığılıp kalmamdan iki gün önce Morrow'la görüştüm (kendisi savcılık için çalışan soruşturmacılarımızdan biri) ve ona elimdeki tüm bilgileri verdim. Aynı zamanda ona İshii'yle çetesinin ciddi savaş suçları işlediklerine inandığımı çok net söyledim (İshii'nin korgeneral olması bir "A" Sınıfı savaş suçlusu olarak yargılanabilmesini sağlıyor). Bir kere BS bütün uygar ülkeler tarafından yasaklandı ve dahası İshii hem savaş tutsaklarını, hem de sivilleri deneylerde kullandı. Çetesinin geri kalanı da "B" ve "C" sınıfı savaş suçluları olarak kabul edilecek kadar suç işlediler. Morrow görüşmemizde İshii'yle adamlarını mahkûm ettirmeye son derece hevesli gibiydi ve buna söz verdi.

Sanık listesinde İshii'nin ve adamlarının isimlerine rastlamayınca ne

kadar şaşırdığımı ve hayal kırıklığına uğradığımı tahmin edersin. Bildiğim kadarıyla şimdiye kadar BS'den sadece geçen hafta, davacı taraf Japonların Nanking 'de yaptıklarını anlatırken bahsedildi. Savcı yardımcılarında biri (ismi Sutton 'du sanırım) mahkemede Tama Müfrezesi 'nin (İshii 'nin Nanking 'teki birliğinin ismi buydu) Çinli sivilleri ve Amerikalı savaş tutsaklarını deneylerde kullandığını durup dururken söyledi (ki bunun doğru olduğunu hepimiz biliyoruz). Japonların onlara, vücutlarının vereceği tepkileri görmek için toksik bakteriler enjekte ettiklerini söyledi. Bunun üzerine duruşma salonunda kıyamet koptu tabii ve yargıçlar daha fazla kanıt isteyince Sutton bu komıyla ilgili daha fazla kanıt sunmayacağını söyledi!

Komunun kapandığına inanmayı reddettiğimden her gün gazeteleri umutla okuyorum.

Neyse, tahmin edersin ki mesleki ve kişisel açıdan, bir doktor ve bir asker, bir koca ve bir baba olarak birçok kusurumu düşünmek ve irdelenmek için bol bol zamanım oldu. Şimdi anlıyorum ki bütün bunlarda başarısız olmuşum ve artık tek amacım buradan taburcu edilir edilmez bir an önce durumu düzeltmek.

Üzülmene ve kaygılanmana yol açtığım için özür dilemekten başka bir şey yapamam, ama artık iyileşmekte olduğumu ve yakında yola çıkıp nihayet eve, hepinize geri döneceğimi umuyorum.

O zamana kadar, tüm sevgimle, Murray.

ÇOK GİZLİ Damgalı

*St Luke's International Hastanesi, Tokyo, Japonya
9 Ocak 1947*

Alıcı: Albay Harlan Worthley, Kimyasal Savaş Servisi Şefi'nin Ofisi, Özel Proje Dairesi, Gravelly Point, Washington, D.C.

Sayın Albay Worthley,

Efendim, size son gönderdiğim (25 Şubat 1946 tarihli) mektubumdan kısa süre sonra ağır bir kanama geçirdiğimin ve tüberküloz teşhisi konduğunun

şüphesiz farkındasınızdır. Sonuç olarak son bir seneyi burada, Tokyo'da, doktorun talimatıyla (peki sadece doktorun talimatıyla mı?) hastanede geçirmeye mecbur kaldım. Sağlığım az çok düzeldi, ama hâlâ taburcu olup da işime ya da aileme geri dönemiyorum.

BS soruşturmasındaki gelişmeleri gazetelerde arada sırada çıkan haberleri okuyarak ve arada sırada (daha da nadiren) ziyaretime gelen meslektaşlarımla konuşarak elimden geldiğince takip etmeye çalıştım, ki kolay olmadı. Ancak derin bir hayal kırıklığına ve sıkıntıya kapıldığımı söylersem, hasta bir adamın bu kabalığını bağışlarsınız umarım.

Bana öyle geliyor ki (en azından buradan bakınca), toplayıp size son mektubumda aktardığım ya da Yarbay Thomas H. Morrow'la USB'ye verdiğim bilgilerin hiçbirisi, özellikle de Yarbay İshii'yle ilgili olanlar kullanılmamış. Hatta (ilk günden itibaren) sanki kimsenin beni (veya Detrick Kampı'ndan herhangi birisini) ciddiye almadığını söyleyebilirim. Buralarda yeni olduğumuzu biliyorum, ama ne bize ne de işimize saygı duyuyorlar. Bunu temelde sivil olmamıza ve Kimya Dairesi'yle (ve ağıyla) hiçbir bağlantımızın bulunmamasına yoruyorum.

Paranoyaya meyilli olsam -ki bu şehirde ve bu işgal sırasında, Japonlarla bizimkiler insanı paranoyak yapmak için ellerinden geleni artlarına koymuyorlar- ansızın hastalanıp soruşturmayı yarıda bırakmak zorunda kalmamın Dai-İchi Binası'ndakiler tarafından bulunmaz bir nimet olarak görüldüğünü söyleyebilirim. Bazı günler kendimi tam da nüfuzlu bazı insanların istedikleri gibi gitmeyince ellerinin tersiyle oyun tahtasından fırlattıkları bir piyon gibi hissettiğimi itiraf etmeliyim.

Ancak IMTFE duruşmaları sürüyor, yani toplayıp size (ve USB'ye) ilettiğim bilgileri kullanıp İshii'yle adamlarını adaletin karşısına çıkarmak için hâlâ zaman var. Tek üzüntüm sağlık sorunlarımin (ve doktorların) bunu bizzat gerçekleştirmemi engelleyişi. Dolayısıyla size bu son derece kaba mektubu habersizce göndermek zorunda kaldım, ki umarım beni bağışlar ama anlar ve daha da önemlisi harekete geçersiniz.

Son olarak, sağlığım elverir elvermez işime (umuyorum ki hâlâ süren Japon BS programı soruşturmasına) kaldığım yerden, uygun gördüğünüz bir konumda devam etmeyi canıgönülden arzuladığımı belirtmek istiyorum.

Saygılarımla, Yarbay Murray Thompson.

*

St Luke's International Hastanesi, Tokyo, Japonya
9 Temmuz 1947

Sevgili Peggy,

Yukarıdaki adresten görebildiğin ve herhalde zaten başka kanallardan öğrendiğin gibi, doktorun (ve büyük ihtimalle MacArthur'un da) talimatları bu hastaneden kurtulmamı hâlâ engelliyor. Hastalığımın ağırlaştığını söylüyorlar ama onlara inanmıyorum. Hatta belki de üstümde deney yaptıklarını bile düşünüyorum artık, çünkü hastalığımı tedavi edemiyor gibiler.

Yani günler haftalara, haftalar aylara, aylar yıllara dönüşüyor ve seni ne kadar özlediğimi, çocukları ne kadar özlediğimi anlatamam Peggy (herhalde beni hatırlamıyorlardır bile). Bu yataktan ve bu hastaneden, bu şehirden ve bu ülkeden kurtulmayı ne kadar istediğimi de anlatamam! Ama bu yataktan ve bu hastaneden çıkabilsem bile, yaptığımı bildiğim bütün hataları düzeltene, bütün o hataları düzeltene kadar bu şehri ve bu ülkeyi terk edemem.

Burada saatlerce, günlerce boş boş yattıkça, burada çakılı kalmama, senden ve sevdiğim her şeyden çok uzakta MAHSUR KALMAMA yol açan bütün olayları tekrar tekrar gözden geçiriyorum ister istemez. Özellikle de yaptığım bütün seçimlerle hataları düşünüp durmaktan kendimi alamıyorum. Peggy, o kadar çok şeyi düşünüp duruyorum ki.

Balonları hatırlıyor musun Peggy? Şimdi görüyorum ki benim için her şey onlarla, o balonlarla başladı, çünkü asla kapı çalmayan ve asla kendilerini tanıtmayan adamlar ilk o zaman geldiler, 1944 Kasımı'nın bir gününde gelip bana Japonların Mançurya'da Çinlilere yaptığı biyolojik savaş saldırılarından bahsettiler. Bir sürü insan öldürüldü dediler, kıyıları ve rezervuarları zehirlediler dediler. Yani biliyorduk. Ta o zaman bile, 1944'te bile biliyorduk, biliyordum. Sonra Butte, Montana'da keşfedilen dokuz metre çaplı, çevresi yirmi sekiz metre ve pirinç kâğıdından yapılma tuhaf balondan bahsettiler, on tane daha tuhaf balonun keşfedildiğinden bahsettiler ve Washington'a gelmemi söylediler.

Ne kadar heyecanlanmıştım, hatırlıyor musun Peggy? O balonların arasındaki çemberde, askeri ve bilimsel uzmanlardan oluşma çemberde durduğumu, onlara bu tuhaf balonların Japonya'dan geldiklerinin bariz olduğunu, güçlü rüzgârların balonları Japonya'dan ABD anakarasına kolayca taşıyabileceğini söylediğimi hatırlıyor musun? Onları uyardığımı, bu balonlarda Japon B ensefaliti varsa başımızın cidden belada olduğunu, çünkü Japon B ensefalitinin en iyi taşıyıcısının sivrisinekler olduğunu ve burada, Birleşik Devletlerde epey sivrisinek bulunduğunu söylediğimi hatırlıyor musun? Onları uyardığımı, popülasyonumuzun B ensefalitine karşı savunmasız olduğunu, bu hastalığa karşı deneyimsiz olduğumuzdan tamamen aciz kalacağımızı, B ensefalit kapalı her beş kişiden dördünün öleceğini söylediğimi hatırlıyor musun? Bununla yetinmedim tabii, değil mi? Onlara Japonların balonlara şarbon bulaştırmış olabileceğini, şarbonun dirençli bir mikrop olduğunu ve ucuza üretilbildiğini, Japonların şarbonu Çinlilere karşı kullandıklarını bildiğimizi söyledim. Onları uyardım, Japonlar Kanada'yla Birleşik Devletlerin otlakları ve ormanlarına şarbon bulaştırabilirler, bütün ineklerle koyunları, bütün atlarla domuzları artı çok sayıda insanı öldürebilirler dedim. Onlara ayrıca geniş çaplı panik ve histeri yaşanacağını söyledim, bu yüzden balonların keşfedilmesiyle ilgili bütün radyo ve basın haberlerini ağır bir şekilde sansürlediler.

Ama balonlar gelmeye devam ettiler, değil mi Peggy? 1945 Martı'nın sonuna geldiğimizde, Hawaii'den Alaska'ya ve Michigan'a dek çeşitli yerlerde iki yüzden fazla balon bulunmuştu ve her birini teker teker, santim santim inceledimse de bakteri izine, hastalık izine rastlayamadım. Yalnızca yangın bombaları vardı, ki sadece iki tanesi patladı – onları hatırlıyor musun Peggy? Biri Helena, Montana'da patlayıp bir kadını öldürmüştü, diğeryse Oregon'da balığa çıkan altı adamı öldürmüştü, hatırlıyor musun?

Ama Japonların balonlara hastalık bulaştırmadıklarına inanmayı reddettim. Bakteri, hastalık taşımadıklarına, alelade balonlar olduklarına inanamıyordum. Bu yüzden bir B19'un cam karnunda saatler geçirdim, Birleşik Devletlerin batı kıyısında mekik dokudum, ağaçlarda

asılı duran veya tarlalarda sönük halde yatan dokuz metrelik pirinç kâğıtları aradım ve yine de bir şey bulamadım.

Ama o zaman bile pes etmeyi reddettim. Bulabildiğim bütün saha raporlarını topladım. Omaha, Nebraska'daki 7. Hizmet Komutanlığı karargâhında ve San Francisco'daki ABD Batı Savunma Komutanlığı karargâhında toplantılar düzenlenmesini istedim. Saatlerce konuştum, günlerce konuştum, onlara bildiklerimizi, bildiklerimi anlattım, ta o zamanlar bile, 1945 Martı'nda bile. Onlara biyolojik savaşı ve o tuhaf balonları anlattım. Onlara Japonların Çinlilere yaptıkları biyolojik saldırıları ve Japonların şarbonu kullandıklarını, vebayı kullandıklarını anlattım...

VEBAYI, o zamanlar bile, VEBAYI.

Onlara Japon BS projesinin başındaki adamdan bahsettim, ismini bilmesem de. Onlara Japon BS karargâhından bahsettim (o zamanlar Nanking'te sanıyordum). Onlara bir basil bombasından (Mark VII, 13. Tıp, Deneyisel Basil Bombası) söz eden savaş tutsaklarından bahsettim. Onları muhtemel hedefler, muhtemel dağıtım yöntemleri, muhtemel biyolojik ajanlar ve hastalıklar konusunda uyardım. Onlara Japonların New York'taki Rockefeller Enstitüsü'nden bir sarıhumma virüsü türünü çalmaya çalıştıklarından ve Rio de Janeiro'da benzer bir girişimde bulunduklarından bahsettim. Onlara Japonların virüsü büyük ihtimalle Almanya aracılığıyla edinmiş olduklarından bahsettim. Onları uyardım, sığırlarımızın ve çiftlik hayvanlarımızın sığır vebası tehlikesiyle karşı karşıya olduklarını, sığır vebasının ölümcül olduğunu ve hızlı yayıldığını, sığır vebasına karşı yüzde 100 savunmasız olduğumuzu söyledim. Onları uyardım, epidemi başlatacak kadar kolera mikrobi taşıyan bir balonun o an Pasifi geçiyor olabileceğini, koleraya karşı yüzde 100 savunmasız olduğumuzu söyledim.

Onlara söyledim ve onları uyardım çünkü BİLİYORDUM Peggy, o zaman bile BİLİYORDUM, BİLİYORDUM.

Ama sonra MacArthur aradı tabii ve seni son görüşümdü bu, çocukları son görüşümdü, kendimi BU VEBALI ŞEHİRDE bulmamdan hemen öncesiydi. Artık şuna eminim ki geleceğimi ben daha buraya

ayak basmadan önce öğrenmişlerdi Peggy, beni bu yüzden bekliyorlardı, bu yüzden ellerinde fotoğrafım vardı!

Şu Detrick Kampı'nda çekilmiş fotoğrafımı da düşünüp duruyorum. Japonlar o fotoğrafı nereden buldular? Japonlara bizimkiler vermiştir, bizim G-2 vermiştir biliyorum, G-2 ben gelmeden önce Naitō'yla ve Japon BS programının en üst düzey adamlarıyla temas kurmuştu herhalde ve Naitō beni bu yüzden bekliyordu, elinde bu yüzden fotoğrafım vardı, başaramayacağımı biliyordu çünkü ONA SÖYLEMİŞLERDİ, çünkü ÇOKTAN ANLAŞMIŞLARDI.

Onlara güvenemeyeceğimi ve güvenmemem gerektiğini o zaman bile biliyordum tabii ama şimdi görüyorum ki söylenen her şeye inanmaya fazla meyilliymişim. Bu yüzden Kwantung Ordusu'nun anakaradayken Tokyo'daki askeri yönetimden oldukça bağımsız hareket ettiğine ve İshii'nin KA'da başına buyruk olduğuna, Ordu Sağlık Teşkilatı'nın İshii'yle faaliyetlerini hiçbir şekilde kontrol etmediğine inandım.

İshii'nin bende saplantı halini aldığını, BS programlarının tek sorumlusunun İshii olduğuna inandığımı fark ettim. Şimdi anlıyorum ki bu sadece inanmak istediğim şeymiş.

Şimdi anlaşmanın (veya anlaşmaların? Kaç anlaşma yapıldı kim bilir?) bir hata olduğuna eskisinden de çok inanıyorum. Ama Peggy, sana yemin ederim ki durumu MacArthur, Willoughby ve Compton'a anlatırken insan kobayların kullanıldığını bilmiyordum. Şimdiyse basil ve şarbon bombalarını ve bunları Amerikan savaş tutsaklarıyla Çinli sivillerin üstünde kullandıklarını biliyoruz, şimdi elimizde kanıt var, Tokyo Duruşması'nda İshii'yle diğer suçlu Japonları cezalandırmak için hâlâ vakit var. Ama insanlar üstündeki deneylere ilişkin iddialarımı burada ve Washington'da ciddiye alan yok, daha doğrusu kimse ciddiye almak istemiyor çünkü işlerine gelmiyor ve "çıkarmıza uygun" şeylerle çeliştğine inanıyorlar (yanılıyorlar).

Ama gelecek nesiller kimin bildiğini soracaklar, değil mi? Kimin bildiğini ve kimin anlaştığını? Yanıt şu ki, hepsi biliyordu. Hepsi biliyordu, ben dahil. Hepimiz biliyorduk, yani hepimiz suçluyuz, yaptıklarımızın ve YAPMADIKLARIMIZIN suçlusu biziz.

Bir gün George'un ya da Emily'nin bütün bunları okuyabileceğini, babalarının bildiğini öğrenebileceklerini, babalarının suçlu olduğunu (ki öyleyim) ve hiçbir şey yapmadığını öğrenebileceklerini düşünmeye dayanamıyorum.

Artık yapmayı planladığım her şeyi çocuklarımız için yapacağım.

Peggy, belki sana bunu söylememeliyim ama bazı günler burada uyanınca, gözlerim kapalıyken çocukların seslerini duyabiliyorum ve bir an tekrar evde olduğuma, seninle ve çocuklarla birlikte olduğuma, nihayet ve sonsuza dek evimde olduğuma, bu yataktan ve bu hastaneden çıktığıma, bu şehirden ve bu ülkeden, bu cehennemden kurtulduğuma inanıyorum. Ama sonra gözlerimi açınca evimde olmadığını, hâlâ burada olduğumu, bu ülkedeki bu şehirdeki bu hastanedeki bu yatakta, bu cehennemde olduğumu, duyduğum seslerin çocuklarımdan değil duvarların içindeki ve döşemenin altındaki kemirgenlerin, farelerle sıçanların mırıltıları ve fısıltıları olduğunu anlıyorum ve o zaman bu yatakla bu hastaneden asla çıkamayacağımdan, bu şehirle bu ülkeden asla kurtulamayacağımdan, bu cehennemden asla kurtulamayacağımdan, bir daha çocuklarımızın seslerini asla duyamayacağımdan, dudak hareketlerini asla göremeyeceğimden, yüzlerini asla göremeyeceğimden korkuyorum. Ama sana yemin ederim ki BUNA İZİN VERMEYECEĞİM Peggy. Deneylerinin başarıya ulaşmasına, paçayı sıyırmalarına izin vermeyeceğim.

Yani ilk fırsatta taburcu olup tekrar Dai-İchi Oteli'ne yerleşmek niyetindeyim. Bir an önce görevimi tamamlamak, bütün hatalarımı düzeltmek niyetindeyim, böylece nihayet, nihayet bütün bunları ardımda bırakıp sana yeni ve daha iyi bir adam, daha iyi bir koca ve çocuklara daha iyi bir baba olarak geri dönebilirim.

Tüm sevgimle, her zaman, Murray.

*

Hastalıklı, Enfeksiyonlu ve Vebalı Şehir'den
Tanrısızlık Mekânında ve Saatinde
26 Ocak 1948

İlgili kişinin dikkatine, ama karım ya da çocuklarım veya beni sevmiş ya da bana iyi davranmış olan hiç kimse görmemeli ve bilmemelidir. Sadece onlara hitaben ikinci bir mektup yazdım.

Şimdi burada, bu laboratuvarı, sonunda bu mektubu yazmamın sebebi eylemlerimi ya da eylemsizliklerimi açıklamak ya da mazur göstermek değil, belgelemek ve uyarıda bulunmaktır. Çünkü üstümde deney yaptıklarına ve başarılı olduklarına, duvarlardan ve döşeme altlarından gelen mırıltıların ve fısıltıların onlara ait olduğuna, bana her gün “Kalk Tommy! Hâlâ yapacak işin var. Kalk!” diye mırıldandıklarına ve fısıldadıklarına artık eminim.

Bu akşam telefon edip “Bu ölülerin vebalı boynunda,” diyen sesin -o ağır aksanlı kalın sesin- ardında onlar var biliyorum.

Bu adamlar asla kapı çalmıyorlar, asla kendilerini tanıtmıyorlar, bu adamlar oturup öylece bakıyorlar, beni seyrediyorlar ve takip ediyorlar, köşelerden ve kapı eşiklerinden bakıyorlar, koruyucu maskeleri ve lastik ayakkabıları var. HEP DOSTANELER, GAYET DOSTANELER. Ama yüzlerini asla görmeyeceğimi, isimlerini asla bilmeyeceğimi biliyorum, çünkü hepsi maskeli, beyaz kıl maskeleri var -maymun maskeleri, sincap maskeleri, ama genelde fare maskeleri, sıçan maskeleri-. BUNLAR BATAN GEMİYE BİNEN SİÇANLAR, üzerimde testler yapıyorlar, deneyler yapıyorlar, laboratuvarlarına dönüşmüş olan bu şehirde, pencereleri çift camlı ve duvarları kâğıt kaplı yerde, Kıyamet laboratuvarları olan BU VEBALI ŞEHİRDE.

Bu laboratuvarı, BU VEBALI ŞEHİRDE, burada en sonunda, Tarih Meleği'yle Salgın Meleği'ni görüyorum ve şimdi kanatlarının esintilerini üzerimde hissediyorum, gözlerimi kapıyorum.

Dünya tarihinde salgınlara savaşlar kadar çok rastlanmıştır. Yükselir ve galip gelirler, sonra da geriler ve kaybolurlar. Ama ikisi de mutlaka geri gelir, salgınlar da savaşlar da. Bu salgınlarla savaşlar mutlaka geri gelirler, insanları eşit ölçüde şaşırtmak için. Şimdiyse insanlar salgınla savaşı şeytani bir şekilde, Tanrı'dan korkmadan evlendirdiler.

Vizyonlar görüyorum, salgın vizyonları, gözlerim açıkken / gözlerim kapalıyken, vizyonlar aynı. Merdivendeki ölü sıçan, gri ve sarı, mutfakta can çekişen kedi, ağzında açan kanlı bir kırmızı çiçek. Böyle başlayacak. Sıçanlar güpegündüz duvarlardan, döşeme altlarından boşanacak, sürü halinde gelip

sürü halinde ölecekler, bir günde altı bin tanesi ölecek, yakılacaklar ve bütün gece yanacaklar ve sıçanlar ortadan kaybolunca humma başlayacak, şişmeler ve kusmalar, sararan ve grileşen saçlar, sonra da nefessizlik ve ölüm, kırmızı ve siyah ölüm, insanların kırmızı ve siyah ölümü, bu şehrin ölümü, gri ve sarı gözlerin bulunduğu bu gri ve sarı şehrin, sonra gözler kırmızı ve siyah olacak, yer yer sarı goncalar ve kırmızı çiçekler görülecek, köşelerde ve kapı eşiklerinde, bu gri ve sarı, kırmızı ve siyah şehirde, insanlar yataklarda ve sedyelerde, tabutlarda, cenaze arabalarında yatacaklar, ta ki artık sedye, tabut ve cenaze arabası kalmayana dek.

BU ÖLÜLERİN VEBALİ BOYNUNUZDA!

Sırf şişmeler ve kusmalar, nefessizlik ve ölüm, bu şehrin ölümü, bu ülkenin ölümü, bu koca dünyanın ölümü.

VEBALİ BOYNUNUZDA!

Çünkü geliyor! Geliyor! Geliyor!

Ve biliyorum, ben de suçluyum.

Çünkü biliyorum ki benim hatamdı.

VEBALİ BOYNUMDA!

VEBALİ ŞEHİR'deki hatam, şahısların silindiği bu devlet arşivleri şehrindeki, bu yarı gerçekler ve tam yalanlar şehrinde...

YALANLAR! YALANLAR! YALANLAR!

O olayı tekrar tekrar düşünüyorum, tekrar tekrar, Ginsa'daki bisiklete binmiş yaşlı fareyle yaşadığım olayı.

Çünkü yüzümde hâlâ tükürüğünü hissedebiliyorum.

Ağzımda hâlâ tükürüğünün tadı var.

Kanımda tükürüğü.

Kanımda.

Kanım enfekte oldu, imza: *Dr. M. Thompson, Tokyo, 1948.*

– GÖREV SONA ERDİRİLDİ Damgalı, 27/2/48 –

Kara Kapi'nın altında, üst kattaki bölmede emekliyorsun, yine emekliyorsun, ölü bir Amerikalı'nın sallanan ayakkabılarının altında emekliyorsun, dönüp duruyorsun, okült çemberde, mumlarının ışığında, emekleyerek dönüp duruyorsun, bütün ölülerin sallanan ayakkabılarının altında, vebali boynunda olan bütün ölülerin sallanan ayakkabılarının altında, sallanan ayakkabılarının kirli tabanları tepende, dönüp duruyorlar, tepende,

dönüp duruyorlar,
emekliyorsun...

Ve şimdi ipler kopuyor ve ayakkabılar düşüyor ve cesetler düşüyor
kafana, bir başka mum düşüyor kafana, sönüyor,
kafana düşüp. Sönüyor...

Sönüyor. Sönüyor...

Ama bu okült çemberde, hâlâ yanan sekiz mumunun ışığında
emeklemeye devam ediyorsun, çemberler çizerek, emeklemeye devam
ediyorsun,

çemberler çizerek, kumpas çemberleri, gizli hedef çemberleri, an-
latılar oluşturan ve anlamlar veren kumpaslar ve gizli hedefler, anlatılar
ve anlamlar, kurgular ve yalanlar..

Çünkü ellerinin üstündesin, hâlâ umutsuzluğuna bürünmüş halde-
sin, dizlerinin üstündesin, hâlâ kendi mezarını kazıyorsun, kendi me-
zarında ölü doğmuş haldesin, bu havasız ve sanatsız mürekkep ve
sözcükler mezarında, hâlâ kandırılmış ve hipnotize edilmiş haldesin,
hâlâ aldatılmış ve yenilmiş,

kuşatılmış ve
hapsedilmiş...

Bu sekiz mumun titrek ışığında, anahtarların ve kapıların bulun-
madığı yerde, sadece kilitler ve duvarlar var, ama hâlâ defterlerinin
sarı sayfalarını çeviriyorsun, mürekkebinin ve onların sözcüklerinin
bulunduğu sayfaları, hâlâ ipuçları ve haritalar arıyorsun, onların ku-
pürlerinde ve senin kopyalarında, öykülerinin hayaletlerinde,
hayaletlerine ilişkin öykülerinde:

MAHALLİ SORUŞTURMA MERKEZİ

Mejiro Chian Kyōkai Nagasaki Shibu
adlı bir yerel derneğin Merkez Şefi
Bay Shimizu, derneğin bir "Sivil So-
ruşturma Merkezi" kurmasını "[Tei-
gin] vakası bir an önce çözülmezse
mahalle sakinleri tedirgin olacak,"
şeklinde açıkladı.

Merkez, Nagasaki Türbesi ofisinde
yer alıyor ve soruşturmaları temelde
katilin izini sürmeye yönelik. Suç ma-
halli civarında bulunmuş ve kurban-
ların yardımına koşmuş kişilerin yanı
sıra suça tanıklık etmiş olabilecek
mahalle çocuklarını da çağırıyorlar.

Shimizu ve ekibi bu kişilerin hepsiyle görüştüktan sonra Mejiro Polis Karakolu'na rapor sunmayı planlıyorlar. Ekibin her üyesi mahallenin ayrı bir bölgesini tarıyor ve tanıklar gece vakti bile olsa Nagasaki Türbesi Merkezi'ne çağrılıp bu amatör polisler tarafından sorgulanıyorlar. Şef Shimizu şimdilik kendi işini ihmal ederek, her günün yirmi dört saatini soruşturmaya ayırıyor. "Kendime

günde 5-6 Hiropon iğnesi yapıyorum, ama önemli değil, suçluyu yakalayana kadar dişimi sıkacağım," diyen Bay Shimizu, katil ele geçirilene dek Merkez'i kapatmayacak.

Ancak mahallede oturan bir ev kadını şöyle yakındı: "Umarım katil bir an önce yakalanır, yoksa o adam [Bay Shimizu] tekrar gelip derneğine bağış yapmamızı isteyecek!"

Kar tanelerinde ve yağmur damlalarında, gecede ve karda, medyum şimdi karşında duruyor, pelerinli ve şapkalı ve diyor ki: "Ben Shimizu Kogorō. Ben Okült Tantei'yim..."

Şimdi karşında duruyor, pelerinli ve şapkalı, lanetleriyle ve büyüleriyle, bir kapının arkasına çivilenmiş, oKÜLT ŞEHİR'DE

Beşinci Mum

Mabetdeki Adamın Lanetleri ve Büyüleri

Bu şehir bir lanet, bu şehir bir büyü;

lanetler ağı, büyüler örgüsü.

Çünkü bu oKÜLT ŞEHİR.

Ama ben onun intikamcı hasmıyım...

Büyülerini ve lanetlerini bozmak için buradayım,

oKÜLT ŞEHİR'DE...

*

oKÜLT ŞEHİR'DE, hususi mabedimin gölgelerinde, ~~l~~ş ağaçlarının dallarının altında, bankanın önündeki kamyonları boşaltıyorlar. *Bir, iki, üç, dört.* Tabutları bankanın yanında istifliyorlar. *Beş, altı, yedi, sekiz.* Onları alıp götürmeyi bekliyorlar. *Dokuz, on.* Hiropon kutusunu yırtarak açıyorum. Bir şırınga çıkarıyorum. Bir tane daha. Şapkamı çıkarıyorum. Ve pelerinimi. Ceketimi. Gömleğimin sol manşet düğmesini açıyorum. Gömleğimin sol kolunu sıyrıyorum. Şişeyi çalkalıyorum. Kapağını açıyorum. Kâğıdını deliyorum. Şişeyi iğneye takıyorum, iğneyi koluma sokuyorum, damarıma, kanıma. Ve bastırıyorum. Durmadan bastırıyorum. Şimdi iğneyi kanımdan, damarımdan, kolumdan çıkarıyorum. İğneyi atıyorum. Şişeyi. Gömleğimin sol kolunu indiriyorum. Gömleğimin sol manşetini ilikliyorum. Ceketimi tekrar giyiyorum. Ve pelerinimi takıyorum. Şapkamı. Şimdi bir kış ağacının gövdesine yaslanıyorum. Bir sigara yakıyorum. Hususi mabedimin gölgelerinde öksürüyorum. On tabutu kamyonlara yüklüyorlar. *Bir, iki, üç, dört.* Tabutları kamyonların kasalarına yüklüyorlar. *Beş, altı, yedi, sekiz.* Onları götürüyorlar, yine. *Dokuz, on...*

*Kirli sarı bir gökyüzünde alçakta duran kan kırmızısı bir ayın altında,
şehrimi sirenler inletiyor, gecenin içinde sirenler.
Burada, bu dalların arasında, burada, bu uzuvların arasında,
Bir kırık kemikler ve ölü deriler ormanında kayboldum,
şimdi işgal altında olan yenilmiş şehrimde,,
bu ormanda ayaklarımı sürüyerek yürüyorum,
kırık kemiklerle ölü derilerin arasında.
Ağaçları lekeliyorum,
dalları ve uzuvları.*

*

oKÜLT ŞEHİR'DE, suç mahallinin gölgesinde, Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinin karşısında, bir mahalli organizasyon kurdum. Ona *Mejiro Güvenlik Derneği – Nagasaki Mabedi Şubesi* adını verdim. Bir *Sivil Soruşturma Merkezi* kurdum. Shiinamachi'deki Nagasaki Mabedi'nin arka tarafında bir ofis açtım. Kupürleri, raporları kestim. Onları kâğıtlara, defterlere yapıştırdım. oKÜLT ŞEHİR'in bir haritasını mabetdeki ofisin duvarına astım. Haritada noktaları işaretledim; Yasuda Bankası'nın Ebara şubesini, Mitsubishi Bankası'nın Nakai şubesini ve Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesini. Şimdilik üç nokta. *Şimdilik*, çünkü ileride altı nokta olacak; Onun Şeytani Yıldızı Altı Köşeli. oKÜLT ŞEHİR haritasına O'nun Altı Köşeli Şeytani Yıldızı'nı çezeceğim ve bu oKÜLT ŞEHİR'de Katil'i adım adım takip edeceğim. Bu oKÜLT ŞEHİR'de izini süreceğim. Tanıklarla konuşacağım, burada olan kadınlarla ve çocuklarla, suçun sonrasını görmüş kadınlarla ve çocuklarla. İfadelerini alacağım. Bu ifadeleri Mejiro Polis Karakolu'na götüreceğim. Çünkü yardım etmek için buradayım, günde yirmi dört saat, haftada yedi gün, çünkü uyumayacağım, her gün altı Hiropon iğnesi yapıyorum. Elimden geleni yapacağım, elimden gelenden fazlasını yapacağım, Katil yakalanana dek, laneti kalkana dek. Onun işlediği suçun lanetini bu mahalleden kaldıracacağım, bütün suçların lanetini bu şehirden kaldıracacağım, çünkü bütün suçları çözmeye geldim, bütün lanetleri ve büyüleri GEBERTMEYE geldim.

BÜYÜYÜ katletmeye geldim...
Mührünü kırmaya.

*

*O burada, O burada, O burada
ve O gülümsüyor ve diyor ki,
“Git buradan! Git bu şehirden,
bu oKÜLT ŞEHİR’den,
çünkü bu senin şehrin değil,
bu benim şehrim!”*
*Ama korkmuyorum, O’ndan korkmuyorum,
bu yüzden gülümseyip diyorum ki,
“Defol buradan! Defol bu şehirden,
bu oKÜLT ŞEHİR’den,
çünkü bu senin değil,
benim şehrim!”*

*

oKÜLT ŞEHİR’DE, Nagasaki Mabedi’nin karşısında, sokağın diğer tarafında, Teikoku Bankası’nın içinde ve dışında işçiler var. Banka kapılarının ardından çekiç seslerinin geldiğini duyuyorum, lekeleri gizlemek için çekiçler ve çiviler kullanılıyor. Bankanın koridorlarından, kapılarından yeni tatami kilimlerin, lekeleri örten yeni tatami kilimlerin kokuları geliyor. Sokaklarda polisler görüyorum, şapkaları ıslanıp kararmış ve botları beyaz lekelerle kaplı, mahallemizde dolaşıyorlar; O’nun suçuyla lanetlenip lekelenen mahallemizde; O’nun suçuyla zehirlenip ölen mahallemizde. Kuzey’den Güney’e şehrin altını üstüne getiriyorlar. Doğu’dan Batı’ya, yirmi bin dedektifKatil’i arıyor. İpucu arıyor. Baştan aşağı. Her ipucunun peşine düşüyorlar, her raporu dikkate alıyorlar. Kapıları yumrukluyorlar. Her ima, her söylenti. İçerisi ve dışarı. Her gölge, her fısıltı. Sokak sokak. Gözdağı vererek ve bağırarak. Evden eve. Ama bilmiyorlar. Çünkü bilemezler. Bu yüzden pelerinimi takıyorum. Şapkamı takıyorum. Sokaklara gidiyorum. Ev-

lere. Kapıları yumruklamaya. Görüşmeler yapmaya. Yardım etmeye. Çünkü biliyorum. Katil'in yüzünü biliyorum. Çünkü O'nun yüzünü gördüm. Rüyalarımda.

*

*O burada, O burada, O burada yine
Ormanda ayaklarını sürüyerek ilerliyor, ağaçların arasından
ayaklarını sürüyerek geçiyor,
çünkü cesetlerini buraya getirdi,
etlerini sergilemek için buraya,
bedenleri dallardan sarksın diye,
kanları yapraklardan damlasın diye,
oKÜLT ŞEHİR'de.*

*Ama buradayım, buradayım, buradayım ben de
Çünkü O'nu adım adım takip ediyorum. İzindeyim,
ormandan, ağaçların arasından geçiyorum,
çünkü leşini buraya getireceğim,
etini sergileyeceğim,
bedenini dallardan sarkıtacağım,
kanını yapraklardan damlatacağım,
oKÜLT ŞEHİR'de.*

*

oKÜLT ŞEHİR'de bugün ölüleri yakacaklar. Bu yüzden Shinobazu-dōri'ye yürüyorum. Gokokuji Tapınağı'na varıyorum. Toplu cenaze töreni üçte başlayacak. Bu tapınaklar onların sığınakları, O'na karşı son sığınakları. Çünkü burada güvendeler, burada güvendeyim. O, bu tapınaklarda duman yüzünden göremez, şeytani gülümseyişini takınmaz. Mabetler gibi değil, O mabetleri sever. Çünkü Tokyo'nun mabetleri artık kötü mabetler. Kötülük mıknaatıları, kötülük depoları. Artık Kötü Büyü galip, artık Kutsal Savaş kaybedildi...

1873'te, Din Bakanlığı'nın bütün şeytan kovucuların, şifacıların, falcıların ve şamanların faaliyetlerini yasaklamasıyla başlayan savaş. Tılsımlarla dua etmemizi yasaklayan 1880 tarihli Meiji Ceza Kanu-

nu'yla ve ardından, *"İnsanları kandıran dedikodular ve yalan haberler yayan veya boş yere paniğe kapılmalarına yol açan. İzinsiz fal bakan; veya şeytan çıkarma ayinleri düzenleyen ve büyüleri yapan; veya insanları tılsımı andıran nesneler vermek suretiyle kandıran. Hastalar için büyü yapan, şeytan çıkarma ve sihir ayinleri düzenleyen; ya da tılsım veya kutsal su vermek suretiyle tıbbi bakımı sekteye uğratan..."* kişilerin tutuklanmasını emreden 1908 tarihli Revize Edilmiş Ceza Kanunu'yla birlikte süren savaş. Benim gibilere, Okült Dedektif Shimizu Kogorö gibilere karşı açılan savaş...

Ama Kutsal Savaşlarının, benim gibilere karşı yürüttükleri savaşın en kanlı meydanı Japonya mabetleriydi. Çünkü Kutsal Savaşlarının hedefi Japonya'nın bütün mabetlerini kontrol etmek ve onlara, kontrollerine ve kanunlarına direnen herkesi ezmekti...

Çünkü Kutsal Savaşlarında tek bir kazanan, tek bir galip olabilirdi; kökeni İse'de mabedi bulunan Amaterasu'ya dayanan ari İmparatorluk ailesi...

Böylece 1906 ila 1912 arasında mabetler birleştirilmeye ve Halk Mabetleri yıkılmaya başlandı, her idari bölgede tek bir mabet bulunması kuralı uygulandı ve Yasukuni doğdu; Yasukuni...

O'nun Altı Köşeli Şeytani Yıldızı'nın merkezi...

1905 ila 1910 arasında 88,243 Savaş Ölüsü'nün ruhları zorla Tokyo'daki Yasukuni Mabedi'ne tıklandı...

Böylece 88,243 ruh, son uykularında atalarıyla birlikte olmaktan zorla mahrum bırakıldılar, onlar için Budist cenaze törenleri düzenlenmesi ve evlerine son kez dönmeleri yasaklandı...

Ailelerinin onlarla ilgilenmesi ve ruhlarıyla birlikte olması yasaklandı, bundan mahrum bırakıldılar, hakları ellerinden zorla alındı...

Ruhları Tokyo'daki Yasukuni'de hapsedildi, evlerinden ve ailelerinden yüzlerce ve binlerce kilometre uzakta, Yasukuni'de, oKÜLT ŞEHİR'de...

oKÜLT ŞEHİR bu huzursuz Ölülerin ruhlarıyla titriyor, oKÜLT ŞEHİR 1923'te bu hapsedilmiş Ölülerin çılgınlıklarıyla sarsıldı ve şimdi de sarsılıyor, başka pek çok savaşta ölmüş pek çok kişinin çılgınlıklarıyla sarsılıyor ve sarsılacak...

Sarsılacak ve tekrar yıkılacak, Ölülerini hür kılamazsam ve Kötülüğü zincire vuramazsam, oKÜLT ŞEHİR’de at koşturan Kötülüğü.

Çünkü bütün o yeni kanunları ve yeni resmi mabetleri Kötü Büyü’ye ve uygulamacılarına serbestlik kazandırdı, eski Halk Büyüsü’nü ve ona eskiden beri inanan kişileri, sıradan ve iyi insanları suçlu duruma düşürdü...

Benim gibileri; ben, Shimizu Kogorö, Okült *Tantei*, ceplerim bozuk para dolu, bozuk paralar deliklerle dolu, sadece deliklerle; ceplerim deliklerle dolu, sadece deliklerle. Çünkü bu şehri bütün mabetlerinden ve bütün kötülüklerinden, lanetlerinden ve büyülerinden, sihirlerinden ve cinayetlerinden temizlemeye geldim. Çünkü buraya...

Bu huzursuz Ölülerini hür kılmaya geldim...

Onları zincirlerinden kurtarmaya...

Ölüleri, Ölüleri, Ölüleri.

oKÜLT ŞEHİR’de ölüleri yaktılar. Toplu cenaze sona erdi. Şimdi güvenciler, O’ndan kurtuldular. Ama ben değil, asla. Gokokuji Tapınağı’ndan çıkıyorum. Bu sığınaktan çıkıyorum. Yürüyerek Shinobazudöri’ye geri dönüyorum. Burada sığınak yok, O’ndan kurtulmak için sığınılacak bir yer yok. Burada güvende değilim, O’na karşı güvende değilim. O’nun şehrinde...

O’nun mabetler şehrinde, ki mabetleri seviyor...

Kötü Büyü şimdilik galip...

Kutsal Savaş kaybedildi, şimdilik kaybedildi...

oKÜLT ŞEHİR’de.

*

oKÜLT ŞEHİR bir seans,

bir çılgınlıklar şehri, bir yakarışlar şehri,

dualar ve fısıltılar şehri.

Bu kırık kemikler ve ölü deriler ormanında,

bu dalların arasında, bu uzuvların arasında,

seslerine kulak kabartıyorum.

Dallara dokunuyorum, yapraklara dokunuyorum,

lekelerinin tadını alıyorum,

*kemiklerinin ve derilerinin.
Buradalar, buradalar, buradalar şimdi...
oKÜLT ŞEHİR'deler
ve ağlıyorlar ve yakarıyorlar.
Ama şimdi gittiler, gittiler, yine gittiler,
çünkü şimdi O burada, O burada, O yine burada...
etlerinin arasında gezmek için burada.
Ve "Ölürsem ölürüm..." dediğimde
Gülümsüyor ve diyor ki, "Öleceksin, öleceksin...
Sana söz veriyorum."*

*

oKÜLT ŞEHİR'de, mabedin gölgelerinde, karda ayak, kapımda yumruk sesleri. Siyah şapkalarıyla ve beyaz botlarıyla geliyorlar, bana vurup sandalyemden düşürüyorlar ve ofisimden yaka paça çıkarıyorlar. Beni tapınağından merdiveninden ite kaka indiriyorlar, arabalarının arka koltuğına oturtuyorlar. Beni karakollarına götürüyorlar, sorgu odalarına sokuyorlar. Beni bir sandalyeye oturtuyorlar, üstüme ıstık tutuyorlar. Kumpaslardan bahsediyorlar, rastlantılardan bahsediyorlar. Ama bilmiyorlar ki kumpas yok, bilmiyorlar ki rastlantı yok. Bilmiyorlar ki sadece Büyü var; İyi Büyü ve Kötü Büyü; Kötü Büyü ve Kötü Salgın. Çünkü unuttular ve bu yüzden artık anlamıyorlar. Ama ben unutmadım, bu yüzden hâlâ anlıyorum. Çünkü kaderimi biliyorum, geleceğimi biliyorum. Çünkü geleceğimi gördüm, hepimizin geleceğini gördüm, eski bir sokaktaki derme çatma bir tezgâhta oturan bir falcı söyledi, bir falcı bana gülümsedi ve "Sen bu şehri kurtaracaksın Shimizu Kogorö. Sen bu şehri iyileştireceksin..." dedi.

"Ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha..."

Bu yüzden onlara ben Shimizu Kogorö, Okült Dedektif'im diyorum. Buraya sadece onlara yardım etmeye geldiğimi, sadece onları kurtarmaya geldiğimi söylüyorum. Aradıkları Katil'i yakalamalarına, dosyayı kapamalarına yardım etmeye geldiğimi...

"Ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha..."

128

oKÜLT ŞEHİR’de 4 Şubat 1948 Perşembe günü ve hava aydınlanmak üzere, ay ve bütün yıldızlar uyumaya gittiler. Ama ben uyumuyorum, çünkü uyuyamam. oKÜLT ŞEHİR’de, *Sivil Soruşturma Merkezi*’nde, Nagasaki Mabedi’nin arka tarafında, ofisimin duvarına astığım haritaya bakıyorum. Haritada işaretlediğim noktalara bakıyorum; şimdilik üç nokta var -Yasuda Bankası’nın Ebara şubesi, Mitsubishi Bankası’nın Nakai şubesi ve Teikoku Bankası’nın Shiinamachi şubesi- ve işaretleyeceğim üç noktaya dokunuyorum. *İşaretleyeceğim*, çünkü O’nun Altı Köşeli Şeytani Yıldızı’nın tamamlanması için üç nokta daha konulacak. Ve bu üç noktanın konulacağı yerleri belirledim. Bu yüzden bugün oKÜLT ŞEHİR’de Katil’in izini süreceğim. Bugün bu oKÜLT ŞEHİR’de O’nun peşine düşeceğim. Ve bugün oKÜLT ŞEHİR’de Katil’i yakalayacağım. Çünkü bugün 4 Şubat 1948 Perşembe...

Ve bugün Setsubun günü...

Eski ay takvimine göre kışın bitişinin ve baharın başlangıcının kutlandığı, geçen senenin tüm kötü ruhlarından arınan, hastalık getiren tüm ruhların yeni seneden kovulduğu festival...

Üstümde kahverengi takım elbisem var, baharlık yağmurluğum, yanık turuncu lastik botlarım, sol kolumda beyaz pazubendim var...

“DEZENFEKTE EKİBİ LİDERİ”

Kısa kesilmiş saçımla, griye boyanmış saçımla ve yüzümün sol tarafındaki iki tane kahverengi leke dövmesiyle *Sivil Soruşturma Merkezi*’ndeki ofisimden ayrılıyorum, Nagasaki Mabedi’nden ayrılıyorum ve Shiinamachi’den ayrılıyorum. Çünkü haritaya baktım, noktaları işaretledim ve artık O’nun bugün nerede olacağını biliyorum.

Bugün oKÜLT ŞEHİR’de uzun yollardan gidiyorum, oKÜLT ŞEHİR’in uzun yollarından, ki bir zamanlar onun nehirleri ve kanallarıydılar, ama oKÜLT ŞEHİR’in bütün nehirleri ve kanalları Ölülerin külleriyle doldu, yani eskiden su olan, hayat olan yerlerde şimdi sadece küller var, şimdi sadece ölüm var...

Ölüm ve Ölüler, yeraltındaki Ölüler...

Ölüler, Tokyo Ölülere...

Tokyo’nun Yaşayan Ölülere...

Çığlıklarını duyabiliyorum, yeraltından gelen çığlıklarını, Tokyo'nun Yaşayan Ölüleri bugün, her gün ve her gece yeraltından çığlık atıyorlar. Ve artık onları her sokakta, her köşebaşında, her kavşakta, her istasyonda görebiliyorum, Tokyo'nun Yaşayan Ölülerini, beyaza bürünmüş savaş yaralılarını, her sokakta, her köşebaşında, her kavşakta, her istasyonda, gözleri kör ve kulakları sağır, tenleri yanık ve uzuvları kayıp, yeraltından geliyorlar, topraktan çıkıyorlar, bastonlarına yaslanmak için, kilimlerinde bağdaş kurmak için, kepleri yerde ve ellerini uzatıyorlar, her sokakta, her köşebaşında, her kavşakta, her istasyonda, onları duyuyorum ve uzun yollardan giderken onları görüyorum...

Uzun yollardan, üstümde kahverengi takım elbisemle, Yamate-dōri'den inerek, baharlık yağmurluğumla, Mejiro-dōri'den geçerek, yanık turuncu botlarımla, Shinobazu-dōri'ye çıkarak, kolumda pazubendimle, Kasuga-dōri'ye saparak, kısa saçımla ve griye boyalı saçımla, uzun yollardan geçerek oKūLT ŞEHİR'de ilerliyorum, yüzümün sol tarafındaki iki tane kahverengi leke dövmesiyle, Kanda'ya varana dek...

Çünkü haritaya baktım ve noktaları işaretledim. Bu yüzden O'nun bugün nerede olacağını biliyorum, bugün burada olacak...

"İblisler defolsun! Talih gelsin!"

Kanda Myōjin Mabedi'nde...

"Oni wa soto!"

Burada kalabalıkların arasında, gelmiş kalabalıkların, binlerce kişi gelmiş, binlerce kişi geçen senenin kötü ruhlarını kovmaya, yeni senenin kötü hastalıklarına karşı korunmaya gelmiş, binlerce kişi gelmiş ve maskeliler, iblis maskeleri takmışlar...

"Oni wa soto! Fuku wa uchi!"

O'nun resimlerini taşıyan iblisler...

"Oni wa soto!"

Ve şimdi kalabalık beni görüyor, kahverengi takım elbisemi, binlerce kişi, baharlık yağmurluğumu, iblis maskeli, yanık turuncu botlarımı, O'nun resimlerini taşıyorlar, sol kolumdaki beyaz pazubendimi, şimdi beni görüyorlar, *DEZƏNFƏKTE EKİBİ LİDERİ*, ve kavrulmuş

kahve çekirdekleri alıyorlar avuç avuç, saçım kısa, binlerce kişi, saçım gri, iblis maskeli, yüzümün sol tarafında iki tane kahverengi lekem var, ve şimdi avuçlarındaki kahve çekirdeklerini bana atıyorlar, avuç avuç...

"Oni wa soto! Fuku wa uchi!"

Binlerce kişi, maskeli...

"Oni wa soto!"

oKÜLT ŞEHİR'DE şimdi uçuyorum, geceyarısının ötesine, mavi gökyüzünde, bu gece ay ve bütün yıldızlar çıkmış ve iyi görünüyorlar, bu gece çok iyi görünüyorlar ve beni yere bırakıyorlar, uzun otların büyüdüğü yere, dallarla yaprakların arasına, gökyüzü şimdi kirli sarı, ay kan kırmızısı, bu kırık kemikler ve ölü deriler ormanında şimdi O geliyor, ormanda ayaklarını sürüyerek ilerliyor, O burada, ağaçların arasından ayaklarını sürüyerek geçiyor, O burada, cesedimi buraya getiren kişi, bu yenilmiş şehre, etimi sergilemek için, işgal altındaki şehirde, bedenim dallarından sarksın diye, kanım yapraklarından damlasın diye, ağaçları lekelesin diye, oKÜLT ŞEHİR'in dallarını ve uzuvlarını lekelesin diye, şimdi sineklerin toplanmaya başladığı yerde, ölümün bir eşekarısı olarak geleceği bu yerde, Kış mevsimindeki bir eşekarısı olarak geleceği bu yerde ılık saçmayan ışığında, günbatımıyla ve yağmur parıltısıyla bu yerin ki artık orada sadece gölge olacağım, yol kenarındaki gölge.

Ve şimdi beni yatırıyor ve beni uzandırıyor ve gülümsüyor ve "Bu şehir seans değil. Bu şehir bir ayna," diyor.

Ve aynayı yüzüme tutuyor, çivileri ellerime, ellerimi kapısına ve şimdi gülüyor,

Son Gülüş, "Ha!"

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, kapı devriliyor, medyum devriliyor ve şimdi beşinci mum sönyör,

bir mum daha, bir can daha, söndü, söndü, söndü

ve bir kez daha tek başınasın,

okült çemberde tek başına,

ışığında tek başına

yedi

mumun,

yeni sözcükler yok ve yeni kitap yok, mürekkep nehirlerinin ve kâğıt dağlarının arasında, yakılan ateşlerin ve küllerin,

emekliyorsun, dönüp duruyorsun, ellerinin üstünde

ve dizlerinin üstünde, emekliyorsun, eski sözcüklerin ve eski kitapların arasında, ve kitapları alıyorsun ve sonra bırakıyorsun, kitapları bırakıyorsun ve kalemini alıyorsun ve şimdi yazıyorsun, yine samimiyetsiz sözler yazıyorsun, aynı yalanları, tekrar tekrar, gün be gün, yeniden ve yeniden,

şimdi kalemini bırakana dek,

yine kalemini bırakıyorsun, burada...

Mürekkep nehirlerinin yanında tek başına, kâğıt dağlarında tek başına, ellerinin üstünde ve dizlerinin üstünde, dumanda ve külde...

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, yedi mumdan oluşma okült çemberde,

ince ince kar yağarken, kâğıt parçaları ince ince yağarken, şimdi siyah beyaz olan bu parçalar

gazete kâğıtları,

dönüyorlar, dönüyorlar

ve dönüyorlar, merdivendeki adımlara yine sağır, sirenlere ve telefonlara, omzundaki el yine irkiliyor, mürekkebinden başını kaldırıp bakıyorsun, kâğıtlarından başını kaldırıp bakıyorsun ve bir gülümseyiş görüyorsun, bir gülümseyiş diyor ki, diyor ki, "Benim sevgili, tatlı yazarım..."

Bu nehri biliyorum, bu dağı biliyorum. Bu ateşlerin kokusunu, bu küllerin tadını. Samimiyetsiz sözler hakkında her şeyi biliyorum, yalanlar hakkında her şeyi biliyorum. Çünkü ben bir Samimiyetsizlik Ustası'yım, bir Yalan Ustası'yım. Çünkü ben samimiyetsiz sözlerin ticaretini yaparım, yalanların ticaretini yaparım. Çünkü ben bir gazeteciyim ve bunlar benim haberlerim..."

Altıncı Mum

Bir Gazetecinin Haberleri

Bu şehir bir hikâye, anlatacak öyle çok öyküsü var ki, kayda geçirebileceğim öyle zengin bir geçmişi var ki. Çünkü bu şehir bir tarihçe, siyah beyaz bir günlük ve ben onun şapkaklı ve paltolu tarihçisiyim, gazetecisiyim. Her gün, her gece binlerce haber malzemesi var; asla tek bir şehir değil o, binlerce şehir... kimine göre cennet, kimine göre cehennem. Ve her haberin iki yüzü var, en az iki yüzü var, çünkü şehir hep, şimdiden bir kurgu, bu şehir kâğıttan yapılmış, bu şehir matbaada basılmış...

KURGUSAL ŞEHİR'DE adım Takeuchi Riichi, *Yomiuri Shimbun*'da Cinayet Muhabirliği yapıyorum. Şehirde gece gündüz dolaşıyorum ve onu, sokaklarını ve öykülerini dinliyorum. Öykülerini yakalayıp biriktiriyorum, istiflemek için, kâğıda geçirip yayınlamak için, gösterip sergilemek için, siyah beyaz...

26 Ocak 1948 Pazartesi...

Kurgusal Şehir'de bu öykü her öykü gibi başlıyor, bir siren sesiyle, sonra bir tane daha, sonra bir tane daha, bir ambülans sireni daha.

Kış ikindisinin sonunda, Tokyo Metropolitan Polis Teşkilatı'nın basın dairesindeki bir sobanın yanında diğer cinayet muhabirleriyle birlikte duruyorum, bunlar *Mainichi*, *Asahi* ve diğer gazetelerde çalışan rakiplerim ve sirenleri dinliyoruz, bir açıklama bekliyoruz. Ama aşağı inen yok, açıklamaya yapmaya gelen MPK dedektifleri yok, bu yüzden sirenlere aldırıyoruz, haber beklerken ellerimizi ısıtıyoruz...

Haber kokusu almayı beklerken...

Kurgusal Şehir'de omzuma hafifçe vuruluyor, kulağıma konuşuluyor; "Bir dakikanı alacağım," diye fısıldıyor Shiratō Sakari. Shiratō *Yomiuri*'de Halk Sağlığı muhabiri. Shiratō, Polis Merkezi'ne pek gelmez. Shiratō beni koridora çıkarıyor.

“Bütün o sirenleri, ambulansları duydun mu?” diye soruyor. “Eh, Teikoku Bankası’nın Toshima-ku’daki Shiinamachi şubesine gidiyorlar. Yıllardır görülen en büyük gıda zehirlenmesi vakası.”

“Gıda zehirlenmesi mi? Ne zaman? Kaç kişi?”

“Bütün banka, en az on kişi, bir saat kadar önce. Orası polis kaynıyor, şimdilik hiçbir konuşmuyor, ama bu çok ama çok büyük bir haber. Turnayı gözünden vurabiliriz...”

Kapıdan çıkan bir surat, koridorda bir sesleniş; “Takeuchi, telefon!”

Shiratō’ya “Burada bekle,” diyorum ve basın dairesine geri dönüyorum, diğer bütün gazetecilerin rakip gözleri üstümde, omuz silkip iç geçiriyorum, telefonu alıp “Alo, ben Takeuchi,” diyorum.

“Odadaki herkesin sana baktığını biliyorum,” diyor Ono, *Yomiuri*’deki editörüm. “Bu yüzden sadece evet hayır diye cevap ver.”

“Tamam,” diyorum.

“Bir saat kadar önce ambulans sesleri duydun mu?”

“Evet.”

“MPK nereye gittiklerini, neler olduğunu söyledi mi?”

“Hayır.”

“Olanlar konusunda birileriyle konuştun mu?”

“Evet.”

“Shiratō’yla mı?”

“Evet.”

“Sana Shiinamachi’deki Teikoku Bankası’nda büyük bir gıda zehirlenmesi vakası olduğunu söyledi mi?”

“Evet.”

“Hâlâ yanında mı?”

“Evet.”

“Güzel, onu yanından ayırma. Tomizawa’yı Shiinamachi’ye gönderdim ve seni arayıp bütün ayrıntıları anlatacak, çünkü bu haberi senin yazmanı istiyorum. Yani orada kal, çünkü mesele gıda zehirlenmesi değil. Bu toplu katliam ve soygun, en az on ölü var ve bankadaki para çalındı, yani hemen haberi yazmaya başla. Ayrıntıları sonradan Tomizawa’dan alırsın. Söylediklerimi anladın mı?”

“Evet... Şey, hayır.”

“Çabuk,” diyor Ono. “Hangisi?”

“Evet. Belki,” diyecek oluyorum, ama Ono gitti bile, telefonu kapadı. Ahizeyi yerine usulca bırakıyorum. Elimden geldiğince rahat bir edayla arkama dönüyorum, ama kimseyi kandıramayacağımı biliyorum; diğer bütün gazetecilerin rakip gözleri hâlâ bana bakıyor. Numaradan esniyorum, ama kafa sallıyorlar. Kapıya elimden geldiğince yavaş yürüyorum ama hâlâ kafa sallıyorlar ve şimdi, ben kapıyı açarken, dışarı çıkarken, koridora geri dönerken diğer bütün gazetecilerin rakip elleri telefonlara uzanıyor, gazetecilerin rakip parmakları editörlerinin numaralarını çeviriyor...

“Neymiş?” diye soruyor Shiratō.

“Patron aradı. Gıda zehirlenmesi değil diyor. Toplu katliammış. Soygunmuş. En az on ölü varmış. Banka soyulmuş.”

“Nereden biliyormuş ki? Kiminle konuşmuş?”

“Eh, her zamanki gibi içine doğmuştur herhalde, değil mi?” Göz kırpıyorum. “Ve her zamanki gibi haklı çıkacak, değil mi? Burada kalıp çalışmamızı istiyor.”

“Çalışmak mı?”

“Hı hı,” diyorum gülerek. “Çalışmak...”

Kurgusal Şehir’de, basın dairesindeki masamda haberi yazmaya başlıyorum:

SHIINAMACHI’DE TOPLU KATLİAM

Teikoku Bankası’nın On Çalışanı Güpegündüz Öldürüldü Cinayetlerin Sebebi Soygun Mu?

TOKYO, 26 Ocak – Teikoku Bankası’nın Nagasaki-chō, Toshima-ku, Tokyo adresindeki Shiinamachi şubesinin bütün personelinin 26 Ocak ikindisinde görünüşe göre bankayı güpegündüz soymaya çalışan soğukkanlı bir katil(ler çetesi) tarafından soygun amacıyla zehirlenmesi sonu-

cunda on kişi öldü ve (XX) kişinin durumu ciddiyetini koruyor.

Sansasyonel “zehirle banka soygunu” vakası Pazartesi günü öğleden sonra X civarında, bankanın kapanmasından hemen sonra bir adamın (adamların) binaya girmesinin ardından gerçekleşti.

Banka kısa sürede bir ölüm odasına dönüştü ve bütün kurbanlar acıyla kıvranmaya başladılar. Yardım ekibi olay mahalline geldiğinde kurbanlardan 10'u ölmüştü. XX kişi XX hastanesine kaldırıldı ve durumları ciddiyetini koruyor.

İpucu bulmak için bankayı korudon altına alan polisin söylediğine göre XXXXXXXXX.

Banka soyguncularının bulunması için polis şehirde geniş çaplı arama başlattı.

Bir telefon çalıyor. Birisi "Takeuchi, telefon!" diye sesleniyor. Yazmayı kesiyorum. Telefona gidiyorum. "Takeuchi," diyorum. "Takeuchi? Ben Tomizawa."

"Neredesin?"

"Shiinamachi'deyim."

"Neler oluyor? Neler öğrendin?"

"MPK hâlâ açıklama yapmadı mı?"

"Hayır," diyorum, not defterimin sayfalarını çevirerek, kalemimin ucunu yalayarak. "O yüzden bildiğin her şeyi anlat."

"Şey, gıda zehirlenmesi değil. Cinayet. Zehir kullanılmış. Şimdilik on ölü var. Altı kişi Seibo Hastanesi'ne kaldırıldı."

"Kronolojik olarak anlatır mısınız?"

"Saat 4 civarında mahalle sakinleri bankada çalışan genç bir kadının sokakta süründüğünü görmüşler..."

"İsmi? Yaşı?"

"İsmi henüz bilmiyorum, ama yirmilerin başlarında."

"Tamam. Devam et..."

"Kadın telefonla ambulans ve polis çağırmak için içki dükkânına gitmeye çalışıyormuş anlaşılan, bunu farkedene mahalleden bir kadın önce içki dükkânına koşmuş, başka bir mahalleli de bilincini yitirmekte olan genç kadının yanında kalmış, bu arada diğer mahalle sakinleri bankaya dalmışlar..."

"Harika," diyorum. "Ne bulmuşlar? Ne görmüşler?"

"Bir ölüm odası," diyor Tomizawa. "Her tarafta cesetler yatıyor. Koridorlarda, yerde, tuvalette. Lavabonun önünde bir ceset kuyruğu varmış. Hepsinin gözleri açıkmiş. Ağızlarından kan ve kusmuk akıyormuş..."

“Süper,” diyorum. “Devam et...”

“Bazıları hayattaymış...”

“Konuşan olmuş mu?”

“Hayır,” diyor Tomizawa. “Öksürüyorlarmış, tükürüyorlarmış, binçlerini kaybediyorlarmış. Sonra polis ve ambulanslar gelmiş.”

“Mahalleliler kaç kişinin sağ olduğunu söylediler mi?”

“Altı, ama ikisinin durumu epey ağırmış.”

“Bankaya girdin mi?”

“Evet. Girdiğimde içeride hâlâ kaos vardı, bu yüzden cüzdanımı gösterdim, dedektif rolü yaptım ve içeride on dakika kadar kaldım, sonra da yalan söylediğimi anlayıp beni dışarı çıkardılar.”

“Eee, devam et, neler gördün?”

“Şey, cesetler hâlâ oradaydı ve etraf polis kaynıyordu, ama tuhaf bir sakinlik vardı, evet, sakinlik. Bütün masalar gayet düzenliydi, muhasebe defterleri ve kâğıtlar filan vardı. Para desteleri de vardı...”

“Para desteleri mi?”

“Hı hı, öylece duruyorlardı. Üstünde fincanlar bulunan bir tepsi de vardı. Sanki normal bir bankadaki normal bir iş günüydü; cesetler ve bir sürü polis hariç. Polisler cesetlerin etrafını tebeşirle çiziyorlardı, fotoğrafçıları cesetlerin fotoğrafını çekiyordu. Mahalle sakinleri bile vardı, ortalığı toparlamaya çalışıyorlardı...”

“Peki ya polisler? Ne diyorlardı?”

“Şey, polisleri bilirsin. Pek konuşmadılar. Cinayet değil gıda zehirlenmesi dediler. Sonra da kim olduğumu anlayıp beni dışarı attılar tabii...”

“Yani polisler cinayet olduğunu düşünmüyorlar mı? Dediğin bu mu? Hâlâ gıda zehirlenmesi olduğunu mu düşünüyorlar?”

“Artık hayır,” diyor Tomizawa. “Bankadan çıkınca kalabalığın içinde durdum -artık bir sürü insan toplanmıştı-; elimden geldiğince bilgi toplamaya çalışırken MPK’nın mühim şahsiyetleri teşrif ettiler. Bankaya girer girmez bütün mahalle sakinlerini dışarı çıkardılar. Ama o sakinlerden bazıları dedektiflerin ortada toplu katliam vakası olduğunu ve bankanın bir cinayet mahalli olarak korunması gerektiğini söylediklerini duymuşlar...”

“Neden fikirlerini değiştirdiklerini biliyor musun?”

“şey, bankaya girip sonra da insanları uzak tutmak için dışarı gönderilen  niformalılardan birine neler oluyor diye sorduğumda bana kurbanlardan birinin hastaneye kaldırıldığını, o kadının konuştuğunu ve onlara bankaya bir doktorun gelip çalışanlara bir tür dizanteri ilacı verdiğini, hepsinin bu ilacı içtiklerini ve sonra hep birlikte yığılıverdiklerini söylediğini söyledi. Kadın yiyecekten filan bahsetmemiş, sadece bir doktordan ve bir ilaçtan bahsetmiş.”

“Sadece bir adam mıymış,  ete değil miymiş?”

“Bildiğim kadarıyla sadece bir adam.”

“Eşkali?”

“Henüz bilmiyorum.”

“Tamam  yleyse,” diyorum Tomizawa’ya. “Orada kal. Ben haberi tamamlayıp patrona gönderdikten sonra hastaneye gidiyorum. İki saat sonra bizi ara...”

Ahizeyi bırakıyorum. Arkama dönüyorum. Diğer bütün gazetecilerin rakip gözleri artık bana bakmıyorlar, rakip kulakları şimdiden başka telefonlarda, rakip parmakları şimdiden not defterlerine yazıyor, diğer bütün gazeteciler ya dinliyor ya da yazıyorlar...

Kurgusal şehir’de basın dairesindeki masama geri dönüyorum. Haberi tekrar yazıyorum:

SH INAMACHI’DE TOPLU KATL AM

Teikoku Bankası’nın On  alışanı Güpegündüz  ld r ld  Cinayetlerin Sebebi Soygun Mu?

TOKYO, 26 Ocak – Teikoku Bankası’nın Nagasaki-ch , Toshima-ku, Tokyo adresindeki Shiinamachi şubesinin bütün personelinin 26 Ocak ikindisinde görünüşe göre bankayı güpegündüz soymaya çalışan soğukkanlı bir katil tarafından soygun amacıyla zehirlenmesi sonucunda on kişi öldü ve

6 kişinin durumu ciddiyetini koruyor.

Sansasyonel “zehirle banka soygunu” vakası Pazartesi günü oğleden sonra 4 civarında, bankanın kapanmasından hemen sonra bir adamın binaya girmesinin ardından gerçekleşti.

Banka kısa sürede bir ölüm oda-sına d m şt  ve bütün kurbanlar acıyla

kıvrınmaya başladılar. Yardım ekibi olay mahalline geldiğinde kurbanlardan 10'u ölmüştü. 6 kişi Seibo Hastanesi'ne kaldırıldı ve durumları ciddi yetini koruyor.

İpucu bulmak için bankayı korudon altına alan polisin söylediğine göre banka soyguncusunun bulunması için şehirde geniş çaplı arama başlatıldı.

Yazmayı kesiyorum. Haberi gönderiyorum. Şapkamla paltomu alıyorum. Shiratō'ya olduğu yerde beklemesini, Seibo Hastanesi'ne gideceğimi ve iki saat sonra döneceğimi söylüyorum.

KURGUSAL ŞEHİR'DE, Seibo Hastanesi'nde, üzerimde çalıntı bir beyaz önlük var, doktor rolü yapıyorum...

Rol yapıyorum, numara yapıyorum, kandırıyorum...

Polise gülümsüyorum. Kapıyı açıyorum. Odaya giriyorum. Kadın odada tek başına yatakta yatıyor, gözleri kapalı. Yatağın ayak ucuna yaklaşıyorum. Kadının kafasının yukarısındaki ismi okuyorum...

Not defterime yazıyorum:

Murata Masako...

Yatağın yanındaki sandalyeye oturuyorum. Battaniyenin üstündeki elini görüyorum. Yatağın yanındaki sandalyeye oturup öne eğiliyorum. Kadının battaniyenin üstündeki eline uzanıyorum. Elini tutuyorum. Yüzüne eğiliyorum. Kulağına "Bayan Murata, Bayan Murata..." diye fısıldıyorum.

Uykusunda yutkunduğunu görüyorum...

"Bayan Murata, beni duyabiliyor musunuz...?"

Gözkapaklarının titreştiğini görüyorum...

"Size ne oldu, anlatabilir misiniz Bayan Murata?"

Gözlerinin açıldığını görüyorum. Şimdi bana baktığını görüyorum...

"Size bankada ne oldu, anlatabilir misiniz?"

Şimdi vücudu titremeye başlıyor. Ağzı açılmaya başlıyor...

"Defol!" diye bağıyor. "Defol git!"

Elini bırakıyorum. Kalkıyorum. Özür dilemek istiyorum. Açıklamak istiyorum. Ama sırtımı dönüyorum. Ve yürüyüp gidiyorum...

"Defol! Defol git!"

Odadan çıkıyorum. Hastaneden.

KURGUSAL ŞEHİR'DE, onun sokaklarında yürüyorum ve öykülerini dinliyorum, telefonlar çalıyor ve sesler fısıldıyor, tellerden ve kablolardan geçerek, bir zamanla bir mekândaki bir telefon ve bir ses...

Bir saat sonra ana caddeden sapıyorum ve rehincilerle, mahjong salonlarıyla dolu bir ara sokakta yürüyorum. Sokağın yarısındayken, buğulu camlı bir kapıyı iterek açıyorum. Kapının üstündeki çan çalıyor ve karanlık, dar odanın gölgelerindeki beş çift göz yukarı bakıyor. Bu gölgelerden geçiyorum, şimdi üstüme dikilmiş gözlerin önünden geçiyorum ve odanın arka tarafındaki bir kanepeye oturuyorum. Karşımda, büyük bir porselen mangalın ardında bir adam oturuyor, gazete okuyor, gazetemi...

Yomiuri'yi...

Adam gazeteyi yavaşça katlıyor. Gözlüğünü çıkarıyor. Gözlüğünü ceketinin göğüs cebine koyuyor. Koltuğunda öne eğiliyor. Ellerini mangalın üstüne uzatıyor. Başını kaldırıp bana bakıyor ve "Umarım cüzdanını yanında getirmişsindir?" diyor.

KURGUSAL ŞEHİR'DE, MPK bir açıklama yaptı, sonra bir tane daha, sonra bir tane daha, ben de oturup bir haber yazıyorum, sonra bir tane daha, sonra bir tane daha:

**ZEHİRLEYEN KATİLDÖRT BİR YANDA ARANIYOR;
DEDEKTİFLER TOPLU KATLIAMDAN KURTULAN 4 KİŞİNİN
VERDİĞİ EŞKAL DOĞRULTUSUNDA HAREKET EDİYOR**

**Caninin İlaçlar Hakkında Bilgili Olduğuna İnanılıyor;
Suç Ortakları Olabilir Mi?**

ARANIYOR!

Teikoku Bankası Shiinamachi şubesi zehirle toplu katliam vakası
zanlısının eşkali:

Cinsiyet: Erkek. Yaş: 45 ilâ 56. Boy: 1.58-1.61 m. Zayıf,
uzun yüzlü, solgun, kalkık burunlu, kısa ve hafif kırçıl saçlı.
Sol yanağında kahverengi leke var. Suçu işlerken üstünde
kahverengi bir palto vardı.

TOKYO, 28 Ocak—4 kurtulanın verdiği yukarıdaki zanlı eşkalini başlıca ipucu addeden Metropolitan Polis Kurumu, modern zamanların en soğukkanlı suçlarından birinin failinin yakalanması için en deneyimli dedektiflerini seferber ediyor.

Dün açıklandığına göre, aranan kişi sağlık müfettişi rolü yaparak Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinin 16 çalışanına zehir içirdi ve 12'sini öldürdü.

Polis, suçlunun (a) tıp ve epidemi önleme alanlarında bilgili olduğuna ve (b) mahalleyi ve bankayı iyi tanıdığını şu sebeplerin gösterdiğine inanıyor:

1. Mahallede yakın zamanda dizanteri vakaları görülmüştü.

2. Cani, Tokyo Metropolitan Sani-tasyon Bölümü'nün pazubendini taşıyordu ve zehri içen 16 kişinin hiçbirinde şüphe uyandırmadı.

Mejiro polis karakolunda soruşturma merkezleri kuruldu.

Toplu zehirle katliam sırasında vefat eden kişilerin isimlerinin aşağıdaki listesi onaylandı:

Vefat edenler: – Watanabe Yoshiyasu, 43, baş veznedar; Shirai

Shoichi, 28; Kato Teruko, 16; Uchida Yuko, 22; Takeuchi Sutejiro, 48, kurye; Nishimura Hidehiko, 38; Akiyama Miyako, 22; Takizawa Tatsuo, 46, kurye; eşi Takizawa Ryuko, 51; Takizawa'nın oğlu Yoshihiro, 7; Takizawa'nın kızı Takako, 18; ve Sawada Yoshio, 21.

Kritik durumda olanlar: – Yoshida Takejiro, 42, müdür yardımcısı; Akusawa Yoshiko, 18; Murata Masako, 21; ve Tanaka Norikazu, 28.

Suçlunun kurbanlarına verdiği ilk iki şişe sıvıda potasyum siyamüre rastlandı.

Kolundaki pazubendinin yakın zamandaki sel felaketinde öğrencilere, hastanelere, sağlık ocaklarına ve gönüllü çalışanlara dağıtılanlardan olduğu sanılıyor.

Suçun, bankaya gelen canıyla işbirliği yapan kişiler tarafından planlandığına inanılıyor.

Daha önce Mitsubishi Bankası'nın Nakai şubesinde benzer bir girişimde bulunan dört kişinin Teikoku Bankası vakasıyla bağlantılı olduklarına inanılıyor.

Son sayıma göre bankanın 110,000 yen ilâ 120,000 yen parası eksik.

Doktordan şüpheleniliyor

TOKYO, 28 Ocak – Polisin Teikoku Bankası toplu katliam vakasının failinin, katliamdan sağ kurtulılardan biri olan Bayan Murata Masako'nun

verdiği eşkale uyan, Mejiro polis karakolunun yetki sahasında yaşayan orta yaşlı bir doktor olduğundan şüphelendiği öğrenildi.

TOKYO, 28 Ocak – Bu sabahın erken bir saatinde, Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinin civarındaki bir otelde bir adam potasyum siyanürle intihar etti.

Kullandığı zehir banka çalışanlarına verilenle aynı olduğundan, Mejiro polis karakolu bu adamın toplu katliam vakasıyla bağlantılı olup olmadığını araştırıyor.

Saitama ilçesinde, Komagawamura, Iruma-gun'da yaşayan ve bir

şirkette çalıştığı öğrenilen Yokobe Kunio, dün 21.30 civarında 2156 Shiina-machi 5-chō me, Toshima-ku adresindeki Kiraku Oteli'nde oda tuttu ve bu sabah 6 civarında potasyum siyanür kullanarak intihar etti.

Üstünde gri bir süveter, haki ceket, siyah şayak pantolon ve siyah palto vardı. Cüzdanında sadece 100 yen civarı para bulundu.

Saçı kısa değildi.

Kurgusal Şehir'de, milyonların yaşadığı bu şehirde, milyonlar gazetemi satın alacak, milyonlar haberlerimi satın alacak.

KURGUSAL ŞEHİR'DE, yine Seibō Hastanesi'ndeyim, üzerimde yine çalıntı bir beyaz önlük var, yine doktor rolü yapıyorum...

Rol yapıyorum, numara yapıyorum, kandırıyorum...

Yine kadının yatağının yanındayım, gözleri kapalı, eli elimde, fışıldıyorum: “Bayan Murata, beni duyabiliyor musunuz...?”

Alnı ve saçı terli, yanaklarında ve göz çevrelerinde gölgeler var. Ağzı açılıp kapanıyor, parmakları kasılıp gevşiyor. Rüya görüyor, kötü rüyalar görüyor...

“Bayan Murata, size yardım edebilirim. Lütfen bana inanın...”

Gözleri şimdi açık ama çok az, hâlâ geri dönmeye çabalıyor, bu odaya, bu hastanedeki bu beyaz odaya...

“Size yardım edebilirim,” diyorum ona. “Bana güvenebilirsiniz...”

Elimdeki parmakları dönüyor, parmaklarımı tutuyor, şimdi bana bakıp soruyor: “Kimsiniz? Doktor musunuz?”

“Hayır, bu beyaz önlüğü sadece sizinle konuşabilmek için giydim. Hepsi bu. Tek istediğim sizinle konuşmak. Tek istediğim size yardım etmek...”

“Ama neden?” diyor. “Kimsiniz?”

Kurgusal Şehir’de, Seibo Hastanesi’nde, üstümde çalıntı önlüğümle “Adım Takeuchi Riichi. Gazeteciyim,” diyorum.

“Gazeteci misin?” diyor gülererek. “Doktor değil misin?”

“Hayır,” diyorum gülümseyerek. “*Yomiuri*’de çalışan bir gazeteciyim.”

Şimdi yüzünü başka tarafa çeviriyor, artık gülmüyor. Elini bırakıyorum. *Özür dilemek istiyorum*. Beyaz duvara bakıyor, yastığında göz yaşları var. Kalkıyorum. *Açıklamak istiyorum...*

“Defol git!” diye haykırıyor.

KURGUSAL ŞEHİR’DE bir telefon çalıyor, bir ses fısıldıyor, tellerden geçerek, kablolardan geçerek, bir başka zamandan, bir başka mekândan...

Bir başka ara sokaktan bir başka odaya, gölgelerin içinden, gözlerin önünden, bir başka koltuk, bir başka adam...

Zarflı bir adam.

Zarfı açıyorum. Mektubu okuyorum. Cüzdanımı çıkarıyorum. Adama parayı verip “Umarım sen yazmamışsındır,” diyorum.

Adam parayı sayıyor. Adam parayı ceket cebine koyuyor. Adam gülümsüyor ve “Ne fark eder?” diyor.

KURGUSAL ŞEHİR’DE, masamda bir zarfla bir mektup dururken, tepemde bir editör ve teslim tarihi dururken, bir haber daha yazıyorum:

ŞAŞIRTICI BANKA VAKASINDA SİNSİ MESAJ

Katili Bulana Verilecek Ödül Artık 80,000 Yen; Polis Hâlâ Şaşkın

Teikoku Bankası “Zehirle Soygun” vakasında çok yavaş ilerleme kaydedilirken somut kanıt eksikliği polis memurlarının elini kolunu bağlıyor.

12 banka çalışanının şeytani katilini bulana verilecek ödül 80,000 yene yükseltildi ve bir gümüş kupa eklendi.

29 Ocak’ta Teikoku Bankası Shiina şubesinin müdürüne sinsî bir mektup geldi. Şeytani suçun işlendiği gün kullanılan mahlasın aynısının, “Yamaguchi Jiro” imzasının bulunduğu mektubun bir kısmında şunlar yazılı: “Geçen gün epey kargaşaya yol açtığım için üzgünüm. Murata Masako nun

(yardım istemek için sürünerek so-
kağa çıkan kız) yaşamasına izin ver-
dim çünkü ileride işime yarayacak.
Zamanı gelince kendisine ziyarette
bulunacağım... Onca insanın ıstırapla
kıvrınması başta sevimsiz geldi, ama
sonra hiç umursamadım...”

Polis mektubun sahiden zehirle-
yiciden mi yoksa çarpık bir espri an-
layışına sahip vicdansız bir vatan-

daştan mı geldiğini araştırıyor.

Bu arada suç mahallinden çalı-
nan çeki bozduran adamın eşkali ze-
hirleyicinininkiyle örtüşmedi.

Ancak polis memurları halkın
insan avına katılmasından duyduk-
ları minnettarlığı ifade ettiler ve so-
ruşturma merkezine her gün
düzinelerce mektup gönderildiğini ve
telefon edildiğini söylediler.

Kurgusal şehirde, bir sürü mektup ve bir sürü telefon konuşması,
bir sürü haber ve bir sürü öykü, bir sürü şüphe ve bir sürü, bir sürü soru.

KURGUSAL ŞEHİR'DE, Seibo Hastanesi'nde, kadının alnı ve saçları
yine terli, yanaklarında ve göz çevrelerinde yine gölgeler var. Ağzı açı-
lıp kapanıyor, parmakları kasılıp gevşiyor. Rüya görüyor, yine kötü rü-
yalar görüyor...

“Yardım edin,” diyor rüyalarında. “N’olur bana yardım edin...”

Bu beyaz odada, elini tutarken diyorum ki: “Sana yardım edebilirim.
Lütfen bana inan. O rüyanın tekrarlanmamasını sağlayabilirim...”

Rol yapıyorum, numara yapıyorum, kandırıyorum...

Gözlerini açıyor. Gözlerime bakıyor. Eimi sıkıyor.

“Bana nasıl yardım edebilirsin?” diye fısıldıyor.

“Seni kurtarabilirim,” diyorum ona...

Rol yapıyorum, rol yapmıyorum...

“Düne kadar,” diyor, “fincan fincandır diye düşünürdüm. O zamana
kadar masa masaydı. Savaş bitti diye düşünüyordum. Kaybettiğimizi
biliyordum. Şimdi işgal altında olduğumuzu biliyordum.

Ama savaş bitti diye düşünüyordum. Fincan hâlâ fincandır diye dü-
şünüyordum. İlaç ilaçtır diye. Arkadaşım arkadaşımıdır, meslektaşım
meslektaşımıdır diye düşünüyordum. Doktor doktordur.

Ama savaş bitmedi. Fincan fincan değil. İlaç ilaç değil. Arkadaş ar-
kadaş değil, meslektaş meslektaş değil. Çünkü dün gişede yanındaki
sandalyede oturan bir meslektaşım bugün burada değil. Çünkü doktor
doktor değil.

Doktor canı. Katil.

Çünkü savaş bitmedi.

Savaş hiç bitmez.”

“Biliyorum,” diyorum ilgilenmiş rolü yaparak, üstümde çalıntı beyaz önlüğümle, ilgilenmiş rolü yapmadan, hastane yatağının yanında, elini sıkarak ona tekrar “Biliyorum, biliyorum,” diyorum.

“O gün yatırılan otuz mevduatı kontrol ederken katil geldi,” diyor. “Saat kaçta geldi bilmiyorum, ama banka her zamanki gibi öğleden sonra 3’te kapanmıştı ve hemen mevduatları kontrol etmeye başlamıştım. Otuz mevduatın kontrolü en fazla on dakika sürer, yani katil öğleden sonra 3 ila 3.10 arasında gelmiş olmalı.

Katil zehiri dağıtmaya başlayınca yüzüne baktım. O yüzü asla unutmayacağım. Nerede görsem tanırım.”

“Biliyorum,” diyorum tekrar tekrar, “biliyorum, biliyorum.”

“Ben bir kurtulanım,” diyor hâlâ gözlerime bakarak, giderek daha derinlere bakarak, hâlâ elimi sıkarak, giderek daha çok sıkarak. “Ama biliyorum elbette, sadece şans eseri kurtuldum onca arkadaşım ölürken. Ama geceler boyu, peş peşe rüyalarda, arkadaşlarımla haklarında şöyle konuştuklarını duyuyorum: ‘Kurtulanlar daha güçlüdür.’ Ve kendimden nefret ediyorum...”

Kendimden nefret ediyorum,” diyor tekrar tekrar.

Ben de “Biliyorum...” deyip duruyorum.

Rol yapıyorum, rol yapmıyorum...

“Ama sana yardım edeceğim.”

KURGUSAL ŞEHİR’DE upuzun masa boyunca yürüyerek editörümün bu upuzun masanın ucundaki masasına gidiyorum ve adamın karşısında durup “Rahatsız ettiğim için çok özür dilerim Patron...” diyorum.

“Ah, Takeuchi,” diyor Ono gülümseyerek. “İşte görmek istediğim adam. Şu ‘Sinsi Mesaj’ haberini çok beğendim. Çok.”

“Şey, aslında sizinle o konuyu konuşmak istiyordum. Haberin tamamen doğru olduğuna emin değilim. Şimdilik yayınlamasanız da biraz daha araştırma yapsam...?”

“Kararsızlık için çok geç,” diyor Ono gülerek, kol saatine tık tık vurarak. “Matbaada baskıda.”

“Anlıyorum,” diyorum.

“Daha önce de söylemişim,” diyor bana yine. “Fazla kaygılanıyorsun. Bizim meslekte kararsızlığa zaman yoktur, ertelemeye zaman yoktur. Yanlış anlama, dürüstlüğün hoşuma gidiyor. Ama bizim meslekte hislerimize, sezilerimize güvenmek zorundayız ve hislerin, sezilerin sana bu haberi yayınlattığını söyledi. Yani artık o işi unut ve bir sonraki habere geç. Sonuçta haberi uydurmadın, değil mi?”

KURGUSAL ŞEHİR’DE günlerden 4 Şubat Çarşamba ve Seibo Hastanesi’nin önünde başka bir sürü gazeteciyle ve fotoğrafçıyla birlikte duruyorum. Kurgusal Şehir’de, kurtulanların hastaneden çıkılmalarını seyrediyoruz, eğilip hemşirelerle doktorlara teşekkür etmelerini seyrediyoruz, kucakları armağanlarla dolu, çiçeklerle dolu. Kurgusal Şehir’de, diğer bütün gazeteciler sesleniyor...

“Bay Yoshida! Bay Tanaka! Bayan Akuzawa...”

“Bayan Murata! Bakar mısınız Bayan Murata...”

Kadının gözleri bütün gazetecilerinin bağırıışlarının ardını tarıyor, bütün fotoğrafçıların flaşlarının ardında arıyor...

“Bayan Murata! Bakar mısınız Bayan Murata...”

Kadının dudakları bağırıışların ve flaşların arasında gülümsüyor, gözleri arıyor, kayıp ve gülümsemeden...

“Güzel kadın, değil mi?” diyor *Yomiuri* fotoğrafçısı. “Yarın bütün gazetelerin ön sayfalarında olacak...”

Şimdi polisler kadını kalabalığın içinden geçirip arabalarına götürüyorlar, kadının kucağı armağanlarla, çiçeklerle dolu ve diğer bütün gazetecilerle fotoğrafçılardan uzaklaşıyorum, haberlerle dolu, kurgularla dolu kafalarımızdan...

“Böyle güzel olması iyi,” diyor Matsuda gülerek, fotoğraf makinesine tık tık vurarak, bana göz kırparak. “Tirajımızı arttırır...”

Kurgusal Şehir’de, *Yomiuri* binasındaki masama geri dönünce, Matsuda’nın fotoğraflarına bakıyorum ve bir haber daha yazıyorum:

Teikoku Bankası "Zehirle Soygun" vakasından sağ kurtulan dört şanslı kişi, Çarşamba günü tamamen iyileştikleri gerekçesiyle Seibo Hastanesi'nden taburcu edilirken ölümünden kılpayı kurtulmanın mutluluğunu yaşıyorlardı. Fotoğrafta kendilerini kutlayan arkadaşlarından armağanlar alırken görülüyorlar (soldan sağa): Müdür yardımcısı

Yoshida Takejiro, 44, Bayan Murata Masako, 22 ve Tanaka Norikazu, 20. Dedektiflere olanları canlandırmak için cinayet mahalline gittiler. Trajedi ilk kez, yoldan geçen vatandaşların güzel Bayan Murata'nın hızla bilincini kaybetmesine ve acı çekmesine karşın sürünerek sokağa çıktığını görmeleriyle öğrenilmişti.

Yazmayı kesiyorum. Okumaya başlıyorum. Okumayı kesiyorum...

"Ama biliyorum elbette, sadece şans eseri kurtuldum onca arkadaşım ölürken... Ama geceler boyu, peş peşe rüyalarda, arkadaşlarımla hakkımda şöyle konuştuklarını duyuyorum: 'Kurtulanlar daha güçlüdür.'

Ve kendimden nefret ediyorum. Kendimden nefret ediyorum..."

Kalkıyorum. Paltomu giyiyorum.

KURGUSAL ŞEHİR'DE vakit yine gece, yine gece, onun sokaklarında yürürken, öykülerini dinlerken, Nihonbashi'den Hongō'ya, Hongō'dan Kasuga-dōri'ye, Kasuga-dōri'den Shinobazu-dōri'ye, Shinobazu-dōri'den Mejiro-dōri'ye, Mejiro-dōri'den Yamate-dōri'ye, Yamate-dōri'den Shiinamachi'ye...

Ama cinayet mahalline gitmiyorum, kadının evine gidiyorum, Murata Masako'nun evine. Kurgusal Şehir'in bu upuzun gecesinde, sokakta kadının evinin karşısında duruyorum. *Uyanık mı? Evi karanlık. Yoksa uyuyor mu? Işıklar sönük. Rüya mı görüyor? Perdeler kapalı. Yine o rüyayı mı görüyor?*

"Ve kendimden nefret ediyorum. Nefret..."

Ayak sesleri, gölgelerde, omzumu tutan el, arkamdan gelen ses: "Kimsin? Burada ne yapıyorsun?"

Dönmeye çalışıyorum, el engelliyor...

"Kımıldama, sadece konuş!"

“Gazeteciyim,” diyorum. “*Yomiuri*” den.”

Paltomun içindeki el, ceketimin içindeki, cebimdeki, şimdi cüzdanımdaki. Diğer el gevşiyor, bir el feneri yakılıyor...

Dönüp adamı göğsünden itiyorum, cüzdanımı kapıyorum ve şimdi “*Asıl sen kimsin?*” diyorum.

Adam gülümsüyor, karşımdaki adam, şapkalı ve pelerinli adam gürlüyor: “Ben Shimizu Kogorō, Okült *Tantei*. Mejiro Güvenlik Derneği’nin Nagasaki şubesinin şefiyim...”

Sokağın karşı tarafında, kadının evi artık karanlık değil, ışıklar ve perdeler açık, pencerede bir yüz...

Kadının penceredeki yüzü, korkulu.

KURGUSAL ŞEHİR’DE, Ginza’daki kalın perdeli ve havalandırması bozuk, kötü parfüm ve ucuz briyantın kokulu bir dans salonunda, sigara dumanının içinde, yapış yapış döşemede, takım elbiseli ve Hawaii gömlekli genç adamlar çatlak suratlı, sivilceli konsomatrislerle yanak yanağalar, yansıyan ışıkların ortasında bir swing grubu eşliğinde dans ediyorlar ve ben Ginza’daki bu dans salonunda, bu Kurgusal Şehir’de bir karakteri bekliyorum, öykülerini bekliyor, döşemeye bakıyorum ve kol saatimi kurcalıyorum, ama bu gece adam gelmiyor, bu gece beni ekiyor, karakter yok, öykü yok, bu gece yok, ama burada, sigara dumanının içinde, bu gece yansıyan ışıkların ortasında not defterimi açıyorum ve yazdıklarımı okuyorum, çünkü Kurgusal Şehir’de bir yerlerde hep bir karakter vardır, hep bir öykü vardır.

KURGUSAL ŞEHİR’DE yeni bir gün, yeni bir haber, bir başka günün bir başka haberi; Kurgusal Şehir’de hep bir başka gün vardır, hep bir başka haber vardır:

MAHALLİ SORUŞTURMA MERKEZİ

Mejiro Chian Kyōkai Nagasaki Shibu adlı bir yerel derneğin Merkez Şefi Bay Shimizu, derneğin bir “Sivil Soruşturma Merkezi” kurmasını “[Teigin] vakası bir an önce çözülmezse

mahalle sakinleri tedirgin olacak,” şeklinde açıkladı.

Merkez, Nagasaki Türbesi ofisinde yer alıyor ve soruşturmaları temelde katilin izini sürmeye yönelik.

Suç mahalli civarında bulunmuş ve kurbanların yardımına koşmuş kişilerin yanı sıra suça tanıklık etmiş olabilecek mahalle çocuklarını da çağırıyorlar. Shimizu ve ekibi bu kişilerin hepsiyle görüştüktan sonra Mejiro Polis Karakolu'na rapor sunmayı planlıyorlar.

Soruşturma Ekibi'nin her üyesi mahallenin ayrı bir bölgesini tarıyor ve tanıklar gece vakti bile olsa Nagasaki Türbesi Merkezi'ne çağrılıp bu amatör polisler tarafından sorgulanı-

yorlar. Şef Shimizu şimdilik kendi işini ihmal ederek, her günün yirmi dört saatini soruşturmaya ayırıyor. "Kendime günde 5-6 Hiropon iğnesi yapıyorum, ama önemli değil, suçluyu yakalayana kadar dişimi sıkacağım," diyen Bay Shimizu, katil ele geçirilene dek Merkez'i kapatmayacak.

Ancak mahallede oturan bir ev kadını şöyle yakındı: "Umarım katil bir an önce yakalanır, yoksa o adam [Bay Shimizu] gelip derneğine tekrar bağış yapmamızı isteyecek!"

Kurgusal Şehir'de başımı masaya koyuyorum, gözlerimi kapıyorum ve uyur numarası yapıyorum.

KURGUSAL ŞEHİR'DE kadının kapısını çalıyorum ve açmaya çalışıyorum ama kilitli, bu yüzden tekrar çalıyorum ve bekliyorum...

"Kimsiniz?" diyor kapının ardından.

"Benim, Takeuchi," diyorum. "Yomiuri'den."

"Ne istiyorsun?"

"Şey, bir kahve içebilir miyiz diye soracaktım."

"Neden?" diye soruyor.

"Şey, aslında bilmiyorum," diyorum. "Seni görmek istedim galiba, merak ettim, haber için değil. Sadece..."

Şimdi kilit açılıyor. Kapı açılıyor...

Bayan Murata Masako bana bakıyor...

"Beni hatırladın mı?" diyorum.

"Evet," diyor. "Seni hatırladım, Yomiuri'den Takeuchi Riichi'sin, beyaz önlük giymiştin, doktor rolü yapıyordun."

Eğilip "Bunun için özür dilerim," diyorum.

"Yani özür niyetine bana kahve ısmarlayacaksın, öyle mi?"

Gülümsüyorum ve "Şey, olabilir," diyorum. "Evet..."

"Tamam öyleyse," diyor ve evinin genkanında paltosunu alıp giyiyor, sonra sandaletlerini çıkarıp ayakkabılarını giyiyor ve nihayet başına bir eşarp dolayıp saçını örtterek "Haydi gel öyleyse," diyor.

Kurgusal Şehir’de, Shiinamachi sokaklarında sessizce yürüyoruz, çamurda ve sulusepkende sessizce, istasyonun yanındaki kafeye kadar sessizce. Kafenin kapısını açıp içeri giriyoruz, kafe müşterilerle ve sohbetlerle dolu ve bir masaya oturuyoruz ve eşarbını çıkarıyor. Şimdi sohbetler kesiliyor ve müşteriler gözlerini dikeyyor ve kadın masaya, şekerlikle kültablasına bakıyor ve “Üzgünüm. Eve gitmek istiyorum,” diyor.

KURGUSAL ŞEHİR’DE, adam sigara dumanının içinde yürüyor, yapış yapış döşemeden geçiyor ve oturup diyor ki: “Geçen gece için kusura bakma. Seni aramayı denedim ama ofisten çıkmıştın.”

“Önemli değil,” diyorum. “Boşver. Şimdi buradasın. Eee, bana ne getirdin Dedektif?”

“Şey, şimdilik yayınlamayamazsın sanırım, ama bilmen gerektiğini düşünüyorum. Söylenmeyen şu ki, bu vakanın Tokumu Kikan’la ve savaş sırasında İşgal Altındaki Çin’deki faaliyetleriyle bağlantılı olduğu kanısı dedektifler arasında giderek güçleniyor. Savaş sırasında Şangay’da Teigin vakasının benzerlerinin görüldüğü, suçlunun ilaçlar ve sivillerle iletişim konusunda deneyimli eski bir Tokumu Kikan’lı olduğu ve böyle birini aramamız gerektiği söyleniyor. Öte yandan bazı dedektifler, özellikle de yaşlılar, bütün bu söylentilerin dikkat dağıtmaktan başka bir işe yaramadığını, vakanın Tokumu Kikan’la ve İşgal Altındaki Çin’le alakasız olduğunu düşünüyorlar. Yani soruşturma şimdi neredeyse birbirine rakip iki ayrı koldan yürütülüyor. Dedğim gibi bunu yayınlamayamazsın ama Çin bağlantısını araştırmaya bir engel yok, değil mi?”

KURGUSAL ŞEHİR’in sokaklarında yürüdüm, öykülerini dinledim, eski askerlerle ilgili öykülerini, yeni zehirlerle ilgili öykülerini...

Kurgusal Şehir’de, öyküleri not defterimde.

Şimdi bu öyküleri not defterimden alıp yazıyorum. Harflerle yazıyorum. Kelimelerle yazıyorum, düzgünce...

Kitlesel Katilin Bulunması İçin SCAP'ın Yardımı Gerek

TOKYO – Teikoku Bankası “Zehirle Soygun” vakasını soruşturan polisler şeytani zehir cinayetlerinin faili olan soğukkanlı iblisi canla başla ararken şimdi iki yeni koldan inceleme başlattılar.

Kıdemli dedektifler, Teğmen **Hornet** ile Teğmen **Parker**'ın bulunması için **SCAP** Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan yardım talep ettiler; bu iki isim de katil tarafından kullanıldı ve Tokyo bölgesinde faaliyet gösteren tifüs dezenfekte ekipleriyle bağlantılı.

Yasuda Bankası'nin **Ebara** şubesindeki görgü tanıkları şüphelinin “**Buraya Teğmen Parker**'la birlikte ciple geldim çünkü civarda yeni bir tifüs salgını başgösterdi,” dediğini söylediler. Aynı kişinin **Teikoku Bankası**'nin **Shiinamachi** şubesindeyse “**Buraya civarda çok sayıda dizanteri vakasına rastlandığı için geldim. Teğmen Hornet** birazdan burada olur,” dediği söylendi.

Polis, Teğmen **Hornet**'in **O-ji** ve **Katsushika** semtlerindeki **Toshima**

Ekibi'nde çalıştığına inanıyor, Teğmen **Parker** ise **Ebara Dezenfekte Ekibi**'nde çalışıyordu.

Dedektifler SCAP'ın **Kamu Güvenliği Teşkilatı**'nın yukarıdaki teğmenlerden herhangi biriyle bağlantılı veya yaptıkları dezenfekte çalışmalarıyla ilgili bilgi sahibi **Japonlar**, özellikle de çevirmenler ve İngilizce bilen kişiler hakkında bilgi vermesini, bu kişilerin isimlerini ve adreslerini vermesini talep ettiler.

Bu arada polis aynı zamanda **Tsudanuma, Chiba-ken**'deki eski **Japon İmparatorluk Kimya Laboratuvarı**'nın eski personeliyle ilgili yeni bir ipucunu kontrol ediyor.

Tsudanuma Laboratuvarı'nda prusik asidin zehir olarak kullanılmasıyla ilgili deneyler yapıldığı biliniyor. **Polis**, **Teikoku Bankası** “**Zehirle Soygun**” vakasında kullanılan yöntemin ve suçlu tarafından prusik zehir kullanılmasının, **Tsudanuma Cephaneliği**'nde geliştirilen eğitim yöntemiyle oldukça örtüştüğünü düşünüyor.

Kurgusal Şehir'de yazmayı kesiyorum ve yazdıklarımı okuyorum. Düzgünce yazılmış bu harfleri. Okumayı kesiyorum. Şimdi masamdan kalkıyorum ve upuzun masa boyunca editörüme doğru yürüyorum...

“Ah **Takeuchi**,” diyor **Ono** gülümseyerek. “Bugün bana ne getirdin? Doyurucu bir şeydir umarım, ilginçtir...”

Ona kâğıdı veriyorum. “Sanırım öyle,” diyorum.

Ono tekrar koltuğuna oturuyor. Gözlüğünü düzeltiyor. Okumaya başlıyor, kafa sallayıp duruyor ve şimdi gülümseyip “Harika!” diyor. “Sağolun,” diyorum. “İnkâr ediyorlar elbette...” “Elbette,” diyor Ono. “Ama bu onların sorunu. Senin değil.”

KURGUSAL ŞEHİR’DE, kadın evinin *genkam*ında elimdeki çiçek buketine bakıyor ve “Neden?” diye soruyor.

“Geçen gün,” diyorum. “Hataydı. Kafe. Düşünemedim. Onca insan. Kötü bir fikirdi...”

“Senin suçun değildi,” diyor.

Çiçekleri uzatıyorum. “Lütfen,” diyorum. “Bunlar sana...”

Eğiliyor. Çiçekleri alıyor. “Teşekkürler,” diyor.

Şimdi evinin kapısı kapanıyor, tekrar kilitleniyor.

KURGUSAL ŞEHİR’DE, lekeli takım elbiselerin ve berbat ciltlerin arasında, swing grubunun ve yansıyan ışıkların altında adam fısıldıyor: “Sana söylediklerimi söylemekle, o belgeleri göstermekle büyük bir riske girdim. Çok, çok büyük bir riske. Peki ne için? Hiç. Şu gazetem dediğin paçavrayı her gün okuyorum ve hiçbir şey görmüyorum. SCAP bağlantısı hakkında, Tsudanuma Cephaneliği hakkında tek kelime yok. Dolayısıyla bana öyle geliyor ki bir hiç uğruna çok, çok büyük bir riske girmişim...”

“Hiç sayılmaz,” diyorum ona. “Evet, riske girdin ama paranı da aldın.”

“Yeterince değil. Girdiğim riski karşılamaz. O yüzden neler olduğunu, neden bir hiç uğruna riske atıldığımı bilmek istiyorum...”

“Haberı yazdım,” diyorum ona. “Patronuma verdim, karşımda okudu ve beğendi, çok beğendi...”

“Eee, nerede senin bu haber peki, editörünün çok çok beğendiği haber nerede?”

“Bilmiyorum,” diyorum.

Ayağa kalkıyor. “Öğren öyleyse,” diyor. “Yoksa artık benden yardım bekleme, haber bekleme.”

KURGUSAL ŞEHİR’DE, editörümün upuzun masanın ucundaki masasının önünde duruyorum ve “Affedersiniz Patron...” diyorum.

“Takeuchi,” diye mırıldanıyor Ono gülümsemeden. “Ne var?”

“Şey, rahatsız ettiğim için kusura bakmayın,” diyorum. “Zehir Okulu’yla ilgili yazdığım habere ne olduğunu merak ettim de? Çok hoşlanmış gibiydiniz, çok beğendim dediniz, ama...”

“Evet,” diyor Ono kafa sallayarak. “Cidden beğendim. Çok...”

“Sağolun,” diyorum. “Ama hâlâ basılmadı...”

“Daha değil,” diyor Ono. “Henüz vakti gelmedi. Önce MPK’dan açıklama yapılacak mı diye bekleyelim dedik. Belki onlardan alıntılar yaparız, haberi süsleriz.”

“Anlıyorum,” diyorum.

“Daha önce de söylemiştim,” diyor bana yine. “Bizim meslekte zamanını, uygun anı dikkatli seçmelisin. Yanlış anlama, yazdığın haberi beğendim, çok beğendim ve yayınlayacağım. Ama bizim meslekte bir haberi yayınlamanın doğru zamanı ve yanlış zamanı hep vardır. Ama bu benim işim, benim meselem, senin değil. Yani sen o işi bana bırak, şimdilik unut, sen işini yaptın, şimdi bir sonraki haberin peşine düş. Çünkü bir sonraki haber hep vardır, değil mi? Her bir başka haber vardır, dışarıda bir yerlerde...”

KURGUSAL ŞEHİR’DE, Shiinamachi’ye uzak bir restoranda, suç mahalline uzak bir restoranda kadına “İş nasıldı?” diye soruyorum. “Olanlardan sonra bankaya geri dönmek tuhaf gelmiştir herhalde...”

“Gazeteci olarak mı soruyorsun,” diye fısıldıyor, “yoksa... Ne olarak? Nesin sen? Kimsiniz siz Bay Takeuchi?”

Masaya, cam kürdan kavanozuna, beyaz soya sosu şişesine bakıyorum ve “Bir arkadaş olduğumu umuyorum,” diyorum...

“Öyleyse teşekkürler,” diyor Murata Masako. “Ben de öyle umuyorum.”

KURGUSAL ŞEHİR’DE bir telefon çalıyor, bir ses fısıldıyor, tellerden geçerek, kablolardan geçerek, bir başka zamandan, bir başka mekândan...

Bir ara sokaktan bir odaya, gölgelerle dolu bir başka oda, bakışlarla dolu bir başka oda, bir başka adam bana bir başka zarf veriyor...

Zarfı açıyorum. İçindeki okuyorum:

GENELKURMAY
MÜTTEFİK BAŞKOMUTANLIĞI
Sivil İstihbarat Dairesi, G-2
KAMU GÜVENLİĞİ TEŞKİLATI

APO 500
11 Mart 1948

Bildiri

KONU: Teikoku Bankası Soygunu Vakası
Alıcı: Bay H. S. Eaton, Baş Amir, Polis Şubesi

1. 11 Mart 1948'de Tokyo Metropolitan Polisi Baş Dedektifi Jiro Fujita tarafından rapor edilen, Japon gazetecilerin polis soruşturmasını sekteye uğratmaları meselesi bugün saat 11.00'de Polis Şubesi İdare Amiri Bryon Engle ve Basın Yayın Dairesi Sorumlu Subayı Binbaşı D. C. Imboden ile bu dedektif arasında gayriresmi olarak konuşuldu.

2. Binbaşı Imboden KGT temsilcilerinin önerilerini dikkate alarak, Bay Fujita'nın gazetecilerin müdahalelerinin yol açtığı sorunları habercilere tamamen açıklamak ve gazetecilerin vakanın zanlılarının peşine düşmek ve vaka üstünde çalışan polis dedektiflerini engellemek, ayrıca haber malzemesi toplamak amacıyla dedektif rolü yapmak gibi, rapor edilen faaliyetlerinin durdurulmasında gazetelerin işbirliğini kazanmak amacıyla düzenlemeyi planladığı basın toplantısını onayladı. Binbaşı Imboden bugün saat 13.00'te Bay Engle'ye tüm Japon gazetelerine Teikoku vakasıyla ilgili polis soruşturmasına müdahale etmemeleri ve Bay Fujita'nın Tokyolu gazetecilere attığı türden faaliyetlerde bulunmamaları yolundaki bir tavsiyenin telgrafla gönderildiğini bildirdi.

3. Binbaşı Imboden ayrıca Yomiuri Shimbun'un Tokyo yayın yönetmeniyle konuşacağını ve ona soruşturmaya resmi ya da gayriresmi olarak iştirak eden şahısların evlerini gözetleyen muhabirlerini hemen geri çağırmasını tavsiye edeceğini belirtti. Ayrıca bu meseleyi Japon yayınları üstünde kontrole sahip Müttefik sansür yetkilileriyle görüşeceğini ve polisin bir Japon Ordusu Zehir Okulu'nu Teikoku vakasıyla ilgili olarak soruşturmasına yönelik herhangi bir gönderme içeren yayınların durdurulmasına sansür uygulamasıyla katkıda bulunmalarını talep edeceğini söyledi; ayrıca Teikoku vakasıyla ilgili bütün haberlerin, yayınlanmaları halinde caninin yakalanmasını engelleyip engellemeyecekleri kistasıyla sansürden geçirilmelerini talep edeceğini ifade etti.

JOHNSON F. MUNROE
Polis Dedektifi

Okumayı kesiyorum. Dokümanı zarfa gerisingeri koyuyorum. Adama zarfı geri veriyorum. Cüzdanımı çıkarıyorum. Ona parayı veriyorum.

Adam parayı sayıyor. Adam parayı ceket cebine koyuyor. Adam gülümsüyor ve “Beğenmezsin ama yine de görmelisin diye düşündüm. Bir sürü şeyi açıklıyor, değil mi?” diyor.

KURGUSAL ŞEHİR’DE günler gelip geçiyor ve haberler gelip geçiyor; karlı günler, rüzgârlı günler, yağmurlu günler ve güneşli günler, gıda zehirlenmesi haberleri, grev haberleri, kabine istifası haberleri ve kabine kurulması haberleri, Katayama’nın bitmesi ve Ashida’nın başlaması, kış bahara dönüşürken, bahar yaza dönüşürken, gökyüzü düşüyor ve sıcaklık yükseliyor, sansür iknaya dönüşürken, ikna suç ortaklığına dönüşürken Kurgusal Şehir’de, günlerin gelip geçtiği ve haberlerin gelip geçtiği yerde, günler ve haberler suç ortaklığıyla gelip geçiyor 22 Ağustos 1948 Pazar gününe kadar, sonra bir haber, benim gazetemde değil, *Yomiuri*’de değil...

Rakibimiz olan gazetede, *Mainichi*’de:

Teikoku Bankası Zehirle Soygun Vakası Zanlısı Otaru’da Tutuklandı.

OTARU, 22 Ağus. – Shinkinaimachi, Otaru Şehri, Hokkaido’da yaşayan tanınmış bir suluboya ressamı dün sabah Metropolitan Polis Teşkilatı dedektifleri tarafından, Teikoku Bankası “toplu zehirleme” vakasının baş zanlılarından biri olarak tutuklandı.

Tokyo dedektiflerinin sırf Hirasawa Sadamichi’yi (57) tutuklamak ve sorgulama amacıyla Tokyo’ya götürmek için gelmeleri, polisin uzun süredir aranan Teikoku Bankası canisini bulduğuna inanmak için önemli bir sebep oldu.

Görümüşe göre Hirasawa’nın ismi bir zanlı adayı olarak Tokyo’daki merkezin insan avı listesinde yer almaktaydı.

Tutuklanan adamın şeytani Teikoku Bankası katiline çok benzediği bildirildi.

Hirasawa’nın geçen sene 16 Nisan’da Aomori-Hokkaido feribotunda Sağlık Bakanlığı çalışanı Dr Matsui Shigeru’yla tanıştığı ve ondan kartvizitini aldığı söyleniyor.

Kartviziti bu senenin 26 Ocak’ında Teikoku Bankası soygununda kul-

landığından şüpheleniliyor. Hirasawa'nın 10 Şubat'ta, Teikoku Bankası vakasından kısa süre sonra Hikawa Maru'yla Yokohama'dan Otaru'ya gittiği biliniyor.

Ayrıca karısı Masako'ya (55) 80,000 yen verdiğinin polis tarafından öğrenilmesi, zanlıdan iyice şüphelenilmesine yol açtı. Üstelik karısı-

nın gönderdiği bir mektupta şöyle diyor: "Lütfen bir daha öyle kötü bir şey yapma."

Hirasawa bir suluboya ressam-ları derneğinin üyesi olarak Tokyo sanat çevrelerinde tanınıyor. Resimlerini defalarca Bunten Sanat Sergisi'ne verdiği söyleniyor.

Kurgusal Şehir'de editörümün upuzun masanın ucundaki masasına gidiyorum, elimde *Mainichi*'yle...

"İşte görmek istediğim adam," diyor Ono. "Ama görmek istediğim haber bu değildi, en azından o gazetede!"

"Bizi atlattılar," diyorum...

"Ağlamanın sırası değil," diyor Ono iç geçirerek, kol saatine tık tık vurarak. "Bu zanlı, Hirasawa yarın sabah erkenden Ueno İstasyonu'na gelecek ve kız arkadaşınla birlikte orada olmanı istiyorum..."

"O kız arkadaşım değil..." diyecek oluyorum.

"Şimdi inkâr etmenin sırası değil," diyor Ono gülerek. "Gündüzün ve gecen yoğun geçecek, epey işin var. O tren Ueno İstasyonu'na gelmeden önce Hirasawa'nın karısıyla röportaj yapmanı istiyorum. İşte adresi..."

Adresi alıyorum ve "*Mainichi* onca bilgiyi nereden bulmuş?" diye soruyorum. "Kimlerle konuşuyorlar ve neden bizimle konuşulmuyor? Biz öylece oturduk, söz dinledik, oyunu kuralına göre oynadık, uslu çocuklar olduk. Haksızlık bu..."

"Daha önce de söylemiştim," diyor bana yine. "Fazla düşünüyorsunuz. Bizim meslekte düşünmeye zaman yoktur, teorilere zaman yoktur. Bizim meslekte önüne bakarsın, bir sonraki haberin peşine düşersin. Senin bir sonraki haberin Hirasawa Masako..."

Bir sonraki haber, bir sonraki haber...

Kurgusal Şehir'de en kötü ihtimali bekliyorum; 32 Numara, 2-chōme, Miyazono-dōri, Nakano-ku adresinin önünde bir sürü gazetesinin ve fotoğrafçılarının bulunmasını, Hirasawa Sadamichi'nin karısıyla çocuklarının saklanıyor veya şimdiden Mejiro Polis Karako-

lu'nda Hirasawa Sadamichi'nin gelişini bekliyor. Ama Kurgusal Şehir'de 32 Numara, 2-chōme, Miyazono-dōri, Nakano-ku adresinin önünde gazeteciler ve fotoğrafçıları yok; çiçeklerle, gelinciklerle ilgilenen bir kadın var o kadar...

"Pardon," diyorum. "Hirasawa Masako musunuz?"

Kadın başını çiçeklerden, gelinciklerden kaldırıp bakıyor ve yüzünü bir havluyla silip "Evet. Yardımcı olabilir miyim?" diyor.

"Adım Takeuchi Riichi," diyorum ona. "Yomiuri gazetesinde çalışıyorum. Sizinle kocanız Hirasawa Sadamichi hakkında konuşabilir miyim? Lütfen?"

"Kocam mı?" diyor. "Neden?"

"Şey, kendisi maalesef tutuklandı..."

"Tutuklandı mı?" diyor. "Neden tutuklandı ki?"

"Teikoku Bankası cinayet vakası."

"Ne?" diyor gülerek. "Saçmalamayın..."

Ama şimdi; 32 Numara, 2-chōme, Miyazono-dōri, Nakano-ku adresinin önüne bir başka araba yanaşıyor, arabadan bir başka gazeteci fırlıyor, bir başka gazeteci "Bayan Hirasawa? Lütfen," diye bağırıyor...

"Korkarım doğru," diyorum. "Ama isterseniz içeri geçelim. O zaman size bildiğim her şeyi anlatırım..."

Hirasawa Sadamichi'nin karısı hâlâ gülüyor, ama başıyla onaylıyor, beni bahçe yolundan geçirip evine sokuyor, mutfaktaki kızını çağırıyor, ben şimdi arkama dönüp ön kapıyı diğer gazetecinin suratına "Pardon," diyerek kaparken...

"Babanı tutuklamışlar," diyor Bayan Hirasawa kızına. "Teikoku Bankası cinayetleri yüzünden!"

"Ne? Babamı mı?" diyor kızı bana ve ardından annesine bakarak; sonra o da gülüyor...

"Şaka olmalı..."

Gülüyorlar ama evlerinin ön kapısına bakıyorlar, kapının yumruklanmasını dinliyorlar, pencereye tık tık vurulmasını...

"Şaka..."

Kurgusal Şehir'de ofisime geri döndüm, masama geri döndüm, bir haber daha yazıyorum:

Tokyo, 23 Ağus. – Teikoku Bankası “zehirle soygun” vakası zanlısının karısı, kocasının uzun süredir aranan şeytani canı olduğu haberini Nakano’daki evinde yalanladı.

Bayan Hirasawa, kocasının 10 Şubat’ta hasta ağabeyini ziyaret etmek için Tokyo’dan Otaru, Hokkaido’ya doğru yola çıktığını söyledi.

Kocasının yaşının ve kırçıl saçının zanlının eşkaline uyabileceğini, ama onun böyle şeytani bir suç işlemesini inanılmaz bulduğunu söyledi.

Bayan Hirasawa, kocasının para için böyle bir suç işlemeye ihtiyacı olmadığını, çünkü üç kızının ayda toplam 15,000 yen kazandığını ve bu paranın onları geçindirmeye yettiğini ekledi.

Teikoku Bankası cinayet vakasından sağ kurtulanların kocasını bir an önce görmelerine imkan sağlanmasını umduğunu, çünkü kocasını temize çıkaracaklarına emin olduğunu belirtti.

KURGUSAL ŞEHİR’DE henüz şafak sökmedi ama kadının kapısını çalarken hava şimdiden sıcak. Kapısını defalarca çalıyorum, yumruk-luyorum, sonunda kapının ardından “Kimsiniz?” diyor.

“Benim,” diyorum. “Takeuchi.”

“Ne istiyorsun?”

“Polis Otaru’da bir adamı tutukladı,” diyorum ona. “Polis katilin bu adam olduğuna inanıyor. Onu Tokyo’ya getiren tren sabah 5’te Ueno’ya varacak. Seni arabayla Ueno’ya götüreyim.”

“Neden?” diye soruyorum.

“Şey, onu görmek istersin diye düşündüm,” diyorum. “Gerçekten o mu diye, gerçekten o gün gördüğün adam mı diye...”

“Bekle öyleyse,” diyor ve bekliyorum, evinin önündeki sokakta bekliyorum. *Korkuyor mu?* Evi hâlâ karanlık. *Yoksa heyecanlı mı?* Işıklar hâlâ sönük. *Umutlu mu?* Perdeler hâlâ kapalı...

O adamı, yine o adamı görmek için dua mı ediyor?

Şimdi kapı açılıyor. Bayan Murata Masako bana bakıyor. Murata Masako “Gazeteci olarak mı geldin, arkadaş olarak mı?” diyor.

“İkisi de,” diyorum. “Ama temelde arkadaş olduğumu umuyorum.”

“Ben de öyle umuyorum,” diyor Murata Masako. “Gel öyleyse.”

Kurgusal Şehir’de, *Yomiuri*’nin arabasının arka koltuğunda sessizce

oturuyoruz, sessizce otururken kadın pencereden şehre bakıyor, yükselen şehre, sessizce, sıcakta arabayla giderken, sıcaklık artıyor, sessizce, sonunda Ueno İstasyonu'na varıyoruz, Ueno İstasyonu'nda kadın bana dönüp "Zamanı gelince, zamanı gelince," diye fısıldıyor...

"Pardon?" diye soruyorum. "Ne dedin?"

"Hiç," diyor ve şimdi istasyonun önünde arabadan iniyor, arabadan inip kalabalığa giriyor, binlerce kişilik kalabalığa, bu adamı görmeye gelmişler, kadının iş arkadaşlarını ve dostlarını öldürdüğüne inandıkları bu adamı...

Kadını öldürmeye, katletmeye çalışmış bu adamı...

Şimdi kadın birden elimi tutup sıkıyor, ben kalabalıkta ite kaka ilerlerken, binlerce kişi bu adamı görebilmek için itişip kakışıyor, Hirasawa Sadamichi adlı bu adamı...

Kadını öldürmeye çalışmış bu adamı...

Ama tren gecikiyor, trenin gelişi erteleniyor ve kalabalık giderek büyüyor, itişip kakışıyor ve şimdi tren geldi, tren burada ve kalabalık giderek daha fazla itişip kakışıyor ve kadını önümde tutuyorum, ellerim belinde, iyice sıkıp onu ileri itiyorum, kaldırıyorum, iyice kaldırıyorum, o adamı göreceğini umarak ve dua ederek, onu göreceğini ve işte bu adam, iş arkadaşlarımı öldüren bu adam diyeceğini umarak ve dua ederek...

Bu adam...

"Göremiyorum," diye fısıldıyor kadın. "Onu göremiyorum..."

KURGUSAL ŞEHİR'DE, Ginza'daki dans salonunda, yapış yapış takım elbiselerin ve terli suratların bulunduğu yerde, orman ritimleri çalınan ve ayakkabı sesleri sağır edici olan yerde, bu Kurgusal Şehir'de bağıriyorum, davul ve ayak seslerini bastırmak için bağıriyorum: "Benim muhbirimsin sanıyordum, içerideki adamımsın sanıyordum, ama son öğrenen ben oldum, atlatıldım..."

Omuz silkiyor. "Kimse bir şey bilmiyor," diyor. "Sırf ben değil, sırf sen değil. Bizi askerlik yapmış, doktorluk yapmış zanlıların peşine saldılar, kartvizitleri unuttun dediler, Hırsızlık Masası'nı Genel Merkez'den çıkardılar..."

“Ama bize askerler, doktorlar hakkında yazmamamızı söylediler; onları haber yapmamamızı söylediler,” diyorum. “Elimize ne geçti peki? Kandırıldık ve atlatıldık...”

Gülüyor. “Sansüre uğrayan bir tek siz misiniz, bir tek senin gazetenmi sanıyorsun? Uyan! Burası İşgal Altındaki Ülke. Ne isterlerse yapabilirler. Tuzak kurdular...”

“O adam masum mu?”

İç geçiriyor. “Elbette masum. Ama başka çareleri yok. Kartvizitlerin peşine düştüler ve bu noktaya geldiler. Ama izi sürülemeyen, bulunamayan on yedi kartvizit var. Bu adam on yedi kişiden biri sadece ve kurtulanlar onu görür görmez iş bitecek...”

“Ne bitecek?”

Yine gülüyor. “Yolun sonuna gelecekler. Kurtulanlar zanlıyı teşhis edemeyince onu serbest bırakmak zorunda kalacaklar...”

“Öyle mi dersin?”

Şimdi bana göz kırıyor ve “Eminim,” diyor. “Hepimiz eminiz, İkki’yle kartvizit ekibi hariç. Somut delil yok...”

“Ama bize yüzde 100 emin olduklarını söylüyorlar, yazmamamız kaydıyla. O adamın tutuklanmasını bu yüzden halka açıkladılar...”

“Duyduğun her şeye inanıyorsun tabii,” diyor gülerek. “Sana söyledikleri her şeye. Eh, bak görürsün...”

KURGUSAL ŞEHİR’DE bir haber, yarım haber yazıyorum:

Tanınmış Ressam Zehirle Soygun Zanlısı Olarak Gözaltında

Otaru, Hokkaido’da tutuklanan Tei-koku Bankası “toplu cinayet” zanlısı dün sabah yedi polisin nezaretinde Ueno İstasyonu’na geldi.

Zanlı Hirasawa Sadamichi (57) Hokkaido’dan Ueno’ya kadarki yolculuğunun çoğunu bir battaniyenin altında saklanarak geçirdi; trenin uğradığı bütün büyük istasyonlarda, 12 banka çalışanının ölümüyle sonuçla-

nan “zehirli soygunun” zanlısını görmek için kalabalıklar toplandı.

Ancak Metropolitan polisi yetkilileri henüz hükme varmak için erken olduğunu ve Hirasawa’nın vakayla bağlantısının büyük ihtimalle 48 saat içinde netleşeceğini söylediler.

Tanınmış bir suluboya ressamı olan Hirasawa, Teigin toplu cinayetinden kısa süre sonra Hokkaido’ya gitmişti.

Polis ellerinde ona karşı somut kanıt bulunmadığını söyledi. Hirasawa toplu cinayetten sağ kurtulanlarla yüzleştirilmek için gözaltına alındı.

Eşkali katilinkine çok benzeyen Hirasawa daha önceden de şüphe altındaydı ama delil yetersizliği yüzünden serbest bırakılmıştı. Dr Matsui Shigeru'dan aldığını itiraf ettiği kart-

vizitle ilgili ifadesi, doktorunkıyla çelişiyor.

Zanlının karısı Bayan Hirasawa Masako dün kocasının uzun süredir aranan katil olduğu iddiasını "saçma" bulduğunu belirtti. Kocasının eşkalinin aranan adamunkine benzebileceğini, ama onun böyle şeytani bir suç işlemesinin inanılmaz olduğunu söyledi.

Kurgusal Şehir'de, milyonların yaşadığı bu şehirde, milyonlar gazetemi okuyacak, milyonlar yarım haberimi yarım gözle okuyacak ve sonra bu insanların bazıları gruplar oluşturacak ve bu gruplar Bayan Hirasawa'yla kızlarının evine taşlarla ve sopalarla saldıracak, Bayan Hirasawa'yla kızları şimdi saklanıyorlar, şimdi ve sonsuza dek, Kurgusal Şehir'de.

KURGUSAL ŞEHİR'DE, Shiinamachi'ye uzak bir restoranda, suç mahalline uzak bir restoranda gözlerimi masadan, cam kürdan kavanozundan, beyaz soya sosu şişesinden kaldırıp bakıyorum ve kadına "Ne oldu peki? Hirasawa'yı gördün mü? Hirasawa o adam mıydı?" diye soruyorum...

"Beni Sakuradamon Polis Karakolu'na götürdüler," diyor. "Ve beni bir sorgu odasına aldılar ve bu adam, Hirasawa Sadamichi masada oturuyordu, başını kaldırıp bana baktı ve ben de ona baktım, dosdoğru yüzüne baktım, yüzünü daha önce gördüğümü umarak ve dua ederek, bu adamın meslektaşlarımı ve arkadaşlarımı öldüren, beni öldürmeye çalışan kişi olması için dua ederek..."

"O muydu peki?" diye soruyorum. "O mu yaptı?"

"Katil zehri dağıtmaya başlayınca," diye fısıldıyor, "yüzüne baktım. O yüzü asla unutmayacağım."

"Biliyorum," diyorum.

"Nerede görsem tanırım."

"Biliyorum," diyorum tekrar. "Peki onunki katilin yüzü müydü?"

“Hayır,” diyor kafa sallayarak. “O gün gördüğüm yüz değildi. O gün gördüğüm yüz toparlaktı. Çok toparlaktı, yumurta gibiydi. Hirasawa’nın yüzüyse köşeli. Çok köşeli, kutu gibi. Ayrıca fazla yaşlı. O adam değil. Hirasawa katil değil.”

Tekrar masaya, cam kürdan kavanozuna, beyaz soya sosu şişesine bakıyorum ve “Üzgünüm,” diyorum.

“Ben de,” diyor. “Ben de.”

KURGUSAL ŞEHİR’DE yine bir telefon çalıyor, bir ses fısıldıyor, tel-lerden geçerek, kablolardan geçerek, bir başka zamandan, bir başka mekândan...

Bir ara sokaktan bir odaya, gölgelerle dolu bir başka oda, bakışlarla dolu bir başka oda, tanıdığım bir adam tanımadığım bir adamla oturuyor...

Tanıdığım adam tanımadığım adamı gösteriyor ve “Bu beyefendi Özgür İnsanların Hakları Cemiyeti’nde çalışıyor ve sana bir şey verecek, değil mi?” diyor.

Adam bana bir zarf veriyor.

Zarfı açıyorum. Okumaya başlıyorum...

Tanıdığım adam “Hepsini şimdi okumana gerek yok,” diyor. “Sana ait. Sende kalabilir. Ama gördüğün gibi, o belge Hirasawa’nın tutuklanmasının yeni anayasamıza göre vatandaşlık haklarını çeşitli açılardan ihlal ettiğini ayrıntı bir şekilde gösteriyor...”

Dokümanı zarfa geri koyuyorum. Cüzdanımı çıkarıyorum. Paramı çıkarıyorum. Tanıdığım adam tanımadığım adamı gösteriyor...

Gülümsüyor ve “Ona ver. Bana değil,” diyor.

Tanımadığım adam, Özgür İnsanların Hakları Cemiyeti’nde çalışan bu adam paramı sayıyor. Adam parayı ceket cebine koyuyor. Bu adam şimdi gülümsüyor ve “Teşekkürler,” diyor.

Bu Kurgusal Şehir’de, bu fırtınalı şehirde, bu gösteriler şehrinde, tanıdığım adam “Ama unutma, her şey bir tuzak,” diyor...

KURGUSAL ŞEHİR’DE, yeni bir gün için yeni bir haber yazıyorum:

Toplu Cinayet Zanlısı Aklandı; Polis Şaşkın; Zanlının Tutuklanması Vatandaşlık Hakları Tartışması Başlattı

Metropolitan Polis Teşkilatı Birinci Kriminal Soruşturma Dairesi'nden Horizaki Shigeki dün Hirasawa Sadamichi'nin akşam serbest bırakılacağını umduğunu belirtti. Tokyo Savcılığı yetkilileri, Hirasawa'nın sorguya çekilmesinin ardından, suçun işlendiği sıradaki ve sonrasındaki eylemleriyle ilgili iki temel hususun henüz aydınlanmadığını ifade ettiler. Birincisi Hirasawa'nın 26 Ocak'ta, suçun işlendiği tarihte bulunduğu yerle ilgili. Yetkililerin söylediğine göre açıklığa kavuşmamış diğer noktaysa şüphelinin yeni bir ev yaptırmış olması ve evinde 45,000 yen bulunması, ki bu parayı bir arkadaşından borç aldığını öne sürüyor.

Korkunç Teikoku Bankası "zehirle soygun vakası"nın failinin yedi aydır öğrenilemeyen kimliği bugün Hirasawa Sadamichi'nin aklanmasından sonra şaşırtıcı bir gizem olarak kalmayı sürdürdü.

Polis yetkilileri, özellikle de tutuklamayı yapan ve Hirasawa'nın suçluluğundan "yüzde 100 emin" olduğunu söyleyecek kadar ileri giden Dedektif İkki Pazartesi akşamı, Teigin canisini gören 11 kişinin basında oldukça yer alan son zanlıyla katilin arasında benzerlik kuramamaları üzerine hayal kırıklığına uğradı.

Her ne kadar "yüzleştirme" son derece gergin bir ortamda yapıldıysa da ve Hirasawa'yı gören herkese karar vermeleri için bol vakit tanındıysa da, tek bir kişi bile suluboya ressamının Teikoku Bankası canisi olduğunu söylemedi.

Hatta altısı da adamın bu şeytani suçu işleyen kişi olmadığına emin olduklarını söylediler.

Hirasawa, Metropolitan Polis Kurumu'nun Teikoku Bankası "zehirle soygun vakası"yla ilgili olarak doğrudan sorguladığı dördüncü önemli zanlıydı.

Bu arada son Teigin zanlısı Hirasawa Sadamichi'nin Teikoku Bankası "zehirle soygun vakası"yla ilgisi bulunmadığının soruşturmalarla kanıtlanması durumunda hükümet ve polis yetkililerinin çeşitli toplum örgütleri tarafından temel insan hakları çiğnemekle suçlanmaları kaçınılmaz görünüyor.

Hirasawa'ya yönelik şüphenin azalması halkın dikkatini polislerin eylemlerinin temel insan hakları açısından sorgulanmasına ve son zanlının yaşadığı onur kırıcı olaylara yöneltti.

Şimdiden iki sivil toplum örgütünün -Tokyo Barolar Birliği ve Özgür İnsanların Hakları Cemiyeti- Hirasawa'nın tamamen aklanması duru-

munda devlet yetkililerinin tutumuna yönelik bir protesto kampanyası başlatmaya hazırlandıkları bildirildi.

İki örgüt de Hirasawa adına devlete dava açılmasını ve yetkililerden vatandaşlık haklarını gözetmedikleri gerekçesiyle tazminat ya da resmi özür talep edilmesini savunuyorlar.

Başsavcı Suzuki Yoshio, Hirasawa'nın tutuklanması meselesinin devleti temel insan haklarını gözetmemesi sebebiyle tazminat ödemek durumunda bırakabileceğini kabul etti.

Başsavcı insan avına katılan görevlilerin tutuklamayı gerçekleştirmek için yeterli sebeplere sahip olduklarını, ancak eylemlerini önceden ifşa etmekle "düşüncesiz" davrandıklarını düşündüğü belirtti.

Ayrıca Polis Dedektifi İkki'nin Hirasawa'nın Teikoku Bankası vakasının faili olduğuna "yüzde 100 emin" olduğunu söylemesinin eleştirilmesini haklı bulduğunu ekledi. Öte yandan Metropolitan Polis Kurumu yetkilileri Hirasawa'ya yönelik davranışlarını savundular. Hirasawa'nın tutuklanmasına yetecek kadar bilgi topladıklarını, ancak Polis Dedektifi İkki'nin şahsi fikrini açıklamakla "biraz ileri gittiğini" düşündüklerini belirttiler.

Ancak Polis Başmüfettişi Tanaka Eiichi polisin Hirasawa'yı Tokyo'dan Otaru'ya kelepçeli getirmekle yanlış davranmadığını ifade etti. Böyle bir önlemin böyle durumlarda polis tarafından uygulanan kurallar çerçevesinde olduğunu söyledi.

Başımı gazeteden kaldırıyorum. Arkama dönünce editörümün tepemde dikildiğini görüp "Ne oldu?" diyorum.

"Hirasawa intihara kalkışmış..."

KURGUSAL ŞEHİR'DE, kadının evinin *genkan*ında, kadın elini ağzından indirip "Neden? Ne olmuş ki?" diye soruyor.

"Hirasawa'nın üstünde bir cam parçası varmış anlaşılan," diyorum ona. "Ve bugün öğleden sonra cam parçasıyla ve bir kalemin ucuyla sol bilek arterini parçalamaya çalışmış..."

"İyi miymiş?" diye soruyor. "Yaşayacak mıymış?"

"Evet," diyorum ona. "Neyse ki Hirasawa o sırada yalnız değilmiş. O hücrede tutulan başkaları da varmış ve ortalığı ayağa kaldırmışlar. Doktorlar hemen hücreye girinmişler ve Hirasawa çok kan kaybetmeden önce bileğini bandajlamayı başarmışlar. Yani yaşayacak."

"Neden?" diye soruyor tekrar. "Katil o değil ki. O masum?"

"Bilmiyorum," diyorum. "Ama öğreneceğim..."

KURGUSAL ŞEHİR'DE, ana caddeden bir ara sokağa sapıyorum, odanın arka tarafındaki kanepeye oturuyorum, "Hirasawa aklandı sanıyordum," diyorum. "Onu serbest bırakacaklar sanıyordum..."

"Tuzak demiştin sana."

"Yani bütün bunlar tuzağın parçası, öyle mi?" diye soruyorum. "İntihar girişimi, tutuklanması?"

"Vazgeçmeyecekler," diyor. "Hele şimdi Hirasawa'nın haklarından, davalardan ve tazminattan bahsedilirken asla. Başka suçlar bulacaklar, soruşturulacak başka suçlar, gözaltı süresinin uzamasını sağlayacak suçlar. Asla vazgeçmeyecekler..."

KURGUSAL ŞEHİR'DE vazgeçmezler, asla vazgeçmezler:

4 DOLANDIRILCIK KURBANİ RESSAMI TEŞHİS ETTİ

Polis, Teikoku Bankası Vakası Zanlısına Dört Suçlama Yöneltecek

TOKYO, 2 Eylül – Teikoku Bankası toplu zehirleme cinayetleri zanlısı olarak Metropolitan Polis Teşkilatı'nda gözaltında tutulan tanınmış suluboya ressamı Hirasawa Sadamichi'nin (56) birkaç gün içinde, Mitsubishi Bankası'nın Marunouchi şubesinden bir mevduat defteri çalmakla ve dolandırıcılık yaparak para elde etmeye yönelik üç girişimde bulunmakla suçlanması bekleniyor.

Tokyo savcılığında görevli Savcı Takagi, son Teigin zanlısının böyle kamunsuz eylemlerde bulunduğu keşfedilmesinden sonra polisin Hirasawa'nın geçmiş faaliyetlerini daha yoğun inceleyeceğini söyledi.

Hirasawa tarafından dolandırıldığı söylenen dört kişinin onu teşhis etmesi, uzun süredir eleştirilen poli-

sin bu vakaların cinayet vakasının çözülmesini sağlayabileceğini ummasına yol açtı. Çünkü görünüşe göre Hirasawa'nın acilen en az 100,000 yen bulması gerekiyordu ve bu yüzden umutsuzluğa kapılarak, cinayet işleyecek kadar ileri gitmiş olabilir. Bu suçlamaların bir başka ortak yanı, hepsinin de bankalarla ilgili olması.

Polis, Hirasawa'nın Teikoku Bankası katili olduğuna inanıp inanmadığını henüz söylemese de, bir tanesi Teikoku Bankası'nın Hirasawa şubesiyle ilişkili olan dolandırıcılık girişimleri onun üstündeki şüpheleri oldukça yoğunlaştırdı. Vakanın soruşturulması sürece ve Hirasawa'ya dört suçlama yöneltilecek.

Yetkililer Ressamı Banka Vakasıyla İlişkilendirmekte Hâlâ Oldukça Umutlular

TOKYO, 5 Eylül –Teikoku Bankası soygun-cinayet vakasının son zanlısı olan suluboya ressamı Hirasawa Sadamichi 'nin Teigin cinayetleri zanlısı olarak gözaltında tutulma süresinin tamamlanmasıyla birlikte Tokyo Savcılığı Cuma günü Hirasawa'ya özel evrak sahteciliği ve dolandırıcılık suçlamalarıyla dava açtı; Hirasawa bu suçları işlediğini itiraf etmişti.

Hirasawa'nın Teigin katili olduğuna yüzde 80 inandıkları söylenen Tokyo Savcılığı yetkililerinin, zanlının banka vakasıyla ilişkisini soruşturmayı diğer suçlardan yargılanmasından sonra sürdürecekleri öğrenildi.

Yomiuri ayrıca savcılık yetkililerinin banka katilinin bıraktığı tek ipucu olan elyazılı bir çekin uzmanlar tarafından incelenmesine ve elyazısının Hirasawa'ya ait olup olmadığının saptanmasına karar verdiklerini öğrendi.

Banka katilini gören kişiler Hirasawa'yla yüzleştirildiler, ancak çoğu onun katil olduğuna emin değil.

Cuma günü Hirasawa'nın saçları kesildi ve bir fotoğrafı çekildi. Vaka üstünde çalışan üç görevli, Hirasawa'nın kısa saçlı halini görünce şaşkınlara düştüler. Karşılarındaki adamın şimdi katilin eşkaline benzediğini söylediler.

Hirasawa Teigin Katili mi?

Hirasawa Sadamichi gerçekten şeytani Teikoku Bankası zehirle toplu cinayet vakasının faili mi?

Solda katilin, görgü tanıklarının cinayetlerden hemen sonra verdikleri eşkallerden yola çıkılarak çizilmiş bir resmi bulunuyor.

Sağda Hirasawa'nın Metropolitan Polis Teşkilatı'nın sorgu odasındaki kısa saçlı halinin yeni çekilmiş fotoğrafı bulunuyor.

RESSAMIN GEÇMİŞ FAALİYETLERİ GÜN YÜZÜNE ÇIKARTILDI

Teigin Zanlısı'nın Takma İsimlerle Bankaya Yüklü Meblağlar Yatırdığı Keşfedildi

TOKYO, 9 Eylül – Hirasawa Sadamichi'nin edindiği şüphe uyandırıcı yüklü meblağın kaynağını araştırma çabaları yeni bir keşifte bulunulma-

sını, Teigin zanlısının Teikoku Bankası "zehirle soygun vakası"nın gerçekleşmesinden sadece üç gün sonra Tokyo Bankası'nın Hongokucho şu-

besine 80,000 yen yatırdığının öğrenilmesini sağladı.

Bu yeni keşif, o sıralar düzenli geliri olmadığı bilinen suluboya ressamının Teigin vakasından hemen sonra takma isimlerle iki mevduat hesabı açığının öğrenilmesini sağladı.

Bu arada Hirasawa'nın elyazısını Teigin canisi tarafından kullanıldığına inanılan bir posta havalesindeki elyazısıyla karşılaştıran uzmanlar arada biraz benzerlik bulunduğunu söyledilerse de, tekrar incele- meden

önce net bir görüş belirtmekten kaçındılar.

Pazartesi günü düzenlenen bir bilimsel uzmanlar konferasında Teigin canisinin zehir uzmanı olmasının gerekmediğinin net bir şekilde ifade edilmesi, polisin Hirasawa'nın Teikoku Bankası vakasında potasyum siyanür kullanan kişi olduğu yönündeki şüphesini arttırdı. Böylece polis, Hirasawa'nın zehri nereden bulmuş olabileceğini araştırma çabalarını arttırdı.

ZEHİRİN RENKLERİ KARIŞTIRMAKTA KULLANILDIĞI ÖĞRENİLDİ

Suluboyada Bulunan Siyanür Teigin Zanlısını Ele Verebilir

TOKYO, 14 Eylül –Teigin zanlısı Hirasawa Sadamichi'nin herhangi bir zamanda elinde potasyum siyanür bulundurup bulundurmadığını veya potasyum siyanür konusunda bilgili olup olmadığını öğrenmek için canla başla çabalayan polisin şimdi 57 yaşındaki ressamın o ölümcül zehri sık sık suluboya tabloları için renk karıştırmakta kullandığının kesin kanıtını bulduğuna inanılıyor.

Vaka üstünde çalışan dedektiflerin, Hirasawa'nın suluboya tabloları için açık yeşil renk elde etmek amacıyla sık sık potasyum siyanürü bakar materyallerle ve bozuk paralarla birlikte kullandığını keşfettikleri söyleniyor.

Dahası, Hirasawa'nın Teigin canisinin şeytani suçunu işlemekte kullandığı söylenen şırıngaya benzer küçük bir şırınga kullandığı bildirildi.

Polisin şeytani "zehirle soygun vakası"nın failinin Hirasawa olduğunu kanıtlama çabalarının dördüncü haftasında, Hirasawa'nın suçu hâlâ kanıtlanabilmiş değil.

Ancak soruşturmalar sırasında dedektiflerin çok sayıda dolaylı kanıt ve şaşırtıcı bilgiler keşfetmeleri, Teigin vakasında Hirasawa'ya yönelik şüpheleri arttırdı ve Hirasawa'nın her halükârda çeşitli dolandırıcılık suçları işlediğini kanıtladı.

Teikoku Bankası Zanlısının Tedavide İlaç Kullanıldığı İddia Ediliyor

TOKYO, 15 Eylül – Yomiuri'nin öğrendiğine göre, son Teikoku Bankası zanlısı Hirasawa Sadamichi'yi soruşturan polis yetkilileri, Hirasawa'nın 10'dan fazla kadına yasadışı kürtaj yaptığını keşfettiler.

Bu bilginin polise Hirasawa'yı yakından tanıyan bir ressam ve ismi açıklanmayan bir başka kişi tarafından verildiği söyleniyor. Hirasawa'nın arkadaşının, onun Hokkaido'da bir fiziksel baskı yoluyla kürtaj uygulama yöntemini bildiğini öne sürerek

10'dan fazla kadına kürtaj yaptığını söylediği iddia ediliyor. Bu kişinin aynı zamanda Hirasawa'nın ilaç yoluyla kürtaj gerçekleştirdiğini söylediği bildirildi.

Bu iddiaların doğruluğu kanıtlanırsa Hirasawa tıbbi çalışma kurallarını ihlal etmekten de yargılanacak.

Dahası Hirasawa'nın ilaç kullandığı iddiasının, Teigin vakasında potasyum siyanür kullandığı inancını büyük ölçüde destekleyebileceği söylendi.

TEİĞİN CİNAYETLERİ VAKASI

Zehir Konusunda Yeni Gelişme; Hirasawa'nın Suçluluğu Nihayet Kanıtlanacak mı?

TOKYO, 15 Eylül – Teigin zanlısı Hirasawa Sadamichi'yi Teikoku Bankası vakasıyla ilişkilendirmeye uzun zamandır çalışan ve başarılı olmayan polis yetkililerinin zehir konusunda Hirasawa'nın metresinin kızıyla ilgili yeni bir bilgi edindikleri bildirildi.

Hirasawa'nın savaştan kısa süre sonra metresinin kızıdan, 25 yaşındaki Bayan Kamata Michiko'dan bir miktar potasyum siyanür aldığı öğrenildi.

Bayan Kamata'nın polise savaş sırasında ve hemen sonrasında Tokyo'da bir şirkette sekreterlik yapar-

ken eline bir miktar potasyum siyanür geçtiğini söylediği bildirildi.

Bayan Kamata o sıralar annesinin Hirasawa tarafından sık sık ziyaret edildiğini ve potansum siyanürü Hirasawa'ya göstermesinden sonra adamın onu çaldığına inandığını söyledi.

Bu arada yetkililerin zehirleme vakasının başka yönlerini, örneğin Hirasawa'nın potasyum siyanürü savaş sırasında Kisarazu'daki özel boya malzemesi araştırmaları merkezinde üye olarak çalışırken edinmiş olması ihtimalini araştırdıkları söylüyor.

Teigin Zanlısı'nın Kritik Bir İtirafıta Bulunmak Üzere Olduğu Açıklandı

TOKYO, 15 Eylül – Polisin yeni ve titiz soruşturması sonucunda elde edilen ve Hirasawa'nın Teikoku Bankası "zehirle soygun vakası"ndan hemen sonra büyük ve kaynağı belirsiz bir meblağa sahip olduğunu gösteren suçlayıcı kanıtlara ulaşılmamasının ardından, Teigin zanlısı Hirasawa Sadamichi'nin her an kritik bir itirafıta bulunabileceğine inanılıyor.

Metropolitan Polis Teşkilatı Dedektiflik Bölümü Şefi Fujita yeni soruşturmanın gidişatından bahsederken, 57 yaşındaki ressamın nihayet kritik bir itirafıta bulunmasını sağlayabileceğini söyledi.

"Her halükârda, soruşturma son derece önemli bir safhaya ulaştı," dedi ve basının böyle bir itirafıtan hızla haberdar edileceğini ekledi.

12 KİŞİNİN KATİLİ SUÇUNU İTİRAF ETTİ

Hirasawa Banka Çalışanlarını Zehirlediğini İtiraf Etti; "Suçumu Özgür İrademle İşlediğimi İtiraf Ediyorum" dedi; Ailesi Ona Destek Oluyor

KURGUSAL ŞEHİR'DE kadının kapısını defalarca çalıyorum, sonunda kapının ardından "Kimsiniz?" diyene dek.

"Benim," diyorum. "Takeuchi."

"Ne istiyorsun?"

"İtiraf etti," diyorum ona. "Hirasawa itiraf etti!"

Kilit açılıyor. Kapı açılıyor. Murata Masako bana bakıyor. Murata Masako "Ama o değildi. Eminim ki o değildi," diyor.

"Ama oymuş," diyorum ona. "Her şeyi itiraf etti, Ebara'da ve Nakai'de çalışanları zehirleyip soygun yapmaya çalıştığını ve başaramadığını, Teikoku Bankası'nda yaptıklarını para için yaptığını, paraya suluboya resimleri için ve ailevi sebepler yüzünden ihtiyaç duyduğunu, suçlarını tek başına işlediğini..."

"İnanmıyorum," diyor. "İnanamam."

"Eh, inanman gerek, inanmalısın..."

"Neden?" diye soruyor. "Neden inanmalıyım?"

*Genkan*na giriyorum. Elini tutuyorum. “Çünkü kurtulduğun anlamına geliyor, artık bitti. Artık korkmana gerek yok, o meseleyi unutabilirsin, katili unutabilirsin. Artık hayatına devam edebilirsin, yeni bir hayata başlayabilirsin. Birlikte başlayabiliriz...”

“Birlikte mi?” diyor gülerek. “Biz mi? İkimiz?”

“Evet,” diyorum. “Birlikte...”

“Seninle evlenmemi mi istiyorsun?” diye fısıldıyor.

“Evet,” diyorum, “benimle evlenmeni istiyorum.”

“Bunu gazeteci olarak mı söylüyorsun,” diyor, “yoksa bir...”

“Bir erkek olarak,” diyorum. “İşimden ayrılacağım...”

“İşinden ayrılacak mısın? Gerçekten mi?”

“Bana inanmıyor musun?” diye soruyorum ona.

Kurgusal Şehir’de, kadının evinin *genkan*ında, Bayan Murata Masako bana bakıyor, Bayan Murata Masako bana bakıyor ve “Artık neye inanacağımı bilmiyorum,” diyor...

“Bana inan,” diyorum. “Lütfen...”

“İnanabilir miyim bilmiyorum...”

“Öyleyse inanmış gibi yap,” diyorum. “İkimiz de rol yapalım...”

KURGUSAL ŞEHİR’DE, onun sokaklarında yürüyorum ve öykülerini dinliyorum, ama sokaklarından ve öykülerinden bıktım, telefonlarından ve seslerinden, tellerinden ve kablolarından, ara sokaklarından ve arka odalarından, bütün zamanlarından ve mekânlarından...

“Kimin yaptığını bilmek istiyorum sadece...”

Adam gazeteyi yavaşça katlıyor. Gözlüğünü çıkarıyor. Gözlüğünü ceketinin göğüs cebine koyuyor. Koltuğunda öne eğiliyor. Başını kaldırıp bana bakıyor ve “Ama neden?” diyor.

“Kendim için,” diyorum. “Haber için değil, gazete için değil.”

Adam gülümsüyor ve “Ne fark eder ki?” diyor. “Onlar suçlularını buldular, sen de haberini yazdın...”

“Artık haber filan istemiyorum,” diyorum ona.

Adam gülüyor. “Haber istemiyor musun? Bunun için biraz geç değil mi?”

“Evet,” diyorum. “Ama artık haber getirme, lütfen...”

KURGUSAL ŞEHİR'DE, editörümün masasının önünde duruyorum...

"Ah, Takeuchi," diyor Ono. "Hâlâ burada mısın?"

"Şey, çok kalmayacağım," diyorum. "Vedalaşmak ve tüm yardımlarınız için teşekkür etmek istedim o kadar."

"Fikrini değiştirmedin demek?" diye soruyor Ono. "Fikir değiştirmek için asla çok geç değildir, bilirsin..."

"Evet," diyorum.

"Eh, seni kaybettigiime üzıldüm," diyor Ono. "Senin için büyük umutlarım vardı, çok büyük umutlar."

"Sağolun," diyorum.

"Hayır, bana teşekkür etme," diyor Ono. "Böylesi daha iyi olmuştur herhalde. Hep söylediğim gibi, bizim meslekte kararsızlara yer yoktur, azimsizlere yer yoktur. Yanlış anlama, sende potansiyel olduğunu düşünüyordum, geleceğinin parlak olduğunu düşünüyordum. Ama bu meslek sana göre değilse değildir. Sana göre olan ne peki? Şimdi ne olacak, ne yapacaksın Takeuchi?"

"Japon Reklam ve Telgraf Servisi'nde çalışacağım."

"Reklam mı?" diyor Ono gülerek.

"Evet," diyorum. "Metin yazarlığı yapacağım."

"Eh, umarım hayal gücün geniştir..."

KURGUSAL ŞEHİR'DE 1948 Kasımı ve bugünün gazetelerinde, eski gazetemde, tüm gazetelerde şu manşet var:

TOJO VE 6 KİŞİ DAHA İDAM CEZASINA MAHKÛM EDİLDİ; 16 KİŞİ MÜEBBET CEZASI ALDI; SHİGEMİT-SU'YA 7 YIL VERİLDİ; ZANLI 8 SUÇTAN HÜKÛM GİYDİ

Gazetecilerle ve polislerle, kurtulanlarla ve görgü tanıklarıyla dolu bir otel odasında, üzerimizde düğün kostümlerimizle bir sahnede yana oturuyoruz, Masako'nun gözleri sımsıkı kapalı...

Kurgusal Şehir'de fısıldıyorum...

"Rol yapalım..."

KURGUSAL ŞEHİR'DE masum bir adam suçluymuş gibi yapalım, idama mahkûm edilmeyi hak etmiş ve polisin soruşturması doğru dürüstmüş gibi yapalım, devlet ve GM adaleti çarpıtmak için işbirliği yapmamışlar gibi yapalım, gazetelerle gazetecileri haberleriyle bu kumpasa katılmamışlar ve okuduğumuz her şey doğruymuş gibi...

Kâğıttan yapılma bu şehirde, matbaadan çıkmış bu şehirde...

Bu Kurgusal Şehir'de rol yapalım...

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, ince ince kar yağarken, bu siyah beyaz gazete kâğıdı parçaları ince ince yağarken, bu siyah beyaz gazete kâğıdı parçaları sağanağında, bu eski Samimiyetsizlik Ustası, eski Yalan Ustası gözlerini okült çemberin rutubetli döşemesinden kaldırıyor ve şimdi fısıldıyor: "Bu şehir bir öykü değilmiş gibi yapalım, kurgu değilmiş gibi, kâğıttan yapılma değilmiş gibi, matbaadan çıkmamış gibi yapalım..."

Öykülerinden, kurgularından ibaret değilmişiz gibi yapalım, kâğıttan yapılma, matbaadan çıkma değilmişiz gibi yapalım...

Bütün kâğıtlar artık tamamlanmış bir müsveddeymiş, müsveddeler şimdi bir kitapmış gibi yapalım, ismi...

Teigin Monogatarı...

Bu kitap tamamlanmış, kurgu değilmiş ve masumu aklayıp suçluyu itham ediyormuş gibi yapalım...

Bu kitap sırrı tamamen açıklığa kavuşturuyormuş, vakayı tamamen çözüyormuş, suçu tamamen çözüyormuş gibi yapalım...

Bu suçu ve tüm suçları, tüm sırları...

Bütün öyküleri, artık sona eren tüm kurguları...

Rol yapalım sevgili yazar...

Rol yapalım..."

Şimdi gözlerini kapıyor ve saymaya başlıyor, yüksek sesle saymaya: "Bir diyorum, iki diyorum, üç diyorum, dört diyorum, beş diyorum ve altı diyorum."

Ve şimdi gazeteci gözlerini açıyor ve karşısındaki muma, altıncı muma bakıyor. Ama şimdi gazeteci hayır dercesine kafa sallıyor.

Dizlerinin üstünde öne eğiliyor, rutubetli döşemede, altıncı muma doğru eğiliyor.

Şimdi gazeteci mumu üfleyerek söndürüyor...

Altıncı mumu.

Loşlukta yine yalnızsın, Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, şimdi altı mumdan oluşan okült çemberde

ve loşluklarında, yine yalnızsın,
yarı fısıldıyorsun, yarı yalvarıyorsun,
“Rol yapalım, lütfen...”

Bütün bu sözler sadece yokluklarının toplamı değillermiş gibi yapalım, sen, sen yokluklarının toplamı değilmisin gibi yapalım;
bir adam eksiklikleri değilmiş gibi,
bu şehir, bu ülke,
eksiklikleri değilmiş gibi,
bu dünya...

“Eksiklik?” diyor şimdi bir ses gülerек, şimdi Kara Kapı dönüyor, dönüp duruyor. “Neyin eksikliği? Şu pencereden dışarı bakın Yazar Bey. Şu binaların yüksekliğine, şu gökdelenlere bakın. Şu aşağıdaki insanları bakın, takım elbiseliler, arabalarındalar. Emeklemiyorlar.

Onların hiçbir eksiği yok. Hiçbir eksiği!

Benim sayemde! Benim! Benim!”

Altı mum kayboldu, okült çember kayboldu, üst kattaki bölme kayboldu, Kara Kapı kayboldu ve şimdi çok geniş bir odada, kalın halı üstünde, şehrin çok yukarısında ayaktasın...

GELECEĞİN ŞEHİRİ yükseliyor, burada, şimdi...

“Ama ben nefret ettiğin her şeyim,” diyor yanındaki adam gülerек, eli omzunda, parmakları etinde ve tırnakları kemiklerinde. “Çünkü ben geleceğim, senin geleceğimin! Şimdi...”

Yedinci Mum

Bir Asker, Gangster, İşadamı ve Politikacının Tavsiyeleri

Bu şehir bir pazar, bir karaborsa, bir borsa, bir serbest pazar. Ve bu şehri ben yönetiyorum. Bu şehri yönetiyorum. Çünkü bu şehri ben kurdum. Küllerin arasından, odunların arasından, betonla, çelikle ve camla...

Şahlan Tokyo! Şahlan Nippon!

Kül değilsiniz. Tahta değilsiniz. Betonsunuz, çeliksınız ve camısınız. Sizleri sürükleyerek küllerin içinden çıkardım, tahtaların arasından çıkardım...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Birbirine dolanmış iplerinizle kaplanıp grileşmiş gökyüzünün altında, kopuk iplerinizle kaplanıp lekelenmiş topraklarda, hepiniz kuklalarsınız. Ama ben kukla değilim...

Ben iplerimi kestim!

Yenilmiş ve Harap Şehir'den, Teslim Olmuş ve İşgal Edilmiş Şehir'den, bu Geleceğin Olimpik Şehri'ne, yirmi seneden az bir sürede...

BU BENİM ŞEHRİM...

BENİM ŞEHRİM!

*

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Mejiro semtinde, ahşap bir binada, bir üst kat ofisinde, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Patron, patron!" diyor en iyi kuklam soluk soluğa. "Nagasaki Mabeti'nin oradaki Teikoku Bankası'nı soymuşlar. Bütün personeli öldürmüşler. Her taraf polis kaynıyor, her yerdeler, bütün şehirde..."

Kartlardan başımı kaldırıp bakıyorum. Zardan başımı kaldırıp bakıyorum. “Burası benim şehrim,” diyorum. “Kimse benim şehrimde banka soyamaz. Kimse banka personeli öldüremez. Benim şehrimde olmaz. Bu işi yapanları bul...

Ve bana getir...

Hemen!”

*

Tık tık, tak tak, dan dan. “Kim o?”

Çin’de bir ranzada, bir askerim. Uyanıyorum. Kalkıyorum. Adım adım. Soyuyorum. Tecavüz ediyorum. Öldürüyorum. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsini öldürüyorum ve para alıyorum ve madalyalar alıyorum...

Ama bu katliam tarlalarında, bu iskelet ormanlarında cesaret para etmiyor, onur para etmiyor, şans var, ölüm var; şanslı askerler ve ölü askerler...

Çünkü Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, durmadan ilerliyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, tarlaları ve ormanları ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, yağmalanmış evleri ve soyulmuş cesetleri çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor ve kopuk elden kanlı ellere, hep kanlı kalacak ellere para aktarıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

1. Ders: Köpek köpeği öldürür.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Mejiro semtinde, ahşap bir binada, bir üst kat ofisinde, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Bir doktorun işiymiş," diyor üniformalı kukla. "Veya doktor rolü yapan bir adamın. Bir sağlık memurunun."

Kartlardaki çiçeklerden, zardaki noktalardan başımı kaldırıp bakıyorum ve "Bana bu doktoru tarif et," diyorum...

"Kırk dört ila elli yaşlarında. Boyu bir altmış civarında. Oldukça zayıf, oval yüzlü. Uzun burunlu ve soluk tenli. Saçı kısa ve kır. Kahverengi takım elbise ve kahverengi lastik botlar giymişti. Sol kolundaki beyaz pazubentte 'DEZENFEKTE EKİBİ LİDERİ' yazısı vardı. Bir kolunda yağmurluğu asılıydı ve bir doktor çantası taşıyordu..."

"Başka bir şey?"

"Evet, sol yanağında iki tane belirgin kahverengi leke vardı. Bir de kurtulanlar onun eğitimli bir doktor havası taşıyan saygın ve zeki görünüşlü bir adam olduğunu söylediler."

"Şüphelendiğin birileri var mı?"

"Hayır," diyor. "Henüz yok."

"Tamam öyleyse," diyorum, "bakalım ben ve adamlarım birkaç kişinin hafızasını canlandırabilecek miyiz, sana birkaç isim verebilecek miyiz, bir bakalım ha?"

"Sağolun," diyor yerlere kadar eğilerek; tahta elinde haplarımı taşıyor, elimde kâğıt parasını taşıyorum.

Tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

Bir duruşma salonunda, bir rıhtımda, bir caniyim, bir savaş suçlusuyum. Uyanıyorum. Kalkıyorum. Adım adım. Ama ağlamıyorum. Özür dilemiyorum. Konuşmuyorum. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsini tiksindiriyorum ve dışlanıyorum ve suçlanıyorum...

Ve beni asabilirler, hapse atabilirler, bağışlayabilirler veya serbest bırakabilirler, çünkü mahkemeleri adaletle ilgilenmiyor, gerçeklerle ilgilenmiyor, misillemeyle ilgileniyor, intikamla ilgileniyor...

Çünkü Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, durmadan ilerliyor, hep şahlıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, galipleri ve mağlupları ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, adaleti ve adaletsizliği çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor ve masum elden suçlu ellere, hep suçlu kalacak ellere para aktarıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

2. Ders: Köpek köpeği yer.

*

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Mejuro semtinde, metruk bir fabrikada, karanlık bir yerde, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Ama ben hiçbir şey bilmiyorum!" diye haykırıyor beton zeminde dövülmüş, yüzü gözü morarmış bir halde çıplak yatan kukla. "Hiçbir şey bilmiyorum!"

"Bu çok yazık," diyorum ona, "çünkü cahil adama kimsenin ihtiyacı olmaz, değil mi? Onlar gereksizdir. Bildiğin çöptür hatta. Atıktır..."

"Lütfen, lütfen, lütfen..."

"Ve biz çöplere ve atıklara ne yaparsınız bilir misin? Hayır bilmezsin, değil mi? Çünkü bildiğin bir şey yok, hiçbir şey bilmiyorsun. Tamam öyleyse, ben sana söyleyeyim. Çöpleri ve atıkları şehir dışına çıkarınız ve çukurlara atarsınız..."

"Lütfen, lütfen..."

“Derin çukurlara,” diyorum ona. “Çünkü kimse çöpleri ve atıkları görmek, kokularını almak istemez...”

“Lütfen...”

“Sıradaki!”

*

Tık tık, tak tak, dan dan. “Kim o?”

Bir pazardayım, bir karaborsa pazarındayım, bir gangsterim, bir haraççıyım. Uyanıyorum. Kalkıyorum. Adım adım. Çalarım. Satarım. Bir şeyler çalarım. Bir şeyler satarım. Para kazanırım. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsini sömürüyorum ve para alıyorum ve saygınlık kazanıyorum...

Pazar tezgâhları kiraliyorum. Para alıyorum ve para kazanıyorum. Rakip pazarları yakıyorum. Para alıyorum ve para kazanıyorum. Kumarhaneler açıyorum. Para alıyorum ve para kazanıyorum. Kerhaneler açıyorum. Para alıyorum ve para kazanıyorum. Para alıyorum...

Çünkü Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, durmadan ilerliyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, güçlülere ve zayıfları ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, tokları ve açları çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor ve ürkek elden yaralı ellere, yaralı ellerden göğüs ceplerine ve arka ceplere, kabarık arka ceplere para aktarılıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

3. Ders: Köpek köpeği çalar.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Mejuro semtinde, polis karakolunda, bir üst kat ofisinde, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Geldiğiniz için teşekkürler," diyor polis şefi kukla. "Meşgul bir adam olduğunuzu biliyorum. Beni görmeye zaman ayırdığınız için teşekkürler."

"Rica ederim," diyorum. "Benim için bir zevk. Davet ettiğiniz ve zaman ayırdığınız için ben teşekkür ederim."

"Şey, soruşturmamıza katkılarınız için size şahsen teşekkür etmek istedim..."

"Rica ederim," diyorum tekrar. "Benim için sadece bir zevk değil, aynı zamanda vatandaşlık görevim..."

"Teşekkür ederim," diyor polis şefi kukla tekrar. "Bildiğiniz gibi soruşturmamız henüz sonuçlanmadı maalesef."

"Çok yazık," diyorum. "Ama biliyorum ki siz ve adamlarınız o iblisi yakalamak için gece gündüz çalışıyorsunuz. Ve eminim ki sonunda başaracaksınız."

"Teşviğinin ve desteğinizin değerini biliyorum," diyor şef kukla. "Teşekkürler. Yine farkındasınız ki, Metro Dedektifleri artık suçlunun bu civardan olduğuna inanmıyorlar. Büyük ihtimalle savaşta anarada hizmet vermiş olan, askeri ve tıbbi deneyime sahip bir adam olduğuna inanıyorlar..."

"Öyle mi?" diyorum.

"Öyle düşünüyorlar, evet," diyor. "Hatta suçlunun Çin'de Tokumu Kikan'da görev yapmış olabileceğini..."

"Sahi mi?" diyorum.

"Evet," diyor. "Dolayısıyla Metro Dedektifleri Tokumu Kikan'ın eski elemanlarının bulabildikleri kadannı sorgulamayı planlıyorlar."

"Bu çok ilginç," diyorum.

"Evet," diyor şef tekrar, başıyla onaylayarak. "Duyarlı bir vatandaş olarak, şimdiki düşünce tarzlarını, soruşturmanın gidişatını bilmek isteyebilirsiniz diye düşündüm..."

"Teşekkürler."

“Rica ederim, ne demek,” diyor polis şefi kukla, iplerinden çekilip ayağa kaldırılırken. “Benim için bir zevk. Lütfen bağlantıyı koparmayın...”

“Teşekkürler,” diyorum tekrar, eğilip vedalaşıyorum ve masasına taze bir balıkla bir şişe sake bırakarak çıkıp gidiyorum.

*

Tık tık, tak tak, dan dan. “Kim o?”

Bir polis karakolunun üst kattaki bölmede, bir grev kırıcıyım. Uyanıyorum. Kalkıyorum. Adım adım. Adamlar getiriyorum, iri adamlar. Sopalar getiriyorum, iri sopalar. Kafaları kırıyorum, kırmızı kafaları. Kemikleri kırıyorum, kırmızı kemikleri. Gazete matbaalarında ve film stüdyolarında, fabrikalarda ve üniversitelerde. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsini sindiriyorum ve para alıyorum ve daha çok iş buluyorum...

Grev gözcülerini dövüyorum. Para alıyorum ve para kazanıyorum. Sendika görevlilerinin evlerini yakıyorum. Para alıyorum ve para kazanıyorum. Tehdit ediyorum ve sürekli gözdağı veriyorum....

Çünkü Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, durmadan ilerliyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, işçileri ve sendikalarını ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, haklarını ve işlerini çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor ve kirli elden daha da kirli ellere, masanın altından arka ceplere, arka ceplerden cüzdanlara, büyük kalın cüzdanlara para aktarılıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

4. Ders: Köpek çaldığı köpeği başka bir köpeğe satar.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Ginza'da, betonarme bir binada, yepyeni bir ofiste, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Benimle görüştüğünüz için sağolun Patron," diyorum. "Çok meşgul bir adam olduğunuzu biliyorum, o yüzden cidden çok teşekkürler."

"Hepimiz meşgul adamlarız," diyor Büyük Patron gülerek. "Zor zamanlardan geçiyor olabiliriz, ama meşgul olmaya hazır bir adam için hâlâ bir sürü fırsat var. Hâlâ kazanılacak paralar var, kazanılacak paralar hep vardır. Meşgul adam için yığınla para vardır..."

"Kesinlikle haklısınız."

"Evet," diyor Büyük Patron, "ve bu yüzden hiçbirimiz fırsatların engellenmesini sevmeyiz. Mesela polis soruşturması, şehir çapında insan avı gibi şeyleri; bunlar fırsatlarımızı engeller, işlerimize çomak sokar; hiçbirimizin istemediği sorular sorulur, kaldırılmaması gereken taşların altına bakılır..."

"Yani soruşturmanın gidişatındaki değişikliği, Tokumu Kikan teorisini duydunuz?"

"Buraya geldiler bile."

"Sorun çıkarır mı?"

"Merak etme," diyor. "Metro Dedektifleriyle ben ilgilenirim. Ama gazetelerle senin ilgilenmeni istiyorum..."

"Gazetelerle mi?"

"Evet," diyor gülümseyerek. "Gazetelerle. Bu bir terfi. Mevkin yükseliyor. Yeni bir fırsat..."

"Çok sağolun."

"Kutlarım," diyor Büyük Patron gülerek, beni iplerimden çekip ayağa kaldırırken ve eğilerek vedalaşmama, geri geri yürümeme yol açarken.

"Sağolun," diyorum tekrar, eğilip doğrularak, geri geri yürüyerek yepyeni ofisten çıkarken. "Sağolun Patron."

Tık tık, tak tak, dan dan. “Kim o?”

Yepyeni bir fabrikada, oranın yepyeni sahibiyim. Uyanıyorum. Kalıyorum. Kat kat çıkıyorum. Hurda parçalar alıyorum. Hurda parçaları yeni parçalara dönüştürüyorum. Yeni parçaları satıyorum. Para kazanıyorum. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsinden parçalar alıyorum ve zenginlere satıyorum ve para kazanıyorum...

Japon’dan alıyorum, malını ve emeğini. Ve Amerikalılara satıyorum, halkını ve ordusunu...

Çünkü Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, Kore Savaşı’nı ve Soğuk Savaş’ı ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, Vietnam Savaşı’nı ve Körfez Savaşı’nı çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor, elden cüzdana, cüzdan-dan bankalara, büyük bankalara / küçük bankalara para aktarıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

5. Ders: Köpek iki köpek satın alır.

*

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR’DE, bir banliyöde, dar bir sokakta, iki katlı bir evin önünde, tık tık, tak tak, dan dan. “Kim o?”

“XXXX gazetesinden Bay XXXX misiniz?”

“Evet, benim,” diyor kapıdaki kukla.

Gölgelerin içine geri çekiliyorum. En iyi kuklam gölgelerin içinden çıkıyor. Kuklam XXXX gazetesinden Bay XXXX’e vuruyor.

XXXX gazetesinden Bay XXXX sersemliyor. Alnına dokunuyor.

Alçı alnına dokunuyor. Tahta eline bakıyor. Kanlara.

Tekrar gölgelerin içinden çıkıyorum. Bir ipi çekerek XXXX gazetesinden Bay XXXX'in çenesini kaldırıyorum, gözlerine bakınak için...

Kırptırdığı kanlı gözlerine...

"Artık haber yok," diyorum.

*

Tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

Bir şirketin genel müdürüyüm. Uyanıyorum. Kalkıyorum. Kat kat çıkıyorum. Alıyorum. Satıyorum. Şirketler kuruyorum. Şirketler alıyorum. Şirketler satıyorum. Para kazanıyorum. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsini araştırıyorum ve beyinlerini seçiyorum ve kullanıyorum...

Tokyo ve Kyoto İmparatorluk Üniversitesi mezunlarını. Ping Fan mezunlarını. Kan alıyorum. Kan üretiyorum. Kanı işliyorum. Kanı satıyorum. *Siyah Kanı ve Beyaz Genleri...*

Çünkü Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, küçük şirketleri ve büyük şirketleri ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, başarılı şirketleri ve başarısız şirketleri çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor ve elden cüzdana, cüzdandan bankaya, bankadan kredilere, çok düşük faizli çok ucuz kredilere para aktarıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

6. Ders: Köpek köpek üretir.

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Mejiro semtinde, ahşap bir binada, bir üst kat ofisinde, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Patron, patron! Kanda Myōjin Mabedi'nde bir adam var, Teikoku katilinin resmine aynen benziyor, kıyafeti de aynı. Katil o! O olmalı!"

Başımı çiçeklerden kaldırıp bakıyorum. Noktalardan kaldırıp bakıyorum. "Bu adam şimdi nerede? Hâlâ mabetde mi?" diye soruyorum.

"Evet," diyor. "Hâlâ orada."

"Öyleyse gidelim haydi..."

Tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

Bir şirketin yönetim kurulu başkanıyım. Uyanıyorum. Kalkıyorum. En üst kata çıkıyorum. Alıyorum. Satıyorum. Hisseler üretiyorum. Hisseler alıyorum. Hisseler satıyorum. Para kazanıyorum. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Askar, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepsini sattım ve bana teşekkür ediyorlar ve bana hayranlar...

Çünkü onlara otursunlar diye güzel evler ve çalışsınlar diye güzel ofisler verdim, kullansınlar diye güzel arabalar ve giysinler diye güzel giysiler verdim, onlara en sağlıklı ekonomiyi ve en istikrarlı hükümeti verdim, en iyi teknolojiyi ve dünyanın en güvenli sokaklarını, onlara konfor ve güvenlik verdim, güzel yemekler ve deliksiz uyku...

Ama Savaş Makinesi ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç din-

lenmiyor, hiç uyumuyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinesi, imparatorlukları ve demokrasileri ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, iyi beslenenleri ve yetersiz beslenenleri çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor ve bu arada elden ele, elden cüzdana, cüzdandan bankaya, bankadan kredilere, kredilerden hisse senetlerine, hisse senetlerime para aktarılıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

7. Ders: Köpek daha çok köpek satar.

*

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE Kanda'ya, Myōjin Mabedi'ne, Setsubun kalabalığına, tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

"Oni wa soto! Fuku wa uchi! Oni wa soto..."

"İşte o!" diyor kuklam göstererek. "Şuradaki. O!"

Kırk dört ila elli yaşlarında. Boyu bir altmış civarında. Oldukça zayıf, oval yüzlü. Uzun burunlu ve soluk tenli. Sol yanağında iki tane belirgin kahverengi leke var. Saçı kısa ve kır. Kahverengi bir takım elbise ve kahverengi lastik botlar giymiş. Sol kolundaki beyaz pazubentte 'DEZENFEKTE EKİBİ LİDERİ' yazısı var. Bir kolunda yağmurluk asılı ve bir doktor çantası taşıyor...

"Bu o Patron!" diyor bütün kuklalarını. "Bu o!"

Başımınla onaylıyorum. "Evet, bu o," diyorum. "Tutun şunu..."

"Oni wa soto! Fuku wa uchi!"

*

Tık tık, tak tak, dan dan. "Kim o?"

Bir arka odada bir politikacıyım. Uyanıyorum. Kalkıyorum. Kat kat çıkıyorum. Alıyorum. Satıyorum. İnsan alıp insan satıyorum. Oy alıp oy satıyorum. Anlaşma yapıyorum ve anlaşma satıyorum. Dai Nippon için, İmparator için...

Savaşın! Savaşın! Savaşın!

Sizin için, benim için...

Savaşın! Savaşın!

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece – bütün bu vakitlerde – Toprak, çamur, çöl, cangıl, tarla, orman, dağ, vadi, nehir, dere, çiftlik, kasaba, şehir, ev, sokak, dükkân, fabrika, hastane, okul, devlet binası ve tren istasyonu – bütün bu yerlerde – Asker, sivil, erkek, kadın, çocuk ve bebek demeden hepinize gülümsüyorum ve hepinize gülüyorum, ha ha ha ha ha ha ha...

Bonmarşelerimde ve reklamlarımda, gazete sütunlarımda ve televizyon şovlarımda, eğitim programlarımda ve hoparlörlü kamyonlarımda, size öğrettiğim tarihte ve size verdiğim haberlerde, bütün kanunlarda, bütün hoparlörlerden size yalan söylüyorum ve size gülüyorum, ha ha ha ha ha ha ha ha ha...

Çünkü Savaş Makinem ilerlemeyi sürdürüyor, hiç durmuyor, hiç dinlenmiyor, hiç uyumuyor, hep şahlanıyor, hep tüketiyor, hep yutuyor. Durmadan ilerliyor, Savaş Makinem, zenginleri ve yoksulları ezerek geçiyor, durmadan ilerliyor, iyileri ve kötülerini çiğneyerek geçiyor, durmadan ilerliyor, elden ele, elden cüzdana, cüzdandan bankaya, bankadan kredilere, kredilerden hisse senetlerine, hisse senetlerinden bütçelere, bütçelere ve güce, güce, güce para aktarılıyor, para el değiştiriyor, para değiştiriyor, para çoğalıyor...

Bahar, yaz, sohbahar, kış, sabah, ikindi, akşam ve gece demeden para büyüyor, para çiçek gibi açılıp büyüyor...

8. Ders: Köpek hep daha çok köpeğe açtır.

*

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Mejuro semtinde, metruk bir fabrikada, karanlık bir yerde, tık tık, tak tak, dan dan. “Kim o?”

“Sensin!” diye haykırıyor beton zeminde dövülmüş, yüzü gözü morarmış halde çıplak yatan kukla. “Katil sensin! Ben değil...”

“İtiraf et işte,” diyorum tekrar, “o zaman korkun geçer, acıların diner ve yaralarıyla ilgileniriz, seni polise teslim ederiz ve her şey yoluna girer. İtiraf etmen yeterli...”

“Defol buradan!” diye haykırıyor. “Defol bu şehirden, bu oKÜLT

ŞEHİR'den, çünkü bu senin değil benim şehrim!"

"Buradan gitmek mi?" diyorum gülerек. "Bu şehirden mi? Bu Okült Şehir'den mi? Bu senin şehrin değil, bu benim şehrim!"

"Bu senin şehrin değil," diye mırıldanıyor kukla şimdi, kırık dişlerinin ve kanlı dudaklarının arasından. "Bu şehir, bu şehir bir seans..."

"Bir seans mı?" diyorum gülerек. "Bu şehir seans filan değil."

Şimdi iyi kuklalarımın ikisi bu kötü kuklayı yere, beton zeminde yatan bir kapının üstüne yatırırlar.

Cebimden bir ayna çıkarıyorum. Kuklanın yanında çömelıyorum. Aynayı alçı yüzüne tutuyorum. "Bu şehir bir ayna," diyorum. "Bak!"

Ama yerdeki kapının üstündeki kukla bakmıyor. Kukla kımıldamıyor. Kukla nefes almıyor.

"Öldü Patron," diyor kuklalarımın biri.

Başımı aynadan kaldırıp bakıyorum. "Çok yazık," diyorum.

"Ya sahiden o idiyse?" diye soruyor kuklalarım. "Ya sahiden Teikoku katili idiyse? Ne yapacağız Patron?"

"Hep başka kuklalar vardır," diyorum. "Sıradaki!"

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, döne döne, şimdi çok geniş olan bu odada, şimdi kalın olan bu halının üstünde, döne döne, şehrin çok yukansında, hâlâ yanında duran adam bağırıyor: "Şu pencereden dışarı bakın Yazar Bey! Şu şehrin genişliğine bakın, binalarının yüksekliğine, trenlerinin hızına ve insanların refahına. Bir zamanlar kül, sonra tahta, kül tarlaları ve tahta ormanlar olan bu şehirde şimdi beton, çelik ve cam, kilometrelerce uzanan beton, çelik ve cam var.

"Yirmi yıldan az bir sürede bu şehir küllerinden yükselip bir Olimpik Şehir oldu. Bunu biliyor muydunuz Yazar Bey? Kukla Bey?"

Tabii ki hayır. Nereden bileceksiniz ki? Asla bilemezsiniz, asla göremezsiniz. Çünkü çok geç, sizin için çok geç Yazar Bey...

Ama benim için değil! Benim için değil! Bu benim zamanım! Bu benim şehrim!

Bu şehri idare ediyorum. Bu şehri yönetiyorum. İstedğim yere giderim. İstedğim yerde otururum. İstedğim şeyi yerim. İstedğim şeyi

satın alırım. Kimi istersem. İstedğim binayı dikerim, nereye istersem ve ne zaman istersem. İstedğimi alırım. İstedğimi söylerim. İstedğimi yaparım. Çünkü bu benim şehrim! Benim şehrim! Ve benim şehrimdeki her şey benimdir. Herkes benimdir! Benim! Benim! Benim!

“Asker, savaş suçlusu, gangster, grev kırıcı, fabrikatör, genel müdür, şirket başkanı ve politikacı, ben hepsiyim ve bütün bunlar benim! Benim! Benim! Benim! Benim şehrimde! Şehrimde!”

Ve şimdi Kara Kapı’nın altında, üst kattaki bölmede, altı mumdan oluşan okült çemberde, bir mumu daha üfleyerek söndürüyor...

“Ama senin için çok geç, senin için çok geç Yazar Bey...

Çünkü zamanın kalmadı Kukla Bey...

Zamanın kalmadı minik kukla...”

Şimdi beş tane kalmış olan mum ışıklarında, okült çemberlerinde, üst kat bölmesinde, Kara Kapı’nın altında, çırpınıyorsun ve bağıyorsun...

“Kukla değilim! Kukla değilim!”

Ellerini başının yukarsına kaldırıp ışık çemberinde dans ediyorsun, ipleri ve ağları kopararak ve keserek...

“Bütün ipleri keseceğim. Bütün ağları keseceğim...

Bütün saatleri parçalayacağım, zamanı durduracağım!”

Ama şimdi duruyorsun. Başını eğiyorsun. Gözlerini kapıyorsun. Dinlenmek istiyorsun. Uyumak istiyorsun. Bir daha asla...

“Uyan yoz!” diye bağıyor şimdi ağır aksanlı kalın bir ses, bu yüzden gözlerini açmaya çalışıyorsun, beş mumun loşluğuna açmaya, hâlâ üst kattaki bölmedesin,

hâlâ bu SimKara Kapı’nın altındasın...

“Uyan dejenere!”

Medyum dimdik, gergin ve hareketsiz, ağzı açılıyor, açılıyor ve konuşuyor, konuşuyor ve diyor ki: “Ben *Homo Sovieticus*...

Ben Yoldaş Andrey Kaidanovski...

Ve bu günlüğüm...

Şehitlik güncem...”

Sekizinci Mum –

Bir *Homo Sovieticus*'un Şehitlik Güncesi

Tokyo, 9 Ocak 1947

Bu şehir, bu ülke bana karmakarışık geliyor, dolayısıyla bu sözcükler, bu sayfalar beni yoldan çıkaran şeyleri, yaşadığım zorlukları belgeleyecekler. Dolayısıyla raporlara, masa üstlerine, başkalarının masalarına yer ayıracığım ~~ve bir de günlüklere, günlük çekimcilerine.~~

Khabarovsk'tan buraya nihayet iki gün önce geldim. Dün Uluslararası Uzakdoğu Askeri Mahkemesi'ndeki savcı yardımcılarımızdan biri olan Yoldaş Tümgeneral A. N. Vasiliev'le görüştüm. Khabarovsk'tayken bana Tokyo'ya gitmemi Yoldaş Vasiliev'in bizzat talep ettiği söylenmişti. ~~Ancak Yoldaş Vasiliev'in böyle bir istekte bulunmadığını daha ilk görüşmemizde anladım.~~ Yoldaş Vasiliev geçen sene Khabarovsk'da Binbaşı Karasawa Tomio'yla Tümgeneral Kawashima Kiyoshi'yi sorgulayan kişi olduğumu biliyordu. Yoldaş Vasiliev tutuklularla yaptığım görüşmelerin kayıtlarını, raporumu ve raporun sonundaki, Japon Bakteriyolojik Savaş programında yer almış eski Japon ordusu mensuplarının Tokyo'da IMTFE ve Khabarovsk'ta bizim tarafımızdan savaş suçlarından yargılanmaları ihtimaline ilişkin fikirlerimi okumuş.

Khabarovsk'ta bana Amerikalılardan İshii, Öta ve Kikuchi'yi sorgulamak için gayriresmi olarak izin istendiği söylenmişti. Dolayısıyla sorgulamanın gerçekleşmesi için Tokyo'da bulunmam gerekecekti. Yoldaş Vasiliev Amerikan IPS'sinin alt düzey personeli aracılığıyla böyle gayriresmi bir istekte bulunulduğunu doğruladı. Ancak Amerikan GK'sının G-2 (İstihbarat) Servisi, Yoldaş Vasiliev'e böyle isteklerin yazılı olarak iletilmesi ve sorgulama sebeplerinin ayrıntılarıyla açıklanması gerektiğini bildirmiş.

Dolayısıyla geldiğinde Yoldaş Vaşiliev, G-2'nin başı Tümgeneral Willoughby'ye İshii, Ōta ve Kikuchi'nin sorgulanmaları için yazılı istekte bulunmaya hazırlanıyordu ve ona bu konuda yardımcı olabildim:

“Uluslararası Savcılık Bölümü'nde,” diye yazdık, “Kwantung Ordusu'nun bakteriyolojik savaşa hazırlandığını gösteren materyaller bulunmaktadır. Bu materyalleri Askeri Mahkeme'ye sunabilmek için Kwantung Ordusu'nun epidemiyoloji mücadelesi grubu N731'de (Manabu) çalışmış kişilerle görüşmeler yapmamız gerekiyor. Bu kişiler:

1. Epidemiyoloji mücadelesi grubu N731'in komutanı, Tabip Kor-general İshii;
2. Epidemiyoloji mücadelesi grubu N731'in 1. Bölüm Şefi Albay Kikuchi;
3. Epidemiyoloji mücadelesi grubu N731'in 4. Bölüm Şefi (ve öncesinde 2. Bölüm Şefi) Albay Ōta'dır.

“Bu kişilerin,” diye devam ettik, “savaşta bakterilerin kullanılması amacıyla bakteriler üstünde deney yaptıklarını ve bu deneylerin sonucunda toplu ölümler yaşandığını itiraf etmeleri gerekmektedir. Bu soruşturmanın tamamlanmasından ve materyallerin Mahkeme'ye sunulmasından önce soruşturma ile ilgili bilgilerin yayılmasını engellemek amacıyla önlemler alınmasının, yani bu tanıklara bu soruşturmadan kimseye bahsetmeyeceklerini belirten belgeler imzalatılmasının ve ön sorgulamaların Savaş Bakanlığı binasında gerçekleştirilmemesinin yerinde olacağı kanısındayım.

Yukarıda söylenenlerle bağlantılı olarak, bahsedilen kişilerin 13 Ocak'ta, sorgulamaya ayrılmış bir mekânda ve onlardan soruşturmadan bahsetmeyeceklerini belirten belgeler alındıktan sonra sorgulanmalarının gerçekleşmesi için IPS aracılığıyla bize yardımcı olmanızı rica ediyorum.”

“Ayrıca,” dedik son olarak, “IPS'nin Sovyet Kolu'na epidemiyoloji mücadelesi grubu N731'in eski 2. Bölüm şefi Yarbay Murakami Takashi'nin ve aynı grubun Genel İşler Bölümü'nün eski şefi Nakatome Kinzo'nun yerlerini bildiren belgeler göndermenizi rica ediyorum. Bu belgelerin Mahkeme'ye sunulması gerekmektedir.”

Yoldaş Vasiliev'le ben bu mektuptaki saygı ve horgörü, vaat ve tehdit dengesinin tam kıvamında olduğunu düşündük. Yine de -bildiklerini bildiğimiz ve bildiğimizi bildikleri onca şey göz önüne alındığında- dizlerimizi kırarak, keplerimizi ellerimize alarak dileniyormuşuz his-sine kapıldım. Ama ağlamayan çocuğa meme vermezler. Hem İshii'yle bir saat konuşabilmek uğruna yalvarmaktan gocunmam.

12 Ocak 1947

Bu sabah erkenden, şafaktan önce Tokyo Koyu'na gittim ve rıhtımda durup güneşin doğmasını bekledim. Soluk kış güneşinin bulutlu kış göğünde ağır ağır yükselmesini seyrederken, şu son on senede binlerce şafak gördükten ve binlerce kilometre yürüdükten sonra bugün bu rıhtımda, bu şehirde, bu şafakta durduğumu düşündüm.

Ve belki denizle ışık, belli de saat ve mevsim yüzünden, birden aklıma çocukluk anılarım, devrim öncesinde Petrograd'da geçirdiğim o tuhaf 1917-18 kışı geldi; şehir ve halkı sanki çapalarından kurtulmuşlardı ve bilinmeyen bir yere doğru salınarak gidiyorlardı.

Yolların düz kısımları hep kısadır; kıvrılıp bükülürler, yükselip alçalırlar, çatallanıp bölünürler. Haritanız olsa da olmasa da hep seçimler yapmanız gerekir; hep seçimler ve sonuçlar vardır, gitseniz de kalsanız da, seçimler ve sonuçlar, sonuçlar ve vedalar.

Dillendirilmiş ve dillendirilmemiş onca veda, ama o insanlar hâlâ yoklar, bir yerde salınıyorlar, bilinmeyen bir yerde, nehrin aşağısında, arkamda bir yerde.

Bu sabah, bu gri rıhtımda, arkamda Tokyo'nun harabeleri vardı, Japonya'nın, Asya'nın, Kuzey Afrika'nın ve Ortadoğu'nun, Rusya'mızın ve Sovyet Cumhuriyetlerimizin, Almanya'nın ve Avrupa'nın, arkamda hepsi dümdüz uzanıyordu her yerde ve herkes yıkılmıştı, şehirler ve halklar, hâlâ acı çeken halklar.

Ama önümde, o koyun ardında, okyanusun ardında Amerika'nın olduğunu biliyordum; harabeye dönüşmemiş bir Amerika, harabesiz bir Amerika. Amerika işgal nedir bilmiyor. Amerika yenilgi nedir bilmiyor. Amerika dünyanın geri kalanının bildiği acıları bilmiyor.

Doğularıyla Batı'mızın arasında sadece bir perde yok, bir enginlik var -ovalar ve dağlar boyu, denizden göğe dek uzanan-, bir enginlik ve bir keder. Yoldaş Andrey Alexandrovich Zhadanov'un dediği gibi, şimdi Emperyalist ve Demokratik şeklinde birbirinden ayrılmış iki dünya.

Ve bu şehirle bu halk seçimlerini yapmış, saflarını seçmiş gibiler. Ve bir kez daha nehrin yanlış yakasını seçmiş gibiler; bir kez daha yanlış yere çapa attılar. Ve her ne kadar sadece üç gündür burada olsam da, bu İşgal Altındaki Şehir'i beğenmek güç ve insanları -İşgal Altındaki- ve İşgalciler- bende kardeşlik ya da sempati hissi uyandırmadılar.

~~Ama büyük Nikolay Vasilyeviç Gogol'un yazdığı gibi, "Yüzün çirkinse aynayı suçlamak boşunadır."~~

15 Ocak 1947

Amerikalılar işi yokuşa sürdüler, ama sonunda bu sabah erkenden Yoldaş Albay Lev Nikolayeviç Smirnov ve çevirmenimizle birlikte Savaş Bakanlığı'na gittim. Yoldaş Smirnov'la Yoldaş Albay Mark Raginsky, Nürnberg duruşmasının bitmesinden sonra IMTFE'deki savcı ekibimize yardımcı olmak için geçenlerde Tokyo'ya geldiler. Ve her ne kadar Albay Smirnov'la yeni tanışsam da, Nürnberg'te savcılarımızdan biri olarak sarf ettiği kahramanca sözleri gazetelerde ve başka raporlarda elbette okumuştum.

Amerikalıları G-2'den Yarbay McQuail, Kimyasal Savaş Servisi'nden Binbaşı Keller, Uluslararası Savcılık Bölümü'nden D. L. Walford diye biri ve G-2'den olduğu bariz olan çevirmenleri temsil ediyordu.

Görüşme tam tahmin ettiğimiz gibi geçti elbette; Yarbay McQuail SSCB'nin zanlıları, İshii, Kikuchi ve Öta'yı sorgulamak istemesine yol açan bilgiyi açıklamamızı istedi. Böylece tabiri caizse elimizi göstermenin zamanı geldi, ki bunu zaten bekliyorduk.

Yoldaş Smirnov tutuklularımız Karasawa'yla Kawashima'nın yakalanışlarını, mevkilerini ve sorumluluklarını özetlemekle başladı (bu

sırada Amerikalılar ilgiyle dinlermiş gibi yaptılar). Yoldaş Smirnov daha sonra tutukluları sorgularken edindiğimiz bilgileri, özellikle de Pingfan Laboratuvarı'nda gerçekleştirilen çeşitli deneylere ve bunlarla bağlantılı saha deneylerine, Mançuryalı ve Çinli eşkiyaların adeta materyal olarak kullanılmalarına, bu kişilerden yaklaşık 2,000'inin Pingfan'daki deneyler yüzünden ölmesine ilişkin bilgileri ayrıntılarıyla anlatmaya başladı.

Amerikalıların Yoldaş Smirnov'un ayrıntılarıyla sıraladığı, o sapıkça deneyler uğruna işlenen korkunç cinayetlere ve yapılan iğrenç işkencelere verdikleri tepkiyi görmek son derece ilginç ve bilgilendiriciydi: HİÇ TEPKİ VERMEDİLER. Böylece “dostlarımızın” ya bu bilgileri kendi sorgulamaları ve kaynakları sayesinde zaten edindikleri ya da tamamen vicdansız oldukları kanıtlandı. Yarbay McQuail'in aklına Yoldaş Smirnov'a tek bir soru sormak geldi, Pingfan'la ilgili; orası ne kadar tahrip edilmişti ve kimin tarafından?

Yoldaş Smirnov, Japonların geri çekilirken, besbelli bütün kanıtları ortadan kaldırmak amacıyla Pingfan'ı tamamen tahrip ettiklerini söyledi. Bütün belgeler de yok edilmişti. Öyle titiz çalışmışlardı ki, uzmanlarımız harabenin fotoğraflarını çekme zahmetine bile girmediler.

Onlara gülmek gücü, kendimize de, ama sonra Yoldaş Smirnov onlara buraya salak muamelesi görmeye gelmediğimizi, şakaya alınır tarafımızın olmadığını belli etti.

“Japonlar,” dedi, “korkunç bir suç işlediler, 2,000 Mançuryalıyla Çinliyi öldürdüler ve İshii, Kikuchi ve Ōta bu işin içindeydiler. Dahası, toplu pire ve bakteri üretimi çok önemli. Nürnberg duruşmalarında bir Alman uzman, pirelerle tifüs yaymanın en etkili BS yöntemi sayıldığını söylemişti ve anlaşılan artık Japonlar bu tekniğe sahipler. Yani onlardan bilgi almak sadece SSCB'nin değil ABD'nin de çıkarına olur. Dolayısıyla Japonların savaş suçluları olarak yargılanıp hüküm giyebileceklerini öğrenmeden ve sorgulamalardan kimseye bahsetmeyeceklerine yemin ettirilerek sorgulanmalarını talep ediyoruz.”

Bu sözlerden sonra görüşme her zamanki sahte vaatlerle ve hızlı yanıt verileceği, tekrar görüşüleceği, danışılacağı ve işbirliği yapılacağı gibi bariz yalanlarla son buldu.

~~Kapıda-yken, Albaylar birbirlerine b  b  rlenirken, IPS'den Waldorf birden "A  k konuş Yoldaş, ne kadar zamandır biliyorsunuz?" dedi. "1938 yazından beri," dedim. "Ta o zamandan beri mi?" diye sordu Waldorf. "Ama nasıl?" "Chyornye voronka"* dedim, bu gece yine rüyamda chyornye voronkaları göreceğimi bilerek.~~

~~Ama bu gece rüyamda Harbin'in Japonlar tarafından, Çinlileri ka- ırmakta kullanılan siyah kuzgunlarını görmeyeceğim. Hayır, bu gece başka siyah arabalar göreceğim, benim kullanacağım arabalar. Bu gece üstümde ikinci el deri ceketimle yine sokaklardan geçeceğim, orman- lara götüren sokaklardan, mezarlara götüren ormanlardan geçeceğim ve bu sokaklar Çin sokakları olmayacak, bu sokaklar Rus sokakları olacak, ormanlar Rus ormanları olacak ve yıkım Ruslar olacak, Rus mezarlarına atılacak Ruslar.~~

18 Ocak 1947

Yabancı Basın Kulübü'nün altındaki balo salonundaydım. Yoldaş B.G. ve Yoldaş B.A.'yla birlikte *Rhapsody in Blue*'yu izlemeye gittim. Son- rasında iki Amerikalı gazeteci bize katıldı, içtik ve yine savaşı kimin kazandığı ve bir sonrakini kimin kazanacağı konusunda tartıştık.

Ak  şamın sonunda, hepimiz içkiyi fazla ka  ırmı  ken, Amerikalılar- dan biri bana "Eee Yoldaş, filmi beğendin mi? Gershwin'i sever misin?" dedi.

"Hayır," dedim, ama yalandı, çünkü filmi sevmesem de Gershwin'i severim.

9   ubat 1947

Her gün kararın gelip gelmediğini soruyoruz. Talebimizin hâlâ de-   erlendirilme aşamasında olduğu IPS kanallarından bildirildi. Gerçi

* Siyah kuzgunlar; Stalin'in gizli polis teşkilatının kullandığı arabalara verilen isim (  .n.)

casuslarımız işin gerçeğini öğrendiler tabii: Amerikalılar bizi tipik bir şekilde oyalıyorlar.

27 Şubat 1947

Yoldaş Vasiliev’le Amerikalı Albay Bethune’nin arasında, eski Yarbay İshii’yi ve diğerlerini sorguya çekme talebimiz konusunda “ayrıntılı ve dobra” bir görüşme yaşandı. Önce Yoldaş Vasiliev sorgulamalara izin verilir verilmeyeceğini öğrenmeyi talep etti. Albay Bethune sorgulamalara izin verilir verilmeyeceği konusunda bir karara varılmadığını söyledi -G-2’li çevirmeni aracılığıyla-. Bunun üzerine Yoldaş Vasiliev söz konusu kişilerin -İshii ve diğerlerinin- yerlerinin bilinip bilinmediğini sordu. Albay Bethune “muhtemelen” Japonya’da olduklarını söyledi. ~~Bu saama saan konuşmanın bu noktasında kâğıt kalem çıkıp ona İshii’nin adresini yazmayı çok istedim.~~ Yoldaş Vasiliev son olarak SSCB’nin sadece savaş suçlarıyla ilgili bilgi toplamak istediğini ve Amerikalı sorgulamacıların isterlerse elimizdeki belgelerden ve tamlıklardan faydalanabileceklerini söyledi. Ama Albay Bethune sorgulamalara “daha yüksek bir otorite” tarafından onay verildiğinde IPS’nin bundan haberdar edileceğini söylemekle yetindi. Bunu tatmin edici bulmayan Yoldaş Vasiliev meseleyi General Willoughby ile bizzat görüşmeyi talep etti. Bu talebi geri çevrildi tabii.

7 Mart 1947

GK’daki “Amerikalı dostlarımızla” aramızda geçen konuşmalar gide-
rek tatsızlaşıyor. Japonya Müttelikler Konseyi’ndeki üyemiz Yoldaş
Korgeneral Kusma Derevyanko “sürünceme hali” konusunda bir muh-
tırta verdi; “dostlarımız” elimizdeki beş Japon tutsağı savaş suçları hak-
kında sorgulanmaları için kendilerine vernemizi istiyorlar. Biz de aynı
şekilde “dostlarımızın” İshii ve diğerlerini savaş suçları hakkında sor-
gulanmaları için bize vermesini istiyoruz. Her zaman ki gibi “Bekleyin,
Washington’a danışacağız,” denildi.

Yoldaş Korgeneral Derevyanko nihayet Willoughby'den yazılı bir karşılık aldı: Japonların Çinlilere karşı gerçekleştirdiği öne sürülen eylemler SSCB'yi savaş suçları açısından doğrudan ilgilendirmeseler de General İshii'yle Albay Kikuchi ve Albay Öta'nın Sovyetler tarafından SCAP kontrolünde sorgulanmasına bir iyi niyet gösterisi olarak izin verilmiştir. Ancak bu izin gelecekteki talepler için dayanak teşkil etmeyecek ve her talep ayrıca değerlendirilecektir.

Asıl bekleyiş şimdi başlıyor şüphesiz; GK'daki "İyi Niyetli Dostlarımız" İshii'yle çetesini sorguya çekecekler.

9 Mayıs 1947

Bugün Sovyetler Birliği'nde coşkuyla kutlanan bir gündü, çünkü Büyük Anayurt Savunması'nı bitiren Zafer Günü'ydü. Ama Büyük Anayurt Savunması gerçekten bitti mi? Cephede durumun değişmesini, gazetelerimizde çıkan övgü dolu yazıları, akşamları göğümüzün giderek daha abartılı havai fişek gösterileriyle aydınlanmasını anımsıyorum. Bir gece o göğe, o havai fişeklere baktığımı da anımsıyorum -neredeydim? Hâlâ Moskova'da mıydım?- ve sadece keder hissettiğimi, sadece öfke hissettiğimi, birisinin "Dikkat et, bu zafer sandığın şey değil, bedelini ödemek zorunda kalacaksın..." dediğini duyduğumu. Sonra kendimi susturdum tabii; görevim sevinmek tabii. Sevinmek! Sevinmek!

6 Haziran 1947

Saat geceyarısını gösterdi, sonra biri, sonra ikiyi. Hâlâ yanıt yoktu. Takvim Pazartesi'yi gösterdi, sonra Salı'yı, Çarşamba'yı. Nisan'ı, sonra Mayıs'ı, şimdi de Haziran'ı. Hâlâ yanıt yoktu. Günler ve haftalar geçti, ama düşünceler ve anılar geçmedi. Çünkü dış zamanla iç zaman asla örtüşmezler ve dolayısıyla bu düşüncelerle bu anılar değişmeden kalıyorlar. Sonra dün nihayet yanıt geldi; suçlu İshii'yle görüşmemize

izin verilecekmiş, ama ancak yanımızda Amerikalılar varken ve ancak suçlu İshii'nin evinde ve ancak yarın, yani bugün.

Bu sabah bir Amerikan cipi çevirmenimizi, stenografımızı ve beni aldı. Uyumamıştım tabii, tüm geceyi bu görüşmeye hazırlanarak geçir-miştim, başka görüşmelere izin verilip verilmeyeceğini bilmediğimden.

Cipin arka koltuğunda oturduk, pencerelerden dışarıyı görünmüyordu ve şehirde çeşitli yönlerde iki saatten fazla ilerledikten sonra nihayet he-defimize vardık; 77 Wakamatsu-cho, Shinjuku-ku, Tokyo adresine.

İshii'nin evinde bir cezai soruşturmadan çok bir öğle yemeği partisi havası vardı. Kendi çevirmenlerinin ve stenograflarının yanı sıra da orada tanımadığım iki tane üniformalı subay ve Detrick Kampı'ndan oldukları anlaşılan iki adam, ayrıca Yarbey MacQuail ve Bay Waldorf bulunuyordu. İshii'nin karısıyla çocuğu ve evcil maymunu da oraday-dılar (hayvanın milliyet ayrımı yapması, bu Amerikalılarla önceden ta-nıştığını veya sadece Sovyetler Birliği vatandaşlarına düşmanca davranmaya eğitildiğini açıkça gösteriyordu). Bir de General vardı tabii.

Suçlu İshii yataktaydı ve hasta numarası yapıyordu. Ancak küstahlı-ğını ve Sovyetler Birliği'ne karşı horgörüsünü ve saygısızlığını gizleye-miyordu. Ama İshii Amerikalı dostları tarafından iyi hazırlanmış olacak ki, örneğin Çinli ve Mançuryalı tutsaklar üstünde deney yapılmasına izin verdiğini ve deneyleri denetlediğini itiraf etmesine karşın, Müttefik veya Sovyet tutsaklar üstünde böyle deneylerin yapıldığını ısrarla inkâr etti.

Bu günlük, sorduğum tüm soruları veya verdiği tüm yanıtları kay-detmenin veya tekrarlamamanın yeri değil. Ama şu kadarını söyleyeyim ki, İshii net sorularıma kaçamak yanıtlar verdi, teknik bilgileri hatırla-yabildiğini ve onlara şimdi ulaşabileceğini inkâr etti. Şöyle dedi: "Ay-rıntılı teknik bilgiler veremem. Bütün kayıtlar yok edildi. Pek çok ayrıntıyı bilmiyordum ve bildiklerimi de unuttum. Sadece genel sonuç-lardan bahsedebilirim."

İshii ayrıca soruşturmayı sürdürmemizi bariz bir şekilde önlemek için, Pingfan ve N731 'in tüm sorumluluğunun kendisinde olduğunu ısrarla söyledi...

"Pingfan'da olup biten her şeyin sorumlusu benim. Bütün sorumlu-luğu üstlenmeye hazırım. Deneylerin talimatlarının verilmesinde üstle-

rimin veya altlarımın hiçbir ilgisi yoktu. Benim verdiğim talimatlar yüzünden üstlerimin veya altlarımın başlarının belaya girmesini istemem.”

Ancak İshii vebanın bir BS aracı olarak kullanılması ve toplu pire üretimi üzerine araştırmalarını net bir dille inkâr etti, böyle çalışmaların yapılmadığını söyledi. Bunun yalan olduğunu biliyoruz tabii ve bu bilgi konusunda ABD’yle bir anlaşmaya vardığını kanıtlıyor.

Görüşme bu şekilde iki saate yakın sürdü; muğlak ve genel laflarla ve itirafların ardından gelen net inkârlarla ve bariz yalanlarla.

Ancak canı İshii’yle ikinci ve son bir görüşme yapmamıza izin verildi ve bu görüşme bir hafta sonra İshii’nin evinde, yine Amerikalıların eşliğinde gerçekleşecek. Bugünkü görüşmemin sonunda İshii’ye farklı bir mekânda ikinci bir görüşmeyi kabul edip etmeyeceğini sordum. İshii şu karşılığı verdi: “Kendi evimde görüşmeyi yeğlerim çünkü hem sağlığım bozuk, hem de evimden çıkmaya korkuyorum.”

~~Ama şimdi en azından bir sonraki ve son görüşmemizde nasıl davranacağımı düşünmek için tam bir haftam var.~~

13 Haziran 1947

Geçen hafta bir iki saatten fazla uyuduğum gece olmamıştır sanırım. Başım ve düşüncelerim sayılarla dolu; ölümlerin sayılarıyla ve yaralıların sayılarıyla, dürtülerimin sayılarıyla ve günahlarımın sayılarıyla (hepsinin sayısız olduğunu artık biliyorum). Belgeleri boşverip On Emir’le, otuz basamaklı Kutsal Yükseliş Merdiveni’yle ve İsa’nın çölde geçirdiği kırk gün kırk geceyle ilgilendim sık sık. Ben çölde kaç gün kaç gece kaldım, Kutsal Merdiven’in basamaklarından ne kadar uzağa düştüm, Emirlerden kaçını çiğnedim?

Yine bir Amerikan cipine bindik ve yolculuk bir saat kadar sürdü. Suçlunun evine gittiğimizde, İshii yine yataktaydı. Vē yine sadece genel konuştu ya da yalan söyledi. Bunu bekliyordum.

Ama görüşme tamamen boşuna değildi, çünkü İshii’yle vedalaşırken ona bir mektup verdim. Ve adam ilk kez ürkek ve kaygılı göründü. Mektubu Amerikalı dostlarına göstereceğine eminim. Yine de bu gece,

sırf benden kurtulmak ve görüşmelere son vermek adına bile olsa yanıt vermesi veya temas kurmak istemesi için dua edeceğim.

Ölümden sonra yas gelir, yastan sonra ise unutuş. Babamız ve anamız öldüğünde öyle olmuştu; ölüm, yas ve sonra unutuş. Öyle olması gerekir, öyle olmalı.

Ama birisi bana dese ki: Ağabeyini unutmalısın. Hayatına devam etmelisin. Onu bir vuruşta yere sererdim. O herifi bir vuruşta yere sererdim!

Çünkü ağabeyiminki hayal edilen bir ölüm. Ceset yoktu. Mezar yok. Üzerine kapanabileceğim, üstünde yatabileceğim, toprağını gözyaşlarımla ıslatabileceğim bir yeni tümsek yok.

Ölülerimizi asla unutamadığımızı hayal edin, hep yas tuttuğumuzu hayal edin, sonra da bir gözyaşı dünyası hayal edin, her şeyi sular altında, herkes boğulmuş. İşte benim dünyam, bu şehir, tamamen sular altında, herkes boğulmuş.

43 Nisan Sene 2000

Dün gece tuhaf bir şey oldu. Otel yatağında üstümde günlük kıyafetimle erkenden uyuyakalmıştım ve birden uyandım. Saatile baktığımda sabah üçe çeyrek vardı ve tam o anda gardırobumdan bir adam çıktı.

Adam Japon'du, siyah giysiliydi ve bereliydi. Pantolonunun kemerine bir tabanca sıkıştırılmıştı. Hemen yatağımdan fırlayıp adamın kemerindeki tabancayı kaptım ve beresini bir vuruşta yere düşürdüm. Işığı açıp tabancayı adama doğrulttum.

Adam tir tir titreyerek diz çöktü. Eski bir BS mühendisi olduğunu öne sürdü. Benimle önemli bilgiler paylaşacağını, 100. ve 731. Ünitelerin işlediği savaş suçlarının kanıtlarına sahip olduğunu söyledi. Elinde Çinli, Mançuryalı, Amerikalı VE Rus savaş tutsakları üstünde deneyler yapıldığını kanıtlayacak belgeler bulunduğunu, bunların sahip olduğumuzu bildiği bilgilerden ve kanıtlardan farklı olduğunu söyledi.

Ona inanmak istedim tabii ve bildiklerini öğrenip elindeki kanıtları görmeyi şiddetle arzuladım. Ama bir yandan da o adamdan ve sözlerinden aynı ölçüde şüpheleniyordum ister istemez. Çünkü eski bir BS

mühendisi olduğunu öne sürse de, bana teknisyenden çok tıp adamıymış gibi geldi.

Ve her ne kadar karşımda tir tir titreyerek diz çökse de, her ne kadar silahını alırken bana direnme de, adamın benden korktuğuna inanmadım. Yalan söylemekte usta olan son derece eğitilmiş bir aktörle karşı karşıya olduğum izlenimine kapıldım. Ve her şeyden öte, adamın davranış sebeplerini, odama neden geldiğini, gardırobuma neden girdiğini, bana neden öyle şeyler söylediğini ve ne kazanmayı umduğunu saptamakta zorlanıyordum.

Bütün bunlar benim için sırды.

Yine de onu dinledim. Ve yine de iddialarını araştırmayı kabul ettim. Ama karşılığında ondan bir şey istedim. Bu şehitlik güncemden kopardığım bir kâğıt parçasına bir isim yazdım. Ve bu ismi ona verip, bunun bir sınav olduğunu söyledim.

Ve tabancasını iade etmedim.

86 Marelim, geceyle gündüz arası

~~Korkunç rüyalar, her gece, bu Moskova rüyaları, Harp Okulu rüyaları. Önce pireler. Sonra sıçanlar. Sonra hücreler. Sökülmüş döşeme tahtaları. Yerlerine konmuş tel ağlar. Ve son olarak adamlar. Yalınayak adamlar, çıplak adamlar. Hücrelere atılmış adamlar. Tellerin üstüne atılmış adamlar. Tel zeminin altında sıçanlar. Aç sıçanlar, ısırık sıçanlar. Tellerin arasından. Derin yaralar açan. Hastalıklı, vebalı. Her gece, bu rüyalar. Ama dün-geceki rüyada, karşı duvara kanla, ağabeyimin el yazısıyla şu yazılmıştı: "Öcümü al."~~

~~Tarihsiz. Gün-tarihsizdi.~~

Gardıroptan çıkan adam dün gece yine ziyaretime geldi. Ve sözünü tutup, bu şehit güncesinden kopararak üstüne bir isim yazdığım sayfayı geri getirdi. Ve korktuğum gibi, ismin altına bir adres yazmıştı – bir senedir aradığım adresi. Artık bahane bulamayacağımı biliyorum, vermem gereken kararlar var sadece.

Son zamanlarda o çürümüş, pis kokulu eski azizleri düşünüyorum sık sık, fosilleşmiş kalıntıların mezarlarından çıkarılıp Kızıl Meydan'da bulunan eski Saint Basil Katedrali'ndeki Tanrısızlık Müzesi'nde, Büyük Vladimir İliç Ulyanov'un çürümemiş, pis kokmayan naaşının karşısında sergilenmelerini düşünüyorum.

~~Son zamanlarda azizlerin çürümelerini düşünüyorum sık sık, özellikle de İsa'nın çölde sınanmasını. O kırk gün kırk gecenin bu şehirde geçirilen yılların yanında, o sınamaların bu çölün ve sınamalarının yanında devode kulak kaldığını düşünüyorum sık sık.~~

~~Her gece uyumadan önce ağabeyimin adını üç kez söylüyorum. Sonra İsa Duası'nı üç kez okuyorum. Son olarak tabancanın silindiri üç kez döndürüyorum ve tetiği bir kez çekiyorum.~~

Büyük Lev Nikolayeviç Tolstoy, Tanrı'nın gerçeği gördüğünü ama beklediğini yazmıştı. Ama bu zavallı vatandaş artık biliyor ki, insanoğlu da gerçeği görür ama sonra kaçar.

1. Tarih

Gardıroptan çıkan adam yine geldi. Bu sefer korkudan değil öfkeden titriyordu.

"Amerikalılardan farkın yokmuş Yoldaş," dedi hiddetle. "Sana bilgi veriyorum, kanıt veriyorum, ama adalet için değil kendi çıkarın için kullanıyorsun. Onlardan farkın yok. Hepiniz aynısınız!"

~~Sonra adam bir kâğıt, bir doküman çıkarıp okudu: "1941'de, Ulan Bator'da ve Moğolistan'ın başka bölgelerinde, Profesör Klimesinski veba, şarbon ve at nezlesi mikropları kullanarak insanlar üstünde BS deneyleri yaptı. Bu deneylerde kullanılan denekler siyasi mahkûmlar ve Japon savaş tutsaklarıydılar. Zincire vurulmuş tutsaklar 8 kişilik bir çadra sokuldular; bu çadırın tel ağdan oluşma zemininin altında pireli sıçanlar vardı; pireler deneklere hastalık bulaştırdılar. Deneylerin çoğu başarıyla sonuçlandı ve denekler hiyaretkli vebaya yakalandılar. Sı-~~

çanların yanı sıra yer sineaplarıyla diğer kemirgenlerin de hastalık bulaşmasında etkili araç taşıyıcılar oldukları görüldü. Hiyyaretkli vebaya yakalanmış bir hastanın 1941 yazında kaçmasının Moğollar arasında büyük bir salgının çıkmasına yol açtığı biliniyor. Salgının daha fazla yayılmasının önlenmesi için tutsak çok sayıda hava biriminin katılımlıyla arandı ve bu sırada 3000 ile 5,000 Moğol öldüler.”

“At nezlesi,” diye okumaya devam etti, “düşmanın sahip olduğu veya işgal ettiği topraklara gerillalarla, gizli ajanlarla veya uçaklarla yayılabilir.

1939 ila 1940’ta Moskova’da HARP OKULU kod adlı bir grup araştırmacının deney hücrelerinde izole edilmiş siyasi mahkûmlara ve savaş tutsaklarına çarbon mikropu yiyecekler vererek deney yaptıkları da biliniyor.

Uçakla mikrop saçma yönteminin etkili olmadığı görüldüğünden, Rusların favori salgın çıkarma yöntemlerinin hayvan sürülerine veya meralara hastalık yaymak ya da düşman bölgesine hastalıklı hayvanlar salmak olduğuna inanılıyor.

Ama sonuç olarak Stalin’in aneak mecbur kalırsa, Alman askerlerinin Rus topraklarının içlerine kadar ilerlemesi ve ülkede Sovyet karşıtı bir devrimin başlaması durumunda son çare olarak BS başlatacağına inanıyoruz. Öyle bir durumda Stalin BS ajanlarının kullanılmasını emredercek ve BS’yi önce Almanların başlattığını iddia edecektir.”

Gardıroptan çıkan adam okumayı kesti ve kâğıt parçasını cebine koydu. Sonra gülümsedi ve tekrar “Onlardan farkın yok,” dedi. “Hepiniz aynısınız. Ama ben değilim! Size göstereceğim, hepinize göstereceğim... Japonlara, Amerikalılara, Çinlilere ve Sovyetlere... hepinize göstereceğim. Hepinize öğreteceğim. Hepinize hastalık bulaştıracağım!

“Önce Tokyo’ya hastalık yayacağım. Sonra Japonya’nın tamamına. Ardından tüm dünyaya.

Nasıl diye soruyorsun – sebebini hiç sormazsınız zaten, hep nasıl diye sorarsınız; ilk ve son soru hep budur -çok geç, hep çok geç sorulansa- neden sorusudur. Belki de içten içe nedenini bildiğiniz için. Bu yüzden sadece nasıl diye sorarsınız...

Eh, çok basit, şehir suyuna zehir katacağım. Pireleri salacağım. Sıçanları salacağım. Ve sinek gibi ölecekler -işgalcilerle işbirlikçiler- bağırsak ağrısından kıvrınacaklar. Ambülanlar, sedyeler ve yataklar yetmeyecek. Yığıldıkları yerde kalacaklar, üst üste veya yan yana, yüzleri yukarı veya aşağı dönük halde, elleri kalkık, donmuş ve taşlaşmış bir şekilde boğazlarında, ıstırapla can çekişerek, korkuyla ve sessizce. Ve ölümlerinden sen sorumlu olacaksın...”

Adam besbelli delinin teki, bu yüzden gardırop kapısını çiviledim.

~~Tokyo & Moskova. On üçüncü Şubat.~~

Her gece rüyamda Rusya'yı görüyorum, Moskova'yı görüyorum. Dün geceki rüyada üstümde ikinci el ceketim vardı, bir adamı takip ediyordum ve benden kaçan o Japon'un üçüncü bir adamı, kaldırımda bizden habersiz hızla yürüyen üçüncü bir adamı takip ettiğini gördüm. Sonra bu üçüncü adam çizimelerimizin sesini duyunca dönüp arkasına baktı ve bu üçüncü adamın ağabeyim olduğunu gördüm. Uyandığımda hâlâ Tokyo'daydım tabii, ama ayak parmaklarım buz gibiydi, çoraplarım ıslaktı ve yatak çamurluydu.

Belki de ağabeyim yaşıyordur ve ölü olan benimdir. Ellerime iğne yapılmıştır, donmuş ve kararmışlardır, sonra da gözlerimin önünde bir kil çömleğin kulpları gibi kesilivermişlerdir. Belki de “Öcümü al! Öcümü al! Öcümü al!” diye haykaran benimdir.

Dolayısıyla belki de nehir kıyılarında, sessiz katledilmiş ölüler lejyonlarının arasında, savaşta ölenlerin oluşturduğu sayısız lejyonların arasında duran benimdir, eskimiş paltom durgun suda ve birbirine dolanmış otların arasında çürürken, belki de ben onun öcümü almasını bekliyorumdur...

~~Dur! Dur! Ulu İsa, Tanrı'nın oğlu, acı bana, bu günahkâra. Dön! Dön!~~

~~Tık! Tık!~~

Bu günü daha fazla erteleyemezdim. Rahatsız bir uykudan sonra yine erkenden uyandım ve trenle Chiba'ya gittim. Funabashi İstasyonu'nda trenden indim. Elimde kâğıt parçasıyla -bu şehit güncesinden koparılmış, üzerinde gardıroptan çıkan adamın kendisine verdiğim ismin altına yazdığı adres bulunan kâğıt parçasıyla- karda ve çamurda yürüdüm. Sonunda eve vardım, onun evine, bir mabedin yanındaki, karısıyla ve çocuklarıyla birlikte kaldığı eve. Ve yolda evinin karşısında durdum, sulusepkende, hava kararırken durup bekledim, belimde tabancayla ve yüzümde yağmurla, gece arkamdan sokulurken. Adamın evinin ışıklarının yanmasını bekledim. Çocuk sesleri duydum. Pişen yemek kokusu alır gibi oldum. Sonra evin ışıkları söndü ve bir pence-rede, kendisini seyretmemi seyreden birini görür gibi oldum. Ama donmuş ve ıslanmış bir haldeydim, ne eyleme geçebiliyor ne de düşünebiliyordum ve öylece durdum.

Tarih 25

Rüyamda Yaşlı Pieter Brueghel'in "Kuş Kapanlı Kış Manzarası" tablosunu gördüm ve aynı rüyada Bach'ın müziğini duydum. Ve uyandığımda artık bulutlar şehrin üstünde epey alçalmıştı, ama gökyüzünden kül yağıyordu. Ve o gökyüzünde üç sözcük, Kiril alfabesiyle üç Rusça sözcük yazılıydı:

мстите за меня

Öcümü al...

Ve bu şehirden, bu kapandan yine nefret ettim ve halkından, bu böceklerden yine nefret ettim.

Ama çabucak giyinip trenle Chiba'dan çıktım. Gözlerimi çizmele-rimden, yerden ayırmamaya çalıştım. Ama her istasyonda, yukarı her bakışında kirli pencerelerin ardında aynı göğü ve aynı sözcükleri, o üç kirli sözcüğü görüyordum, beni takip ediyorlardı, seyrediyorlardı, iplerin ucunda asılıydılar, kirlangıçlar tarafından taşınıyorlardı, kırlan-

gıç sürüleri tarafından, gagalarında üç kirli sözcük vardı:

МСТИТЕ ЗА МЕНЯ

Trenden indim ve sulusepkende ve çamurda uzun yoldan geçerek adamın mabedin yanındaki evine gittim, çizmelerime bakarak, yere bakarak. Ama sürekli, attığım her ağır adımda, tepemdeki gökyüzünü hissediyordum, tepemdeki o sözcükleri, körlemesine uçan kırlangıçların bana yol gösterdiğini, işaret ettiğini:

İşte orada, şimdi karşında...

Ve sonra başımı kaldırıp baktığımda sahiden de oradaydı, karşımdaydı, bana doğru yürüyordu ve anladım: Bu adam cinayetti, bu adam ölümdü; bu adam ağabeyimin katiliydi, onu öldüren kişiydi; ve işte karşımdaydı...

~~Ulu İsa, Tanrı'nın oğlu, acı bana, bu günahkâra.~~

Ve sonra adam, bu katil bozuk bir İngilizce'yle kesik kesik konuşarak "Kim olduğunu ve buraya neden geldiğini biliyorum," dedi. "Geleceğini biliyordum, yani seni bekliyordum, bugünü bekliyordum. Şimdi bugün geldi ve bekleyişim sona erdi."

Ceketimin önünü açıp tabancayı çıkardım.

~~Ulu İsa, Tanrı'nın oğlu, acı bana, bu günahkâra.~~

Adam tabancaya baktı ve dedi ki: "Hazırım, çünkü sanırım sen de benim kadar iyi biliyorsun ki Yoldaş, savaş herkesin içindedir, siyasi görüşleri ne olursa olsun, dinsel görüşleri ne olursa olsun, milliyetleri ne olursa olsun, ırkları ne olursa olsun. Hepimizin teninin altındaki uçurumdur, hepimizin kafatasının içindeki uçurumdur. Ve o uçuruma baktığımızda, ki baktık, gözlerimizi kaçıramayız, çünkü uçurum da bize bakar, kalplerimizi karartır ve saçlarımızı grileştirir. Ve kalplerimiz karayken ve saçlarımız griyken artık insan değilizdir, sadece savaşıdır, sadece cinayetizdir, sadece ölümüzdür.

"Yani vur beni, sonra da kendini vur. Veya tutuklayıp as beni, sonra da kendini as."

~~Ulu İsa, Tanrı'nın oğlu, acı bana, bu günahkâra.~~

Ona yaklaşırken yanaklarımdan gözyaşları süzülüyordu. Sağ elimde tabancayı tutarak sol elimle başını kavradım. Yüzünü benimkine yaklaştırdığımda yanaklarından gözyaşları süzülüyordu. Taban-

cayı bıraktım. Onu dudaklarından öptüm. Ve sonra, sonra yürüyerek uzaklaştım.

~~Ulu İsa, Tanrı'nın oğlu,
acı bana,
bu günahlara.~~

48 Ocak Ta 26 rih M. esne

~~“Dışsal baskıdan ancak kendimizi içsel kölelikten kurtardığımızda kurulabiliriz,” diye yazmıştı Nikolay Berdyaev. O zaman da çok haklıydı, şimdi de çok haklı.~~

Bu akşam otelin önünde beni bekliyorlar. Artık dayanacak gücüm kalmadı. Yan odada bir sandalyenin devrildiğini duyuyorum. Temiz, beyaz bir gömlek giyiyorum. Artık bu kadar...

$$1 + 1 = 1;$$

$$2 + 2 = 5;$$

$$3 + 3 = 7;$$

$$4 + 4 = 9$$

*İmza, Yoldaş / Aziz Kaka / Akakos,
Yoldaş Yurodivy veya Aziz Bok,
6. Koğuş*

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, medyum bu günlüğü, bu şehit güncesini kapatıyor ve şimdi bu günlüğü, bu şehit güncesini beş mumdan birinin üstüne götürüyor, soluk alev sayfalarına yayılana ve bu günlük, bu şehit güncesi şimdi yanmaya başlayana dek...

"Bak," diyor medyum gülerek, "elyazmaları da yanar..."

Günlüğü, şehit güncesini mumun aleviyle yakıyor, günlük, şehit güncesi artık külden ibaret, mum, sekizinci mum artık söndü...

"Sovyet olan her şeyin en iyisi ve en parlağıydım ben. Hatırama ilgisiz kalmak ve ölümüm hakkında söylentiler çıkarmak suç olacaktır. Naaşım Moskova'ya geri götürülecek ve küllerim Novodeviçi Mezarlığı'nda Gogol'la Mayakovski'nin arasına, kırmızılı siyahlı bir anıtın ve çarklardan, çekiçlerden ve vidalardan oluşma bir demir çelengin dibine yerleştirilecek. Bir demir adama uygun bir demir çelengin..."

"Yani artık elveda Tokyo, gözünü kan bürümüş şehir..."

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede sekiz mum söndü, bir hayalet daha gitti, burada kırmızılı siyahlı anıtlar yok, demir çelenkler yok, çünkü sen lekelenmiş, paslanmış ve aşınmış bir demir adamsın...

Akmayacak gözyaşları tarafından, yazılmayacak kitap tarafından lekelenmiş, paslanmış ve aşınmış, bu gözyaşsızlık mekânında, bu kitapsızlık mekânında, sadece bu sözcükler var, *bu ölülerin vebali boynunda,*

bu sözcükleri daha önce duymuştun, *bu ölülerin vebali boynunda,* bu sözcükleri şimdi ikinci kez duydu, *bu ölülerin vebali boynunda, bu ölülerin vebali boynunda...*

Ama Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, şimdi okült olan bu karede, şimdi dört mumunun ışığında, yine siren sesleri, iki siren sesi, bir ambülans sireni ve bir polis sireni...

Ve şimdi medyum karşında yatıyor, çemberin içinde büzülmüş yatıyor, kalkık elleri mum ışığında kaskatı, siyah ve kırık parmaklarında bir dedektifin kimlik cüzdanı,

meydum bir dedektifin; ölü bir dedektifin...

Ve şimdi ona doğru emekliyorsun, ellerinin üstünde ve dizlerinin üstünde, kadının yerde yatan bedenine doğru emekliyorsun ve gözlerini kapatmak için pannaklarını onun yüzüne koyuyorsun, kapkara gözleri bölmenin tavanına bakıyor, Kara Kapı'nın tavanına bakıyor ve bu kapkara gözlerde, bu ölü dedektifin gözlerinde bir karga görüyorsun ve bu karganın kadının gözlerinde uçmasını izliyorsun,

bu kapkara gözlerde,

şehirde, çatıların üstünde, sokaklarında uçmasını, ara sokaklarına girmesini, kadının gözlerinde, kapkara gözlerinde ve şimdi bu gözler, bu kapkara gözler kırıştırılıyorlar, yine canlılar...

Sol elini senin başının arkasına koyan medyum yüzünü kendininkine çekiyor ve şimdi dudakları dudaklarında, dili diline dokunuyor, yukarı aşağı hareket ediyor, dili senin ağzının içinde, yukarı aşağı, içeri dışarı, yukarı aşağı, içeri dışarı...

Çünkü şimdi mumların, okült karedeki bu dört mumun ışığında, şimdi medyum seni iterek uzaklaştırıyor ve fısıldıyor, ölü dedektifin sözlerini fısıldıyor...

“Sen o değilsin. Sen aradığım adam değilsin, hayal kırıklığına uğrattım adam *hayal kırıklığına uğrattığım adam* HAYAL KIRIKLIĞINA UĞRATTIĞIM ADAM...

Dokuzuncu Mum

İkinci Bir Dedektifin, N.'nin Otuz Altı Yarası

1. Perde

1. Bu şehir bir yara *bu şehir bir yara* BU ŞEHİR BİR YARA Yarı yarıya yok olmuş defterlerimin yarı yarıya sayfaalarında *hayal meyal duyulan seslerin hayal meyal fısıltılarında* BU UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ DEDEKTİFİN UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ ANILARINDA İşgal Altındaki Şehir'de *İşgal Altındaki Şehir'de* İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE Shinjuku'daki bir doğumevinde 169 yeni doğmuş bebeğin öldürüldüğünü keşfediyoruz *yakında ölecek 28 suçlu adamı* *İchigaya'daki bir adliyede dolaştırıyorlar* SENİ SUÇLU BULACAKLAR VE SENİ ASACAKLAR, MESANEN BOŞALANA VE BOYNUN KIRILANA KADAR Babam öldü ve annem tekrar evlendi *karın bir zamanlar orospuydu ve yine orospu* AİLE ALBÜMLERİNDE, TARİH KİTAPLARINDA İmparator bile tekrar evlendi, üstünde fragıyla silindir şapkasıyla ve silindir şapkasıyla, bir Amerikan Generali, ağzında piposuyla *çocuğu çocuğun değil* HEPİMİZ OROSPUYUZ Bütün Amerikalılardan nefret ediyorum *ailen lanetli, evin lanetli* ŞEHRİN HARABELERİNDE, ÖLÜLERİN GÖZLERİNDE Yanlarında çalışmayı kabul ettim, paralarını alıyorum *aşağıdaki toprak oyuk* AYNANIN İÇİNDEN GEÇİNCE Kalemleri sivriiltiyorum, raporlar yazıyorum *sandalyenin altında, masanın altında* NE BULACAKSIN Sarsak sandalyemde, dağınık masamda *bir şey kımıldıyor, arkanda kımıldıyor, altında kımıldıyor* AYNANIN İÇİNDEN GEÇİNCE Telefon çalıyor *bir müzik kutusundan, o melodi ne* KİMİ BULACAKSIN Saatin *o tanıdık, cızırtılı melodisi çalıyor* İYİ DEDEKTİFLE KÖTÜ DEDEKTİFİ Ve vaka başlıyor, bu son vaka başlıyor *şehrin üstünde parlak bir ışık, kenti kasıp kavuran bir yangın* ARKANA BAKMA 26 Ocak

1948' de *sana doğru geliyor, arkana bakma* SESSİZLİKTE, SADECE SESSİZLİKTE Telefon, saat ve bu son vaka *nefesini tutmana yol açıyor* DÜNYA ÖLÜYMÜŞÇESİNE

2. İşgal Altındaki Şehir'de ödünç alınmış arabalarımızla ilerliyoruz *bir melodiye takip ediyorsun, cızırtıları* KALIN BANDAHLAR İÇİNDE Yollar çamura dönüşüyor, çamur nehirlerle dönüşüyor *şehirde ilerliyoruz, gecenin içinde* AÇIK YARALARI ÖRTEN Kar sulusepkene dönüşüyor, sulusepken yağmura dönüşüyor, yine sulusepken oluyor, *ansızın yaklaşan farlar, Amerikan, köreltici farlar* SUÇ MAHALLİNDE Ambülanlar var, kalabalıklar var *kadın sokakta emekliyor, ellerinin üstünde ve dizlerinin üstünde* AYAKTA ÖYLECE DURUYORLAR, BAKIYORLAR Eski askerler üzerlerinde beyaz cübbelerle ve haki keplerle duruyorlar, yabancı çocuklar tapınak ağaçlarının dallarından sarkıyorlar *zehirden bahsediyor telaşla, yardım istiyor* ONLAR SEYİRCİLER, BİZLER MANZARAYIZ Sağımda Nagasaki Mabedi, solumda Teikoku Bankası *cızırtılar, yerin altından* MANZARA, SUÇ Sigaramı söndürüyorum, diğer dedektiflerin peşinden gidiyorum, basamaklardan çıkıyorum, bankaya giriyorum *çünkü cehennem bizi buldu, hep bulunduğu gibi* SUÇ MAHALLİ Dar koridorlardan, ağır mobilyaların arasından geçerek *peşimizden sürüklüyor, nereye gitsek* KIRPILMADAN BAKAN GÖZLERİNDE Boş sandalyelerin, sıra sıra masaların arasından *ellerimizin üstünde ve dizlerimizin üstünde* YENİ ÖLMÜŞLERİN Masalardaki paralar, yığınlar halinde, yerdeki kusmuklar, gölcükler halinde *ortalığı toplamalıyız, temizlemeliyiz, odaya çeki düzen vermeliyiz, fincanları yıkamalıyız* AYAKTA ÖYLECE DURUYORUM, BAKIYORUM Koridorda, kilimlerde, tuvalette, fayanslarda, *bir melodinin peşinden gidiyorsun, cızırtıların* BEN SEYİRCİYİM, ONLAR MANZARA On ceset, on insan cesedi *fısıltılar, ağlama sesleri* SUÇ, MANZARA Duvardaki saat, kolları hâlâ hareket ediyor *gittiğimiz her yerde, peşimizden sürüklüyoruz* KALIN KIŞLIK GİYSİLER İÇİNDE Elleri kalın, donmuş ve taşlaşmış, boğazlarında *ellerimizin üstünde, dizlerimizin üstünde* AÇIK AÇ AĞIZLARDAN Bu adamlar, bu kadınlar, bu çocuk, acı çekerek öldüler, korkarak öldüler, sessizce

öldüler, yan yana yığıldılar, yan yana yattılar, yüzleri yukarı dönük ve aşağı dönük, *konuşmadan, ama inleyerek* SUÇ MANZARASI

3. Seibo Katolik Hastanesi'nde ayaktayım, dört kurtulanın yataklarının yanıdayım *cehennemden emekleyerek çıkan, ellerinin üstünde, dizlerinin üstünde* ZİHNİMDE SUÇ MAHALLİ Hemşireler boğazlarına borular sokuyor, doktorlar midelerini yıkıyor *bankanın koridorlarından geçen, bankanın genkanına çıkan* MASALARDA PARALAR, KASA ARDINA KADAR AÇIK Öksürmelerini seyrediyorum, öğürmelerini seyrediyorum, sıvıları ve safraları *kapılardan geçen, sokağa çıkan, kara ve çamura* HER ŞEY YERLİ YERİNDE, BEDENLERİ HARİÇ Uyanmalarını bekliyorum, konuşmalarını bekliyorum, *ellerinin üstünde, dizlerinin üstünde* AKAN SU SESİ, YIKANAN KIRLI KAPLAR Yataklarının yanında, dudaklarının yanında *içecek yüzünden, ilaç yüzünden, bir doktor, dizanteri* SUÇ MAHALLİ MİKROPLU

4. Köşeden sokağıma sapıyorum, *ne güzel adamlar, ağaç gibi dimdikler* KARIMIN SESİNİ DUYABİLİYORUM, DÜŞÜNCELERİNİ OKUYABİLİYORUM Karımı görüyorum, çocuğunu sırtını bağlamış, arkadaşıyla birlikte duruyor *şu sana pek dostça baktı* ŞEHVETLİ SESİNİ, İFFETSİZ DÜŞÜNCELERİNİ Amerikalı askerlerlerin ciplerle geçip gitmelerini seyrediyorlar *sana baktı, parlayan gözlerine* KONUŞMUYOR, AMA İNLİYOR Eğleniyor musunuz, diye soruyorum *çocuk senin çocuğun değil* TEN TENİN ÜSTÜNDE, ET ETE GİRİYOR Burada ne işin var, diye soruyor, işte olman gerekmiyor mu *yerden sis yükseliyor, Amerikan fırınlarından kara dumanlar yükseliyor* KONUŞMUYOR, AMA İNLİYOR Buraya yolum düştü, neden sordun, diyorum *sisleri neden peşimde, işe giderken peşimde, eve dönerken peşimde* JAPON TENİNİN ÜSTÜNDE AMERİKALI TENİ, JAPON ETİNE GİREN AMERİKALI ETİ Hiç, diyor, eve gelsene, sana yemek hazırlayayım *kocam fazla düşünmüyor, zihni gergin* KONUŞMUYOR, AMA İNLİYOR Eve gelemem, diyorum, hâlâ mesai-deyim *ortalık hep öyle karanlık ki, kocam hep öyle düşünceli ki* KARIMIN KAYGILI SESİ, ÜRKEK DÜŞÜNCELERİ Bir sorunun

mu var, diye soruyor, çok dalgın görünüyorsun *kocam kendi çocuğuna bakmıyor bile, düşünün düşünün delirecek* KARIMIN SESİNİ DUYUYORUM, DÜŞÜNCELERİNİ OKUYORUM Bir şey yok, diyorum, ama gitmeliyim *gün ışığı yok, sokak lambalarının ışıkları yok, sadece gölgeler var* HEPSİNİN SESLERİNİ, HEPSİNİN DÜŞÜNCELERİNİ

5. Uyan Dedektif N., diyor Dedektif Komiser H., beni omuzlarımdan sarsarak, sandalyemi tekneleyerek *kemiklerim sızlıyor, göğsüm ağrıyor* İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE doğruluyorum, iki kez öksürüyorum *gözlerim yanıyor, kulaklarım çınlıyor* DİRENİŞ NEREDE Yeni bir ceset bulunduğunu haber aldık, intihara benziyor, Shiinamachi'deki bir otelde, Teikoku Bankası civarında *dumandan, melodiden* DİRENİŞ YOK Dedektif K.'yı al ve gidip bir bak, diyor Dedektif Komiser H., bana üstünde adres yazılı bir kâğıt vererek *müzik kutusundan gelen, Amerikan fırınlarından* YERALTI YOK Mejiro-döri'de yürüyoruz, Yamate-döri'den geçiyoruz, sonra sola sapıp Nagasaki mahallesine giriyoruz, Shiinamachi 5-chōme'deki Kiraku Otel'i'ni arıyoruz *yanık kokusu, cızırtılar* BU İŞBİRLİKÇİLER ŞEHRİNDE Otelin önünde bir ambulans var ve bir doktor otel sahibiyle karısının yanında duruyor *odaların önünde, odaların içinde* BU HAINLER ŞEHRİNDE Bizi dar, dik bir merdivenden çıkarıp uzun, karanlık bir koridordan geçirerek otelin arka tarafındaki kapalı bir kapıya götürüyorlar *ısıarak, çiğneyerek, yutarak* ŞİMDİ BÜTÜN DOLLAR SATILIK Burada, diyor otel sahibi ince, lekeli kapıyı açıp küçük, loş bir odayı ve bir futonda yatan bir cesedi sergilerken, ceset giyinik ve üstü yorganla örtülmüş *dişlerini hep duyabilirsin* BÜTÜN DOLLAR, BÜTÜN KARILAR, BÜTÜN KADINLAR Potasyum siyanürle intihar etmiş benziyor, diyor doktor, Teikoku Bankası katilinin potasyum siyanür kullanmış olabileceğine inandığınızı gazetede okumuştum, bu yüzden ölümü rapor ederken bunu vurguladım *çünkü her şey çürür, ayrışır ve ölür* PAZARDA, VİT-RİNDE Pencereye gidiyorum, perdeyi açıyorum *kaç ceset, kaç oda* YAŞLI BEDENLER, TAZE ETLER Cesedin üstünde gri bir süveter, bir haki ceket ve siyah bir şayak pantolon var *senin olmayan odalarda* İKİ YÜZLÜLER, DÖNEKLER Kapının yanında siyah bir palto asılı,

yerde futonun yanında bir cüzdan duruyor *kapıları açarsın, odalara girersin* DİZLERİNİN ÜSTÜNDE, SIRTÜSTÜ Cüzdanı alıyorum, cüzdanı açıyorum, cüzdanın içinde 100 yen var *senin olmayan kaç oda vardı, senin olmayan kaç ceset vardı* KARIM, ANNEM Bana adının Yokobe Kunio olduğunu söyledi, diyor otel sahibi, ve Saitama semtinde, Komagawa-mura, Iruma-gun'da bir şirkette çalıştığını *odadan odaya, cesetten cesede* VİTRİNDE, PAZARDA Peki ne zaman geldi, diye soruyorum *siyah pusta, siyah siste* YENİ BİR ADAM İÇİN, YENİ BİR HAYAT İÇİN Dün gece dokuz buçuk civarında, diyor otel sahibi *gözlerinde, kulaklarında* YENİ BİR ÜLKEDE, YENİ BİR ŞEHİRDE Sizce öleli ne kadar olmuştur, diye soruyor Dedektif K. doktora *fısıltılar, cızırtılar* YÜZÜKLERİ ÇIKARILMIŞ, BACAKLARI AÇIK Çok olmamıştır, diye karşılık veriyor doktor, ceset hâlâ ılık *Amerikan fırınlarından, müzik kutularından* BU DİRENİŞSİZLİK ÜLKESİNDE Desenize benden şanslıymış, diyor Dedektif K. gülerek *dumanların arasında, melodilerin arasında* BU DİRENİŞSİZLİK ŞEHRİNDE Öldüğünü nasıl bu kadar çabuk anladınız, diye soruyorum otel sahibine *öyle şüphecisin ki hep, öyle kıskançsın ki hep* KAYBEDENLERDEN NEFRET EDİYORUM, KAZANANLARDAN NEFRET EDİYORUM Otel sahibi kafa sallıyor, sonra karısına bakıyor ve diyor ki, cesedi o buldu *Karımın gözleri etrafa fıldır fıldır bakınacak, bacakları etrafta dolanacak* BÜTÜN AMERİKALILARDAN NEFRET EDİYORUM, BÜTÜN BEYAZLARDAN NEFRET EDİYORUM Dün gece uyuyamadım, diyor kadın, öyle korkunç rüyalar gördüm ki, Teikoku Bankası'yla ilgili rüyalar, içimde kötü bir his vardı, bu adamla ilgili kötü bir his *o çocuğa babalık etmiyorum, o kadının ihtiyaçlarını karşılamıyorum* CİPLERİNDEKİ BEYAZ YILDIZLARDAN, AĞIZLARINDAKİ BEYAZ DIŞLERDEN Cesedi gösteriyorum ve kadına soruyorum, içinde kötü bir his vardı, *hiç burada değilsin, hep başka yerlerdesin* BEYAZ TEN SARI TENİN ÜSTÜNDE, BEYAZ ET SARI ETİN İÇİNDE Kadın başıyla onaylıyor, *karım o adamda ne görüyor* DİRENİŞ NEREDE Kadına bakıyorum, *monpe pantolonuna, kalın süveterine* bakıyorum ve soruyorum, Neden *bu kadın kocasından çok daha genç* BU İŞBİRLİKÇİLER ŞEHRİNDE

Kadın bilmem dercesine kafa sallıyor, kadın gözlerini kapıyor, sonra kadın ağır ağır konuşuyor, dün gece, koridorda yanından geçerken birden kolumu sıktı ve arkadaşını görmeye geldiğini, ama arkadaşının burada olmadığını söyledi *istediği adamı elde edebilir* BU HAINLER ŞEHRİNDE Gözleri yaşlıydı, yanağı yaşlıydı, diyor kadın *senden daha üstün bir adam* BEN DEDEKTİFİM, BEN DİRENİŞİM Bir kez öksürüyorum, tekrar öksürüyorum *bir şeytan çıkarma ayini, bir çıkış* TEK DİRENİŞİM, BU ŞEHİRDE O mu, diye soruyor kadın, Teikoku katili mi *sen değilsin, asla sen değilsin* DİRENİŞSİZLİK ŞEHRİNDE Hayır anlamında kafa sallıyorum, diyorum ki, saçı fazla uzun, o olmaz, Teikoku katili değil o, hayır *sen şeytan çıkarma ayini değilsin, sen çıkış değilsin* DİRENİŞSİZLİK

6. Erken geldim, geç kaldı, fark etmez, *wa-oh-wa-oh* BU YABANCI ŞEHİRDE, TANIDIK OLMAYAN BU ŞEHİRDE Dans salonuna giriyorum *beat me mama, with that boogie-woogie beat, that Tokyo boogie-woogie, beat me, beat me* BANA HER ŞEY YABANCI, BÜTÜN İNSANLAR YABANCI Cangıl müziği ve tamtamlar, sarı tenler ve zencimsi saçlar gölgeler uzuyor, zamanla, gölgeler yaklaşıyor, ritimle YENİ DANSLAR, ESKİ ŞARKILAR Harabelerin arasında dans, yaşayan ölülerin gerçek ölülerin küllerinin üstündeki dansı *sakura boogie-woogie, jungle boogie-woogie* ARTIK İNSAN DEĞİLLER, ARTIK SAĞ DEĞİLLER Derilere vurulan kemikler, da vullara vurulan sopalar *ödünç alınmış giysiler içinde, arak şarkılar eşliğinde* YENİ DANSLARI EDİYORLAR, ESKİ MELODİLERİ MIRILDANIYORLAR Işıklarda, aynalarda, her şey yansıyor *hep yansıyoruz* YANSIYORUZ, KIRILIYORUZ, ECİŞ BÜCÜŞ OLUYORUZ VE DAHA NELER NELER Kanımı görüyorum, ama gerçekten o mu *saçında fiyonklar ve kurdeleler* DÜNKÜ DÜŞMAN BUGÜNKÜ DOST Bütün kadınlar ona benziyor, bütün kadınlar onun gibi hareket ediyor kızılıktta, sıcakta MUHAREBE ARTIK BİTTİ, SAVAŞIN SONU GELDİ Japon karımın bir Amerikalı askerle dans ettiğini görüyorum, *pusta, siste* SAVAŞ BECERİLERİNİ ÖVÜYORUZ Pistte döndüklerini görüyorum, düşüyorlar sonra yuvarlanıyorlar *durmadan dans ediyorlar, dur-*

madan dönüyorlar YİĞİTLİĞİMİZİ ÖVÜYORLAR Neden tanrılar güneşimizi söndürmüyorlar, o zaman herkes yuvarlana yuvarlana sevişebilir o adam, karım, lanet olsun, lanet olsun GÜZEL SÖZLERLE VEDALAŞIP AYRILIYORUZ Hayır, parlak gün ışığında yapın, et, pislik, erkek, kadın, insan, hayvan ÖNCE SOLA DÖNEREK, SONRA SAĞA Elimdeki sinekler gibi düzüşün tarlalarda ve adice, ahlaksızca ve demokrasilerde ESKİ ŞARKILARA YENİ DANSLARLA Piçe bak, karıma nasıl da dokunuyor, nasıl da mıncıklıyor, vay kaltak karım reverans yapıyor, adam eğiliyor ARTIK YAŞAMIYORUZ, ARTIK İNSAN DEĞİLİZ Sandalyemden kalkıyorum, bu dans salonunda bekleyemem el çırpıyorlar, elleri çekiç BURADA HER ŞEY YABANCI, HERKES YABANCI ARTIK Gidiyorum bu dünyanın her şeyi kötü KURTULAN HİÇBİR ŞEY YOK, KURTULAN HİÇ KİMSE YOK

7. Dedektif Komiser H. bana yeni bir dosya, Matsuda Dosyası'nı veriyor ve Matsuda Dosyası'nı baştan sona okuyorum *herkesin sırları vardır, herkes yalan söyler KÖTÜ ADAMLAR, İYİ ADAMLAR* Yasuda Bankası'nın Ebara şubesinde gösterilen kartvizitte onun ismi yazılıydı, Teikoku Bankası'nın Shiinamachi şubesinde kullanılan onun ismiydi *bir yerlerde birilerine SAVAŞ ZAMANINDA, BARIŞ ZAMANINDA* Dr. Matsui Shigeru'yu sorguya çektik bile, Dr. Matsui Shigeru'yu eledik bile; bahanesi tutuyor, eşkali uymuyor *herkes suçludur, mutlaka suç işlemiştir SAVAŞ SUÇLARI, BARIŞ SUÇLARI* Ama Dr. Matsui'de bazı tuhafliklar var, hayatında bazı tuhafliklar var *bir şekilde, bir yerlerde İPUÇLARI SÖZLERİNDE GİZLİDİR* Dr. Matsui Sendai'de, Sağlık Bakanlığı'nda çalışıyor, Dr. Matsui Cava, Endonezya'da Kamu Sağlığı ve Sanitasyon İdaresi Departmanı'nda şeflik yaparak İmparatorluk Ordusu'nda hizmet vermiş *suçlar asla gizli kalmaz, sırlar asla gizli kalmaz KANITLAR SÖZLERİNDE GİZLİDİR* Gazeteler Yasuda Bankası'nın Ebara Şubesi'ndeki girişimi haber yaptılar, gazeteler Dr. Matsui Shigeru'yla ve kartvizitiyle ilgili ayrıntıları yayımladılar, gazeteler Dr. Matsui Shigeru'nun Tokyo Metropolitan Polis Teşkilatı tarafından sorguya çekildiğini yazdılar, gazeteler Dr. Matsui Shigeru'nun Sağlık Bakanlığı'nda çalıştığını, Endonezya'da İmpara-

torluk Ordusu'nda hizmet verdiğini yazdılar *insanlar mutlaka konuşur, birileriyle konuşur* YALANLARININ KANITLARI, SUÇLULUKLARININ KANITLARI Gazetelerin Dr. Matsui Shigeru'yu haber yapmalarından iki gün sonra, Teikoku Bankası soygununu soruşturan Özel Ekip'e bir mektup geldi, imzasız bir mektup, Dr. Matsui Shigeru'yla ilgili imzasız bir mektup, Dr. Matsui Shigeru'nun Endonezya'da yaptıklarıyla ilgili, Dr. Matsui Shigeru'nun Endonezya'da işlediği suçlarla ilgili *sırları ele veren, ihanet eden* HERKES SUÇLUDUR, HERKES KABAHA TLİDİR İsimsiz mektubu okuyup duruyorum ve bir gerçeği anımsayıp duruyorum: Kullanılan kartvizit Dr. Matsui'nindi, kullanılan isim Dr. Matsui'nindi; yani zanlı Dr. Matsui Shigeru'yu tanıyor, yani Dr. Matsui Shigeru zanlıyı tanıyor *herkesin sırları vardır, herkes suçludur* SAVAŞ ZAMANINDA, BARIŞ ZAMANINDA Mektubu bırakıyorum, Matsui Dosyası'nı kapıyorum, telefonu elime alıyorum *herkes, hep* KÖTÜ ADAMLAR, İYİ ADAMLAR

2. Perde

8. Dr. Matsui Shigeru Teikoku cinayetleri konusunda sorgulandı, Dr. Matsui Shigeru potansiyel zanlılıktan elendi, ama Dr. Matsui Shigeru'yu hâlâ gözaltında tutuyoruz, hâlâ araştırmalarımıza katkıda bulunuyor *dalgın görümiyorsun* Dedektif KOVULDUM Listeler hazırladık, Dr. Matsui Shigeru'nun karvizitini verdiği insanların, alınan ve verilen kartvizitlerin listelerini *canımı sıkan bir şey mi var, aklını kurcalayan bir şey mi var* GEÇMİŞTEN, ŞİMDİ, GELECEK İÇİN Dr. Matsui Shigeru'yla kartvizit değiş tokuşu yapmış kişilerin Dr. Matsui Shigeru'nun kartvizitiyle birlikte yerel polis karakollarına gitmelerini istediğimizi ilan ediyoruz *evde sorun yaşıyorum, karımla* KOVULDUM Şimdi Dr. Matsui Shigeru'dan bana Cava, Endonezya'da birlikte çalıştığı insanların isimlerini, Cava, Endonazy'a da Kamu Sağlığı ve Sanitasyon İdaresi Departmanı'nda, İmparatorluk Ordusu'nda birlikte hizmet verdiği insanların isimlerini söylemesini istiyorum *yirmi gündür çalışıyorum, tek serbest günüm olmadı, karım için kolay değil* ODAKLANAMIYORUM, UNUTAMIYORUM Hafızam zayıf, diyor

Dr. Matsui Shigeru bana, Güney Asya iklimi yüzünden herhalde, onları pek hatırlamıyorum, birlikte çalıştığım insanları, birlikte hizmet verdiğim insanları *karım benden çok genç, minicik ve güzel bir kadın, küçük bir çocuğu var, ikisi de evde kendi başlarının çaresine bakmak zorundalar GELECEĞİ, ŞİMDİYİ, GEÇMİŞİ* Ama onlardan en az biri sizi hatırlıyor, hem de gayet iyi hatırlıyor, diyorum Dr. Matsui Shigeru'ya ve ona mektubu, imzasız mektubu uzatıyorum *canını sıkıyor-dur tabii, dikkatini dağıtıyordur, sürekli aklındadır AKLİM KARMAKARIŞIK* Sizinle tekrar görüşeceğim, diyorum Dr. Matsui Shigeru'ya, o yüzden şimdilik bir yere gitmeyin *dinliyor musun Dedektif* MEKÂNIN DIŞINDAYIM, ZAMANIN DIŞINDAYIM

9. Hamamda Dr. Matsui Shigeru'nun geri dönmesine izin vereceğiz AYNADA Adamlar traş oluyorlar *bildiğin gibi Dr. Matsui Shigeru, Sendai'daki meslektaşı Bay Hoshi Shōji'yle konuşmamızı önerdi* PARMAKLARIM KULAKLARIMIN İÇİNDE Taburelerinde oturuyorlar *bildiğin gibi Dedektif T., Sendai'de Bay Hoshi Shōji'yle görüştü* AYNADA Adamlar birbirlerini yıkıyorlar *bildiğin gibi Bay Hoshi Shōji'nin bahanesi tutuyor, Bay Hoshi Shōji'nin eşkali uymuyor* AMA GÖZLERİMİ KAPATAMIYORUM Kova kova sular, başlarından aşağı, vücutlarından aşağı akıyor *bildiğin gibi Bay Hoshi Shōji, Dr. Matsui Shigeru'nun Endonezya'dan tanıdığı eski iş arkadaşı, eski Tabip Başçavuş Karajima'yla konuşmamızı önerdi* AYNADA Sabunu alıyorum, sabunu köpürtüyorum *bildiğin gibi eski Tabip Başçavuş Karajima için arama emri çıkardık* BEDENİM BANA AİT DEĞİL Dedektif Komiser H. 'nin omuzlarını ve sırtını yıkıyorum *bildiğin gibi eski Tabip Başçavuş Karajima'nın eşkali kurtulanların verdiği uymuyor* AYNADA Hep çok gergin görünüyorsun, hep çok dalgın görünüyorsun Dedektif N., *bu yüzden Dr. Matsui'yi Dedektif T. ile birlikte Sendai'ye geri göndereceğiz, evinin altını üstüne getirsin diye, adres defterine baksın diye, bütün kartvizitlerini toplasın diye* YABANCI, ECNEBİ Daha sert, diyor, daha sert ov Dedektif hafızası tazelensin diye AYNADA

10. Bir köşeyi dönüyorum, ceplerimde mavi umut, merdiveni çıkıyorum, nemli nefretim aşağı çekik, koridorda yürüyorum, sigaramı söndürüyorum, kapıyı çalıyorum *şehir tepetaklak* JAPONYA'YI NE KADAR SEVİYORSUN Yoldaş Horie kapıyı açıyor, Yoldaş Horie gülüyor, Yo hayır! Polisler geldi! Kitapları saklayın! Broşürleri saklayın! Canını seven kaçsın *şehir tersyüz* TÜM KALBİMLE Ama Yoldaş Horie'nin tek odalı dairesi boş, toplantı çoktan bitmiş, sadık partililer çoktan gitmiş, havada bayat sigara dumanı kalmış o kadar *bütün ülke, bütün dünya* KALBİ VÜCUDUNA BÜYÜK GELEN BİR CÜCE Yoldaş Horie'yi yana itip odaya giriyorum, duvarları kitaplarla kaplı olan penceresiz odaya, yere çömeliyorum ve diyorum ki, aman ne komik *tepetaklak, tersyüz* AMERİKA'DAN NE KADAR NEFRET EDİYORSUN Yoldaş Horie kapıyı kapatıyor, Yoldaş Horie kapıya yaslanıyor, nerelerdeydin Yoldaş. Seni çok merak ettik, fikrini değiştirmenden korktuk *önü arkasında* TÜM KALBİMLE Gazeteleri okumuyor musunuz, diye soruyorum *güneş alacakaranlık çökünce yükseliyor* KALBİ VÜCUDUNA KÜÇÜK GELEN BİR DEV Senin okuduklarını okumuyoruz, hayır *ay alacakaranlık çökünce batıyor* UMMAK İSTİYORUM, İNANMAK İSTİYORUM Yine de Shiinamachi'deki Teikoku Bankası'nda olanları duymuşsunuzdur, diye soruyorum, zehirle toplu cinayet vakasını *iki ayaklı hayvanlar, emekleyen adamlar* TÜM KALBİMLE O vakaya sen mi bakiyorsun, diye soruyor Yoldaş Horie *Ginza'da bir at bir adamı eziyor* BİR ÜTOPYA'NIN MÜMKÜNLÜĞÜNE Sırf ben değil, diyorum gülererek, o vakaya Tokyo'daki bütün dedektifler bakıyor, diğer bütün soruşturmalar askıya alındı *bir oğlan bir oluktan akan yağmur suyunu yalayarak içiyor* UMAMAZSAM, İNANAMAZSAM Peki elinizde zanlı var mı *bir inek bir kadının memesini sağlıyor* TÜM KALBİMLE Henüz yok, ama Amerikalılarla bağlantılı olabilir mi gibi görünüyor, diyorum, en azından katil İşgalcilerin bilgilerine erişebilen biriymiş gibi görünüyor, hatta onların yanında çalışmış bile olabilir *bir kadın sokağa sıcıyor* BİR ÜTOPYA OLASILIĞINA Yoldaş Horie şimdi karşıma oturuyor, şakalaşma faslı bitti, hadi ya. Bak bu çok ilginç, bu çok faydalı olabilir *tepetaklak, tersyüz* TAŞLAŞMIŞ OLURUM Faydalı mı, diyorum, kime faydalı? *Önü*

arkasında FELÇLİ OLURUM Davadan bahsediyorum salak, diyor gü-
lerek, seni yoldaş X'le tanıştırmalıyım *bir bonmarşenin ömünde bir*
kedi bir köpeği öpüyor UMUDUN TAŞLAŞMASI, İNANCIN FELÇ
GEÇİRMESİ Yoldaş X kim, diye soruyorum *bir ara sokakta bir adam*
başka bir adamın kulağını ısırarak koparıyor YENİ BİR BUZUL
ÇAĞI *Izvestia*'da muhabirlik yapıyor *bir balo salonunda bir tavuk bir*
domuzla dans ediyor GORGON'UN BAKIŞINDA Şaka yapıyorsun,
diyorum gülmeden, hayatta olmaz *bir hendekte iki kadın bir balık için*
kavga ediyor BÜTÜN KADINLAR TAŞLAŞIYOR Dinle, diye fısıl-
dıyor Yoldaş Horie öfkeyle, bize, davamıza gerçekten yardım etmek
istiyorsan bir şeyler vermeye başlamalısın *Takım elbiseli bir sıçan gö-*
rüyorum BÜTÜN ERKEKLER TAŞLAŞIYOR Ne gibi şeyler, diye
soruyorum *bir çukurda yaşayan bir aile* BÜTÜN KALPLER Bilgi *kek*
satın alan bir pire TAŞLAŞTI, FELÇLİ Ne tür bilgilere sahip oldu-
ğumu düşünüyorsun ki, diye soruyorum Yoldaş Horie'ye *kaşına kaşına*
derisini kızartan bir çocuk SEBEBİ UMUTSUZLUK, SEBEBİ NEF-
RET GK hakkında, suçlar hakkında, kumpaslar hakkında *gümüş yiye-*
nitler JAPONYA'YI SEVİYORUM, JAPONYA'DAN UMUDU KE-
SİYORUM Kumpaslar hakkında, diye tekrarlıyorum, ne gibi kumpas-
lar *çocuklarını yiye anneler* AMERİKA'DAN NEFRET
EDİYORUM, AMERİKA'DAN KORKUYORUM Yoldaş Horie ba-
şını geriye atıp ellerini kaldırıyor, Ah uyan! Gözlerini açsana polis!
Sanki savaş hiç yaşanmamış gibi *tepetaklak, tersyüz* OLASILIK YOK,
UMUT YOK Sanki savaş hiç yaşanmamış gibi mi, diyorum, asıl sen
uyan yoldaş! Asıl *sen* gözlerini aç! Bu şehir, bu ülke yerle bir edildi.
İnsanlar evsiz, insanlar aç. Yenildik! İşgal edildik *önü* arkasında SA-
DECE TAŞLAŞMA VAR, SADECE FELÇ VAR Kesinlikle, diyor
Horie şimdi sırtarak, kesinlikle! Ama ne için. Siyasi çeteler, finans ku-
rumları, askeri çevreler ve İmparator güçlerini korusunlar diye. Durum
değiştikçe aynı kalıyor *yürüyor, emekliyor* KALBİ VÜCUDUNA
BÜYÜK GELEN CÜCE Bunu eski başbakanımıza söyle, diyorum
hayvanlar insandır, insanlar hayvandır KALBİ VÜCUDUNA
KÜÇÜK GELEN DEV Yaşlı Tojo, diyor Horie gülerek, o önemli değil.
Hiçbir zaman değildi. O bir günah keçisi sadece. Bu gidişle belki fe-

dakâr bir kahraman olarak görülür *dedektifler zanlı, zanlılar dedektif* BÜTÜN KALPLER TAŞ Hayır anlamında kafa sallıyorum, sigara ya-
mıyorum, peş peşe öksürüyorum *suçlular yargıç, yargıçlar suçlu* GOR-
GON'UN BAKIŞINDA Dinle, diyor Yoldaş Horie, durum çok hızlı
değişiyor ve iyiye gitmiyor. Geriye gidiyor. Amerikalıların komünizm-
den, anakarada olanlardan ödleri patlıyor. Amerikalılar dünyanın sa-
vaştan önceki haline dönmesini istiyorlar. Ve Amerikalılar bunu
garantilemek için adımlar atıyorlar, bak görürsün, bu aralar bir gün şu
kapıyı çalacaklar, hepimizi yine hapse tıkacaklar, anahtarları yine fir-
latıp atacaklar. Şimdi harekete geçmezsek, Yoldaş Dedektif, Japon hal-
kını uyandırmalıyız! Hem de çok geç olmadan uyandırmalıyız! Hemen
uyandırmalıyız! Halka olanları göstermeliyiz! Ve sen, Yoldaş Dedektif,
sen onlara göstermemize yardım edebilirsin. Çünkü bize kanıt verebi-
lirsin *geçmiş kötü, gelecek iyi* SOĞUK SAVAŞLAR, BUZUL ÇAĞ-
LARI Neyin kanıtını, diye soruyorum ona *şimdiki zaman görüldüğü*
gibi değil ve görünüşe göre şimdiki zaman değil GORGON'UN BA-
KIŞINDA Beni dinlemiyor musun sen, diye bağıyor Horie şimdi,
Amerikalıların savaş öncesinden kalma elitlerle işbirliği yapıp kumpas
kurarak demokrasiyi bastırmaya ve ortadan kaldırmaya çalışmalarının
kanıtını. Sosyalizmi yıkmaya ve yok etmeye çalışmalarının *önü arka-*
sında UMUDUN TAŞLAŞMASI, İNANCIN FELÇ GEÇİRMESİ
Peki ama elimde tam olarak nasıl bir kanıt bulunduğunu düşünüyorsun
ki, diye soruyorum *tepetaklak, tersyüz* TÜM KALBİMLE Bulacaksın,
diye fısıldıyor Yoldaş Horie, seni tanıyorum *ay şafak sökünce yükseli-*
yor UMAMIYORUM, İNANAMIYORUM Bir kez daha öksürüyo-
rum, göğsümü tutuyorum, gözlerimi kapıyorum, yine duman görüyo-
rum, dumanda hayvanlar *güneş şafak sökünce batıyor* KALBİMDE
BİR BUZUL ÇAĞI

11. Kanda'da, Myöjin Mabedi'nde, Setsubun Festivali'nde kanımla bir-
likte yürüyorum, sırtında çocuğu var *çocuğu çocuğun değil* DÜNYA-
NIN KENARINDA Beni buraya getirdiğin için teşekkürler, diyor,
çalışıyor olman gerekirdi biliyorum *karının sözleri sana değil* HER
ŞEY KAYAR, HER ŞEY GİDER Kalabalıkların içinden, insanların

arasından onların sözleri sana değil HER CANLI ÖLÜR İblisler defolsun, diye bağırıyoruz, talih gelsin ona baksana, ne kadın ama ÖLÜR VE DÜŞER Herkesin gözü vücudunda *şu endama bak, şu kalça hareketlerine bak* GECENİN İÇİNE, SİSİN İÇİNE Birbirine sımsıkı yapışmış bedenler, sert soya fasulyeleriyle dolu avuçlar *kadın diye buna derim, vücut diye buna derim* SİYAH GECEYE! SİYAH SİSE! Ona dokunmak isteyen eller, onu tutmak isteyen eller *bingil bingil, insanın tutası geliyor, ama balık gibi ıslak* KONUŞMUYOR, AMA İNLİYOR Geldiğin için teşekkürler, diyor kanım tekrar *içi bal dolu bir balığı düzmek gibi olur* ET ETE GİRİYOR Bir şey değil, diyorum *kadın diye buna derim* DÜNYANIN KENARINDA

12. Sendai'deki Tōhoku Üniversitesi Hastanesi'nin kıdemli çalışanlarından Dr. Takase Toyokichi, Sendai Kuzey Polis Karakolu'na giriyor *cızırtılar* ANILAR Dr. Takase Toyokichi, Aralık sonunda veya Ocak başında bir adamın Sendai'deki Tōhoku Üniversitesi Hastanesi'ne geldiğini söylüyor *yeraltından gelen cızırtılar* NET ANILAR Adam ellili yaşlardaymış, sol yanağında iki leke varmış, saçı kısa ve griymiş *hep senden bahsediyoruz* BELİRSİZ ANILAR Adam, Dr. Takase Toyokichi'den potasyum siyanür istemiş, havuzundaki balıkları öldürmek için potasyum siyanür istemiş *arkandan konuşuyoruz* DÜŞÜNCELER Adamın reçetesi yokmuş ama ismini vermiş *hep seni konuşuyoruz fısır fısır* NET DÜŞÜNCELER İsminin Dr. Matsui Shigeru olduğunu söylemiş *ellerimizin arkasından seni konuşuyoruz fısır fısır* BELİRSİZ DÜŞÜNCELER Dr. Takase Toyokichi bu adamın Dr. Matsui Shigeru olmadığını biliyormuş, Dr. Takase Toyokichi, Dr. Matsui Shigeru'yu tanıyormuş *cızırtılar* RÜYALAR Dr. Matsui Shigeru'yu tanıyan başka biri var, onun kartvizitine sahip olan biri, potasyum siyanür istemiş biri *yeraltından gelen cızırtılar* NET RÜYALAR 26 Ocak 1948'de Teikoku Bankası'nda on iki kişiyi öldüren biri *arkandan, ellerinin arkasından* BELİRSİZ RÜYALAR

13. Geçen gece için kusura bakma, diyorum. Seni aramayı denedim ama ofisten çıkmıştın *dumanların arasında, melodilerin arasında*

BABAM BANA GÖRÜNÜYOR Önemli değil, diyor gazeteci, boş-ver. Şimdi buradasın. Eee, bana ne getirdin Dedektif *müzik kutusundan*, *Amerikan fırınlarından* NEHİR KIYISINDA Şimdilik yayınlayamazsın sanırım, henüz değil, ama bilmen gerektiğini düşünüyorum, diyorum *gözlerim yanıyor, kulaklarım çınlıyor* KIYIDA Devam et, diyor, *dumanda, siste* ÜNİFORMALI Halka açıklamadığımız şu ki, bu vakanın Tokumu Kikan'la ve İşgal Altındaki Çin'le bağlantılı olduğu kanısı giderek güçleniyor *durmadan dans ediyorlar* ÜSTÜNDE MADALYALARI Çok ilginç, diyor *durmadan dönüyorlar* KILICI Şangay'da benzer vakaların görüldüğü, suçlunun ilaçlar ve sivillerle iletişim konusunda deneyimli eski bir Tokumu Kikan'lı olduğu, böyle birini aramamız gerektiği söyleniyor *adam, karım, cehennem, cehennem* BABAM BATIYI GÖSTERİYOR çok çok ilginç diyor gazeteci *et, pislik, erkek, kadın, insan, hayvan* DOĞUYU GÖSTERİYOR Ama sana söylediklerimi henüz yayınlayamazsın, ama Çin bağlantısını araştırmana bir engel yok, değil mi *karım reverans yapıyor, adam eğiliyor* HER YER AMERİKA Sağol, diyor, araştıracağım *el çırpıyorlar, elleri çekiç* HER YER

14. Dr. Matsui Shigeri'yu tekrar Soruşturma Merkezi'ne getiriyoruz, Dr. Matsui Shigeru'yu sorgu odasında oturtuyoruz *öyle şüphecisin ki hep, öyle kıskançsın ki hep* AİLEALBÜMLERİNDE, TARİH KİTAPLARINDA Birisi isminizi kullanarak Tōhoku Üniversitesi Hastanesi'nin eczanesinden potasyum siyanür almaya çalışmış, diyorum *Neyden bahsettiğini bilmiyorum, kimden bahsettiğini bilmiyorum* GÖBBELS YENİLGİYİ KABULLENMİŞTİ, GÖBBELS SORUMLULUĞU ÜSTLENMİŞTİ Biliyorum, diyor Dr. Matsui Shigeru *hangi adamlardan bahsediyorsun, hangi adamdan bahsediyorsun* KENDİ ÇOCUKLARINI ZEHİRLEDİ Ayrıca birisi bu senenin 20 Ocak'ında Sendai İstasyonu civarındaki bir eczaneden potasyum siyanür almaya çalışmış, diyorum *o adam buraya hiç gelmedi, bu odaya hiç gelmedi* HELGA, HILDEGARD, HELMUT, HOLDINE, HEDWIG VE HEIDRUN'U Biliyorum, diyor Dr. Matsui Shigeru *buradan gelip geçmelerini engelleyemem ki* EL ELE, KARISIYLA Bu kişi isminizi biliyor,

kim olduğunuzu biliyorlar, diyorum *bana bakmalarını engelleyemem ki* YENİLGİYİ KABULLENDİ, SORUMLULUĞU ÜSTLENDİ VE KENDİNİ VURDU, EL ELE Biliyorum, diyor Dr. Matsui Shigeru *beni düşünmelerini engelleyemem ki* AİLE ALBÜMLERİNDE, TARİH Kİ-TAPLARINDA Onları tanıyor olmalısınız, isimlerini biliyor olmalısınız, diyorum *evlerinde kilitli kalmalarını sağlayamam ki* BİZİM İMPARATOR GİBİ DEĞİL, O SORUMLULUK ALMIYOR Tanıyordur herhalde, diyor Dr. Matsui Shigeru *gözlerini evlerinde bırakmalarını sağlayamam ki* HER ŞEYİ REDDEDİYOR, HERKESİ REDDEDİYOR Öyleyse kim olduklarını söyleyin bana, isimlerini verin, diyorum *düşündüklerini düşünmelerini engelleyemem ki* BABALARI VE ANNELERİ, ERKEK KARDEŞLERİ VE KIZ KARDEŞLERİ, OĞULLARI VE KIZLARI Gerçekten bilmiyorum, diye fısıldıyor Dr. Matsui Shigeru *şüphelenmeni, kıskanmanı engelleyemem ki* HEPİMİZİ REDDETTİ VE TEKRAR EVLENDİ Sandalyemde öne eğilip diyorum ki, öyleyse gerçekten yalancısınız *istersen karnıma bıçak sapla, ama sakın bir daha elini elimin üstüne koyma* SİLİNDİR ŞAPKALI VE FRAKLI, AĞZI PİPOLU BİR AMERİKAN GENERALİYLE, EL ELE

3. Perde

15. GK'nın Kamu Güvenliği Teşkilatı'nda beni bekletiyorlar *melodilerin arasında, dumanların arasında* KAZANAN VE KAYBEDEN Önce Adalet Bakanlığı İrtibat Memuru Miyakawa bekletiyor, sonra KGT'den Henry Eaton ikimizi birden bekletiyor *hastane kokuları, laboratuvar kokuları* İŞGAL EDEN VE İŞGAL EDİLEN Gösterişli üniformasının düğmeleri ıslıl ıslıl; benim eski takım elbisemin ise düğmeleri kayıp *beyaz önlükler ve beyaz maskeler, lastik eldivenler ve lastik ayakkabılar* SAHİP VE KÖPEĞİ Tokyo Metropolitan Polis Teşkilatı'nın İkinci MHT'si adına Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan Teikoku Bankası soygunu soruşturması için yardım istemeye geldim, diyorum *ilaçlar, haplar ve iğneler* O KONUŞUYOR, BEN ZIPLIYORUM Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan, Teğmen Hornet ve Teğmen Parker adlı kişileri bulmamız için yardım istemeye geldim, diyorum *muaye-*

neler ve testler, deneyler ve denemeler ZİPLİYORUM, BAĞIRIYOR Teikoku Bankası soygunu zanlısının geçen sene 14 Kasım'da Yasuda Bankası'nın Shinagawa Semti'ndeki Ebara şubesine gittiğine inanıyoruz ve söylenene göre orada banka personeline "Buraya Teğmen Parker'la birlikte ciple geldim çünkü civarda yeni bir tifüs vakası görüldü," dedi. Zanlı daha sonra personele tifüsten koruyucu bir ilaç olduğunu söylediği bir sıvı çıkardı ve onlara içirdi. Sıvıyı içen personelde olumsuz bir etki görülmedi, diyorum *sıra sıra, kafeslerde* BAĞIRIYOR, SİNİYORUM Bu senenin 26 Ocak'ında aynı kişi olduğuna inandığımız bir adam Teikoku Bankası'nın Toshima-Shiinamachi şubesine geldi ve "Bölgede pek çok dizanteri vakasına rastlandığı için geldim. Teğmen Hornet birazdan burada olacak. Korunmak için bu ilacı içmelisiniz," dedi. On altı banka çalışanı o sıvıyı hep birlikte içtiler. On ikisi neredeyse anında öldü, diyorum *sıra sıra kafeslerde, köpek kafeslerinde* SİNİYORUM, BENİ DÖVÜYOR Teğmen Hornet'le Teğmen Parker'ın Tokyo bölgesindeki tifüs dezenfekte ekiple- rinde çalıştıklarını; Teğmen Hornet'in Toshima Ekibi'yle birlikte Öji'de ve ayrıca Katsushika'da, Teğmen Parker'ınsa Ebara Bölgesi Dezenfekte Ekibi'nde çalıştığını düşünmek için sebeplerimiz var, diyorum *havlayan köpekler, hırlayan köpekler* BENİ DÖVÜYOR, İN- LİYORUM Dolayısıyla buraya bu iki yüzbaşının dezenfekte çalış- malarıyla bağlantısı olmuş veya bu konuda bilgi sahibi kişilerin, özel- likle de çevirmenlerin ya da İngilizce bilen, tercihen otuz ila altmış yaş arasındakilerin isimlerini ve adreslerini istemeye geldim, diyorum *las- tik eldivenler ve lastik ayakkabılar, beyaz önlükler ve beyaz maskeler* İN LİYORUM, BENİ OKŞUYOR Henry Eaton hırlayan bir köpek gibi esniyor, oysa buradaki tek köpek benim *dumanda, siste* BENİ OKŞU- YOR, KUYRUK SALLIYORUM İlgilenirim, diyor Henry Eaton şimdi *köpekler havlamıyor, şimdi bütün köpekler sessiz* KÖPEK VE SAHİBİ

16. Bu Yoldaş X., diyor Yoldaş Horie duvarları kitaplarla kaplı olan penceresiz odada *dalgın görünüyorsun* AYNADA Japonya'yı ne kadar seviyorsun, diye soruyor Yoldaş X. bana, Amerika'dan ne kadar nefret

ediyorsun *dinliyor musun Dedektif* KALIN BANDAHLAR İÇİNDE Sana iki öykü anlatayım, diyor Yoldaş X., muhabirlerimiz Kızıl Ordu'yla birlikte Berlin'e girdiklerinde biraz açlık çektik, çünkü eldeki tüm yiyecekler yabancı basın mensuplarına, özellikle de Amerikalılara ayrılmıştı. Çünkü Amerikalı basın mensupları konuklarımızdılar, onları en iyi şekilde doyurmak istiyorduk *insanlar hakkında konuşuyorlar Dedektif* AYNADA Sonra Kyushu'ya indiğimizde, komuta sahibi olan Amerikan albayı yaverini göndererek hepimizi, yanımızdaki Kızıl Ordu generaliyle birlikte akşam yemeğine davet etti *arkandan konuşuyorlar AÇIK YARALARI ÖRTEN* O gece akşam yemeği sofrasında hepimiz masanın bir ucuna oturduk, Kızıl Ordu generalimiz bile bu albayın masasının ucuna oturdu *insanlar hakkında fısıldaşıyorlar Dedektif* AYNADA Masanın ucundan bu Amerikan albayını ve konuklarını rahat görebiliyorduk: iki tane terbiyesiz ve şamatacı kızı *ellerinin arkasından KALIN KIŞLIK CEKETLER İÇİNDE* Yemeğin ortasında kızlardan biri kalkıp şarkı söyledi ve bütün Amerikan subayları ıslık çaldılar *görmek gereken birisi var Dedektif* AYNADA "Will I Sleep Alone Tonight" adlı bir şarkıyı söyledi *dinliyor musun AÇIK AÇ AĞIZLARDAN* Size köpek gibi davranacaklar, diyor Yoldaş X., kadınlarınızı düzecekler ve size yalan söyleyecekler Dedektif, size yalan söyleyecekler *sana yardım edecek birisi* AYNADA Bu yüzden sana *telrar* soruyorum Dedektif, Amerika'dan ne kadar nefret ediyorsun, Japonya'yı ne kadar seviyorsun *beni dinliyor musun Dedektif, sana yardım etmeye çalışıyorum* YANSIYAN, KIRILAN, ECİŞ BÜCÜŞ OLAN

17. Uyan Dedektif N., diyor Dedektif Komiser H., masamı tekmeleyerek *Japonya'yı ne kadar seviyorsun* KONUŞMADAN, AMA İNLEYEREK Az önce Adalet Bakanlığı'ndan Miyakawa'yla konuştum, diyor Dedektif Komiser H. *kalbi vücuduna büyük gelen bir cüce CEHENNEMDEN EMEKLEYEREK ÇIKIYORUM, ELLERİMİN ÜSTÜNDE, DİZLERİMİN ÜSTÜNDE* Kamu Güvenliği Teşkilatı'ndan Bay Eaton, Miyakawa'ya şu anda hiçbir ABD askeri personelinin epidemiyale mücadele çalışmalarına katılmadığını ve 1946'dan beri ABD personeline bu tür görevler verilmediğini söylemiş *Amerika'dan ne*

kadar nefret ediyorsun KONUŞMADAN, AMA İNLEYEREK Dahası Hornet ya da Parker isimli teğmenlerin böyle çalışmalara katıldığına dair bir kayıt yokmuş, diyor Dedektif Komiser H., yani bu konu kapandı gibi görünüyor *kalbi vücuduna küçük gelen bir dev* BANKANIN KORİDORLARINDAN, BANKANIN GENKANINA Öyleyse Sendai'ye gitmek istiyorum. Dr. Takase'yle bizzat görüşmek istiyorum. Dr. Takase potasyum siyanür satın almaya çalışan, Dr. Matsui olduğunu iddia eden adamı gördü. Dr. Takase, Siyanürcü'yle tanıştı, diyorum *umudun var mı, inancın var mı* KONUŞMADAN, AMA İNLEYEREK Bildiğin gibi Komiser K. onu sorguya çekti, diyor Dedektif Komiser H., ve sana Tokyo'da ihtiyacım var *bir ütopya olasılığına* KAPILARDAN GEÇEREK SOKAĞA, KARA VE ÇAMURA Bildiğin gibi Dr. Matsui'nin kartvizitlerinin altmış tanesini bulduk, diyor Dedektif Komiser H., dolayısıyla burada kalmana ve bu altmış kartvizitle ve hâlâ aradığımız kartvizitlerle ilgili toplanan bütün bilgileri kaydetmene ve karşılaştırmana ihtiyacım var *umudun var mı, inancın var mı* KONUŞMADAN, AMA İNLEYEREK Peki elimizdeki Matsui kartviziti ne olacak? Yasuda Bankası'nın Ebara şubesinde kullanılan kartvizit. Dr. Matsui olduğunu söyleyen adam ne olacak? Aynı şeyi Sendai'de de söyleyen adam, diyorum *taşlaşmanın sona ereceğine, felcin geçeceğine* İÇECEKTİ, İLAÇTI, BİR DOKTOR, DİZANTERİ Yanıtım hâlâ hayır, diyor Dedektif Komiser H. tekrar, sana burada ihtiyacım var, hem karın ne olacak, onu Tokyo'da tek başına bırakıp Tōhoku'da kartvizit avına çıkmak mı istiyorsun *tüm kalbinle* KONUŞMADAN, AMA İNLEYEREK

18. Karanlık köşeyi dönüyorum, kapının önünde duruyorum, odamızın kapısının önündeyim ve karımın sesini duyuyorum *seni eskiden sevdiğim gibi sevmek istiyorum* HASTANE KOKUSU ALIYORUM, LABORATUVAR KOKUSU ALIYORUM Bir zamanlar, diyor, öksüz ve fakir bir kız varmış *seni eskisi gibi sevmek istiyorum* BEYAZ ÖNLÜKLER VE BEYAZ MASKELE Her şey ölmüş ve koca Japonya'da kimseler yokmuş *seni şüphe etmeden sevmek istiyorum* LASTİK EL-DİVENLER VE LASTİK AYAKKABILAR Ve koca Japonya'da kimseler kalmadığından küçük kız göğsü, ayın parladığı yere gitmeye karar

vermiş *kuskanmadan* İLAÇLARI Ama küçük kız aya varınca oranın sadece çürük bir tahta yığını olduğunu görmüş *seni yitirmekten korkmadan sevmek istiyorum* HAPLARI VE İĞNELERİ Bunun üzerine küçük kız güneşe gitmiş, ama oraya varınca sadece kurumuş bir ayçiçeği olduğunu görmüş *incitmekten korkmadan* MUAYENELERİNE BOYUN EĞİYORUM Ve yıldızlara varınca sadece eski ve kirli bir siyah bez parçasının üstündeki minik beyaz bitler olduklarını görmüş *eskiden sevdiğim gibi* TESTLERİNE BOYUN EĞİYORUM Bunun üzerine küçük kız Japonya'ya geri dönmüş, ama Japonya sadece ters dönmüş boş bir tencereymiş *eskisi gibi* DENEYLERİNE BOYUN EĞİYORUM Artık yapayalnız olan küçük kız oturup ağlamış *ama en önemlisi, beni sevmeni istiyorum* YAPTIKLARI DENEYLERE BOYUN EĞİYORUM Hâlâ orada oturuyor, yapayalnız, hâlâ ağlıyor *beni sevmeni istiyorum* SIRA SIRA KAFESLERDE, BİR KÖPEK

19. Bir başka karanlık köşeyi dönüyorum, bir başka merdiveni çıkıyorum, bir başka koridorda yürüyorum, bir başka kapıyı çalıyorum *doğanın tersyüz halini gördün mü hiç, doğayı tepetaklak gördün mü hiç, çifte doğayı gördün mü hiç* DALGIN DEĞİLİM Size yalan söyleyeceklerini söylemiştim, değil mi, diyor Yoldaş X., işte sözlerimin kanıtı *güneş tepeyken ve vakit hâlâ öğlenken, tüm dünya yanıyormuşçasına, nasıl da nefesini tutmana yol açıyor, tüm dünya ölüymüşçesine* SAYIKLAMİYORUM Yoldaş X. bana İngilizce bir doküman uzatıyor, "GİZLİ" damgalı bir doküman *sonra o ürktücü sesler geliyor, benimle konuşuyorlar, doğa yokken* ZAPT EDİLMİŞ DEĞİLİM Gördüğün gibi, diyor Yoldaş X., Amerikalılar size yalan söylemiş; 1947 Haziranı'yla 1964 Haziranı arasında Tokyo bölgesinde Üsteğmen Paul E. J. Parker diye bir tabip subay, çeşitli sağlık kontrolü faaliyetlerinde çalıştırılmış *dünya öyle karanlık ki etrafını ellerinle yoklamak zorunda kalıyorsun* MEŞGUL DEĞİLİM 1947 Martı'nda Öji Semti'ndeki bir tifüsle mücadele ekibine atanan "Teğmen Parker" bu adam olmalı *dünyanın bir örümcek ağı gibi dağıldığını, parmaklarının arasında çözülüp yok olduğumu hissediyorsun* ANILARIM YOK Yine gördüğün gibi, diyor Yoldaş X., kayıtlarda "Teğmen Hornet" diye biri bulunmasa da,

1946 Haziranı'yla 1947 Nisanı arasında Tokyo'da benzer kamu sağlığı çalışmalarına katılmış Yüzbaşı J. Hartnett diye biri var *bir şey varken ama yokken, orada bir şey varken ama yokken* HAYALLER GÖRMÜ-YORUM Bana, bize yalan söylemişler, diyorum *her şey öyle karanlık ki, ama yine de bu kırmızılık var, batıdan gelen bu kırmızılık, uzaktaki bir ocağın parıltısı, dev bir yeraltı ocağının* DELİ DEĞİLİM Yoldaş X. gülümsüyor ve Yoldaş X. diyor ki, cidden çok mu şaşırdın Dedektif. Yalan söyleyecekler demiştin sana. Amerikalılar hep yalan söyler *hepsi havada, havadaki desenleri fark ettin mi, bulutlardaki, pustaki, sisteki ve dumanlardaki* MISIRIMI YEDİM, AMERİKAN MISIRIMI YEDİM VE NORMALİM Ne yapacağımı bilmiyorum, diyorum *o desenleri okuyabilsek, havayı okuyabilsek neler bilirdik, ne gerçekleri bilirdik* HAPLARIMI YUTTUM, AMERİKAN HAPLARIMI YUTTUM VE MANTIKLIYIM Sana söyleyeceğim, diyor Yoldaş X., sana yardım edeceğim, izin verirsen *havayı okuyabilsek gerçeği bilirdik* NORMALİM, MANTIKLIYIM VE AKLİM BAŞIMDA

20. Sana söylediklerimi söylemekle, o belgeleri göstermekle büyük bir riske girdim. Bir hiç uğruna büyük bir riske girmişim! Gazetende Çin bağlantısı hakkında, GK bağlantısı hakkında, Parker'la Hornet hakkında tek kelime yok. Dolayısıyla bana öyle geliyor ki bir hiç uğruna büyük bir riske girmişim, diyorum *annenin yeni kocası, asla kabullenmediğin yeni baban* SENİ DAHA ÖNCE GÖRMÜŞTÜK Hiç sayılmaz, diyor gazeteci şimdi, riske atıldın, biliyorum, ama sana para verdim *O Amerikalıları sever, o Amerikalıları eğlendirir* İŞEDİĞİNİ GÖRDÜK Yeterince değil. Girdiğim riskleri karşılamaz. Ve artık neden uğraştığımı bilmiyorum, neden onca riske atıldığımı bilmiyorum, beni dinlememişsin bile, söylediklerimi haber yapmamışsın bile *babanın parasıyla, babanın evinde* SOKAĞA İŞEDİĞİNİ Haberi yazdım, diyor gazeteci, editörüne verdim, okudu ve beğendiğini söyledi, çok beğendiğini söyledi *o adam döşemelerde yürüdü, o adam sandalyelerde oturdu* BİR DUVARA İŞEDİĞİNİ Eee, nerede senin bu haber peki, editörünün çok çok beğendiği haber nerede, öyle beğenmiş ki yayınlamamış bile, öyle beğenmiş ki basmamış bile, nerede peki, diyorum

odada yattı, odada yattılar KÖPEK GİBİ İŞİYORDUN Bilmiyorum, diyor gazeteci *annenle baban MESANENİ KONTROLEDEMİYOR-SAN* Eh, öğren öyleyse. Yoksa artık benden yardım bekleme, haber bekleme, diyorum *Amerikalılar yalan söyler, herkes yalan söyler ZİHNİNİN DEĞİŞMİŞ OLMASI İHTİMALİ NEDİR*

21. Dalgınsın Dedektif, diyor doktor, dalgınsın ve sayıklıyorsun *dinlemiyorsun Dedektif* AİLE ALBÜMLERİNDE, TARİH KİTAPLARINDA Ne yapılmalı. Ne yapmalıyım, diye soruyorum *talimatlara uymuyorsun HALKIMIN YANINDAYIM, DİYOR İMPARATOR* Sayıklıyorsun ve zapt edilmişsin, zapt edilmişsin ve meşgulsün, anılar tarafından zapt edilmişsin ve hayallerle meşgulsün *emirlere uymuyorsun MUTLULUKLARINI VE ÜZÜNTÜLERİNİ PAYLAŞMAYA HER ZAMAN HAZIRIM* Ne yapılmalı. Ne yapmalıyım *bağlantılar kuruyorsun Dedektif* KARA DİRENEN CESUR' ÇAM Asla olmamış şeylerin anıları, asla gerçekleşmeyecek hayaller *durduk yerde bağlantı icat ediyorsun HALKIMLA ARAMDAKİ BAĞLAR HER ZAMAN KARŞILIKLI GÜVENE VE SEVGİYE DAYALI OLMUŞTUR* Ne yapılmalı. Ne yapmalıyım *sonuçlara varıyor musun Dedektif* SADECE EFSANELERE, MİTLERE DAYALI DEĞİLLER Üzgünüm ama, diyor doktor şimdi, tek kelimeyle delisin Dedektif *çıkarılmaması gereken sonuçlara DEĞİŞMEYEN VE GİDEREK ÇOĞALAN* Ne yapılmalı. Ne yapmalıyım *olmayan şeyler kuruyor musun Dedektif* YANLIŞ BİR KANI, İMPARATORUN BİR İLAHIN TEZAHÜRÜ OLDUĞU KANISI ÜSTÜNDE DE TEMELLENMİŞ DEĞİLLER Sana söyleyeceğim, diyor iyi kalpli doktor, sana yardım edeceğim, izin verirken *olmayan şeyler duyuyor musun, olmayan şeyler görüyor musun* JAPONLARIN DİĞER IRKLARDAN ÜSTÜN OLDUĞU VE KADERLERİNİN DÜNYAYI YÖNETMEK OLDUĞU KANISI ÜSTÜNDE DE Ne yapılmalı. Ne yapmalıyım, diye soruyorum *var olmayan şeyler* İNSANLAR BÖYLE OLSUN, DİYOR İMPARATOR Daha çok mısır ye, diyor doktor, Amerikan mısır ye ve bu hapları kullan görevinden uzaklaştırıldın Dedektif, vakadan alındın TARİH KİTAPLARINDA, AİLE ALBÜMLERİNDE

4. Perde

22. İşgal Altındaki Şehir'de *İşgal Altındaki Şehir'de* İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE Zaman geçiyor zaman geçiyor ZAMAN GEÇİYOR Saniyeler geçiyor *dakikalar geçiyor* SAATLER GEÇİYOR Günler geçiyor *haftalar geçiyor* AYLAR GEÇİYOR Ama şehir hâlâ bir yara şehir hâlâ bir yara HÂLÂ BİR YARA Babam hâlâ ölü, annem hâlâ tekrar evli *bu unutulmaya yüz tutmuş dedektifin unutulmaya yüz tutmuş anılarında* AİLEM LANETLİ, EVİM LANETLİ Karım hâlâ beni aldatıyor, vakam hâlâ çözülmedi *seni suçlu bulacaklar ve seni asacaklar* TOPRAK HÂLÂ OYUK Kalemleri sivriltiyorum, raporlar yazıyorum *mesanen boşalana ve boynun kırılana kadar* SANDALYEMİN ALTINDA, MASAMIN ALTINDA Zaman geçiyor, ileri geri, geri ileri, zaman geçiyor *aile albümlerinde, tarih kitaplarında* BİR ŞEY HAREKET EDİYOR, ARKAMDA HAREKET EDİYOR, ALTIMDA HAREKET EDİYOR Şehir hâlâ işgal altında, şehir hâlâ yaralı *hepimiz orospuyuz* BİR MÜZİK KUTUSUNDAN Saat yine çalıyor ve telefon çalıyor *şehrin harabelerinde ve ölülerin gözlerinde* ŞU MELODİ NE, ŞU TANIDIK, CİZİRTİLİ MELODİ İşgal Altındaki Şehir'de, Yaralı Şehir'de *aynanın içinden* ŞEHRİN ÜSTÜNDE PARLAK BİR IŞIK, KENTİ KASIP KAVURAN BİR YANGIN

23. Savaşın son günlerinde, Kızıl Ordu'muz eski Japon kolonisi Manchurya'da ilerlerken, pek çok Japon askeri teslim oldu ve tutsak düştü *mısırını yemiyorsun, Amerikan mısırını yemiyorsun, değil mi Dedektif* HERKESİN SİRLARI VARDIR Bu tutsakların arasında Japon Kwantung Ordusu'nun 100. ve 731. Ünitelerinden askerler bulunuyordu; 100. ve 731. Üniteler bakteriyolojiyle uğraşıyorlardı, ikisi de bakteriyolojik ve kimyasal savaş yürütüyor ve bu konularda araştırma yapıyorlardı *haplarını yutmuyorsun, Amerikan haplarını, değil mi Dedektif* HERKES YALAN SÖYLER Khabarovsk'ta, Primorye Askeri Bölgesi'nde, SSCB Tıp Bilimleri Akademisi'nden yoldaşlarım bu eski 100. ve 731. Ünite mensuplarını Çin'e ve Sovyetler Birliği'ne karşı bakteriyolojik savaş yürüttükleri ve Çinli ve Sovyet tutsaklar üstünde bakteriyolojik deneyler yaptıkları suçlamasıyla savaş suçluları olarak

yargılanmalarından önce sorguluyorlar *yine kulağını toprağa dayıyor-
sun, değil mi Dedektif* BİR YERLERDE BİRİLERİNE Elimizde bu
gaddarca suçların tüm faillerinin bulunmadığını biliyoruz elbette.
Japon ordusunun bakteriyolojik savaşa hazırlanmakla ve bu savaşı yü-
rütmeyle görevlendirilmiş bu gizli bakteriyolojik ünitelerinin İmparator
Hirohito'nun emriyle kurulduğunu biliyoruz *yeraltından gelen cızırtı-
lar duyuyorsun* HERKES SUÇLUDUR, MUTLAKA SUÇ İŞLEMİŞ-
TİR Japon Genelkurmayı'ndaki ve Savaş Bakanlığı'ndaki, bu gizli
bakteriyolojik ünitelerin gizli çalışmalarını destekleyen ve yöneten,
onlara bol bol finans, teçhizat ve personel sağlayan, uluslararası olarak
yasaklanmış bakteriyolojik savaş çeşitlerinin araştırılmasını ve gelişt-
tirilmesini onaylayan ve bakteriyolojik saldırıları başlatma emrini ve-
recekləri günü planlayan suçluların isimlerini de biliyoruz *müzik
kutularından gelen melodiler* BİR ŞEKİLDE, BİR YERLERDE Evet,
Japon emperyalizminin adi, ahlaksız uşaklarının, canice bir bakteriyolo-
jik savaş yürütmeye hazırlanılması için özel bilgilerini Japonya'nın
yöneticilerinin hizmetinde kullanmaya hazır olan eski Japon ordusu
generallerinin -İshii, Kitano ve Wakamatsu'nun- isimlerini biliyoruz
fısıltılardaki SUÇLAR ASLA GİZLİ KALMAZ, SİRLAR ASLA
GİZLİ KALMAZ Ve o habis mizantropların, 100. Ünite'yle 731. Üni-
te'nin savunmasız insanları acımasızca ve soğukkanlılıkla öldüren ve
insanoğlunun yok edilmesi için milyonlarca hastalıklı parazit ve yüz-
lerce kilo ölümcül mikrop üreten eski mensuplarının -Öta, Murakami,
İkari, Tanaka, Yoshimura ve daha pek çok kişinin- isimlerini de bili-
yoruz *kafanı bulutlara sokuyorsun ha Dedektif* İNSANLAR MUT-
LAKA KONUŞURLAR, BİRİLERİYLE KONUŞURLAR Kim
olduklarını biliyoruz ve yerlerini biliyoruz, sınırlarımızın dışındalar ve
yetki alanımızın dışındalar, çünkü o zalimler emperyalist kamptaki,
kendileri de insanlığa bol bol TNT ve atom bombaları atabilecekleri
ve ölümcül bakteriler yayabilecekleri günün hayalini kuran gerici güç-
ler tarafından korunuyorlar *yine havadaki desenleri okumaya çalışı-
yorsun* SIR VERİRLER, İHANET EDERLER Ama sen, Yoldaş
Dedektif, sen bize yardım edebilirsin, insanlığa yardım edebilirsin
Amerikan fırınlarından yükselen dumanlar HERKESİN SİRLARI

VARDIR Çünkü bu, şimdi tutsağımız olan eski 100. Ünite ve 731. Ünite mensuplarının Khabarovsk'ta yoldaşlarına verdiği isim listesi, bir zamanlar 100. Ünite'de ve 731. Ünite'de onlarla birlikte çalışan adamların, artık buraya geri dönmüş olan, Japonya'da serbestçe yaşayan ve çalışan adamların listesi ve inanıyorum ki bu isimlerin arasında, bu adamlarının isimlerinin arasında aradığın adamın ismi var Dedektif *siste* HERKES SUÇLUDUR Bu adamı yaka larsan ve Teikoku Bankası'ndaki toplu zehirleme olayının faili olduğunu ortaya çıkarırsan o adamların hepsinin suçlarını ortaya çıkarırsın, bütün o Japonların ve onları koruyan bütün Amerikalıların *tumarhanede* olacaksın Dedektif HERKES, HER ZAMAN

24. Listedeki bir başka isim, listedeki bir başka doktor, bu seferkinin ismi Yanagi, bu seferki Chiba'da *kötü adamlar, iyi adamlar* ÖYLE ŞÜPHECİSİN Kİ HEP, ÖYLE KISKANÇSIN Kİ HEP Yanagi eskiden 731. Ünite'de bir araştırma yöneticisiymiş *savaş zamanında, barış zamanında* NEYDEN BAHSETTİĞİNİ BİLMİYORUM, KİMDEN BAHSETTİĞİNİ BİLMİYORUM Yanagi eskiden botanik hastalık deneylerinden sorumluymuş *savaş suçları, barış suçları* HANGİ ADAMLARI KAST EDİYORSUN, HANGİ ADAMI KAST EDİYORSUN Yanagi şimdi tozlu bir otobanda, bir tütün satıcısıyla bir kasabın arasında oturuyor *ipuçları sözlerinde gizli* O ADAM BURAYA HİÇ GELMEDİ, BU ODAYA HİÇ GİRMEDİ Yanagi şimdi bir erişteciyle bir *benzin* istasyonunun arasındaki köhne bir muayenehanede çalışıyor EVLERİNDE KİLİTLİ KALMALARINI SAĞLAYAMAM Kİ Çünkü Yanagi saklanıyor, çünkü Yanagi korkuyor *yalanlarının kanıtları, suçunun kanıtları* GÖZLERİNİ EVLERİNDE BIRAKMALARINI SAĞLAYAMAM Kİ İnkâr ediyor ve yalan söylüyor, sonra da sınıyor ve inliyor, şimdi de suçlarını itiraf ediyor *herkes suçludur, herkes kabahatlidir* DÜŞÜNDÜKLERİNİ DÜŞÜNMEMELERİNİ SAĞLAYAMAM Kİ Yalvarıp yakarıyor, sonra ihanet edip bilgi veriyor, şimdi de bana bir isim veriyor *savaş zamanında, barış zamanında* ŞÜPHELENMENİ, KISKANMANI ENGELLEYEMEM Kİ Listeme bir isim daha, listeme bir doktor daha, bu seferkinin ismi Sawa, bu se-

ferki Funabashi'de *kötü adamlar, kötü adamlar* İSTERSEN KARNİMA BİÇAK SAPLA, AMA SAKIN BİR DAHA ELİNİ ELİMİN ÜSTÜNE KOYMA

25. Karanlık köşeyi dönüyorum, merdiveni çıkıyorum, koridorda yürüyorum, metal kapıyı açıyorum, ayakkabılarımı çıkarıyorum, odamızda yürüyorum, karımın başında duruyorum, onu kaldırıyorum ve diyorum ki, hâlâ sen misin, hâlâ burada mısın *kötü bir adam değilsin, ama fakir bir adamsın* BEN İYİ DEDEKTİFİM Seni gözlerimle görebilmem gerekir, ama göremiyorum; sana ellerimle dokunabilmem gerekir, ama dokunamıyorum *karından ve bu işten, bu lanet olası işten başka bir şeyin yok* GÜNEŞİN ALTINDA ÇALIŞMAKTAN BAŞKA BİR ŞEY YOK Bir şeyler görebilmeliyim, bir şeylere dokunabilmeliyim *herkes polislerden nefret ediyor, kimse polislerle konuşmuyor* TOPRAK CEHENNEMDEN SICAK Ne güzel bir şehirde yaşıyoruz, ne güzel bir yer, hele insanları *polisler polislerle konuşmuyor, polisler bile polislerden nefret ediyor* UYURKEN BİLE TERLİYORUM O adam burada mı durdu, sana bu kadar yakın mı durdu *bir gün birisini fena çizeceksin* AMA CEHENNEM SOĞUKTUR VE ÜŞÜYORUM Ah, keşke o adam olsaydım *bu dünyayı açık bir ustura gibi kesiyorsun* BİR “EVET”LE BİR “HAYIR”IN ARASINDAKİ DURAKSAMA KADAR SOĞUK Dudakların öyle güzel ki, keşke onları bugün evde bıraksaydın *birisi veya bir şey bekliyor, kesilmeyi bekliyor* “HAYIR”IN SUÇLUSU “EVET” Mİ, YOKSA “EVET”İN SUÇLUSU “HAYIR” MI Dudakların, ağzın kıpkırmızı; neden dudaklarında, ağzında sivilce yok acaba *iyi bir dedektif kendini ve ailesini geçindirir* BU GÜZELİM GRİ GÖĞÜN ALTINDA, BU GÜZELİM GRİ GÜNDE Şimdi o adamı görebiliyorum, ayakta durduğunu görebiliyorum, burada seninle birlikte ayakta durduğunu *iyi bir dedektif dikkatsiz, dalgın ya da düşüncesiz değildir* BİR TAHTA ÇİVİ ÇAKMAK İSTİYORUM, O DUMANI BİR TAHTA ÇİVİ ÇAKMAK İSTİYORUM Ah, keşke o adam olsaydım *geceleri turnaklarını kesme, geceleri ıslıkla o melodileri çalma* KENDİMİ O TAHTA ÇİVİYE ASMAK İSTİYORUM O adamı görüyorum, o adamı görüyorum, o adamı görüyorum ve seni görüyo-

rum, seni görüyorum, seni görüyorum, seni görüyorum ve seni o adamın yanında görüyorum, seni o adamın yanında görüyorum, seni o adamın yanında görüyorum ve bir uçurum görüyorum, bir uçurum görüyorum, bir uçurum görüyorum, bir uçurum *bu dünyada karından başka bir şeyin yok* MESANEM BOŞALANA DEK İÇeri bakarsan görürsün ki her insan bir uçurumdur, bakarsan başın döner, aşağı bakarsan, içeri bakarsan *fakir bir adamsın, ama kötü bir adam değilsin* BOYNUM KIRILANA DEK

26. Meslektaşların Hokkaido'daki Otaru'ya gittiler, Hirasawa Sadamichi diye bir adamı tutuklamaya gittiler *melodilerin arasında, dumanların arasında* CIZIRTILAR Meslektaşların ellerinde Hirasawa Sadamichi'nin Teikoku suçunu işlediğinin kanıtının bulunduğu inanıyorlar *Siyah Pus'ta, Siyah Sis'te* YERALTINDAN GELEN CIZIRTILAR Meslektaşların Hirasawa Sadamichi'nin Teikoku suçunun işlendiği sırada başka yerde olduğunu kanıtlamayacağına inanıyorlar ANILARDA, KANLI ANILARDA Meslektaşların Hirasawa Sadamichi'nin Teikoku suçunu işlemek için oldukça geçerli bir sebebe sahip olduğuna inanıyorlar *işediğini gördük* HEP BENDEN BAHSEDİYORLAR Meslektaşların Hirasawa Sadamichi'nin suçlu olduğuna inanıyorlar, meslektaşların Hirasawa Sadamichi'nin katil olduğuna inanıyorlar *sokağa işediğini* ARKAMDAN KONUŞUYORLAR Ama ben Hirasawa Sadamichi'nin suçlu olmadığını biliyorum, Hirasawa Sadamichi'nin katil olmadığını biliyorum *bir duvara işediğini* FİKİRLERİNİ, LANET OLASI FİKİRLERİNİ SÖYLÜYORLAR Çünkü suçlunun kim olduğunu biliyorum, katilin kim olduğunu biliyorum HEP BENİ KONUŞUYORLAR FISIR FISIR Adımı biliyorum ve artık adresini biliyorum *melodilerin arasında, dumanların arasında* ELLE RİNİN ARKASINDAN Ve yakında, çok yakında, yüzünü bileceğim, yüzünü göreceğim *Siyah Pus'ta, Siyah Sis'te* RÜYALAR, KANLI RÜYALARI, İYİ DEDEKTİFİN

27. Benim muhbirimsin sanıyordum, içerideki adamımsın sanıyordum, ama son öğrenen ben oldum, atlatıldım, diye bağırıyor *her şey sana*

yabancı, bütün insanlar yabancı TIRNAKLARIMI KESİYORUM, HER GECE, GECELERİ Kimse bir şey bilmiyor, diyorum, sırf ben değil, sırf sen değil. Bizi askerlik yapmış, doktorluk yapmış zanlıların peşine saldılar, kartvizitleri unutup durdular *artık insan değilsin, artık yaşamıyorsun* BABAMIN HAYALETİNİ TEKRAR GÖRMEK İÇİN Ama bize askerler, doktorlar hakkında yazmamamızı söylediler, onları haber yapmamamızı söylediler ve bak ne hale düştük. Kandırıldık ve atlatıldık, diye bağırıyor *yansıyan, kırılan, ecüş bücüş olan ve-saire* GECELERİ, HER GECE TIRNAKLARIMI KESİYORUM Sansüre uğrayan bir tek siz misiniz, bir tek senin gazeten mi sanıyorsun, diyorum gülerek, uyan! Burası İşgal Altındaki Ülke, bu şehir İşgal Altındaki Şehir. İstedikleri kişiye istedikleri zaman ne isterlerse istedikleri şekilde yapabilirler. Bu bir İşgal Altındaki Şehir ve tuzak kurdular *dünkü düşman bugünkü dost* TEKRAR GELECEĞİNİ UMARAK Yani bu Hirasawa denen adam masum diyorsun, diye soruyor *muharebe artık bitti, savaşın sonu geldi* BENİMLE KONUŞACAĞINI, BANA HİTAP EDECEĞİNİ UMARAK Elbette masum, diyorum iç geçirerek, ama başka çareleri yok. Kartvizitlerin peşine düştüler ve bu noktaya geldiler. Ama izi sürülemeyen, bulunamayan on yedi kartvizit var. Bu Hirasawa denen adam on yedi kişiden biri sadece ve kurtulanlar onu görür görmez iş bitecek *güzel sözlerle vedalaşıp ayrılıyorsunuz* BANA NE YAPACAĞIMI SÖYLEYECEĞİNİ Ne bitecek, ne demek istiyorsun, diye soruyor *önce sola dönerek, sonra sağa* GECELERİ, HER GECE TIRNAKLARIMI KESİYORUM Yolun sonuna gelecekler, diyorum gülerek, çünkü kurtulanlar Hirasawa'yı teşhis edemeyecekler, çünkü suçlu o değil, dolayısıyla onu yine serbest bırakmak zorunda kalacaklar *eski melodilere yeni danslar* BANA NE YAPACAĞIMI SÖYLEMEN İÇİN, LÜTFEN BANA NE YAPACAĞIMI SÖYLE Öyle mi dersin, diyor gazeteci şimdi *artık yaşamıyorum, artık insan değilim* İŞİM HAKKINDA, LÜTFEN SÖYLE BANA, EVİM HAKKINDA Eminim, diyorum, hepimiz eminiz, İkki'yle kartvizit ekibi hariç. Somut delil yok *burada herkes yabancı, her şey yabancı* artık ANNEM HAKKINDA, LÜTFEN SÖYLE BANA, KARIM HAKKINDA Ama amirlerin bize Hirasawa Sadamichi'nin suçluluğun-

dan yüzde 100 emin olduklarını söylüyorlar, onun suçlu olduğundan yüzde 100 emin olduklarını söylüyorlar, yazmamamız kaydıyla. O adamın tutuklanmasını bu yüzden halka açıkladılar *kurtulan hiçbir şey yok, kurtulan hiç kimse yok*. ARTIK GECELER YOK, ARTIK TIRNAKLAR YOK

28. Dinlemiyorsun, değil mi Dedektif *başka kim olurdum, başka nereye giderdim* AİLE ALBÜMLERİNDE, TARİH KİTAPLARINDA Tali matlara uymuyorsun *ben hâlâ benim, hâlâ buradayım* EL ELE Emir- lere uymuyorsun *görmek için, dokunmak için* KOYUN POSTUNDA BİR KURT Bağlantılar kuruyorsun, değil mi Dedektif *ne diyorsun sen, ateşin çıktı herhalde* KURT POSTUNDA BİR KOYUN Durduk yerde bağlantı icat ediyorsun *sayıklıyor olmalısın, kimden bahsediyorsun* TARİH KİTAPLARINDA, AİLE ALBÜMLERİNDE Sonuçlara varı- yorsun, değil mi Dedektif *bana para veriyorsun, bana armağanlar ve- riyorsun, elimi tutuyorsun, kasığımı avuçluyorsun* EL ELE Çıkarılmaması gereken sonuçlara *pire mi ısırды seni, yeni bir çeşit de- lilik mi bulaştı, yeni bir tür virüs ya da salgın* TAHTTA BİR KURT Olmayan şeyler kuruyorsun, değil mi Dedektif *dudaklarıma eşekarları konuyor, herkes aynı* TAHTTA BİR KUZU Olmayan şeyler duyuyor- sun, olmayan şeyler görüyorsun *günler uzun ve dünya yaşlı, bir sürü insan aynı yerde durdular* TARİH KİTAPLARINDA, AİLE ALBÜM- LERİNDE Var olmayan şeyler, asla var olmayacak şeyler *gözleri bozuk olmayan bir insan güneşli bir günde pek çok şey görebilir* EL ELE gö- revinden uzaklaştırdın Dedektif, vakadan alındın *ben hâlâ buradayım, hâlâ benim* KURT VE KUZU

5. Perde

29. Odamızda, yerde, ellerimin üstünde, dizlerimin üstünde, onu gö- rüyorum, parladığını görüyorum, odamızda, yerde, ellerimin üstünde, dizlerimin üstünde, loşlukta, altın rengi bir şey, yerde odamızda, elle- rimin üstünde, dizlerimin üstünde *dumanların arasında, melodilerin arasında* SAATLERİN ALTINDA Bu nedir, diye soruyorum karıma

kazanan ve kaybeden BÜYÜK SAATLERİN, KÜÇÜK SAATLERİN Ne nedir, diye karşılık veriyor *işgal eden ve işgal edilen* ÖLÜMÜ BEKLİYORUZ Bu parlak şarî şey. Parmaklarının arasındaki, diyorum *sahip ve köpeği* GRİ GÜNLERDE, TEKRAR TEKRAR O mu, hiç. Sadece bir küpe, diye karşılık veriyor *konusuyorsun, zıplıyorum* BİR LOKMAYEMEK, ŞANSLIYSAK Peki bu altın rengi küpeyi nereden buldun, diye soruyorum *zıplıyorum, bağırtıyorsun* DEĞİLSEK SIÇANLAR Sokakta buldum, diyor, önemli değil *bağırtıyorsun, siniyorum* ODALARDA Ama ben hiç böyle bir şey bulmadım, böyle altın gibi parlayan bir şey bulmadım, diyorum *siniyorum, beni dövüyorsun* BÜYÜK ODALARDA, KÜÇÜK ODALARDA Karım bir şey demiyor *beni dövüyorsun, inliyorum* ÖLÜMÜ BEKLİYORUZ Cebimden ikinci bir altın yüzük, diğerinin eşi bir altın yüzük çıkarıyorum, kaldırıp karıma gösteriyorum, iki kez hiç bulmadım, diyorum *inliyorum, beni okşuyorsun* ARADA SIRADA GÜZEL BİR SÖZ Ben neyim yani, diye soruyor, ne demek istiyorsun *beni okşuyorsun, kıyıruk sallıyorum* BİR GÜLÜMSEYİŞ, ŞANSLIYSAK Şimdi cebimden biraz para çıkarıyorum, karıma veriyorum, gitmeliyim, işe geri dönmeliyim, diyorum *köpek ve sahibi* DEĞİLSEK YUMRUKLAR Ben kötü bir insanım, biliyorum, diyor karım ağlayarak, sana göre kötü bir insanım. Elinde sivri bir bıçak olsa kendime saplayabilirdim. Ölmek istiyorum *kötü köpek, iyi sahip* ODALARDA, SAATLERİN ALTINDA Odadan çıkıyorum, kapıyı kapıyorum, binadan çıkıyorum, bir başka köşeyi dönüyorum ve yine gidiyorum *melodilerin arasında, dumanların arasında* ÖLÜMÜ BEKLİYORUZ

30. Listemdeki son isim, listemdeki son doktor, bu seferki Sawa Saburo diye biri, bu seferki Funabashi'de, Chiba İlçesi'nde *işgal altındaki şehirde ödünç alınmış arabalarınızla ilerliyorsunuz* HASTANELERİMİZDE, OKULLARIMIZDA, EVLERİMİZDE, İŞYERLERİMİZDE Saba Saburo eskiden Chiba İlçesi'ndeki, Tsudanuma'daki eski Japon İmparatorluk Kimya Laboratuvarı'nda araştırma asistanlığı yapmış *yollar çamura dönüşüyor, çamur nehirlerle dönüşüyor* HER SAATİN HER DAKİKASINDA Sawa Saburo eskiden prusik asidin zehir olarak kul-

lanının potansiyeli üstüne araştırmalar yapıyormuş *kar sulusepkene dönüşüyor, sulusepken yağmura dönüşüyor, yine sulusepkene dönüşüyor* YÜZLERCE KÜÇÜK TAVİZ Sawa Saburo daha sonra yarbaylığa terfi ettirilmiş ve Mançurya'daki, Harbin civarındaki Pingfan'a gönderilmiş *ambülanlar var, kalabalıklar var* HER GÜNÜN HER SAATİNDE Yarbay Sawa Saburo 731. Ünite'ye bağlıymış *eski askerler üzerlerinde beyaz cübbelerle ve haki keplerle duruyorlar* YÜZLERCE KÜÇÜK ANLAŞMA Sawa Saburo şimdi yine tozlu bir otobanda, bir giysi mağazasıyla bir barın arasında oturuyor *yabani çocuklar tapınak ağaçlarının dallarından sarkıyorlar* HER HAFTANIN HER GÜNÜ Sawa Saburo şimdi bir bisiklet tamircisiyle bir Çin restoranının arasındaki köhne bir hayvan hastanesinde çalışıyor *sağında Nagasaki Mabedi, solunda Teikoku Bankası* YÜZLERCE KÜÇÜK YALAN Ama Sawa Saburo artık kendine Sawa Saburo demiyor; Sawa Saburo artık kendine Endo Saiichi diyor *sigaranı söndürüyorsun, diğer dedektiflerin peşinden gidiyorsun, basamakları çıkıyorsun, bankaya giriyorsun* HER AYIN HER HAFTASI Ahşap çitteki metal kapıyı açıp Funabashi Hayvan Hastanesi'nin bahçesine giriyorum *dar koridorlardan, ağır mobilyaların arasından geçiyorsun* SUÇLULAR SERBEST, MASUMLAR TUTUKLU Öğlen göğünde Ağustos güneşi tepede ve burada, bahçede gölge yok, sıra sıra kafesler var sadece *boş sandalyelerin, sıra sıra masaların arasından* HER YILIN HER HAFTASI Her sırada on iki kafes var, her kafesin üstüne iki kafes konmuş ve her kafeste bir köpek bulunuyor *masalardaki paralar, yığınlar halinde, yerdeki kasmuklar, gölcükler halinde* BUNLAR KENDİMİZE VERDİĞİMİZ TAVİZLER Ortalık sidik kokuyor, ortalık bok kokuyor, ortalık köpek kokuyor *koridorda, kilimlerde, tuvalette, fayanslarda* DAKİKALAR BOYU, SAATLER BOYU, GÜNLER BOYU Ama köpekler havlamıyorlar, bütün köpekler şimdi sessiz *on ceset, on insan cesedi* BUNLAR KENDİMİZE KABUL ETTİRDİĞİMİZ ANLAŞMALAR Ortalık ölüm kokuyor *duvardaki saat, siyah kolları hâlâ hareket ediyor* HAFTALAR BOYU, AYLAR BOYU, YILLAR BOYU Kirli beyaz önlüklü ve kirli beyaz maskeli, kirli lastik eldivenli ve kirli lastik botlu bir adam şimdi ofisten çıkıyor *elleri kalkık, donmuş ve taşlaşmış, boğazlarında* BUNLAR

KENDİMİZE SOYLEDİĞİMİZ YALANLAR Adam kırılı beyaz mas-kesini indiriyor ve, yardımcı olabilir miyim, diyor *bu adamlar, bu ka-dınlar, bu çocuk* YÜZLERCE KÜÇÜK TAVİZ, YÜZLERCE KÜÇÜK ANLAŞMA, YÜZLERCE KÜÇÜK YALAN Şapkamı çıkarıyorum, mendilimi çıkarıyorum, yüzümü siliyorum ve diyorum ki, Dr. Sawa *acı çekerek öldüler, korkarak öldüler, sessizce öldüler, üst üste yığıldılar, yan yana yattılar, yüzleri yukarı dönük ve aşağı dönük* BİNLERCE MİNİK KESİK, BİNLERCE MİNİK YARA

31. Odamızda karımın dönmesini bekliyorum, ama çocuk ağlayıp du-ruyor *dünya mı seni üzdü, yoksa sen mi dünyayı üzüyorsun* BİR BIÇAK NE KADAR Pencereden karımın yolunu gözlüyorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *dünya mı seni incitti, yoksa sen mi dünyayı in-citiyorsun* KENDİ BOĞAZIMI KESMEK İÇİN Çocuğu kucağıma alı-yorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *dünya mı seni ağlattı, yoksa sen mi dünyayı ağlatıyorsun* GÜZEL KESKİN DÜZ BİR BIÇAK Onu kollarımda tutuyorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *dünya evet dedi de sen mi hayır dedin, yoksa evet diyorsun da dünya hayır mı diyor* KENDİ BOĞAZIMI KESMEK İÇİN Ona ninni söylemeye çalışıyo-rum, uyu melek uyu, ama çocuk ağlayıp duruyor *dünya mı seni böyle bir insan yaptı, yoksa sen mi dünyayı böyle bir yer yapıyorsun* GÜZEL KESKİN UCUZ BİR BIÇAK Odada dolanıyörüm, onu kucağımda tu-tarak, ama çocuk ağlayıp duruyor *dünya mı suçluydu, yoksa sen mi suçlusun* KENDİ BOĞAZIMI KESMEK İÇİN Onu okşuyorum ve sır-tını ovuşturuyorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *sorun dünyada mıydı, yoksa sende mi* AYNEN BÖYLE BİR BIÇAK Onu beslemeye çalışı-yorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *bu taşlaşma, bu felç* KENDİ BO-ĞAZIMI KESMEK İÇİN Ona su vermeye çalışıyorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *bu umutsuzluk, bu nefret* UCUZ VE EKONOMİK BİR ÖLÜM Sonunda onu yatırıyorum, ama çocuk ağlayıp duruyor *bu göz-yaşları dünya için mi, yoksa kendin için mi* KENDİ BOĞAZIMI KES-MEK İÇİN Çocuk ağlayıp duruyor, annesini istiyor *bu gözyaşları* CEBİMDEKİ BOZUK PARALAR

32. Gözlerindeki yaşları siliyor hayır, *Dr. Endo 'yu diyorsunuz sanırım; evet, Dr. Endo 'yu arıyorsunuz* MELODİLERİN ARASINDA, DUMANLARIN ARASINDA Suçu benim işlediğim doğru, diyor hayır, *Dr. Endo 'yu altı aydır görmüyorum* PUSTA, SİSTE Artık her şey bitince rahatladım, üzerimden büyük bir ağırlık kalktı hayır, *Dr. Endo buraya gelmedi; hayır, işe gelmedi; hayır, altı aydır gelmiyor* ŞEHİR TEPETAKLAK Bu korkunç suçu işlemekten duyduğum pişmanlığı ifade edecek kelime bulamıyorum evet, *otobandaki evine bakabilirsiniz; evet, erkek giyim mağazasıyla Yuki adlı barın arasındaki binada* ŞEHİR TERSYÜZ Polisler bana adil ve iyi davrandılar, erkek erkeğe konuştuk ve bu tedavi zihnimin sağlıklı hale gelmesini sağladı hayır, *Dr. Endo gideceğini söyledi; hayır, ne zaman döneceğini söylemedi* BÜTÜN ÜLKE, BÜTÜN DÜNYA Başsavcı Takagi Hajima tam bir beyefendi, Sasaki ve Umezu adlı savcılar da bana düşünceli ve adil davrandılar evet, *Dr. Endo 'ya elbette inandım; evet, çünkü can çekiştiğini söyledi; evet, çünkü can çekiştiğini biliyordum; evet, çünkü can çekiştiğini görebiliyordum* TEPETAKLAK, TERSYÜZ Şu an kendimi savunmak istemiyorum, ama suçu işleme sebeplerimden birinin bilim olduğunu söyleyebilirim evet, *Doktor Endo doktora benziyordu; evet; elli yaşlarındaydı; evet boyu 1.60 'tı* ÖNÜ ARKASINDA Şiir yazıyorum ve Başsavcı Takagi Hajime bana yardım ediyor evet, *saçı griydi; evet, saçları kısıydı; evet, iki cilt lekesi vardı; evet, sol yanağında; evet, buna benziyordu, bu resme benziyordu* GÜNEŞ ALACA KARANLIK ÇÖKÜNCE YÜKSELİYOR, AY ALACAKARANLIK ÇÖKÜNCE BATIYOR Ben Nichiren Budizmi'ne yürekten inanırım ve artık Buddha'nın büyük merhametinin ruhumu arındırıp kurtarmasını istiyorum hayır, *buraya gelen ilk kişi değilsiniz; hayır, buraya gelip onu soran ilk kişi değilsiniz; hayır, onun bir katil olabileceğini söyleyen ilk kişi değilsiniz* AY ŞAFAK SÖKÜNCE YÜKSELİYOR, GÜNEŞ ŞAFAK SÖKÜNCE BATIYOR Suçumu özgür irademle itiraf ettiğimi tüm dünyanın bilmesini istiyorum hayır, *nereye gitmiş olabileceğini bilmiyorum; hayır, hâlâ yaşıyor olabileceğini sanmıyorum* MÜZİK KUTULARINDAN GELEN MELODİLERİN ARASINDA, FIRINLARINDAN GELEN DUMANLARIN ARASINDA Artık nihayet

uyuyabiliyorum *çünkü o adamın bağımlılıkları vardı, çünkü o adam can çekiyordu* SİYAH PUSTA, SİYAH SİSTE

22. Haydi, vakit geldi, gidelim, diyorum *herkesin sırları vardır, herkes yalan söyler* SENİ ESKİDEN SEVDİĞİM GİBİ SEVMEK İSTİYORUM Nereye gideceğiz, diye soruyor karım *bir yerlerde birilerine* Bir yere işte, herhangi bir yere, ne fark eder *herkes suçludur, mutlaka suç işlemiştir* SENİ ŞÜPHE ETMEDEN SEVMEK İSTİYORUM Burası öyle karanlık ki, şehir böyle *bir şekilde, bir yerlerde* KISKANMADAN Bir daha ayaklarını ağrıtmayacağım, söz veriyorum *suçlar asla gizli kalmaz, sırlar asla gizli kalmaz* SENİ YİTİRMEKTEN KORKMADAN SEVMEK İSTİYORUM Hem geri dönmeliyim, akşam yemeği yapılacak, çocuğun karnı doyurulacak *insanlar mutlaka konuşur, birileriyle konuşur* İNCİTMEKTEN KORKMADAN Ama lütfen otur, lütfen biraz kal *sırları ele veren, ihanet eden* ESKİDEN SEVDİĞİM GİBİ Ay ve yıldızlar, diyor, kıpkırmızı görünüyorlar *herkesin sırları vardır, herkes suçludur* ESKİSİ GİBİ Fırınlara ışığı gibi, demirin üstündeki kan gibi *herkes, hep* AMAEN ÖNEMLİSİ, BENİ SEVMENİ İSTİYORUM Öyle kıpkırmızı ki *hep* BENİ SEVMENİ İSTİYORUM

34. Adamlara yaslanıp duruyorum, sırayla içkilerini döküyorum, sonunda bir adama yaslanıp içkisini dökünce bu adam bütün arkadaşlarıyla ve ağızlarındaki bütün beyaz dişleriyle birlikte dönüyor ve diyor ki, kavga arıyorsan aradığını buldun Japon *babam şimdi bana görünüyor, son kez* BU DİRENİŞSİZLİK ŞEHRİNDE Amerikalı bana bir yumruk savuruyor, ısıkılıyor ve öne düşünce bütün arkadaşları gülüyor *nehir kıyısında, kıyıda* KAYBEDENLERDEN NEFRET EDİYORUM, KAZANANLARDAN NEFRET EDİYORUM Seni adi Japon piç, o pis sarı ağzındaki minik sarı dilini koparıp seni boğacağım *üniformalı* JAPON TENİNİN ÜSTÜNDE AMERİKALI TENİ, JAPON ETİNE GİREN AMERİKALI ETİ Amerikalı üstüme atlıyor, beni yere düşürüp bacaklarıyla mıhlıyor ve yüzüme yumruk yağdırıyor *üstünde madalyaları, kılıcı* BÜTÜN AMERİKALILARDAN NEFRET EDİYORUM, BÜTÜN BEYAZLARDAN NEFRET EDİYORUM Seni

küçük sarı piç kurusu, o salak sarı suratındaki salak sırtımayı sileceğim ve dayaktan canını çıkaracağım *batıyı gösteriyor, doğuyu gösteriyor* BEYAZ TEN SARI TENİN ÜSTÜNDE, BEYAZ ET SARI ETİN İÇİNDE Amerikalı son bir yumruk attuktan sonra kalkıp kaburgalarımı ve ardından karnımı tekmeliyor *her yer Amerika* BU İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, DİRENİŞ NEREDE Yetti mi Japon, diyor gülerek, yine teslim olmaya hazırsın ha *her yer, diyor, herkes* ELLERİMİN ÜSTÜNDE YAŞAMAYACAĞIM, DİZLERİMİN ÜSTÜNDE YAŞAMAYACAĞIM Ayağa kalkıyorum, sendeleyerek ilerleyip ona yaslanıyorum, şimdi başımı kaldırıyorum, siyah gözlerim mavi gözlerine bakıyor *artık Japon kalmadı* BACAKLARIMI KAPATIP PANTOLONUMU YUKARI ÇEKECEĞİM Bana söylemek istediğin bir şey mi var Japon, özür mü dileyeceksin, İngilizce özür mü dileyeceksin seni geri zekâlı maymun *artık ari Japon yok* DUDAKLARIMI SİLECEĞİM VE YÜZÜMÜ OVUŞTURACAĞIM Hayır anlamında kafa sallıyorum ve geriye eğiliyorum ve şimdi suratına tükürüyorum ve kalabalığın içinden ve kapılardan geçerek uzaklaşıyorum *sadece melez Japonlar var, sadece piç Japonlar var* SOKAYIM AMERİKA'YA, SOKAYIM AMERİKA'YA, SOKAYIM AMERİKA'YA Seni pis sarı piç kurusu, geri gel de erkek gibi dövüş, seni pis sarı maymun, haydi çocuklar, şunun defterini dürelim, yakalayın *son yaşayan son gerçek Japon'un* BU İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, DİRENİŞ BENİM, KURTULUŞ BENİM

35. Nehir kıyısında, karım hâlâ bıraktığım yerde yatıyor, aya ve yıldızlara bakıyor *öksüz ve fakir bir kız* CIZIRTILAR Artık iklimi hissetmeyiz, artık iklimi aştık, sabah rutubetini bile hissetmeyiz *her şey ölüymüş ve koca Japonya'da kimseler yokmuş* YERALTINDAN GELEN CIZIRTILAR Belki de bizi morgta yan yana yatırırılar ve sonra çantalarıyla ve aletleriyle gelip kefenlerimizi kaldırırılar *koca Japonya'da kimseler kalmadığından fakir küçük kız göğe, ayın parladığı yere gitmeye karar vermiş* ANILARDA, KORKUNÇ ANILARDA Karımın yanında bir dizimin üstüne çöküyorum ve onu kucağıma alıyorum, sırtını dizime yaslıyorum, onu çocukmuş gibi sarmalıyorum ve kulağına fısıldıyorum,

öyle solgunsun ki, öyle solgunsun ki şimdi, diyorum, önceden karaydın, o adamlayken kapkaraydın *ama ay sadece çürük bir tahta yığınıymış* HEP BENDEN BAHSEDİYORLAR Parmaklarını cesetlerimizin çeşitli yerlerine bastıracaklar ve sonra parmaklarını koklayacaklar ve genel yorumlarda bulunacaklar *sonra küçük kız güneşe gitmiş* ARKAMDAN Ve saçın öyle dağınık ki, bu gece saçını taramadın mı, sana çeki düzen veririm, merak etme, sana çeki düzen veririm *ama güneş sadece kurumuş bir ayçiçeğiymiş* DÜŞÜNCELER, KORKUNÇ DÜŞÜNCELER Çantalarındaki en büyük bıçakları çıkaracaklar ve kas duvarlarımızı kesecekler *ve yıldızlara varınca* HEP BENİ KONUSUYORLAR FISIR FISIR Onu kaldırıyorum, dik tutuyorum, su çok yakında, nehirde *yıldızlar sadece eski ve kirli bir siyah bez parçasının üstündeki minik beyaz bitlermiş* ELLERİNİN ARKASINDAN Sonra diz çöküp çantalarından testerelerini çıkararak göğüs kafeslerimizi çabucak kesecekler *bunun üzerine küçük kız Japonya'ya geri dönmüş* RÜYALAR, KORKUNÇ RÜYALAR Nehre gel, suya gel, seni yıkayıp tamamen arındıracağım, o zaman temiz olacaksın *ama Japonya sadece ters dönmüş boş bir tencereymiş* BÜTÜN RÜYALAR, BÜTÜN DÜŞÜNCELER, BÜTÜN ANILAR Sonra testerelerini bırakıp tekrar bıçaklarını alacaklar ve bizi tekrar kesecekler ama bu sefer daha derin *zavallı küçük kız artık yapayalnızmış* HEPSİ KORKUNÇ, HEPSİ KANLI, HEPSİ MUĞLAK Birlikte nehre giriyoruz, dizlerimize kadar, sonra göğüslerimize, şimdi boyunlarımıza *oturup ağlamış ve hâlâ orada oturuyor* HER ANI, HER DÜŞÜNCE, HER RÜYA Sonra kalplerimizi çıkaracaklar ve kalplerimizi tartacaklar, soğuk metal tartılarında *hâlâ orada oturuyor, yapayalnız, hâlâ ağlıyor* BİR YARA

36. İşgal Altındaki Şehir'de, nehir kıyısından yürüyerek uzaklaşıyorum *İngilizce sözler, Amerikan sesleri* SUÇ VE SİYASET Bu direnişsizlik şehrinde, yola yürüyorum *işte orada, orada işte SİYASET VE DİSİPLİN* Bu yaralar şehrinde, bir başka karanlık köşeyi dönüyorum *arabaya geri dönelim, çabuk, kaçıyor* DİSİPLİN VE CEZA Kulaklarımda, araba kapıları kapanıyor *orada, orada* YENİ JAPONYA'DA, YENİ DÜNYADA Kalbimde, motor çalışıyor *çabuk, gaza bas, çabuk* AME-

RİKAN KAPİTALİZMİNİN MOTORU, JAPON KAPİTALİZMİNİN
MOTORU Zihnimde, tekerlekler dönüyor *orada, çabuk, orada* AME-
RİKAN ORDUSUNUN TEKERLEKLERİ, JAPON BÜROKRASI-
SİNİN TEKERLEKLERİ Gözlerimde, farlar parlak *çabuk, orada*
solda, yol kenarında HIRSLI GÖZLERİNİN PARLAK IŞIKLARI,
HIRSLI DIŞLERİNİN PARLAK BEYAZLIĞI Dan *onu vurduk mu*
JAPON HALKININ GÖZLERİNİN, AMERİKAN HALKININ DIŞ-
LERİNİN Motor yine çalışıyor *onu görebiliyor musun* JAPONYA
SEYREDİYOR, AMERİKA GÜLÜYOR Tekerlekler yine dönüyor
orada, orada BANA GÜLÜYOR, SANA GÜLÜYOR Dönüp duruyor
geri git, geri git GİDİŞAT TERSİNE DÖNÜYOR Dan *o galiba, vur-*
duk galiba DAN Artık dedektif yok *artık gizemler yok* ARTIK
MUTLU SON UMUDU YOK Gözümün son ucuyla, geldiklerini gö-
rüyorum *hayal meyal görülen figürler, hayal meyal duyulan fısıltılar*
SİYAH PUSTA, SİYAH SİSTE Felç, taşlaşma *ellerinin üstünde ve diz-*
lerinin üstünde YANSIYAN, KIRILAN, ECİŞ BÜCÜŞ OLAN VE-
SAİRE Ölü. Ölü. Ölü *o küçük Japon piç kurusu geberdi mi* SİYAH
AYNADA, KAN LEKELİ CAMIN İÇİNDEN Sadece gerçek *sadece*
gerçek GERÇEK Sadece parçalar *parçalar* SADECE PARÇALAR
Karanlıkta *karanlık* KARANLIKTA Suç mahallini son kez terk ettim
suç mahallini SUÇ, MANZARA

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, okült karede, mumlarının ışığında, gerçek sadece parçalanıyor, burada sadece parçalar var...

Artık gizemler yok *artık gizemler yok*

ARTIK GİZEMLER YOK...

Artık dedektiflik öyküleri yok, artık para ödülleri yok,
artık mühürlü zarflardaki çözümler yok,
artık bulmacalar yok, artık oyunlar yok,
burada sadece parçalar var, sadece parçalar
mum ışığında, loşlukta,

sadece parçalar var, burada sadece parçalar var. Burada hiçbir şey mantıklı değil, hiçbir şey adil değil, artık mutlu sonlar yok,
son yok; son yok ve başlangıç yok,
kitap yok; gelecek kitap yok...

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Kara Kapı'nın altında, boş kâğıtlarının arasında, bitmiş kalemlerinin arasında, dönüyorsun, durmadan dönüyorsun, yine dönüyorsun,

merdivenden gelen ayak seslerine yine sağırsın,
sirenlere, telefonlara,

tanıdık bir adamın tanıdık fısıltısına, "Sana söylemişim, artık ağlamak yok. Artık o adam için ağlamak yok..."

o tanıdık yaşlı adam, o tanıdık ilk dedektif, tozlu ve örümcek ağlarıyla kaplı kutularının arasında ve dosyalarının arasında,

ikinci bir dedektifin cesedini sürüklüyor, okült çemberden sürükleyerek çıkarıyor, mumların ışığından uzaklaştırıyor...

"Şimdi gizemin nerede, şimdi dedektiflik öykün nerede?" diyor sana gülerek, sana bağırarak, "Sana söylemişim, o yaptı! O yaptı!"

"Yalancı! Yalancı! Yalancı köpek! Köpek yalancı! Yalan! Yalan!" diye bağırıyorsun tekrar, çünkü dedektiflerden nefret edersin ve köpeklerden nefret edersin ve bütün dedektifler köpektir, bütün köpekler dedektiftir,

bu hariç; bu,

bu tanıdık yaşlı adam hariç, bu tanıdık yaşlı adam sürükleyerek uzaklaştırıyor,

gülerek ve bağırarak gidiyor, sen ayağa kalkmaya çalışırken, dört

mumun ışığında, onu durdurmaya çalışırken, okült karede, onu itip dü-
şürmeye çalışırken, tekrar karnını ve kafasını, tekrar hilelerini ve ya-
lanlarını tekmelemeye ama gitti bile,

giderken bir mumu devirdi, dokuzuncu mumu,

artık dedektifin cesediyle birlikte gitti,

ikinci dedektifin ölü bedeniyle,

artık gitti,

bir okült üçgende,

geride sadece üç mum,

kaldı. Ve bu kitap, bu kitap hâlâ gelmiyor, hâlâ gelecek kitap olarak
kalıyor, bu üç mumun ışığında, bu üst kattaki bölmede, gölgelerin, göl-
gelerin ayaklarını sürüyerek hareket ettiği, sana adım adım yaklaştığı
yerde,

adım adım, gölgeler ve duvarlar, adım adım, duvarlar ve karanlık,
adım adım...

Çünkü bu oda küçülüyor, adım adım, duvarlar yaklaşıyor, adım
adım, tavan alçalıyor, adım

adım, arkanda bir mum, solunda bir tane,

sağında bir tane, yaklaşıyor, adım adım,

alçalıyor, adım adım, gölgeler

ve duvarlar, adım adım,

duvarlar ve karanlık,

adım...

adım...

Kara Kapı'nın üst kattaki bölmede, geride kalan üç mumun ışı-
ğında, şimdi karşında yerde bir adam oturuyor,

yaşlı ve çökmüş bir adam, bir deri bir kemik ve saçları gri,

üstünde mahkûm kıyafeti var, hüküm giymiş bir adam,

çünkü seni buraya getiren adam bu...

Bu suç mahalline, bu kitabın sözcüklerine; gelecek olan bu kitabın,
buraya gelmeyecek olan...

Buraya, Kara Kapı'nın altına...

Vakası sana ilham veren, bu kitabı yazma, gelecek olan bu kitabı yazma ilhamını veren adam, ismini aklamayı ve temize, temize çıkarmayı umduğun bu yaşlı adam...

Sözlerinle,
sanatınla ona adalet getirmeyi, ona kurtuluş sunmayı, kendine dik-
kat çekmeyi,
tanınmayı umduğun
ve şimdi bu yaşlı ve çökmüş adam başını kaldırıyor ve bakışıyor-
sunuz, yaşlı adam konuşurken: “İnsanlar hakkımda yalan söyleyip du-
ruyorlar. Hakkımda yalan söyleyip duruyorum. Yalan söylemeye mi
geldin?”

Hayır anlamında kafa sallıyorsun, hıçkırmanı bastırıyorsun ve bir
mumu ona doğru itiyorsun, gözyaşlı ve kıymıklı döşemenin üstünden
itiyorsun ve şimdi diyorsun ki: “Dinlemeye geldim, gerçeği dinlemeye
ve sonra o gerçeği yazmaya geldim. Çünkü bu mum senin mumun;
senin mumun, senin öykün...”

Ama yaşlı adam iç geçiriyor, sonra yaşlı adam diyor ki: “Burada
mum görmüyorum bayım. Öykü görmüyorum. Sadece hapishaneler
görüyorum. Sadece hapishaneler...”

Onuncu Mum

Suçlanan, Suçlu Bulunan, Hüküm Giyen Adamın Hücredeki İtirazları, İnkârları, İtirafı, gerçek haliyle?

Bu şehir bir hapisane. Sokakları ve evleri. Bu oda bir hapisane. Sandalyesi ve yatağı. Bu beden bir hapisane. Başım ve kalbim.

Ve ben Teikoku Bankası cinayetlerini işlemekten hüküm giymeden, idama mahkûm edilip bu hapisanedeki bu hücreye tıklımadan çok önce hapisaneler vardı. Çünkü ben kendimin gardiyanıydım.

Kendimin yargıcıydım. O zamanlar cehennemdeydim.

Şimdi cehennemdeyim.

Bazı doktorlar ve beni savunan kişiler size hasta olduğumu, cinayetten hüküm giyip idama mahkûm edilmemin sebebinin bu hastalık olduğunu ve bu hastalığın hâlâ ilk ve gerçek hapishanem olduğunu söyleyecekler. Bu belki doğrudur. Ama gerçekten bilmiyorum. Bilemem. Çünkü hatırlayamadığım öyle çok şey var ki. Ve bana öyle çok yalan söylendi ki. Ama hastalıklı bir insan olduğum için mi yoksa sadece kötü bir insan olduğum için mi...

Hasta değil habisi bir insan olduğum için mi?

Ama size öykümü anlatacağım, acımanız için ya da bağışlanmam için değil. Size öykümü beni bir zamanlar koşulsuzca sevme talihsizliğini, yanılığını yaşamış kişiler için anlatacağım...

Eski kanım ve çocuklarım için, ki onlara sadece utanç getirdim, sadece ve sadece onlar için anlatacağım.

İsmim, bana verilen isim Hirasawa Sadamichi. 18 Şubat 1892'de Ōtemachi, Kōjimachi Semti, Tokyo adresindeki Kempeitai Karargâhı'nın Subay Lojmanı'nda doğduğum söylendi ve buna inanıyorum.

Babam askeri inzibat olduğu için Sino-Japon Savaşı'nda Çin'de görev yaptı; ancak annemle ben Tokyo'da kaldık. Japonya savaşı ka-

zanınca babam 1904 sonbaharında Tokyo'ya geri döndü, ama kısa süre sonra Hokkaido'daki Sapporo'ya tayini çıktı. Bu sefer ailecek taşındık ve ilkokula orada yazdırıldım.

Kısa süre sonra babam askeri inzibatlıktan istifa etti ve Sapporo Belediyesi'nde çalışmaya başladı. O sıralar annem evimizde kırtasiyecilik yapmaya başladı.

Ortaokula yazdırılmamdan kısa süre sonra babamın tekrar tayini çıktı ve ailem Hokkaido'daki Otaru şehrine taşındı, ki çoğu hâlâ oradadır.

İlkokulda resimle ilgilenmeye başlamıştım ve bu ortaokulda tek ilgi alanım ve tutkum haline geldi, bazı öğretmenlerim bunu fark edip resim yeteneğimi övmeye başladılar. O küçük yaşta bile eserlerim halk sergilerinde gösterilmeye başlandı.

Ama askerlik geçmişine sahip ve katı gelenekleri benimsemiş bir adam olan babam, beklentilerini karşılamadığım için hayal kırıklığına uğradı. O resim yerine *kendō* çalışmamı yeğliyordu, ressam değil asker olmamı istiyordu. Bu yüzden evimizde ve ilişkimizde epey gerginlik yaşandı. Bu baskının ve stresin bende teşhis edilen ve okuldan iki yıl uzak kalmama yol açan nevrozun sebebi olduğuna inanıyorum.

Ancak ortaokula ara vermek zorunda kaldığım dönemde resim çalışmalarımı sürdürebildim ve yeteneğimi daha da geliştirebildim. Kişisel çabalarım, annemin iyi kalpliliği ve cömertliği sayesinde, babam şiddetle itiraz etse de Tokyo'daki Suluboya Resim Enstitüsü'ne girmeyi başardım.

Tokyo'daki okulda daha önce hissetmediğim bir özgürlük ve tatmin hissine kapıldım. Ama bir yandan da annemi çok özliyordum ve bir evlat olarak sorumluluklarımın hep bilincindeydim. Bu yüzden Suluboya Enstitüsü'nden mezun olur olmaz Otaru'daki evime, ailemin yanına geri döndüm.

Artık yirmi dört yaşındaydım ve karım olacak kadınla tanıştım. Ancak ailelerimiz evliliğimize çeşitli sebepler yüzünden karşı çıkmınca birlikte Tokyo'ya kaçmak zorunda kaldık. Ama karım sebatı ve yalvarmaları sayesinde ailelerimize evliliğimizi kabul ettirmeyi başarinca Otaru'ya geri dönebildik. Ve yine karımın sebatı ve fedakârlıkları sa-

yesinde yuvamızı kurmayı başardık. Ben de evde özel resim dersleri vererek geçimimizi sağlamaya çalıştım.

Şimdi o döneme bakınca sade, mutlu ve muhteşem bir şekilde dengeli olduğunu görüyorum, çünkü o sırada ilk çocuğumuz doğdu ve hayatımızın en iyi dönemi idi. Ancak o sıralar böyle bir mutluluğun ve dengenin değerini bilemedim. Gururum, kibrim yüzünden yeteneğimin ve eserlerimin daha çok tanınmasını istedim, ayrıca gözümü hayvani bir biçimde şöhret ve para hırsı bürümüştü. Bu yüzden 1931 Kasımı'nda tekrar Tokyo'ya taşındım. Ve olanlar bu yüzden oldu. Keşke Otaru'daki hayatımla yetinseydim. Keşke Tokyo'ya geri dönmeseydim. Ama artık son pişmanlık fayda etmiyor tabii.

Başta ninemin Koishikawa'daki evinde kaldım. Ama kısa süre sonra Nishigahara'da kendi evime çıkabildim ve karımla çocuklarım yanıma taşındılar. Ancak alametler ta o zamanlar bile vardı; görececek gözlerim ve yorumlayacak kadar aklım olsaydı keşke; yeni evimiz kısa süre sonra soyuldu ve nevrozla paranoya yine başıma musallat oldu. Bu sefer Komagome'ye taşınmamızda ve ayrıca yeni evimizin yerel *kōban*ın yanında olmasında direttim.

Ancak sanatımda iyice ilerledim. Eserlerim sayesinde çok uzun süredir arzuladığım başarıyı ve şöhreti kazandım. İtabashi Sementi'nde bir arazi satın alıp yeni bir ev yaptırabildik. Başta diğer ressamlarla takılmaktan kaçınıyor ve mütevazı bir hayat sürmeye çalışıyordum. Ancak İtabashi'ye taşınınca içimde bir şeylerin değiştiğini fark ettim.

Evimize başka ressamı davet etmeye ve sadece sanatıyla ilgilenen, sadece yeteneğini önemseyen bir "dahi", bir "maestro" havalarında takılmaya başladım. Ve şimdi görüyorum ki, artık çok geçen görüyorum ki bu tavrım bende hastalıklı bir hale gelmişti ve kısa sürede felaketime yol açacaktı. Daha da trajik bir şekilde, ailemin felaketine de.

Bir ara karım bir sokak köpeği tarafından ısırılınca tüm ailemize kuduz aşısı yapılmıştı. Bazı insanlar akıl sağlığımı yitirmemi bu aşırıya yoruyorlar. Dediğim gibi emin değilim. Bir şey diyemem. Ama ondan sonra hızla çöküşe geçtim. 1939'da bir galeri çalışanıyla ilişkiye başladım. Ardından aynı sene İtabashi Sementi'ndeki evimiz yanıp kül oldu. Bu yüzden civardaki başka bir evi kiralamak zorunda kaldık.

Zinamın ve yangının stresıyla başa çıkabilmek için *shiatsu* terapisine başladım. O sırada hayatımı bu *shiatsu* terapisinin kurtardığına hâlâ inanırım. Çünkü o dönemde intihar etmeyi sık sık düşünüyordum. O zamandan beri olanları düşünüyorum da, kendi canımı alsaymışım eski karım ve çocuklarım için çok daha iyi olurmuş.

Çünkü işler kötüleşmeye devam etti.

1940 yazının başında, oturduğumuz kiralık evde de az hasarlı da olsa yine yangın çıktı. Ama Tokyo'dan bıkmıştım ve kendimi tamamen toplayabilmem için Hokkaido'ya geri dönmemizde ısrar ettim. Bu yüzden 1940'ın geri kalanını Hokkaido'da geçirdik. Bu hep süremezdi tabii. Karım ve çocuklarım artık Tokyo'da kendilerine bir hayat kurmuşlardı, ayrıca hayranlarım ve devamlı müşterilerim de oradaydılar.

Ama Tokyo'ya döner dönmez polis tarafından tutuklanıp İtabashi Polis Karakolu'na götürüldüm. Orada kundakçılık şüphesiyle sorguya çekildim. Ve itiraf ediyorum ki masum olmama karşın az kalsın suçlu olduğumu söyleyecektim. Ama bir günlük gözaltından sonra serbest bırakıldım.

Yine de Tokyo'daki sorunlarım kesinlikle bitmemişti. Tokyo'ya döndüğümü öğrenen sevgilim evime geldi. Para istiyordu. Ona istediği parayı verip ilişkiyi bitirdim. Bu mesele karımı epey üzmüştür mutlaka.

Ama küstahlığım ve duyarsızlığım yüzünden kör olduğumdan, o sırada yol açtığım acıdan hiç ders almayıp incitici ve bencilce, küstahça ve duyarsızca davranışlarımı sürdürdüm.

Kısa süre sonra yeni bir ilişkiye başladım.

O aralar savaş da başladı.

Savaş yıllarında ailemle ben sık sık taşındık, bazen tahliye emirleri yüzünden, bazense ekonomik sebeplerle. Savaş bittiğinde karımla çocuklarım yine Hokkaido'da yaşıyorlardı. Ben Tokyo'da kalmıştım ve arada sırada Hokkaido'daki ailemi ziyaret ediyordum.

Bunlar herkes için zor yıllardı ve ailem istisna değildi, ama sağ kaldılar.

Savaş bitince ailem yavaş yavaş Tokyo'ya geri döndü. Önce oğlum geldi, ardından da karım ve kızlarım. 1947'de artık hepimiz tekrar bir aradaydık ve Nakano Semt'i'nde oturuyorduk.

Tokyo bambaşka, harap olmuş bir şehirdi tabii. Ama hayatım önceki gibi devam etti. Resim yapıp satmayı sürdürdüm, gelirimi başka çeşitli faaliyetlerle arttırıyordum ama çocuklarımın artık kazanabildikleri paralara da sık sık muhtaç kalıyordum.

İlişkim de sürüyordu.

Gelelim 1947-48 kışına ve hüküm giyip idama mahkûm edilmeme yol açan suçların işlendiği zamana.

Bu dönemi ve bu olayları pek çok kişiye anlattım tabii. Ama tekrar belirtiyim ki şimdi bunları anlatmamın sebebi kendi canımı kurtarmak değil, sadece ailemin daha fazla rezil olmasını engelleyeceğimi ummamdır.

26 Ocak 1948'de Teikoku Bankası'nda işlenen cinayetlerin, cinayet girişimlerinin ve soygunun yanı sıra evrak sahteciliğinden ve dolandırıcılıktan suçlu bulundum. Evrak sahteciliği ve dolandırıcılık suçlarını gerçekten işlemiştim ve önce onlardan bahsetmek istiyorum, çünkü Teikoku Bankası vakasıyla bağlantılılar.

1947 güzünde, ismini artık hatırlayamadığım birisinden 1,000 yenlik bir çek aldım. O gün üstümde çok para bulunmadığından çeki bozdurmak için Mitsubishi Bankası'nın bir şubesine gittim. Ancak bankaya giderken şahsi mührümü yanıma almayı unuttuğumu fark ettim. İşte o zaman ilk hatamı yaptım. Çünkü eve gidip mührümü almak yerine bir dükkâna girip, bana çeki gönderen kişinin adına bir mühür yaptırdım. Sonra bankaya gittim.

Bankada gişeden numara aldım. Sonra sıramın gelmesini bekledim. Ama yanımdaki bankta başka bir numara kâğıdı fark ettim. O an bu numara söylenince düşünmeden ayağa kalkıp gişeye yaklaştım. Bu ikinci hatamdı. Çünkü gişede bana nakit 10,000 yen verdiler. Bu çok paraydı tabii, üstelik benim değildi. Ama bir şey demedim, parayı aldım ve oturup kendi numaramın söylenmesini beklemeye başladım. Numaram söylenince gişeden 1,000 yenimi aldım ve bankadan hemen çıktım, tesadüfen de olsa hilekârlıkla aldığım 10,000 yenle birlikte.

Kendimi çok suçlu hissettim tabii. O sırada birden aklıma parlak görünen bir fikir geldi. Bir taksiye atlayıp Ueno Parkı'na gittim ve Saigō Takamori'nin heykelinin hemen önünde indim. Hızla metro istasyonunun girişine gittim; orada her zamanki gibi iki düzine evsiz

çocuk toplanmıştı. Burada bir Budist mantra mırıldanarak çocuklara 200'er yen dağıttım, 10,000 yenin tamamından nihayet kurtulana dek. Böylece bu meselenin kapandığını umdum ve yaptığım şeyi daha fazla düşünmemeye çalıştım.

Ancak bir hafta kadar sonra, ceket ceplerimi karıştırırken, 10,000 yenle birlikte aldığım banka cüzdanını buldum. Bu fikir nereden aklıma geldi veya beni ele geçiren neydi bilmiyorum ama bu hesaptaki parayı üyesi olduğum ve sık sık borç almak zorunda kaldığım Suluboya Ressamları Derneği'ne bağışlamaya karar verdim. Hatta itiraf ediyorum ki derneğin parasını zimmetime geçirmiştim ve şimdi suçumu örtbas etmek istiyordum. Bu yüzden Bay Hasegawa diye birinin hesabında bulunan o parayı nasıl çekebileceğimi düşünmeye başladım.

Yine bir mühürçüye gittim ve bu sefer Hasegawa adına bir mühür yaptırdım. Sonra başka mühürler kullanarak, banka cüzdanını hesapta 200,000 yenden fazla para varmış gibi gösterecek şekilde değiştirdim. Son olarak, Ōmori'de yaşayan bir tefeciye gittim. Bu tefeci benden bariz bir şekilde şüphelendi ve banka cüzdanına dayanarak bana borç vermeyi reddetti. Ama beni başka bir tefeciyle tanıştırdı ve bu kişi bana Dai-İchi Bankası'nın Ōmori şubesinden bozdurabileceğim 200,000 yenlik bir çek yazmayı kabul etti. Bütün bunların tam tarihini anımsamıyorum, ama bir Cumartesi ikindisinde yaşandıklarını anımsıyorum, çünkü o gün çeki bozduramadım.

Sonraki Pazartesi günü çeki bozdurmak için sabah erkenden Dai-İchi Bankası'nın Ōmori şubesine gittim. Ancak tefeci beni bekliyordu, fikrini değiştirmişti, bu yüzden çeki bozduramadım. Ama iki üç gün sonra yine çeki bozdurmaya çalıştım. Bu sefer bir kuyumcuya gittim ve adama kendisinden toplam 140,000 yen değerindeki bir altın yüzükle küçük bir kol saati almak istediğimi söyledim. 200,000 yenlik bir çek kabul edip etmeyeceğini sordum. O zamanki planım, şüphesiz salakça da olsa, yüzükle saati para karşılığında rehin verip, Suluboya Ressamları Derneği'nden zimmetime geçirdiğim parayı yerine koymaktı. Ancak kuyumcu önce çeki kontrol etmek için Dai-İchi Bankası'nın Ōmori şubesini aramakta directti. O telefon ederken ben sigara alma bahanesiyle dışarı çıktım ve tabanları yağladım tabii.

Polisler Teikoku Bankası vakasıyla olan bağlantımı araştırırlarken bu evrakta sahtecilik ve dolandırıcılık olaylarını ortaya çıkardılar. Ama başka suç işlemedim. Yasuda Bankası'nın Ebara şubesinde işlenen suç dahil olmak üzere, hüküm giydiğim diğer tüm suçlarla alakam yoktu.

O olay 14 Ocak 1947'de gerçekleşti. Ancak benim o olayla hiçbir ilgim yoktu ve suçu üstlenmemin tek sebebi savcının beni bunu yapmamın doğru olacağına ikna etmesiydi. Şimdi o itirafımdan dolayı pişmanım. Ayrıca o sıralar, itiraf ettiğim sıralar, o gün nerede olduğumu bilmiyordum. Oysa artık o gün ne yaptığımı hatırlıyorum.

O hafta, 13 Ekim 1947'de, arkadaşım Bay Yamaguchi ziyaretime gelmişti. O hafta yapılacak bir düğünde misafirlere dağıtılacak yirmi tane beyaz, kâğıt kasımpatı hazırlamamı istedi. İsteğini kabul edip harıl harıl çalışmaya başladım. Ertesi gün çiçek resimleri yapmayı sürdürürken Bay Watanabe ziyaretime geldi. Diğer resimlerimden birini övdüğünü ve ona şimdi yaptığım resmi vermeye söz verdiğimi anımsıyorum. Bay Watanabe geldiğinde karımla kızım Hanako da evdeydiler. Bay Watanabe öğleden sonra 4 civarı gitti, diğer kızım Shizuko yolda onunla karşılaşmış. Bunu şimdi hatırlıyorum çünkü Bay Watanabe'nin ziyareti yüzünden işim aksadığından ertesi gün, yani ayın 15'inde, Bay Yamaguchi resimleri almaya geldiğinde hâlâ çalışıyordum. Yani itirafıma karşın aslında 14 Ekim 1947 gününün, Yasuda Bankası'nın Ebara şubesinde güya suç provası yapılan günün tamamını evimde geçirdim.

Benzer şekilde, 19 Ocak 1948'de, Mitsubishi Bankası'nın Nakai şubesinde ikinci provanın yapıldığı gün de nerede olduğumu şimdi anımsıyorum. Bir gün önce Bay Yamaguchi'yle ailesinin evinde öğle yemeği yemiştim. *Udon* yediğimizi ve sonra akşamın erken saatlerine kadar *mah-jong* oynadığımızı hatırlıyorum. Ertesi sabah yürüyüşe çıktım ve biraz *yokan* tatlısı aldım. Eve dönünce *yokan* karımla birlikte yedim ve *yokan* aslında dün, Bay Yamaguchi'yle ailesini ziyarete gittiğimde armağan olarak götürmem gerektiğini düşündüğümü anımsıyorum. O gün, yani 19 Ocak hakkında başka bir şey anımsamıyorum, o sırada bir resim üstünde çalıştığım dışında.

Duruşmamda söylediğim gibi, Mitsubishi Bankası'nın Nakai şubesine birkaç kez gittiğimi itiraf ediyorum. Ancak bunun tek sebebi

arkadaşlarımdan biri olan Bay Kazama'nın Pazar tezgâhına yakın olmasıydı. O bankaya gitmemin tek sebebi buydu ve söz konusu günde kesinlikle orada değildim.

Şimdi gelelim Teikoku Bankası cinayetleri gününe -26 Ocak 1948'e-; o günü unutmuştum ama şimdi hatırlıyorum ve tekrar tekrar yaşıyorum.

O gün ne yaptığımı uzun süre, polis tarafından ilk kez ve güya formalite icabı sorgulanmamdan tutuklanmama ve savcı tarafından resmen sorguya çekilmeme kadar geçen süre içinde gerçekten hatırlayamadım. Sonra, sorguya çekilirken bazı olayların o gün mü yoksa bir hafta öncesinde mi gerçekleştiğine emin olamadım. Örneğin o sıralar arkadaşım Bay Yamaguchi'den biraz kömür briketi aldığımı biliyordum. Ama bunun olaydan bir önceki hafta mı, yani örneğin 18 Ocak'ta mı, yoksa Teikoku Bankası cinayetlerinin işlendiği gün mü gerçekleştiğine emin değildim. Yani sonradan Bay Yamaguchi'ye mektup yazarak briketleri kendisinden hangi gün satın aldığımı anımsayıp anımsamadığımı sormamın sebebi buydu. Sebep sonradan polisin ve basının iddia ettiğinin aksine, sahte bir bahane yaratmaya çalışmam değildi.

Benzer şekilde, Mitsukoshi Bonmarşesi'ndeki Suluboya Ressamları Derneği sergisine 26 Ocak'ta mı yoksa başka bir gün mü gittiğimi anımsayamıyordum. Başta o gün gittiğime inanıyordum. Şimdi yanıldığımı biliyorum tabii. Ama bir süreliğine cidden kızımın birlikte sergiye o günün ikindisinde gittiğime inandım. Dolayısıyla ifadelerimin bir kısmında karmaşa ve çelişkiler oluştu.

Ancak artık biliyorum ki o günün -26 Ocak 1948 Pazartesi'nin- ikindisinde Bay Yamaguchi'nin Marunouchi'deki ofisine gitmiştim. Sonra, 15:30 civarı -suçun işlendiği sırada- Bay Yamaguchi'nin evini aradım ve 17:00 civarında evime döndüm, satın aldığım elli-altmış parça kömürle birlikte. Bu ağır torbayla döndüğümde karımın kızımın evde olduklarını hatırlıyorum. Kızımın arkadaşı olan bir Amerikan askeri de vardı ve akşama kadar kâğıt oynayıp İngilizce sohbet ettik. O gün işte bunları yaptım.

Ertesi gün, yani 27 Ocak'ta, Teikoku vakasını gazetede okuduğumu hatırlıyorum veya belki de radyodan duymuşumdur, ayrıca o olayı ka-

nımla ve kızlarımla konuştuğumu da hatırlıyorum. Onlara “Böyle zalimce ve insanlıkdışı bir şeyi nasıl bir insan yapmış olabilir?” diye sorduğumu hatırlıyorum.

O gün, Teikoku cinayetlerinin ertesi günü, kız kardeşimin doğum-günüydü ve onu ziyaret etmek için Ichikawa’ya gittiğimi hatırlıyorum. Hokkaido’ya gidip ağabeyimi görmeye o sırada, kız kardeşimin ısrarı üzerine karar verdim sanırım. Bir süredir pulmoner tüberküloz geçiriyordu, ağır hastaydı ve ziyaretine gitmek istiyordum. Yakın zamanda iki devamlı müşterimden aldığım paralar sayesinde, artık Hokkaido’ya gidebilirdim. Bu yüzden kız kardeşimin Ichikawa’daki evinden ayrıldıktan sonra sanırım bir Marunouchi’deki bir seyahat acentasına gidip, Yokohama’dan Hokkaido’ya gitmek için *Hikawa Maru*’da yer ayırttım. Veya belki de ertesi gün. Her halükârda bütün bunlar o sıralar oldu.

Ama şunun gayet farkındayım ki başta polise verdiğim karmaşık, hatta çelişkili ifadeler benden şüphelenmelerine ve daha fazla soruşturmalarına yol açtı.

Oysa benimle Teikoku Bankası cinayetleri hakkında ilk konuşmalarının sebebi Dr. Matsui’nin verdiği kartvizitti.

Sorguya çekilince Dr. Matsui’yle geçen yaz, Hokkaido’dan kalkan feribotta tanıştığımı ve kartvizit değiş tokuşu yaptığımı hemen itiraf ettim tabii. Ama polis kartviziti isteyince gösteremedim, bu yüzden Dr. Matsui’nin bana feribotta verdiği kartvizitin Yasuda Bankası’nın Ebara şubesinde suçlu tarafından kullanılan kartvizit olduğuna inandılar. Belki haklıdır, ama suçlu ben değilim. Dr. Matsui’nin kartviziti 1947 Eylül’ünde Mikawashima İstasyonu’da çaldırdığım cüzdanımın içindeydi.

Dr. Matsui’nin verdiği kartviziti başka bir düzine kadar kartvizitle birlikte cüzdanımda taşıyordum; cüzdanım deriydi ve katlanan türdendi. Bu cüzdanı ceketimin iç cebine koyuyordum. O gün cüzdanımda ayrıca 11,000 yen nakit vardı. Söylemesi ayıp, tanıdığım bir kadına olan 10,000 yen borcumu ödemek için ailesine gidiyordum. Ama tren çok kalabalıktı ve çantamın sıkıştığını ve Mikawashima İstasyonu’nda inerken onca insan yüzünden zorlandığımı ve inebilmek için çantaya asılmak zorunda kaldığımı hatırlıyorum.

Cüzdanımı çaldığımı ancak o genç bayanın ailesinin evine gidip de borcumu ödemek için elimi cebime atınca fark ettim. Ve tuhaf bir şekilde, cüzdanımın yerinde bir bayan yelpazesi vardı. Hemen istasyona geri koşup suçu yerel *kōbana* bildirdim tabii. Cebime konan yelpazeyi de kanıt olarak polise teslim ettim. Bunun o yankesicinin özelliği, alametifarıkası olduğunu düşündüm. Mikawashima *kōban*ındaki memurlar bayan yelpazesini aldılar. Maalesef o sırada karıma bu olaydan bahsetmedim, aksi takdirde bir bayan arkadaşımın borç para aldığını itiraf etmem gerekecekti, ki o zaman hem ben utanırdım, hem de karım incinirdi. Bu yüzden bir şey dememeyi yeğledim.

Çeşitli hilelerimin ve karımla çocuklarıma söylediğim bir sürü yalanın, ayrıca mali durumumdaki ve hem iş, hem de özel hayatımdaki ilişkilerimdeki karmaşıklığın, beni soruşturmayı ve ardından sorguya çekmeyi sürdüren polisi iyice şüphelendirdiğini şimdi fark ediyorum tabii. Onca yalan söylediğime, onca kişiyi kandırdığıma şimdi çok pişmanım ve çok utanıyorum.

Özellikle de mali faaliyetlerimin biraz düzensiz ve şüpheli göründüğünü fark ediyorum. Aslında mali faaliyetlerimin çoğunun yasadışı olduğunu açıkça itiraf ediyorum. Ve şimdi fark ediyorum ki, mali suçlarımı polise en başta itiraf etmeliymişim.

Ama dediğim gibi, sebep kısmen Suluboya Ressamları Derneği'nden zimmetime para geçirmiş olmamdı. Kısmen de metresimden borç almış veya ona borç vermiş olmamdı. Son olarak, bazı ünlü ve önemli insanlardan aldığım paralar vardı, ki bu kişiler isimlerinin polise verilmesini hayatta istemezlerdi, hele Teikoku Bankası cinayetleri gibi sansasyonel bir vaka söz konusuyken.

Dolayısıyla paraları çeşitli yerlere sakladım. Örneğin resim gereçlerimin yanındaki torbaya. Veya giysilerin arasına. Hatta Hayashi gibi takma isimler kullanarak bankalara yatırdım. İnanması zor gelecek ama, bu yüzden bir sürü paranın yerini unuttum, hatta o paralara sahip olduğumu bile unuttum. Ve dediğim gibi, bu paraların çoğu, Teikoku Bankası cinayetlerinden sonra elimde bulunan ve dolayısıyla polisin bankadan çaldığından şüphelendiği paraların çoğu, Suluboya Ressamları Derneği'nden zimmetime geçirdiğim paralardı, ki bunu itiraf etmek

istemiyordum, bir de çeşitli müşterilerimden aldığım paralar vardı ve o müşterilerimi polisle muhatap etmek istemiyordum. O adamlardan bazıları yüksek sosyetedendir.

Neyse, Dr. Matsui'yle yaptığım kartvizit değiş tokuşu ve karmaşık ve çelişkili bahanelerim yüzünden, bir de o Şubat'ta durup dururken Hokkaido'ya gitmem yüzünden, hatta bir de görünüşüm yüzünden 1948 Ağustosunda Otaru, Hokkaido'da tutuklandım ve 26 Ocak 1948'de Tokyo'daki Toshima Semti'ndeki Teikoku Bankası'nda cinayetler işlemekle, cinayet girişiminde bulunmakla ve soygun yapmakla suçlandım.

Başta polisler Otaru'ya "geçerken", "rutin bir iş için" uğramışlardı; sonra ayda bir gelmeye başladılar, yine "geçerken" ve "rutin bir iş için"; sonunda her gün gelmeye başladılar ve o Ağustos günü beni alıp götürdükten sonra hiç gitmediler.

Tokyo'ya geri dönüş yolculuğumu pek hatırlamıyorum, kalabalıkları ve sıcağı hatırlıyorum, başımı örten battaniyeyi ve etrafımdaki, içimdeki karanlığı. Korktuğumu, özellikle de Ueno İstasyonu'nda trenimizi karşılayan kalabalıklardan korktuğumu hatırlıyorum. Karımla çocuklarım için endişelendiğimi, kimbilir neler yaşadıklarını ve akıllarından neler geçtiğini düşündükçe kaygılandığımı hatırlıyorum.

Tokyo'da polis nezaretinde geçirdiğim ilk günleri de aynı şekilde unuttum, silindiler, giderek hızlanan bir şekilde odalara girip çıktıkça, oturup kalktıkça, farklı farklı ağızlardan çıkan farklı farklı sesleri mide bulandırıcı bir şekilde hayal meyal duydukça, sorular ve suçlamalar giderek sağırlaştırıcı bir şekilde tizleştikçe unuttum, silindiler...

"Sen kötü bir adamsın, adi bir adamsın," dedi sesler. "Bir canı, bir katil olman da mümkün değil mi?"

Bazı sesler agresifti, bazı sesler avutucuydu, ama hedefleri ne olursa olsun, tonları nasıl olursa olsun kısa zamanda kendimi hipnotize ediliyormuşum gibi hissetmeye başladım.

Ve hücremde hayaller görmeye başladım.

Her gece hücremin penceresinde siyah maskeli, uzun boylu bir adam belirliyordu, ithal bir tabancayı demir parmaklıkların arasından bana doğrultuyordu ve "İtiraf et. İtiraf et. İtiraf et..." diye fısıldıyordu.

Sonra ölümler, Teikoku Bankası Ölümleri teker teker, her gece bana geldiler ve dediler ki: “Sen kötü bir adamsın, adi bir adamsın, biliyoruz. Bizi öldüren canı sensin, bizi öldüren katil sensin...”

İdam edilmelisin, potasyum siyanürle idam edilmelisin, tattığımız acıyı tatman için, bizim gibi acı çekmen için...”

En sonunda bir Eylül gecesi, hapishane saati geceyarısını çalarken Buda bizzat hücreme geldi ve dedi ki: “Hirasawa, Hirasawa, beni iyi dinle. Bütün günahlarından arınmayı içtenlikle istediğini ve katil olmadığını biliyorum, ama günahlarından tamamen arınmak için başkalarının günahlarını üstlenmen gerekiyor. Bu yüzden itiraf et, itiraf et...”

Artık sadece iki kurtuluş yolum olduğuna inanıyordum. Ya kendimi öldürecektim ya da itiraf edecektim. Bu yüzden önce kendimi öldürmeye çalıştım. Üç kez denedim. Önce sol radial arterimi kestim. Sonra kafamı sorgu odasındaki bir sütuna vurdum. En sonunda da beş tane fitil yuttum. Ama hiçbirinde ölemedim. Ve ağladım...

Çünkü o zaman geriye sadece diğer seçeneğin kaldığını anladım.

Yine de, işlemediğim suçları itiraf etmemin sebebini şimdi hatırlamakta, hele tamamen açıklamakta zorlanıyorum. Çünkü sesler tarafından hipnotize edildiğimi hissetsem de ve hayaller görüp dursam da, tehdit edilmemiştim ve işkence görmemiştim. İkna da edilmemiştim, gerçi o hayaller, o sesler itiraf etmemin kanım ve çocuklarım, Otaru'daki babam için en iyisi olacağına beni ikna ettiler sanırım. Bu yüzden o Eylül'ün bir gününde itiraf ettim...

Sadece Teikoku Bankası Cinayetlerini değil, aklıma gelen her kötü şeyi, her suçu üstlendim, ki aralarında Başbakan İnukai'yle Mitsui'nin başkanı Baron Takuma Dan'a yapılan suikastler ve aklıma gelen bütün hükümet darbeleri vardı...

Sahte itiraflarımdan sonra sesler ve hayaller bir süreliğine kesildiler ve polislerin söylememi istedikleri cümleleri öğrenip tekrarladıkça, işlediğimi söyledikleri suçları taklit ederek canlandırdıkça etrafımda tuhaf bir sessizlik ve yumuşak bir sıcaklık oluştu.

Yapmadığım şeyleri itiraf etmiştim, oysa masumdum. Bazı doktorlar ve destekçilerim böyle sahte itirafların kuduz aşısının bir yan etkisi olan K hastalığının belirtisi olduğunu söylediler. Haklı olabilirler. Bu

belki doğrudur. Ama gerçekten bilmiyorum. Bilemem. Çünkü böyle davranışlar ve ayrıca yaptığım şeyleri, gerçek suçlarımı ısrarla inkâr edişim karımın ısırılmasından ve kuduz aşısı olmamdan öncesine dayanıyor, hatta açıkçası küçük yaşlardan beri, anımsayabildiğim kadarıyla hayatım boyunca sahip olduğum bir özellik. Şimdi tek varsayımım şu ki, sanki zihnim bir halattı, iki sicimden oluşmuş bir halattı; sicimlerden biri gerçek benliğimdi, diğeryse hipnotize edilmiş halimdi ve o sicim sonunda koptu.

Çünkü bir Kasım günü sanki birden uyandım. Kahvaltıda sıcak *miso* çorbası getirildiğini hatırlıyorum ve bir yudum alırken yüksek bir patlama sesi işittim, sanki beynimin yanında bir balon patlamıştı. Birden ne yaptığımı, ne yapmakta olduğumu anladım ve birden şöyle düşündüm: “Kendimi suçlu durumuna düşürüyorum, sırf kendimi de değil, beni seven herkesi, karımı ve çocuklarımı, ailemi ve dostlarımı.” Şunu da düşündüm: “Suçun kurbanlarına saygısızlık ediyorum. Gerçek katili koruyorum. Ya katil başka insanları öldürmeye kalkarsa?” Ve birden şunu fark ettim: “Sözlerimi geri almalıyım ve ulustan özür dilemeliyim.”

Bana o sabah olanları şöyle de açıklayabilirim: bir sahne var, perde kalkıyor ve sahne boş, ama sahnede bir aktör var ve aktör seyircilerinin karşısında çıplak. Şimdi bu durumda olduğumu hissediyordum; perdenin kalktığını ve ortaya çıktığımı...

Dünyanın karşısında çıplak olduğumu...

Masum, ama suçlu...

Hâlâ da öyleyim.

Çünkü itirafımı geri almama karşın suçlu bulunup idama mahkûm edildiğimi herkes biliyor. Ve her günün son günüm olabileceğini bildiğimden, artık her günü hazır olarak ve tövbe ederek yaşıyorum; asılarak ölmeye ve sonrasına hazırım ve kanımla çocuklarıma çektiirdiklerim için tövbe ediyorum.

Karım beni boşadı. Çocuklarım beni reddetti. Haklılar, benden utanıyorlar ve beni reddediyorlar, şimdi veya geçmişte babaları olduğumu inkâr ediyorlar. Soyadlarımı değiştirdiler, onlara verdiğim soyadını, soyadımı. O soyadını terk ettiler ve reddettiler, soyadımı. Ama bunun suçlusu, kabahatlisi sadece benim.

Evlenmemeliydim. Çocuk yapmamalıydim. Böyle bir insan olarak karımın sevgisini hak etmiyordum. Çocuklarımın sevgisini hak etmiyordum. Yaptığım onca şeyden sonra, söylediğim onca yalandan sonra.

Şimdi eski karım benden nefret ediyor. Şimdi çocuklarım benden nefret ediyor. Böyle bir insan olduğum için. Karım suçlu olduğuma inanıyor. Çocuklarım suçlu olduğuma inanıyor. Böyle bir insan olduğum için. Ve karımla çocuklarımın işlediğime inandıkları suçları işlememiş olsam da, yine de suçluyum. Böyle bir insan olduğum için. Başka bir sürü suç işledim. Başka bir sürü yalan söyledim. Böyle bir insan olduğum için...

Kötü ve adi bir insan.

Ve her ne kadar hüküm giydiğim suçları işlemediğime inanan bir sürü iyi insan olduğunu bilsem de, bir sürü insanın beni aklamak ve idamdan kurtarmak için durmadan çabaladıklarını bilsem de ve bu insanların bu söylediklerini okuyunca alt üst olacaklarını, hatta kızacaklarını bilsem de, şunu itiraf etmeliyim:

Kaderime razı oldum.

Çünkü Teikoku Bankası cinayetlerini işlememiş olsam da başka bir sürü suç işledim. Karıma karşı, çocuklarıma karşı, yüreklerine karşı suçlar işledim. Ve yaptığım bu kötü şeyler yüzünden, onlara çektiğim korkunç acılar yüzünden, onlara söylediğim yalanlar yüzünden ölümü hak ettiğime gerçekten inanıyorum. Kısacası yaşadığım hayat yüzünden hak ettiğime.

Dolayısıyla beni aklayıp kurtarma girişimlerine ve başvurularına sırf eski karım ve çocuklarım için göz yumuyor ve destek oluyorum; eski saygınlıklarına kavuşsunlar ve artık korkarak, utanarak yaşamak zorunda kalmasınlar diye.

Ve bunları anlatmamın, bu sözleri söylememin tek sebebi bu. Ama bu sözler benim için değil. Bu sözler sadece beni bir zamanlar sevmiş olan kişiler için, eski karım ve çocuklarım için. Çünkü amacım bana acımanız değil. Gerçeği de aramıyorum. Çünkü acımanızı hak etmiyorum. Gerçeği hak etmiyorum.

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, üç mumun arasında, yaşlı adam şimdi başını eğiyor

**ve bir mum daha eriyip akıyor,
akıyor ve sonra
sönüyor...**

"Hayır!" diye haykırıyorsun. "Hayır, hayır! Geri dön! Geri dön! Söylenecek başka şeyler var. Olmalı. Hepsi bu kadar olamaz. Hepsi bu olamaz. Lütfen, lütfen! Geri dön! Geri dön!"

Ama mumun alevi söndü, ışığı kayboldu ve yaşlı adam silikleşiyor; silikleşiyor, silikleşiyor, silikleşiyor...

"Hayır," diye bağıırıyorsun tekrar...

"Bilmek istediğim, bilmem gereken daha bir sürü şey var! Hayır! Hayır! Peki ya duruşmalar, temyizler? Kumpaslar, deneyler, savaş? Yardım et bana! Lütfen sana yardım etmeme yardım et!"

Ama yaşlı adam son iki mumun loş ışığında hayır anlamında kafa sallıyor; silikleşiyor, silikleşiyor...

"Bekle! Bekle! O insanları öldürmediğini biliyorum. Orada değildin, biliyorum. Bankada değildin, biliyorum. Ama lütfen bana yardım et! Lütfen sana yardım etmeme yardım et. Çünkü öykünü anlatmak istiyorum. Masumlüğünü kanıtlamak, seni aklamak istiyorum..."

Çünkü şimdi anlıyorsun, yaşlı adam silikleşirken, giderken ve şimdi ortadan kaybolurken, şimdi anlıyorsun ve şimdi biliyorsun, biliyorsun, ne istediğini; sadece gerçeği...

Kurguyu değil. Yalanları değil...

Sadece gerçeği...

Şıpır şıpır gözyaşları, tıkr tıkr ayak sesleri, hâlâ zaman olduğunu umuyorsun; hâlâ iki mum var, bu üst kattaki bölmede, Kara Kapı'nın altında; hâlâ iki mum var, şıpır şıpır gözyaşları, tıkr tıkr ayak

**sesleri, şimdi başın çevriliyor, bu tarafa,
o tarafa, tekrar çevriliyor ve tekrar...**

Şıpır şıpır gözyaşları, tıkr tıkr ayak sesleri, çünkü yalnız değilsin, Kara Kapı'nın altında, bu üst kattaki bölmede,

**bu iki mumun arasında, şıpır
şıpır, adım adım, şıpır**

şıpır, adım
adım...

“Hepimiz kafeslerimizdeyiz, hücrelerimizdeyiz ve hapishanelerimizdeyiz,” diyor bir ses gölgelerden. “Bazılarımız başkaları yüzünden...

Ve bazılarımız kendi yüzümüzden...

Kendi yaptıklarımız yüzünden...”

Bu tarafa, o tarafa, sola ve ardından sağa dönüyorsun ve tekrar dönüyorsun, mum ışığında bakıyorsun, gölgeleri araştırıyorsun, adım adım, sağa ve ardından sola, o tarafa ve bu tarafa, adım adım, bakıyorsun, adım adım, arıyorsun, adım adım, bu sözcüklerin yazarını...

“Yargıcım mısın? Beni suçlayacak adam mısın? Suçlayacak ve mahkûm edecek? Hüküm giydirecek ve tutuklayacak? Beni hapse atacak veya idam edecek? Sen misin sevgili yazar, sen misin?”

Kara Kapı’nın altında, üst kattaki bölmede, şimdi veba rengi olan mum ışığında; beyaz ışık, hastane beyazı, laboratuvar beyazı ve sonra gri, bulutlu havada ten grisi ve sonra açık damar mavisi, mavi ve şimdi yeşil, yetişen kültür yeşili ve sonra sarı, sarı, koyu tükürük sarısı, çizgili yapışkan sicim kırmızısı, sonra siyah:

siyah siyah, şıpır şıpır, siyah siyah,
adım adım, veba ışığında,
şıpır şıpır, adım adım,
veba
ışığında...

“Çürümüş yiyeceklerin bulunduğu soframa mı oturacaksın?” diye fısıldıyor ses gölgelerden. “Benimle yiyip içecek misin ve ardından isminin yanına büyük, siyah bir çarpı mı çizeceksin? Planın bu mu?”

Bu tarafa ve o tarafa, dönüp duruyorsun, şıpır şıpır, adım adım, oflayıp pufluyorsun...

“İstedğin bu mu sevgili yazar? Bunun mu peşindesin, burada, bu Kara Kapı’nın altında, burada, eriyen mumlarının arasında?”

Oflayıp pufluyorsun, pufluyorsun ve şimdi inliyorsun,

Çünkü o geliyor, adım adım, fısıldayarak ve mırıldanarak. Yaklaş-
tığını duyuyorsun, adım adım,
salyalarını akıtarak homurdandığını, adım adım,
Tek bir İblis'in Gece Gösterisi...

Yarı canavar, yarı insan, kokusunu alabiliyorsun, varlığını hissedebi-
liyorsun, ama hâlâ göremiyorsun,
onu hâlâ sadece duyabiliyorsun, fısıldadığını ve mırıldandığını, sal-
yalarını akıtarak homurdandığını...

“Her toplumun senin gibi insanlara ihtiyacı vardır sevgili yazar, an-
nelerinin cenaze törenlerinde ağlayacak insanlara. Ama gerçekten
büyük bir insan yol açtığı olayların üstünde tutar kendini hep, şimdi-
den...

“Benim gibi bir adam. O yüzden bak...

Bu şehirde. Bu aynada...

İşte ben...”

On Birinci Mum

**Teikoku Katili'nin Son Sözleri ya da Japon Adaletsizliğinin,
Yerel Acıların & Evrensel Kayıtsızlığın Kişisel Bir Tarihi (1948)**

Çatlamış, kırılmış aynanın karşısında, adamın karşısındaki çocuk / Doktorun karşısındaki. Katilin karşısındaki. Ölülerin karşısındaki / Gün ışığı ve dere, çiçekler ve böcekler / Kanatsız sinekler. Bacaksız kurbağalar. Başsız kediler / Deri ve kafatası, tezahür ve yokluk / Çatlamış, kırılmış aynada cinayet doğuyor.

Mançurya'da, Harsin civarındaki Pingfan'daki Ölüm Fabrikası'nda. Buralarda eskiden köyler ve çiftlikler, aileler ve tarlalar bulunurdu. Köylere el kondu ve sakinleri kovuldu. Sonra Nihon Tokushu Kōgyō Şirketi geldi. Tokyo merkezli şirket Çinli işçileri üç yıl, gece gündüz çalıştırıp muazzam Ölüm Fabrikası kompleksinin yüz elli binasını inşa ettirdi.

Orayı ilk görüşümü unutamam. Kuru bir hendeğin ardındaki, yüksek toprak duvarların ve dikenli tellerin ardındaki, ön cepheleri karo fayans kaplı merkezi binalar Tokyo'da gördüğüm tüm binalardan yüksekti, gün ışığını ve gökyüzünü göz kamaştırıcı beyaz ışıltılarla yansıtıyorlardı.

Hendeğin ardında, duvarlarla tellerin ardında, kapılarla muhafızların ardında koca bir şehir, bir geleceğin şehri beni bekliyordu. Bir uçak pisti ve bir demiryolu, dev bir yönetim binası ve bir o kadar büyük bir tarla, soğutma kuleleri bulunan bir elektrik santrali, siviller için yatakhaneler ve askerler için kışlalar, ağıllar ve ahırlar, bir hastane ve bir hapisane, ayrıca laboratuvarlar ve fırınlar vardı tabii. 731. Ünite'nin yuvası burasıydı, yeni evimdi.

Ünite selâz bölüme ayrılmıştı; Birinci Bölüm bakteriyolojik araştırmalar yürütüyordu; İkinci Bölüm savaş araştırmaları ve saha deneyleri yürütüyordu; Üçüncü Bölüm su arıtımıyla ilgileniyordu; Dördüncü Bölüm bakterilerin toplu üretimiyle ve depolanmasıyla ilgileniyordu; geri kalan dört bölümse eğitimle, erzak ve levazımla, yönetimle ve klinik teşhisle ilgileniyorlardı.

Sahibimiz İmparator'du, patronumuz Binbaşı İshii'ydi.

Siyah Gemi'de, Katil karşısında uzanan İşgal Altındaki Şehir'i seyreliyor; lağımalarını ve sokaklarını, evlerini ve dükkânlarını, okullarını ve hastanelerini, tımarhanelerini ve hapishanelerini. Bu şehir korkunç bir yer; pirelerle ve sineklerle, sıçanlarla ve insanlarla dolu bir Ölüm Diyarı.

Siyah Gemi'de, burada, bu Ölüm Diyarı'nda, kimse o adamı tanımıyor, kimse o adamı tanımayacak. O burada yaşayacak, pirelerle sineklerin, sıçanlarla insanların arasında...

Katil, İşgal Altındaki Şehir'de...

İmparator Meiji'nin hükümdarlığının yirmi beşinci senesinde / Chiba İlçesi'ndeki bir köyde / Zengin bir ağanın dördüncü oğlu / Göz kamaştırıcı bir villada, bir bambu ormanında / Uzun boylu bir çocuk, zeki bir çocuk / Gölgeli bir yeraltı odasında, aile mezarlarının karşısında.

Ölüm Fabrikası'nda Binbaşı İshii yeni acemi erleri, yeni işçilerini beyaz kasımpatılarla dolu bir antika vazonun yanında selamladı. "Doktorlar olarak işimiz hastalığa yol açan her türlü mikroorganizmayla mücadele etmek, insan vücuduna herhangi bir şekilde girmelerini engellemek, vücutlarımızdaki bütün yabancı maddeleri yok etmek ve en faydalı tedaviyi uygulamaktır. Ancak şimdi katılacağınız araştırma bu ilkelere tamamen zıt olduğundan, doktorlar olarak size biraz acı verecek doğal olarak. Yine de bu araştırınayı kapılacağınızı bildiğim iki yoğun tutkuyla sürdürmenizi rica edeceğim; birincisi, bilim adamları olarak içgüdülerinizi dizginsiz bırakmak ve doğa bilimlerinde gerçeği aramak, bilinmeyen dünyayı keşfetmek ve araştırmak isteyeceksiniz;

ikincisi, askerler olarak keşiflerinizi ve araştırmalarınızı yüce İmparator'unuzun ve sevgili vatanımızın düşmanlarına karşı güçlü bir askeri silahın oluşturulmasında kullanmak isteyeceksiniz...

"Görevimiz budur, işiniz budur."

Siyah Gemi'de, harabelerin arasında, gün ışığında, Katil bir grup çocuğun bir bomba çukurunun yanında oyun oynamalarını seyrediyor. Bomba çukuru siyah suyla, parçalanmış bisikletlerle ve yenilmiş bir şehrin molozlarıyla dolu. Sudan buhar çıkıyor, su köpürüyor. Çocuklar suya tahta parçaları atıyorlar ve batmalarını seyrediyorlar.

Katil bir meslektaşının kendisine Ölüm Fabrikası'nda anlattığı bir öyküyü anımsıyor. Bir ünite, veba bakterileri üstünde testler yapmak üzere Jilin şehrine gönderilmiş. Yöntemleri patojenleri çöreklerle yerleştirip ardından çörekleri kâğıtla sarmalamayı içeriyormuş. Ünite daha sonra şehirde çocukların oynadığı bir yere gitmiş. Ünitedeki adamlar mikroplu çöreklerle benzer çörekler yemeye başlamışlar. Mahallenin çocukları adamların çörek yediğini görünce koşarak gelip çörek istemişler. Bunun üzerine adamlar çocuklara mikroplu çörekleri vermişler. Üç gün sonra, çocuklarla ailelerinin enfeksiyon düzeylerinin tespiti için bölgeye ikinci bir ünite gönderilmiş. Bölgenin sac duvarlarla izole edilmesi ve ardından içeride kalan her şeyin yakılıp yerle bir edilmesi gerekmiş.

Katil başını siyah sudan kaldırıp bakıyor. Tepesinde bir adam duruyor, tanıdığı bir adam. Onu takip etmiş bir adam.

Sağlar ölümlerin mezarlarının bakımını yaparlar / Ölümler sağların hayatlarını korurlar / Sağların hayatları bölünmüş ve parçalara ayrılmıştır / Övülenler ve övenler / Varlıklılar ve varlıksızlar, önemliler ve önemsizler / Çocuk böler, çocuk parçalara ayırır.

Ölüm Fabrikası'nda artık işim başlamıştı. İki tip işçi vardı; beyinleri sebebiyle getirilenler ve fiziksel güçleri sebebiyle getirilenler. Ben beynim sebebiyle getirilmiştim; hastalıklarla, ölümle ilgili bilgilerim sebebiyle. İmparator'a sadıktım, Devlet'in kuluydum, saygılı ama ze-

kiydim, ideal işçiydim; İmparator'a, Japonya'ya ve zafere adanmışlığım harıl harıl çalışmamı sağlıyordu; üçüne de inancım sarsılmaz ve sorgulamasızdı. Hijyen alanında çalışıyordum.

Siyah Gemi'de, bir kafede, bir adam Katil'e fısıldıyor: "Duyduğuma göre şimdi çoğu iyi işlerde, prestijli üniversitelerde veya Sağlık Bakanlığı'nda çalışıyorlarmış. Bazılarının bir iki milyon yen aldıklarını duydum. İnanılmaz. Bir de bize bak! Şu halimize bak! Üstümüzdeki giysilerimizden başka bir şeyimiz yok neredeyse.

Hepsi için, İshii'yle İmparator için yaptıklarımı düşünüyorum da, şimdi şu halime bak. İş bulamıyorum ve uyuyamıyorum, anılar ve hayaletler yüzünden uyuyamıyorum.

Sonlara doğru bir gün ~~lark~~ Rus'un bir kamyonla getirildiğini hatırlıyorum. Ama elimizde çok fazla kütük vardı, kullanabileceğimizden çok kütük vardı, dolayısıyla o Ruslara ihtiyacımız yoktu. Bu yüzden Ruslara bölgede bir epidemi olduğunu, kamyonlardan inmeleri gerektiğini, onları aşılacağımızı söyledim. Bunun üzerine kamyonlardan birer birer atladılar. Kollarını sıyırıp sıraya dizildiler. Ben de sırayla hepsini aşladım.

Önce kollarını alkolle ovuşturdum, sonra onlara potasyum siyanür zerk ettim. Aslında başta kollarını alkolle ovuşturmama gerek yoktu tabii. Sırf içleri rahatlasın diye öyle yaptım. Sonra birer birer, sessizce yere yığıldılar.

Ama kollarını ovuşturup onlara iğne yaparken bana bakışlarını unutamıyorum. Gözlerinde güven vardı, rahatlama ve hatta minnet vardı."

Katil masadaki hesabı alıyor. Katil masadan kalkıyor. Katil hesabı ödeyip çıkıyor.

Çiçekler ve böcekler, hayvanlar ve insanlar / Çocuk topluyor ve çocuk sınıflandırıyor / Çiçekleri sonra böcekleri, hayvanları sonra insanları / Çocuk inceliyor ve çocuk deneyler yapıyor / Kanlılar üstünde ve kan-sızlar üstünde, kanları şöyle ya da böyle olanlar üstünde / Çocuk araştırıyor ve çocuk öğreniyor.

Ölüm Fabrikası'nda hijyen son derece önemliydi. Herkes kazalardan ve salgınlardan, enfeksiyonlardan ve hastalık bulaşmasından korkuyordu. Alınan önlemlere ve uygulanan prosedürlere karşın, Ünite personeli ve teknisyenleri arasında istenmeyen ölümlere sık sık rastlanıyordu. Dolayısıyla hijyene ve daha iyi hijyen kontrolü yöntemlerine ağırlık veriliyordu.

Başta sadece ordu personeliyle ailelerinin muayenesiyle, tedavisiyle ve aralarında bulaşıcı hastalıkların yayılmasının önlenmesiyle ilgileniyordum. İçinde çalıştığım muayene ve tedavi bölümü ana kompleksten ayrı bir yerdeydi. Binamıza Güney Kanadı deniyordu ve ayrıca Harbin'deki Ordu Hastanesi'yle yakın ilişki içinde çalışıyorduk.

Başta isim zor ya da tehlikeli değildi ve en büyük korkum bana hastalık, özellikle de veba bulaşmasıydı. Genellikle bir hastanın sorununu ancak iş isten geçtiğinde keşfediyorduk. Sivil bir Ünite teknisyeninin frengi şüphesiyle getirildiğini hatırlıyorum. Oysa adam vebalıydı ve kısa sürede öldü. Öyle bir hasta getirildiğinde herkes bir tarafının kesilmemesine özen gösteriyordu. Genellikle traş olmuyorduk.

İşim temelde kan, sidik ve dışkı numunelerini inceleyerek hemogloblin testi yapmaktan ve değişimleri ölçmekten ibaretti. Bunun için hapishane binasına sık sık gitmem gerekiyordu. Hapishaneye her girişimde dezenfekte olmam gerekiyordu. Burada kütük adı verilen tutsaklardan numuneler alıyordum. Onlara kütük denmesinin sebebi bölge halkına Ölüm Fabrikası'nda kereste üretildiğinin söylenmesiymiş sanırım. Numuneler deneylerden önce deneklerin durumlarının belirlenmesi için gerekliydi. Kütüklere çeşitli virüsler bulaştırıldıktan sonra onlardan tekrar numuneler alınıyordu. Bakteriyolojik testlerden elde edilen veriler böylece karşılaştırılıyordu. Numuneleri aldıktan sonra kamyonla Güney Kanadı'na geri dönüyordum. Genellikle günde iki üç kez gidip gelmem gerekiyordu. Yine genellikle bana araştırma belgelerini ve insan organlarını getirip götürmem emrediliyordu. Görevlerim bunlardı, işim buydu.

Muayene ve tedavi merkezindeki çalışmalarımız sırasında önleyici aşılari pek araştırmıyorduk. Böyle bir aşırıya en fazla yaklaşmamız, güçlendirici bir solüsyon geliştirmemiz sonucunda oldu. Bu solüsyon sa-

rımsak bazlıydı ve hastalara daha çabuk iyileşsinler diye veriyorduk. Kendime de sık sık zerk ediyordum, bulunduğum yerin izole edilmişliğinden ve çok çalışmaktan kaynaklanan depresyonu ve yorgunluğu yenmek için. Pek çok Çinlinin ve Mançuryalının eroin bağımlısı olmasının sebebini anlıyordum. Pek çok kişi eroinin cazibesine teslim oluyordu.

Siyah Gemi’de, Katil bir mektup yazıyor, *Ordu Sıhhiye Hizmetlerinde Görev Yapmış Olan Eski Korgeneral İshii Shirō*’ya...

Sayın Bayım,

Durup dururken böyle kötü yazılmış ve son derece kaba bir mektup almak sizi çok şaşırtmıştır şüphesiz. Ancak ben Çin’de bulunan Pingfan’daki astlarınızdan biriydim ve bu mektubu sadece kendi adıma değil, savaş sırasında Çin’de size sadakâtle hizmet etmiş pek çok kişi adına yazıyorum.

Savaşın sonundaki karmaşanın ardından Japonya’ya geri döndük. Ama yenilmiş Japonya bizi bağrına basmadı. Evlerimiz yakılmıştı, çoğumuzun karısı ve çocukları ölmüştü ve rehabilitasyonumuz, beslenmemiz ve barınmamız için verilen çok az para da enflasyon yüzünden eridi. Yaşadığımız zorluklar yüzünden artık çoğumuz sırf karnımızı doyurabilmek ve giyinebilmek için kötü eylemlerde bulunmayı düşünmek durumunda kalıyoruz.

Ancak eski iş arkadaşlarımdan böyle karanlık bir yola girmeden önce en azından sizden, düşünceli eski komutanımızdan tavsiye almamı, bize yol göstermenizi beklemelerini rica ettim. Eski iş arkadaşlarıma dedim ki, Korgeneral İshii halimizi bilse bizi, ne kadar korkunç olursa olsun, ruhlarını ne kadar yıpratırsa yıpratsın kendisinin her emrini sadakâtle yerine getirmiş olan eski sadık astlarını kurtarır.

Yaşadığımız zorluklar sebebiyle hepimiz intiharı düşündük tabii ve elimizde bunu yapacak imkânlar var. Ama sonra fark ettik ki, siz yaşamayı sürdürecektir cesareti bulabildiyseniz, bizler de şimdiki sıkıntılarımızla başa çıkabilir ve sizden alacağımız ilhamla ve müşfik yardımınızla her şeyi başarabiliriz elbette.

Dolayısıyla size, eski komutanımıza bizlere, unutulmuş ve talihsiz olanlara, rehabilitasyonumuzda kullanılmak üzere 50,000 yen borç vermeniz için yalvarıyoruz ve bu parayı iki ay içinde geri ödeyeceğimize söz veriyoruz. Lütfen parayı yukarıdaki adrese gönderecek kadar cömert ve iyi kalpli olunuz.

Sizi bizzat ziyaret etmek isterdik elbette, ancak fakirliğimiz bunu engelliyor ve utanmamıza yol açıyor. Ama lütfen, lütfen bize yardım edin.

Eski astlarınızdan.

Katil şimdi yazmayı kesiyor. Katil mektubu bir zarfa koyuyor. Katil zarfı Bay İshii Shirō, 77 Wakamatsu-chō, Ushigome-ku, Tokyo adresine gönderiyor.

Katil şimdi bekliyor.

Güçlü doğanlar vardır ve zayıf doğanlar vardır / Sağlıklı olanlar vardır ve hasta olanlar vardır / Her yerde düzen vardır, her şeyde düzen vardır / Yapılar ve hiyerarşiler vardır / Zengiler vardır ve yoksullar vardır, önemliler vardır ve önemsizler vardır / Ve bir kişi herkesten önemli, o en önemli kişi.

Ölüm Fabrikası'nda, 1940 yazında, durup dururken Xinjing'e gönderildim. Şehrin bir bölümünde veba salgınının başgösterdiği bildirilmişti. Gelir gelmez bütün bölgeyi bir metre yüksekliğinde bir sac duvarla çevirdik ve içeride kalan her şeyi yaktık. Sonra bölgede yaşayan bütün Japonlarla Çinlileri muayene ettik. Son olarak, epidemiden öldüğünden şüphelenilen herkesin cesetlerini mezarlarından çıkardık, kesip biçtik, iç organlarını alıp sakladık. Görevim cesetlerin akciğerlerinden, karaciğerlerinden ve böbreklerinden küçük numuneler almaktı. Sonra her birini birer petri kabına koydum. Vebalı çıkan organlar hemen Ünite'ye götürüldüler. Topladığım veba mikropu petri kapları önce çoğaltım amacıyla Xinjing Ulusal Hijyen Laboratuvarı'na, sonra da Pingfan'a gönderildiler.

Yüksek riskli bir işti ve iş arkadaşlarımdan birine hastalık bulaştı. Tam olarak nasıl oldu bilmiyorum ama adam ateşlendi ve birden yere yığıldı. Harbin'deki, küçük ve izole edilmesi kolay bir hastane olan Hava Kuvvetleri Hastanesi'ne götürüldü hemen. Orada Ölüm Fabrikası'nda çalışan doktorlar tarafından tedavi edildi. Bana yolculuk edebilecek kadar iyileştiği ve Port Arthur'a, sonra Hiroshima'ya ve nihayet Morio-ka'daki bir hastaneye gönderildiği söylendi. Ayrıca tazminat olarak ayda otuz altı yen aldığı söylendi, ki o sıralar örneğin bir okul müdürünün maaşının iki katıydı. Ancak o adamı bir daha ne gördüm, ne duydum.

Siyah Gemi'de, Katil mektubuna bir yanıt alıyor.

Bir sabah erkenden, bir Amerikan cipiyle bir Tokyo Metropolitan Polisi arabası Katil'in kaldığı yerin önüne park ediyor. Polisler pansiyonun merdivenini koşarak çıkıyorlar. Polisler katilin odasının kapısını tekmeyle açıp içeri giriyorlar. Polisler odanın altını üstüne getiriyorlar. Polisler merdivenden gerisingeri iniyorlar. Polisler ciplerinin yanında duran Amerikalılarla konuşuyorlar. Amerikalılarla polisler tekrar cipe ve arabaya binip gidiyorlar.

Katil eski pansiyonunun karşısındaki harap binanın gölgelerinin arasından çıkıyor. Katil'in sırtında bir sırt çantası, elindeyse bir doktor çantası var. Katil, Tokyo istasyonuna gidiyor. Katil bir trene biniyor. Katil, İşgal Altındaki Şehir'den ayrılıyor. Şimdilik.

O sınıfının en zeki çocuğu, hafızası en güçlü olanı / Otoriter bir havası var / O sınıfının en uzun boylu çocuğu, etkileyici bir kişiliği var / Karşılaştığı herkesi hipnotize ediyor / O kırıcı, küstah ve düşüncesiz, ayrıca neredeyse kör / İmparator Meiji'ye tapıyor.

Savaş şiddetlendikçe ve asker sayısı arttıkça, zührevi hastalıklar Ölüm Fabrikası'ndaki gündelik çalışmalarında giderek daha çok yer almaya başladı. Binlerce askerimizin hastalanması askeri gücümüzü azaltıyordu. Sık sık zührevi hastalık kontrolleri yapmaya ve sağlık karneleri çıkarmaya gönderiliyorduk. Kerhaneleri siviller işletiyordu ve oralarda çalışan kadınların neredeyse tamamı Koreliydi. Üç tip kerhane vardı.

Subaylar için 1. Sınıf, astsubaylar için 2. Sınıf, Japon siviller ve erler içinse 3. Sınıf. Ancak kerhane azlığı ve müşteri çokluğu yüzünden 1. Sınıf kerhanelerin belirli günlerin belirli saatlerinde diğer askerler tarafından kullanılmasına izin vermek yaygın bir uygulama halini aldı.

İşim kadınlardan kan numuneleri almayı ve onları muayene etmemi gerektiriyordu. Bu muayenelere *manju* muayeneleri deniyordu. Kadının domalması gerekiyordu. Cinsel organı şişmişse veya cerahatliyse kadın frengili demekti. Normal bir günde yüz elliden fazla kadını bu şekilde muayene etmek zorunda kalıyordum.

Ölüm Fabrikası'nda yapılan zührevi hastalık araştırmalarının sebebinin askerleri bulaşıcı zührevi hastalıklardan korumanın bir yolunu bulmak olduğunu biliyordum. Frengili kadın tutsaklardan kan numuneleri alıyordum sık sık. Bu kadınların çoğu Çinliydi, ama bazen Rus kadınlardan da numuneler aldığım oluyordu. Bu kadınların hastalık kapma şekillerine ilişkin söylentiler duyuyordum, tepeden tırnağa laboratuvar kıyafeti giymiş olan ve sadece gözleri açıkta kalan doktorların frengi bulaştırmış erkek tutsakları silah zoruyla kadın tutsaklarla cinsel ilişkiye zorladıklarını biliyordum. Ayrıca hamile tutsaklar üstünde çalışmalar yapıldığına ve frenginin cenin üstündeki etkisinin araştırıldığına inanıyorum. O sıralar artık cinsel ilişkiye girmemeye yemin ettim.

Siyah Gemi'de, Katil Japonya'yı geziyor. Katil her gün yeni bir iş bulmaya çalışıyor. Katil her gün yeni bir hayata başlamaya çalışıyor. Ama Katil'in bir zamanlar emirlerine uyduğu adamlar, Katil'in bir zamanlar hizmet ettiği adamlar her gece karnılarını güzelce doyurup ısınırlarken. Katil her gece aç kalıyor ve üşüyor. Bu yüzden Katil her gece mektup yazıyor; Amerikalılara imzasız mektuplar gönderiyor, Ruslara imzasız mektuplar gönderiyor; isim listeleri içeren, işlenen suçların ayrıntılarını içeren mektuplar. Ama günler geçtikçe mektuplar yanıtsız kalıyor, geceler geçtikçe suçlular cezasız kalıyor. Ve her gece Katil'in anıları ve kâbusları geri geliyor. Her gece, acı badem kokusu eşliğinde.

İmparator Taishō'nun hükümdarlığının beşinci senesinde / Kyoto İmparatorluk Üniversitesi'nde, Tıp Fakültesi'nde / Öğrenci arkadaşlarının yanında oturuyor, şifa vermek için burada olan arkadaşlarının / Ama o şifa vermek için burada değil, iyileştirmek için burada değil / Batı tıbbı hakkındaki bilgisiyle, Doğu gelenekleri hakkındaki bilgisiyle / Buraya sadece incelemeye geldi, buraya sadece öğrenmeye geldi / Hastalıkları incelemeye, ölümü öğrenmeye.

Kwantung Ordusu ve özellikle de Kempeitai, Ölüm Fabrikası'ndaki su kaynağımızın Çinliler tarafından sabote edilmesinden kaygılanıyordu hep. Ancak 1942'nin başlarından itibaren bu kaygı bir saplantıya dönüştü sanki ve Hijyen'deki vaktimizin çoğunu almaya başladı. Yine de sonu gelmez zührevi hastalık kontrollerinden iyiydi.

Her gün farklı bir köye gönderiliyorduk ve o bölgedeki bütün kuyuları kontrol etmemiz isteniyordu. Ayrıca yerel popülasyonu testlere tabi tutarak şarbon, kolera, tifüs ve veba salgınlarını ya da belirtilerini saptamaya çalışmamız gerekiyordu. Genellikle Ölüm Fabrikası'ndan haftalarca uzak kalıyorduk.

Başta iş monotondur ve genelde olaysızdır, Çinli eşkiyalar tarafından pusuya düşürülmemiz veya saldırıya uğramamız riski hep olsa da. Ancak Sovyetler Birliği'nin ön cephesine ya da sınırına yaklaştıkça işimiz tehlikelileşti. İşin doğası da değişmeye başladı.

Siyah Gemi'de, Katil bir iş buluyor. 15 Eylül 1945'te Kathleen Kasırgası Bōsō Yarımadası'nı ve Kantō bölgesini vuruyor. Seller binden fazla kişinin ölümüne, yüzlerce kişinin kaybolmasına veya evsiz kalmasına yol açıyor. Felaketten etkilenen askeri şubeler kurtarma ve hastalık önleme çalışmalarına acilen destek olacak eğitimli personel talep ediyorlar. Katil bu çağrıya uyuyor.

Katil sağ kalanların arasında dizanterinin yayılmasını önlemek için gece gündüz durmadan çalışıyor. Katil'in anıları nihayet burada, Saitama'yla Tochigi'nin kirli sularında geri çekilmeye başlıyorlar ve Katil bağımlılıklarından kurtulmaya başlıyor.

Ama sonra sel suları da çekilmeye başlıyor, hastalık riski azalıyor ve Katil, Epidemi Önleme Ekibi Müdürü'nün odasına çağrılıyor.

Katil, Müdür'ü görünce tanıyor. Müdür, Katil'i görünce tanıyor. Müdür anlayışlı bir adam, ama aynı zamanda pratik bir adam. Müdür, Katil'i tam gün çalıştırmasına SCAP'ın izin vermeyeceğini biliyor. Müdür, SCAP'ın onu Katil'in adını ve adresini GK'ya göndermeye zorlayacağını biliyor. Ama Müdür anlayışlı bir adam ve bu emre uymayacak. Bunun yerine Müdür, Katil'e çok çalıştığı için teşekkür ediyor ve Katil'e bir isim, bir adres ve bir tavsiye mektubu veriyor. Müdür, Katil'e iyi şanslar diliyor ve ardından onunla vedalaşılıyor.

Profesörleri çok çalıştığını, insanüstü bir enerjiye sahip olduğunu fark ediyorlar / Sadece bilim var, sadece tıp var / Profesörleri dehasını, inanılmaz bilgi birikimini fark ediyorlar / Sadece laboratuvar var, sıradaki deney var / Profesörleri yaptığı araştırmanın önemini, çalışmalarının ürkütücü potansiyelini fark ediyorlar / Etik yok, yemin yok.

Ölüm Fabrikası'nda, 1943'ün sonunda, bir konferansa çağrıldım. Orada tanımadığım pek çok yüksek rütbeli kişi vardı. Yönettiğim hijyen grubunun Ünite içinde tifüs, dizanteri ve tetanoza karşı geliştirilen yeni bir karma aşıyla ilgili bir dizi deneye katılmak üzere seçildiğini söylediler.

Yaşlı bir doktor şöyle açıkladı: "Aşılama prosedüründe denek iki solüsyon içecek; birincisi aşının düşük bir dozu olacak ve kısa süre sonra deneğe biraz su içirilmesi de gerekiyor." Suyun aşının daha çabuk yayılmasını sağlayacağına ve etkisini arttıracığına inanılıyordu.

Yeni aşırı enfeksiyonların rapor edildiği bölgelerde denememiz söylendi. Böyle raporlar alınınca muayene ve tedavi ekibim köylere gideceklerdi. Bir köydeki bütün hastaları tedavi edecektik ve aynı zamanda geri kalan köylülere, enfeksiyona karşı bağışıklık kazanmaları için yeni ilacı verecektik. On ila on beş gün sonra köye geri dönüp hastalığın yayılıp yayılmadığını, enfeksiyonun yayılma hızını kontrol edecektik.

Ancak bu Çin köylerinde yaptığımız çalışmaların çoğundan belirli bir sonuç alamadık ve dolayısıyla denemeler iptal edildi.

Siyah Gemi’de, Katil’in yeni bir işi var. Chiba İlçesi’ndeki bir otobanda bir hayvan hastanesinde çalışıyor. Katil her gün işe gidip kafeslerle köpeklerin arasında çalışıyor. Katil her gün kirli beyaz önlüğünü ve kirli beyaz maskesini, kirli lastik eldivenlerini ve kirli lastik botlarını giyiyor. Katil her gece odasına ve iğnesine geri dönüyor. Ve her gece Katil’in anılarıyla kâbusları da geri dönüyor. Her gece tanıdık acı badem kokusunu alıyor. Ve Katil her gece, her gün azar azar, parça parça öldüğünü biliyor.

Bilim böler, tıp ayırır / O topluyor ve sınıflandırıyor / Güçlüleri zayıflardan, sağlıklıları hastalardan ayırıyor / Zenginleri fakirlerden, önemlileri önemsizlerden ayırıyor / Muayene ediyor ve deney yapıyor / Hastalar yok, sadece adaylar var.

Ölüm Fabrikası’nda, 1944 kışında, bir Kempeitai mensubu beni muayene ve tedavi merkezinden aldı. Arabayla bir havaalanına götürüldüm. Uçakla bir başka havaalanına götürüldüm. Arabayla ismini bilmediğim bir şehirdeki isimsiz bir kışlaya götürüldüm. Uzun bir koridordan geçirilip küçük bir sorgu odasına götürüldüm. İki adamla tanıştırıldım. Bu adamlar Kempei değildiler, bu adamlar Tokumu Kikan’dandılar. Odada, masada bir doktor çantası vardı.

“Şehirdeki bir Çin mahallesinde dizanteri salgını çıktı,” dedi adamlardan biri. “Salgının kaynağını tespit edip karantinaya aldık. Ama civardaki bazı işletmelerin ve çalışanlarının dezenfekte edilmesi ve bu kişilerin aşılması gerekiyor. Siz en yeni aşılama prosedürleri konusunda deneyimlisiniz. Bizimle birlikte o bölgedeki işletmelere gideceksiniz. Çalışanları aşılayacaksınız. Sonra da gideceksiniz. Sizden sonra bir dezenfekte ekibi gelecek. Bu talimatları anladınız mı?”

Başımınla onayladım. “Evet,” dedim.

Sonra diğer adam siyah doktor çantasını açtı. İki şişe çıkardı; birinde 200cc ve ICHI, diğerindeyse 500cc ve NI yazıları vardı. “Bunlar

antidotlar; aşılamayı tifüs aşısını uyguladığınız şekilde yapacaksınız. Ancak bu birinci ilaç daha gelişkin ve dolayısıyla daha etkili bir formüle sahip. Sadece gerekli dozu vermeye özen gösterin ve ilacı alan kişilerin dişlerine ya da dış etlerine dokundurmaktan bir yudumda içmelerini sağlayın. Ayrıca ikinci ilacı vermeden önce, birinci ilacın hazmedilmesi için tam bir dakika bekleyin. Anlaşıldı mı?"

"Evet," dedim.

Birinci adam son olarak şöyle dedi: "İkinci ilacı vermenizden ve aşılama sürecinin tamamlanmasından sonra lütfen mekândan bir an önce ayrılın ki dezenfekte ekibi gelip işini yapabilsin."

Başımla onayladım, ikinci adam iki şişeyi doktor çantasına geri koyarken. Sonra bana çantayla birlikte bir pazubent verdi ve "Bunu takın," dedi.

Sorgu odasından uzun koridora çıkınca Çinli çevirmenimle tanıştırıldım. "Bu adam bizim için çalışıyor ve konuyla ilgili tamamen bilgilendirildi," dedi Tokumu'nun adamlarından biri. "Personele olanları ve ne yapmaları gerektiğini açıklayacak. Siz sadece aşılama işini halledecek ve ardından çıkıp gideceksiniz."

Siyah Gemi'de, İşgal Altındaki Şehir'de, mevsim yine kış. Katil yan kapıyı çalıyor. Kapıyı genç bir kadın açıyor. Katil kartvizitini uzatıyor. Genç kadın kartvizite bakıyor. Katil müdürle görüşmek istediğini söylüyor. Genç kadın katile ön kapıya gelmesini söylüyor. Katil dışarı çıkıyor. Genç kadın bankanın arka tarafında gözden kayboluyor. Katil ön kapıyı açıyor. Genç kadın ona bir çift terlik getirmiş. Katil *genkanda* botlarını çıkarıyor. Genç kadın ona müdürün çıktığını, ama müdür yardımcısının onunla görüşeceğini söylüyor. Katil başıyla onaylıyor ve genç kadına teşekkür ediyor. Genç kadın, Katil'i bankada yürütüyor. Katil sıra sıra masalarda oturan banka çalışanlarının önünden geçiyor. Genç kadın, Katil'i müdür yardımcısıyla tanıştırtıyor. Katil eğilerek selam veriyor. Müdür yardımcısı Katil'e bir koltuk teklif ediyor. Katil oturuyor, yüzü sağa dönük. Müdür yardımcısı kartvizite bakıyor. Katil, müdür yardımcısına semtte dizanteri salgını olduğunu söylüyor. Müdür yardımcısı şimdi kendi kartvizitini uzatıyor. Katil, Bay Yoshida'ya sal-

gının kaynağının Nagasaki 2-chōme'deki Aida apartmanının önündeki ortak kuyu olduğunu söylüyor. Bay Yoshida başıyla onaylıyor ve bankanın müdürü Bay Ushiyama'nın şiddetli karın ağrısı yüzünden işten erken çıktığını söylüyor. Katil, Bay Yoshida'ya Bay Aida'nın kiracılardan birine dizanteri teşhisi konduğunu ve bu adamın bugün bu şubeye para yatırdığını söylüyor. Bay Yoshida, Sağlık Bakanlığı'nın bu vakayı böyle çabucak öğrenmesine şaşırıyor. Katil, Bay Yoshida'ya Bay Aida'nın kiracısını muayene eden doktorun vakayı hemen bildirdiğini söylüyor. Bay Yoshida başıyla onaylıyor. Katil bu bölgenin dezenfekte edilmesinden sorumlu Teğmen Parker tarafından gönderildiğini söylüyor. Bay Yoshida yine başıyla onaylıyor. Katile herkese dizanteri aşısı yapması ve mikrop olabilecek bütün nesneleri dezenfekte etmesi söylenmiş. Bay Yoshida üçüncü kez başıyla onaylıyor. Katil bu şubedeki bütün çalışanların, bütün odaların ve bütün paraların dezenfekte edilmesi gerektiğini söylüyor. Bay Yoshida tekrar kartvizite bakıyor, Katil işi bitene dek kimsenin dışarı çıkamayacağını söylüyor. Bay Yoshida kol saatine göz atıyor. Katil, Teğmen Parker'la ekibinin birazdan, işin düzgün yapılıp yapılmadığını kontrole geleceklerini söylüyor. Bay Yoshida başıyla onaylıyor. Katil şimdi küçük, zeytuni çantasını Bay Yoshida'nun masasına koyuyor. Bay Yoshida, Katil'in çantayı açmasını seyrediyor. Katil küçük bir metal kutu ve üzerlerinde İngilizce yazılar bulunan iki tane, birbirinden farklı boyutlarda şişe çıkarıyor. Bay Yoshida 200cc'lik küçük şişedeki BİRİNCİ İLAÇ ve 500cc'lik şişedeki İKİNCİ İLAÇ yazılarını okuyor. Katil, Bay Yoshida'ya bunun Amerikalıların geçenlerde, hurma yağıyla yaptıkları deneyler sayesinde geliştirdikleri son derece etkili bir oral antidot olduğunu söylüyor. Bay Yoshida başıyla onaylıyor. Katil bu antidotun dizanteriye karşı tam bağışıklık sağlayacak kadar etkili olduğunu söylüyor. Bay Yoshida yine başıyla onaylıyor. Katil, Bay Yoshida'yı tatbik prosedürünün karmaşık ve sıra dışı olduğu konusunda uyarıyor. Bay Yoshida yine masasındaki kartvizite bakıyor. Katil, Bay Yoshida'ya personelini toplamasını söylüyor. Hademeyi, karısını ve iki çocuğunu bile mi çağırayım? diye soruyor Bay Yoshida. Katil başıyla onaylıyor. Bay Yoshida masasından kalkıyor. Katil, genç kadına dönüyor ve ona şubenin bütün çalışanlarına

yetecek kadar çay fincanı getirmesini syylyor. Genç kadın bir tepsi üstünde on altı çay fincanı getiriyor. Katil BİRİNCİ İLAÇ yazılı küçük şişeyi açıyor. şubenin bütün personeli, hademeyle karısı ve iki çocuğu da dahil olmak üzere Bay Yoshida'nın masasının etrafında toplanıyor. Katil herkesin burada olup olmadığını soruyor. Müdür yardımcısı kelle sayımı yapıyor ve başıyla onaylıyor. Katil elinde bir pipet tutuyor. Personel, Katil'in fincanlarına berrak bir sıvı damlatmasını hep birlikte seyrediyor. Katil herkese fincanlarını almalarını syylyor. Her alışan kendi fincanına uzanıyor. şimdi Katil uyarırcasına elini kaldırıyor. Bütün alışanlar, Katil'in serumun gücü konusunda, talimatlarına harfiyen uymazlarsa serumun diş etlerine ve diş minelerine verebileceği zarar konusunda uyarıda bulunmasını dinliyorlar. Katil şimdi bir şırınga çıkartıyor. Katil'in şırıngasını sıvıya batırmasını hep birlikte seyrediyorlar. Katil'in ağzını amasııı hepsi görüyor. Katil'in dilini önce alt n dişlerinin üstüne getirmesini, sonra da alt dudağının arkasına sıkıştırmasını hepsi seyrediyor. Katil'in diline sıvı damlatmasını hep birlikte seyrediyorlar. Katil şimdi başını geriye atıyor. Hademenin en küçük çocuğu Katil'in hareketlerini taklit ediyor. Katil sağ elini kaldırarak kol saatine bakıyor. Katil'in elini indirmesini hep birlikte seyrediyorlar. Bu ilaç diş etlerinize ve dişlerinize zarar verebilir, o yüzden çabucak yutmanız gerek, diyor Katil. Hep birlikte kafa sallayıp onaylıyorlar. Birinci ilacı almanızdan tam bir dakika sonra ikinci ilacı vereceğim, diyor Katil. İKİNCİ İLAÇ yazılı 500cc'lik şişeye hep birlikte bakıyorlar. İkinci ilacı aldıktan sonra su iebilir ve ağızlarınızı alkalayabilirsiniz, diyor Katil. Yine hep birlikte kafa sallayıp onaylıyorlar. şimdi Katil hepsine fincanlarını almalarını syylyor. Fincanlarını hep birlikte alıyorlar. Katil onlara sıvıyı dillerine damlatmalarını syylyor. Hepsi içiyorlar. Katil onlara başlarını geriye eğmelerini syylyor. Hepsi sıvının acı tadını alıyorlar. Katil kol saatine bakıyor. Hepsi sıvıyı yutuyorlar. Katil ikinci ilacı tam altmış saniye sonra vereceğini syylyor. Çalışanlardan biri yuttuğuna emin olmadığını syylyor ve daha fazla ilaç istiyor. Katil gözlerini kol saatinden ayırmadan hayır anlamında kafa sallıyor. Çalışanlardan biri suyla gargara yapıp yapamayacağını soruyor. Katil yine gözlerini kol saatinden ayırmadan hayır anlamında kafa sallıyor. İkinci

ilacı hep birlikte bekliyorlar. Şimdi Katil fincanlarına ikinci ilacı döküyor. Yine fincanlarına hep birlikte uzanıyorlar. Katil yine kol saatini kontrol ediyor. Hepsi işaret vermesini bekliyorlar. Şimdi Katil tekrar içmelerini işaret ediyor. Hep birlikte içiyorlar. Katil bekliyor. Hepsi ağızlarında, sonra boğazlarında, şimdi midelerinde ikinci sıvıyı hissediyorlar. Katil hepsine ağızlarını çalkalamalarını söylüyor. Hep birlikte tuvalete, musluğa, suya koşuyorlar.

Herkes ölüyor, her şey ölüyor / Doğumla birlikte çürüme başlıyor / Çürüme sonra hastalık, hastalık sonra ölüm / Doğum hastalık üretiyor, doğum ölüm üretiyor / Beden hastalık üretiyor, beden ölüm üretiyor / Sadece hastalık var, sadece ölüm var.

Ölüm Fabrikası'nda, binadan çıktım, sokağa geri döndüm. İşgal Altındaki Çin'in sıradan bir sokağı, restoranları ve dükkânları var, çene çalan kadınlar ve oyun oynayan çocuklar var. Sokakta geldiğim yönde yürüdüm. Sonra Tokumu Kikan'lı iki adamın bana yaklaştıklarını gördüm, ama durmadılar, beni tanımış gibi davranmadılar. Şapkalarını indirdiler ve omuz atarak yanımdan geçtiler, hızlı adımlarla kıyıya doğru gittiler. Dönüp bakmadım. Saatime göz attım ve sokakta yürümeyi sürdürdüm. Sonra birden, ilk kavşakta bir araba yanaştı. Ön yolcu koltuğundan fırlayan bir adam arka kapıyı açtı. "Gidelim," diye fısıldadı. "Buradaki işin bitti. Tamamen bitti." Ve arabanın arka koltuğuna oturdum; hep, şimdiden bir katildim.

Siyah Gemi'de, Chiba İlçesi'ne geri dönünce, otobanda, Köpek Hastanesi'ne ziyaretçiler geliyor. Yaya ziyaretçiler, ardından cipli ziyaretçiler. Kahverengi gözlü ziyaretçiler, ardından mavi gözlü ziyaretçiler. Ama Katil iş başında değil, Katil odasında değil. Katil gitti.

İmparator Taishō'nun hükümdarlığının dokuzuncu senesinde / Öğrenci doktor oluyor, doktor asker oluyor / Çatlamış, kırılmış aynadaki üniforma değişiyor ama iş sürüyor / Toplamak ve sınıflandırmak, incelemek ve deneyler yapmak / İmparator Shōwa'nın hükümdarlığının

yedinci senesinde / Çatlamış, kırılmış aynadaki Ordu Cerrahî Mançurya'daki, Harbin civarındaki Pingfan'a gönderiliyor.

Ölüm Fabrikası'nda, 1945 Haziranı'nda, 731. Ünite'nin kuruluşunun yıldönümü kutlanıyordu, ama çoğumuz savaşının sonunun yaklaştığını şimdiden seziyorduk. Sovyetlerin ateşkesi bozarak saldırıya geçip geçmeyeceği aramızda epey tartışma konusuydu. Çoğumuz bunu yapacağına ve kompleksi boşaltmak zorunda kalacağımıza inanıyorduk. Böyle şeyleri ancak gizli gizli konuşabilirdik tabii, çünkü yenilgiyi kabullenmek olarak görülüyordu ve böyle tavırların cezası ağırdı. Ancak son zamanlarda sınıra gönderilen yan ünitelerin geri dönmediklerini hepimiz biliyorduk.

Nihayet savaş bitti. 9 Ağustos 1945 sabahı yoklama için toplandığımızda 731. Ünite'nin bütün elemanlarına Sovyetler Birliği'nin işgale başladığı ve elimizde bulunan, 731. Ünite'nin elemanları olduğumuzu ele verecek bütün kişisel belgeleri ve kanıtları yok etmemiz söylendi. Bütün adamlara ve ailelerine potasyum siyanür verildi. Bana Muayene ve Tedavi Ünitesi'ndeki sorumluluklarımdan birinin "bizzat intihar edemeyen kişilere yardım etmek" olacağı söylendi. Bu yüzden ünite-mize fazladan potasyum siyanür ve iki büyük şişe dolusu aseton siyanohidrin verildi. Acı badem gibi kokuyordu. Daha önce koklamıştım. Ve tekrar koklayacaktım. Ama sonunda tahliye emri verildi. O zaman görevim değiştirildi ve Ölüm Fabrikası'nın yıkılması çalışmalarına katılacağım söylendi. Bu arada yüksek rütbeli subaylar ailelerini, yanlarında bütün önemli ya da hassas belgelerle birlikte Tokyo uçaklarını beklesinler diye havaalanına gönderdiler.

Ertesi gün erkenden hapishane bloğundaki hücrelere gönderildim. Bütün tutsaklar, bütün kütükler ölmüşlerdi. Gaz verilmiş gibiydiler. Ekibim cesetleri yakma fırınlarına taşıdı. Ama ceset sayısı fazla gelince onları dışarı yığıp orada yakmak zorunda kaldık. Cesetlerin yanmayı sürdürmelerini sağlamak güçtü ve epey benzin harcadık, ki artık kıtlığını çektiğimiz bir şeydi.

Ardından bütün sıçanların ve pirelerin yok edilmeleri gerekiyordu. Üç binden fazla sıçan ve milyonlarca pire vardı. Bütün bunlar yakıldı.

Laboratuvarlarda formalinle korunan bütün numuneler de ya yok edildiler ya da Songhua Nehri'ne atıldılar.

Sonunda, 14 Ağustos akşamı binalar bombalarla yıkıldı. Kompleksin tamamının yerle bir edilmesi toplam üç günden fazla sürdü.

Yıkım işi bitince gitmemiz emredildi. Yan demiryolu hattında toplanıp geceyi bekledik. Alacakaranlıkta birden büyük bir mum taşıyan İshii belirdi. "Hepinizi vatana geri yolluyorum," dedi. "Oraya gidince 731. Ünite'nin sırlarını açıklarsanız sizi bulurum. Fare deliğine gerseniz bile sizi bulurum..."

Sonra takriben yirmi vagonluk uzun bir trene bindik. Gece gündüz yolculuk ettik, ama neyse ki trende yiyecek ve içme suyu vardı. Yolda Sovyetlerin hızla ve zalimce ilerlemeleriyle ve ayrıca Kore'deki ayaklanmalarla ilgili bir sürü söylenti işittik. Ama şanslıydım ve gemim on günde Japonya'ya vardı.

Siyah Gemi'de, Katil bir sanatoryumun koğuşundaki bir yatakta yatıyor. Bir hemşire, Katil'in bileğini tutup nabzını yokluyor. Sonra bir doktor gelip Katil'in gözlerini açarak ışık tutuyor. Sulanma yok, hareket yok. Doktor, Katil'in gözlerini kapıyor. Şimdi doktor, Katil'in kalp atışlarını dinlemek için eğiliyor. Ama tek duyabildiği denizin sesi.

Kara Kapı'nın altında, üst kattaki bölmede, son iki mum alevinin ışığında, veba ışığında -beyaz, gri, mavi, yeşil, sarı ve sonra karmızı- dönüyorsun, bu tarafa,

o tarafa, sola ve ardından sağa,
dönüyorsun, bu tarafa,
o tarafa, sağa
ve ardından
sola...

Gölgelere bağıryorsun, sessizliğe bağıryorsun: "Sen misin? Sen misin? Gerçekten sen misin? Öyleyse göster kendini!

Göster kendini! Ve ismini söyle!"

Bu tarafa, o tarafa, sola ve ardından sağa, ama mum ışığında hiçbir şey kımıldamıyor, veba ışığına kimse girmiyor,
yine de onun yakında olduğunu seziyorsun, çünkü
burada, bir yerlerde, bir yerlerde
gölgelerin içinde, biliyorsun ki
yalnız değilsin...

Ve şimdi, sonunda, mum ışığında hareket var, veba ışığında gülüş var, gölgeler

geri çekiliyor, yansımalar oluşuyor,
aynalardaki yansımalar,
her yerde
aynalar. O gülüş şimdi bir ses,
sözcükler okuyan bir ses...

"Konuşuyorsun, yalan söylüyorsun.
Konuşuyorsun,
yalan söylüyorsun..."

"Kes!" diye bağıryorsun. "Kes! Kes! Kes!"

O ses şimdi gülüş, o gülüş sonra yine ses: "O güzel sözleri kim yazdı acaba? Kim?

Kim? Sendin! Sen!

Sen! Beni suçlayan sendin! Beni yargılayan sendin! Hüküm giydirip ardından idam ettiren! Eh, kibirlisin yazar!"

Ve şimdi her gölge bir ayna, her sözcük bir yankı, fısıldayan: “Bak! Kendine bak! Dinle! Kendini dinle!

Her sözün bir başarısızlık, her sözün bir yalan!

Bütün anlamları katleden başarısızlıklar ve yalanlar!

Bu sensin ve sadece sensin, ölenedek; sen sensin ve sadece sensin, o güne dek; aciz ve gönülsüzsün, değışemezsin...

Kandırılmış ve hipnotize edilmişsin, aldatılmış ve yenilmişsin, kuşatılmış ve hapsedilmişsin. Sen olarak kalacaksın, sadece sen, ölene dek...

O güne dek, öleceğın güne...

Köpeğının ölümüne...”

Bu tarafa ve o tarafa dönüyorsun, sağa ve ardından sola dönüyorsun,

hâlâ sadece aynalar var, aynalar ve şimdi duman,

duman ve şimdi goncalar, kiraz goncaları,

çünkü bir tentenin altındasın, goncalardan

oluşma bir tavanın, her gonca

bir kafatası, bir insan kafatası, derisi

sıyrılmış, kemikleri

çıplak,

yapayalnız, yapayalnız, son mumun ışığında...

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, Kara Kapı'nın üst kattaki bölümünde, önceden bir okült çember bulunan bu mekânda, önceden on iki mumun durduğu bu mekânda, şimdi tek bir mum var

ve şimdi, şimdi karşında, çimenli bir tümseğın üstündeki tek bir söğüt dalı da duruyor, davul sesi geliyor,

davul sesi ve akan bir nehir,

bu şehrin içinden akan,

bu İşgal Altındaki Şehir'in,

Sumida-

gawa,

Sumida'nın kıyılarına ayaklar basarken ve gözyaşları damlarken, davul çalarken ve nehir akarken, hışırdayan ayaklar ve gözyaşları, ağlayan bir kadının sesi: "Ben bir anneyim ve oğlumu arıyorum. Bu şehirde benden alınan oğlumu..."

Ve şimdi bu kadın sana uzanıyor, elini tutuyor ve şimdi diyor ki: "Gel Feribotçu..."

Gel..."

Çünkü bu sabah seyretmek için oturabileceğin bir yer yok, izlerken yazabileceğin bir yer yok; bu sefer medyum yok, bu sefer uzaklık yok; çünkü bu sefer kadının ayakları ve gözyaşları seni taşıyacak, sözlerin içine taşıyacak, seslerin içine taşıyacak...

"Çünkü sen Feribotçu'sun, artık yazar değilsin... Feribotçu'msun..."

On İkinci ve Son Mum

Ağtılar

“Bu şehir bir nehir,” dediğini duyuyorum. “Kandan yapılma ve terden yapılma, boktan yapılma ve sidikten yapılma, burası Sumida Nehri.

Ve kanıyla ve teriyle, bokuyla ve sidiğiyle, nehir bu şehir, İşgal Altındaki Şehir.

Ve burada, İşgal Altındaki Şehir’de, burada, Sumida Nehri’nin kıyılarında, burada, bu kavşakta, ben onun Feribotçu’suyum. İnsanları feribotla nehrin diğer kıyısına, doğuya götürüyorum ve batıya geri getiriyorum, bu şehre getirip götürüyorum. Ve birlikte bu nehri geçerken, zaman geçirmek için insanlara öyküler anlatıyorum, hikâyeler anlatıyorum, gidip gelirken, bu şehre girip çıkarken. Yani şimdi alacakaranlıkta, burada, nehir kıyısında, sulusepkende ve rüzgârda, harabelerin ve küllerin arasında duruyorum ve bağıryorum: Güneş battı! Herkes binsin!”

Ve şimdi insanlar fısıldıyorlar: “Sıra halinde duruyoruz, sırtlarımızda bohçalarımız, kucağımızda bohçalarımız, giysilerimizde bitler, saçlarımızda bitler, azar azar ilerliyoruz, adım adım, adımı adım, ama geriye dönüyoruz, bakıyoruz, bakıyoruz, fısıldamak için, dudaktan kulağa, dudaktan kulağa, kuyruğumuzun sonundaki kadın hakkında, sırtı bohçasız kadın hakkında, kucağı bohçasız kadın hakkında, kalabalığı yaran kadın, şimdi karşımızda duruyor, elinde tek bir *sasa* dalı, deli bir kadın...”

Ve o kadın benim. Maalesef; zavallı bir annenin kalbi, karanlıkta olmasa bile kaybolmuş halde gezinebilir, evladının sevgisi uğruna kaybolmuştur. Bunu iyi bilirim çünkü bu şehirde yolumu şaşırarak dolandım, sokaklarında, nehir kıyılarında, hallenin arasında, o yeri ararken, oğlumun gittiği yeri. Ama nereden bilecekler? Nereden bilebilirler ki...?

Ve insanlar fısıldıyorlar: “Bakın, deli kadın şimdi karşımızda duruyor, elinde tek bir *sasa* dalı var, dans etmeye başlıyor, acılı bir dans, bir davul sesi eşliğinde, çürük bir davul, kadının ayakları çamurda ve şarkısı rüzgârda...”

“Kır çiği narindir,” diye şarkı söylüyorum, “benim gibi narin, yaşamayı sürdüreceğim miyim, hep kaderime yanarak? Saima’da, buranın kuzeyinde yıllarca yaşadım, tek oğlumla birlikte. Ta ki bir gün maalesef bir felaket yaşayana dek. Çünkü tek oğlum çalışmak için, bu şehirde çalışmak için evimizi terk etti. Ama asla geri dönmedi. Benden uzaklaştı, kayboldu gitti. Onu özledim ve sonunda İşgal Altındaki Şehir’de benden alındığını öğrendim. Tek oğlum maalesef bu şehirde kayboldu. Ve bu çok rahatsız edici haber aklımı karıştırdı. Tek düşüncem gidip oğlumu bulmaktır. Ama şimdi onu ararken ben de kayboldum, tamamen kayboldum...”

Ve şimdi insanlar fısıldıyorlar: “Derler ki seven bir annenin yüreği için bin fersah bile uzak değildir, evladını unutamıyorsa. Ve derler ki, hayatın içinde o bağ hep çok incedir, ama artık o gitti, hep çok incedir, yine de artık o gitti...”

“Ah, keşke birazcık daha kalsaydı, evde benimle kalsaydı, oğul anesiyle kalsaydı. Ama artık birbirimizden ayrıldık, bir anne oğlundan ayrıldı...”

Ve insanlar fısıldıyorlar: “Tıpkı çok eskiden bütün annelerin yavrularının uçup gitmelerine üzüldükleri gibi...”

“Ve bu kaygılı yürek daha fazla ilerleyemeyecek. İşgal Altındaki Şehir’e nihayet vardım. Burası yolun bittiği ve nehrin başladığı yer. Yani nihayet Sumida Nehri’ne vardım...”

Ve şimdi insanlar fısıldıyorlar: “Bakın, kadın dansını bitirdi. Duyun, kadın şarkısını kesti. Bakın, kadın şimdi diz çöküyor, yüzü soğuk toprakta, ellerinde *sasa* dalı, uzanmış ve havada ellerinde, Feribotçu’nun karşısında...”

“Lütfen Feribotçu,” diye rica ediyorum sana, “teknene binmeme izin ver. Lütfen Feribotçu, sana yalvarıyorum...”

“Nereden geldin?” diye soruyorsun. “Ve nereye gidiyorsun?”

“Buraya Saitama’dan geldim,” diyorum, “ve birisini anyorum, arayışım beni nereye götürse giderim...”

“Sen bir kadınsın,” diyorsun. “Ama delisin. Bu yüzden binmene izin veremem.”

Sen bir erkeksin,” diye karşılık veriyorum, “bu yüzden yalancısın da. Çünkü sahiden Feribotçu olsan, Sumida Nehri’nin Feribotçusu olsan, Lütfen tekneme bin, derdin. Oysa benimle alay ediyorsun, delisin ve binemezsin, diyorsun. Feribotçu olmadığını böylece anladım...

Sen yalancının tekisin. Feribotçu değilsin.”

“Yanılıyorsun kadın!” diye bağıırıyorsun. “Ben Feribotçu’yum!”

“Madem Feribotçu’sun,” diyorum, “burada, tam bu geçiş yerinde Narihira’nın bir zamanlar şu şarkıyı söylediğini bilirsin: *Dürüstsensiz Miyako kuşları, size bir sorum var; sevdiceğim burada mı yaşıyor yoksa öldü mü?*

Haydi Feribotçu, bak şu kuşlar, tepedeki gökyüzündeki kuşlar, şu kuşlar daha önce gördüklerime hiç benzemiyor. Onlara verdiğin isim nedir, şu tepedeki kuşlara? Konuşsana bilge Feribotçu, ne diyorsun?”

“Onlar leş yiyciler,” diyorsun. “Onlar karga.”

“Belki cesetlerin arasındayken,” diye gülüyorum, “leş yiyorlardır. Ama neden burada, burada, Sumida’nın kıyılarında, burada o kargalar Narihira’nın kuşlarıdır demiyorsun...?”

“Yas tutuyorsun ve perişan haldesin,” dediğini duyuyorum şimdi. “Kusura bakma, yanılmışım.”

“Feribotçu,” diye soruyorum, “kendini hiç gergin ya da parçalanmış hissettin mi? Yani bu akşam dalgaları şimdi bizi geriye, ikimizi birden geriye, çok eskiye, Narihira’nın şu tepedeki kuşlara *Aşkım yaşıyor mu yoksa öldü mü?* diye sorduğu zamana götürmüyor mu?”

Yani sevgim doğuya, aradığım çocuğa gidiyor ve nasıl Narihira sevgilisini aradıysa, ben de şimdi sevgili oğlumu anyorum, aynı soruyu şu tepedeki kuşlara soruyorum...”

“Bu öyküyü iyi bilirim,” diyorsun. “Prens Narihira’nın öyküsünü. Ve iki öykünün bir olduğunu görüyorum; senin öykünle onunki, bu iki sevgi artık bir.”

“Peki oğlum yaşıyor mu yoksa öldü mü?” diye soruyorum. “Çünkü kuşlara tekrar tekrar soruyorum ama yanıt gelmiyor. Asla yanıt gelmiyor. Ah Miyako kuşları, suskunluğunuz kaba!

Miyako kuşları, suskunluğunuz zalim!

Bu yüzden şimdi bu nehir kıyısında duruyorum ve bekliyorum, Doğu’nun derinliklerinde kaybolmuş halde, bir yanıt bekliyorum...

Yani lütfen Feribotçu, teknem küçük olabilir, teknem dolu olabilir. Ama iyi kalpli Feribotçu, bir anneye yer aç ve beni teknene al, lütfen Feribotçu, lütfen...”

“Gel ama çabuk ol,” diyorsun. “Bu geçiş zor.”

Ve şimdi insanlar fısıldıyorlar: “Bakın, kadın nasıl da tekneye biniyor. Bakın, kadın nasıl da teknenin pruvasında duruyor. Nasıl da Sumida’nın sularına bakıyor. Nasıl da birden işaret ediyor...”

“Karşı kıyıda,” diyorum. “Bir söğüdün çevresinde toplanmış bir kalabalık görüyorum. Ne yapıyorlar?”

“Dua ediyorlar,” diyorsun.

“Ama neden?” diye soruyorum. “Neden orada? Neden şimdi?”

“Sebebi üzücü,” diyorsun.

“Öyleyse lütfen söyle,” diyorum, “çünkü sen Feribotçu’sun. Zaman geçirmek için bana olanları anlat lütfen...”

“Tam bir sene önce oldu,” diye anlatmaya başlıyorsun. “İlk ayın yirmi altıncı gününde, *Ashura* oradan geçerken, peşinde yakın zamanda öldürülmüşlerle birlikte bir gece gösterisi yaparken.

O gruptakilerden biri bir delikanlıydı, diğerlerinden daha bitkin ve dermansızdı. Bir adım daha atamayan delikanlı karşı kıyıda yığılıverdi. Ama *Ashura* onu duymadı. *Ashura* yürüyüp gitti ve onu orada bıraktı. Çırpınan delikanlıyı orada bıraktılar, ağlayan delikanlıyı orada bıraktılar.

Ama yöre halkı ona acıdı. Ona ellerinden geldiğince baktılar. Ama karması onların yardımlarına karşı çıkıyordu herhalde, çünkü delikanlı iyice halsizleşti ve sonunda tekrar can çekişmeye başladı. Bunun üzerine insanlar ona kim olduğunu sordular.

Ben Sawada Yoshio’yum, dedi, ve yirmi iki yaşındayım. Ama burada artık Sawada Yoshio değilim. Artık yirmi iki yaşında değilim. Artık

sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum. Ama hep böyle değildim, her zaman böyle değildim. Babam savaşta ölünce, dedi ağlayarak, dul annemle birlikte yaşadım. Sonra bugün işyerinde öldürüldüm ve bu yüzden alınıp götürüldüm. Şimdi burada sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum. Buraya işte böyle geldim. Ama annem için öyle kaygılamıyorum ki. Ve bu yüzden daha ileri gidemem, bu yüzden diğerlerinin peşinden gidemem. Artık sürekli çırpınıyorum, burada sadece ağlıyorum. Bu yüzden lütfen üzerimi toprakla örtün, diye yalvardı, burada, bu nehrin kıyısında, günün birinde annemin buradan geçeceğini umarak, günün birinde annemin tekrar yakınımda olacağını umarak.

Bunları söyledikten sonra Kutsal İsmi altı kez tekrarladı ve sonra öldü. Ve artık diğer kıyıya geldik. Şimdi inme zamanı.”

Ama insanlar fısıldıyorlar: “Balık, kadın nasıl da teknenin pruvasında duruyor. Elindeki tek *sasa* dalına bakın. Yanağındaki tek gözyaşına...”

“Geldik,” diyorsun, “lütfen kıyıya in.”

“Lütfen söyle bana Feribotçu,” diye rica ediyorum. “Lütfen Feribotçu, bu ne zaman oldu?”

“Tam bir sene önce oldu,” diyorsun. “Bir sene önce bugün, ilk ayın yirmi altısında.”

“Peki ya o delikanlı? O sırada kaç yaşındaydı?”

“Yirmi iki yaşındaydı galiba.”

“Soyadı neydi...?”

“Dediğim gibi, soyadı Sawada’ydı.”

“Peki ya adı...?”

“Adı Yoshio’ydu, dediğim gibi.”

“Peki öldükten sonra,” diyorum, “bu nehrin kıyısında, ikinci kez, bu kıyıda öldükten sonra ailesi onu aramaya gelmedi mi...?”

“Sanırım kimse gelmedi.”

“Kimse gelmedi mi?” diye soruyorum. “Annesi bile mi?”

“Annesi bile.”

“Elbette!” diye bağıríyorum. “Çünkü o benim oğlumdu! Bu deli kadının aradığı oğluydu! Ah, rüya görüyor olabilir miyim? Nasıl bir veba, nasıl bir veba bu?”

“Üzgünüm, çok üzgünüm,” dediğini duyuyorum. “Sana o öyküyü, o hikâyeyi sırf zaman geçirmek için anlatmıştım, asla tanımayacağın birisiyle ilgilidir sanıyordum. Ama o senin oğlunmuş meğer! Ne korkunç! Ama gözyaşların da, pişmanlığım da artık faydasız. Seni onun mezarına götürerek kendimi affettireyim.”

“Gözlerim onu görecektir veya şu ana kadar buna inandım. Çok uzaklardan gelip bu İşgal Altındaki Şehir’de dolandım, sokaklarında, nehir kıyılarında, halkının arasında dolandım. Oğlumun bu dünyadan gittiğini öğrenmek içinmiş meğer. Ne zalimce! Ne korkunç!

O evini ölmek için terk etti ve bu şehirde, bu nehrin kıyısında toprağa, toprağa dönüştü. Burada gömülü yatıyor, burada gömülü yatıyor ve üzerini sadece otlar örtüyor...”

Ama insanlar fısıldıyorlar: “Gelin, bu soğuk toprağı son bir kez kazalım, bir anneye oğlunun sağlığındaki halini göstermek için. Delikanlı yaşasaydı sevinci tadacaktı, ama ummak boşunaymış. Sevinci tadacaktı, ama ummak boşunaymış...”

“Evet, boşuna; tıpkı artık yaşamanın benim için, annesi için boşuna olduğu gibi; güzel evladım bir süreliğine annesine bu dünyadaki her şey gibi parıldadı ve sonra bu dünyadaki her şey gibi gitti, bu dünyadaki her şey gibi parıldadı...”

Ve sonra gitti...”

Ve şimdi insanlar fısıldıyorlar: “Goncaların ihtişamında böyle kederler gizlidir, nasıl ay doğduğu ve öldüğü gecelerde geçici bulutların ardında gözden kaybolursa, bu kederli dünyanın gerçeği de burada apaçık görünüyor. Bu kederli dünyanın gerçeği apaçık görünüyor...”

“Ağıtlarının artık ona faydası olmaz,” diyorsun. “Kutsal İsim’e seslenip oğlunun Cennet’te tekrar doğarak mutlu olması için dua et yeter.”

Ve insanlar fısıldıyorlar: “Bakın ay şimdi nasıl yükseliyor ve ay yavaşça ilerlerken nehir esintisi iç geçiriyor, şimdi dualar mutlaka duyulur. O yüzden şimdi buradaki herkes imanlarının şevkiyle, bu ruh haliyle çanlarını tempolu çalsın...”

“Ama ben, kederden perişan olmuş ben, Kutsal İsim’e bile seslenemeyen ben burada yere serilmiş yatıyorum, hüngür hüngür ağlıyorum...”

“Sen de dua etmelisin,” dediğini duyuyorum. “Çünkü ölüyü en çok annesinin duaları mutlu eder. Dua çanını sen de almalısın.”

“Sevgili oğlum için,” diyorum. “Çanı alacağım!”

“Ağıt yakmayı kes,” diyorsun. “Ve çınlayan sesle çağır.”

“Parlak ayın aydınlattığı bu gecede,” diyorum, “Kutsal İsim’e sesleneceğim.”

“Öyleyse birlikte dua edelim,” diyorsun.

Böylece birlikte dua ediyoruz: “Selam sana, Batı’daki Vecd Diyarında Olan! Otuz altı milyon, milyon dünya tek bir haykırışla, tek bir İsim’le inliyor: Amida!”

Ve şimdi insanlar da dua ediyorlar: “Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha!”

İşgal Altındaki Şehir’de, Sumida kıyılarında, rüzgâr ve dalgalar korumuzun sesini yükseltiyor...

“Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha!”

“Ah, isminize layıksanız,” diye sesleniyorum, “Miyako kuşları, isminize layıksanız seslerinizi katın...”

“Selam sana Amida Buddha!” diye haykırıyorlar. “Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha! Selam sana Amida Buddha!”

“Kesin!” diye bağıriyorum. “Kesin şimdi! Dinleyin! Dinleyin şimdi! O ses, şimdi İsim’i söyleyen ses; oğlumun sesiydi! Tümseğin altından geliyordu sanki, mezarının içinden...”

“Ben de duydum,” dediğini duyuyorum. “Seslenmeyi kesin. Herkes sussun. Şimdi İsim’i sadece anne söylesin!”

“Ah, n’olur,” diye yalvarıyorum, “n’olur o sesi tekrar duyayım, bir kerecik daha! Selam sana Amida Buddha...”

Ve şimdi insanlar fısıldıyor: “Bakın, şimdi burada, tümseğin üstünde birisi duruyor, kadının karşısında duruyor...”

“Canım evladım, sen misin?”

“Canım annem, sen misin?”

Ve insanlar fısıldıyor: “Bakın, şimdi kadın nasıl da o kişiye yaklaşıyor, kadın nasıl da o kişiye elini uzatıyor, kadın nasıl da onun omzuna dokunuyor ve o kişi nasıl da geri çekiliyor, tümseğe geri dönüyor...”

“Evladım!”

Ve insanlar fısıldıyor: “Bakın, o kişi nasıl da tekrar tümsekte beliyor ve bakın, kadın nasıl da tekrar o kişiye elini uzatıyor, onun elini tutuyor...”

“Anne!”

Ve insanlar fısıldıyor: “Ama o kişi yine siliniyor ve kayboluyor, anesinin özlediği gözbebeği bir aynada eriyor sanki, yine tümseğe geri dönüyor, geri dönüyor...”

“Evladım!”

Ve insanlar fısıldıyor: “Anımsanan şekille şimdiki illüzyon kaynaşıyor, bir görünüp bir kayboluyor, göğe ışık şeritleri yayılırken ve şafak sökerken delikanlının şekli, delikanlının şekli sonsuza dek ortadan kayboluyor, uyanış rüyayı yarıda keserken...”

“Evladım!”

Ve insanlar fısıldıyor: “Bir zamanlar kayıp görünen bir çocuk şimdi bulundu ama ıssız bir mezarın üstünde sadece yabancı otlar var, bu nehrin çöllерinin, bu şehrin çöllерinin üstünde işaret verircesine donuk donuk sallanıyolar, kederle, geride başka bir şey kalmıyor. Sadece keder var, geride başka bir şey kalmıyor...”

“Bu şehirde, bu İşgal Altındaki Şehir’de,” dediğini duyuyorum. “Bu nehrin, Sumida Nehri’nin yanında, bu şafakta, bu tümseğin önünde, ayak sesleri ve damlayan gözyaşlarını duyuyorum, öyle çok ayak var ki, öyle çok gözyaşı var ki...”

Ayaklarını sürüyorlar, hâlâ ayaklarını sürüyorlar.”

Ve şimdi insanlar fısıldıyor: “Bu mezar tümseği yabancı otlarla kaplı olsa da topraktan yapılmı değil. Bu mezar tümseği maskelerden yapılmı, bir kil maskeler yığını. Bakın, şimdi kadın nasıl da maskeleri topluyor. Bakın, şimdi nasıl da maskeleri peş peşe takıyor...”

“Ben bir anneyim,” diyorum, “ve bir kız kardeşim. Ve bir sevgiliyim. Ve bir eşim. Ve bir kızım...”

Ben bir kız kardeşim ve erkek kardeşimi arıyorum. Bu şehirde benden alınan erkek kardeşimi...

Ben bir eşim ve kocamı arıyorum. Bu şehirde benden alınan erkeğimi...

Ben bir kızım ve babamı arıyorum. Bu şehirde benden alınan babamı...

Depremde ve savaşta bu sokaklarda, bu nehrin kıyılarında yürüdük ve sağ kaldık. Sağ kaldık...

Şimdi diyorsun ki -diyor ki, diyorlar ki, bütün erkekler diyor ki- şehir değişti, dünya değişti. Ama benim şehrim, benim dünyam değişmedi. Ten rengin değişmiş olabilir, belki üniformanın stili değişmiştir. Ama yakaların hâlâ kirli, parmakların hâlâ lekeli.

Savaş sonrasındayız, *après-guerredeyiz** diyorsun -diyor, diyorlar, bütün erkekler diyor- ama hep savaş sonrasındaydık, şimdiden *après-guerredeyiz*.

Doğuştan fethedildim, ömür boyu sömürgeleştirildim, hep, şimdi- den yenildim. Hep, şimdiden işgal edildim...

Senin tarafından işgal edildim...

Benden doğan, ölümümden. Kanın, ölümüm. İçime gel, ölümüm. İsmimi çal, ölümüm. Senden doğan, ölümüm...

Karda. Çamurda. Dalların altında. Mabedin karşısında. *Genkanda*. Bankada. Çin'de bir sokakta. Tokyo'da bir gardıropta. Zehirinle. Kalemle.

Sensin. Sadece sen."

* Savaş sonrası dönem, özellikle de 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki sekiz yıl (ç. n.).

Kara Kapı şimdi kayboldu, üst kattaki bölme kayboldu, okült çember ve tüm mumları şimdi kayboldu, şimdi karanlıktasın...

Mumlar söndü ve medyum gitti,
öykü anlatma oyunu bitti.

Geldin ve geldiler, ayakta durdun ve ayakta durdular, oturdun ve oturdular, soyundun ve soyundular, bu ilacı aldın ve aldılar, zehir olsa da, aldılar, öldün ve öldüler, senin için, sadece senin için, ıstırapla, korkuyla, sessizce...

Beyaz kâğıtta, yüzükoyun yatıyorlar, yüzleri çarpılmış. Siyah mürekkepte, kafaları kazınmış, ağızları dikilmiş, seninler, sadece seninler, kostümleriyle ve maskeleriyle, bütün aktörlerin ve bütün karakterlerin, çünkü sen yazarsın, yaralarısın, vebalarısın, kâğıtla sarmalanmışlar, mürekkeple sarmalanmışlar, kaldırılıyorlar, onlara yaşattığın keder yüzünden donmuş ve taşlaşmışlar, onlara bıraktığın acı yüzünden...

İŞGAL ALTINDAKİ ŞEHİR'DE, bu şehir bir tabut. Bu şehir bir not defteri. Bu şehir bir araf. Bu şehir bir salgın. Bu şehir bir lanet. Bu şehir bir hikâye. Bu şehir bir pazar. Bu şehir bir çöl. Bu şehir bir yara. Bu şehir bir hapisane. Bu şehir bir ayna. Bu şehir bir nehir. Ve bu şehir bir kadın...

“Kederle,” diye fısıldıyor kadın. “Geride başka bir şey kalmıyor. Sadece keder. Geride başka bir şey kalmıyor. Sadece keder...”

Gözyaşlarında ve gerçekte, şimdi üstüne boşanan, bu sağanak yağmur, bu şelale, şimdi üstüne boşanan, seni suda ve tuzda boğan, kadının gözyaşlarında ve gerçeğinde, gözyaşlarında, gerçeğinde...
“Kalmıyor...”

Ve kadın seni bir sandalyeye bağladı, seni bir masaya bağladı, avuçlarına bir kalem sapladı, parmaklarına bağladı, yaşam akıyor, ölüm damlıyor,

ama mürekkebe değil, gözyaşlarına,
gözyaşlarına ve gerçeğe,
sonunda, sonunda,
artık kostümler yok ve artık maskeler yok, artık aktörler yok ve
artık karakterler yok, artık öyküler yok ve artık yalanlar yok,
kitap hep, şimdiden yazıldı,
yazıldı ve bırakıldı,
Duraksama 'da.

Yazarın Notu

Hirasawa Sadamichi, Teikoku Bankası cinayetlerini işlediği, cinayet girişimlerinde bulunduğu ve soygun yaptığı gerekçesiyle 24 Temmuz 1950'de idama mahkûm edildi.

Dernek'in Hirasawa'yı kurtarmaya yönelik azimli çabalarına karşın Hirawasa 10 Mayıs 1987'de Hachiōji Hapishanesi'nde öldüğünde doksan beş yaşındaydı.

Hirasawa'yı aklama çabaları ve başvuruları ölümünden sonra, günümüzde de sürmektedir.

Yeniden yargılanması için 10 Mayıs 1989'da yapılmış olan bir başvuru, bu kitabın yazıldığı sırada Tokyo Yargıtayı'nda hâlâ incelenmektedir.

David Peace, Tokyo, 2008
Sıçan Yılı

Kaynaklar

Bu kitabın kurgusunda Akutagawa Ryūnosuke'nin (1892-1927) İngilizce'ye defalarca çevrilen, son olarak Jay Rubin tarafından *Rashōmon and Seventeen Other Stories* (Penguin Classics, 2006) adlı kitapta yayınlanmış olan *Rashōmon* ve *In a Grove* adlı öykülerinden esinlenilmiştir. Akira Kurosawa'nın 1950 yapımı filmi *Rashōmon* da esin kaynağı oldu, tıpkı editörlüğünü Donald Richie'nin yaptığı ve Rutgers University Press tarafından yayınlanan *Rashōmon* (1987) adlı kitap gibi.

1948 Ocağı'nda Tokyo'daki Teikoku Bankası'nda işlenen cinayetlerden İngilizce'de William Triplett tarafından yazılan *Flowering of the Bamboo*'da (Woodbine House, 1985) ve Mark Schreiber tarafından yazılan *Shocking Crimes of Postwar Japan*'de (Yenbooks, 1996) bahsedilmiştir. Vaka, kurgusal edebiyatta da Romain Slocombe'nin *Averse d'automne*'sinde (Gallimard, 2003) işlenmiştir.

Aşağıdaki kaynaklardan da faydalandı:

731, Aoki Fukiko (Shinchosha, 2005)

731-Butai Saikin-sen Shiryō Shusei CD-ROM, ed: Kondō Shōji (Kashiwa Shobō, 2003)

Akuma no Hōshoku, Morimura Seiichi (Kadokawa Shoten, 1983)

Asahi Shimbun gazetesi, 1947-48 tarihli

Civilization & Monsters, Gerald Figal (Duke University Press, 1999)

Curlew River, Benjamin Britten; William Plomer tarafından operalaştırılmış versiyonu, özellikle de Olivier Py'nin 2005 Ağustosunda Edinburgh'taki Royal Lyceum Tiyatrosu'nda sahnelenen prodüksiyonu

The Diary of a Madman, Nikolay Gogol (1835)

Discourses of the Vanishing, Marilyn Ivy (University of Chicago Press, 1995)

Factories of Death, Sheldon H. Harris (Routledge, 1994)

Japanese Ghosts and Demons: Art of the Supernatural, ed: Stephen Addiss (George Braziller, 1985)

- Keiji Ichidai: Hiratsuka Hachibei no Shōwa Jiken-shi*, Sasaki Yoshinobu (Sankei Shimbunsha; Nisshin-Hōdō Shuppanbu, 1980)
- Materials on the Trial of Former Servicemen of the Japanese Army* (Foreign Languages Publishing House, (Moskova, 1950)
- Nippon no Kuroi Kiri*, Matsumoto Seicho (Bungei Shunju Shinsha, 1960)
- Nippon no Seishin Kantei*, ed: Fukushima Akira, Nakata Osamu, Ogi Sadataka, Uchimura Yushi ve Yoshimasu Shufu (Misuzu Shobo, 1973)
- Nippon Times ve Mainichi gazeteleri*, 1948 tarihli
- A Plague Upon Humanity*, Daniel Barenblatt (HarperCollins, 2005)
- Shōsetsu Teigin Jiken*, Matsumoto Seicho (Bungei Shunju Shinsha, 1959)
- Sumida-gawa*, Motomasa Jūrō (1400-32 civarı), çev: Royall Tyler, *Japanese Nō Dramas*, (Penguin Classics, 1992)
- Teigin Jiken*, Morikawa Tetsurō (Sanichi Shobō, 1980)
- Andrey Tarkovski'nin filmleri ve günlükleri
- Heiner Müller'in piyesleri ve metinleri; özellikle Elio De Capitani'nin 2006'da Milan'daki Teatro dell'Elfo'da sahnelenen *Waterfront Wasteland Medea Material Landscape with Argonauts*'u
- Paul Celan'ın şiirleri ve düzyazıları
- Unit 731*, Peter Williams ve David Wallace (The Free Press, 1989)
- Unit 731 Testimony*, Hal Gold (Yenbooks, 1996)
- A Universal History of Iniquity*, Jorge Luis Borges, çev: Andrew Hurley, *Collected Fictions* (Penguin, 1999)
- Ware, Shisu-tomo Meimoku-sezu: Hirasawa Sadamichi Gokuchu-ki*, ed: Hirasawa Takehiko (Mainichi Shimbunsha, 1988)
- Woyzeck*, Georg Büchner, çev: John Mackendrick, *The Complete Plays*, ed: Michael Patterson (Methuen, 1987)

Teşekkürler

Aşağıdaki kişilere tüm yardımları için teşekkür etmek istiyorum:

Bir kez daha önemli belgeleri sunan ve Japonca'dan çeviren Nagashima Shunichiro'ya; vakayı benimle konuşan ve kendi araştırmalarını cömertçe paylaşan Mark Schreiber'le Romain Slocombe'ye; Stephen Page, Angus Cargill, Anna Pallai, Anne Owen, Sarah Savitt, Tanya Andrews, Trevor Horwood'a ve Londra'daki tüm Faber and Faber çalışanlarına; New York'taki Sonny Mehta, Diana Coglianese, Sarah Robinson ve Zach Wagman'a. Bir kez daha Sawa Junzo, Hamish Macaskill, Peter Thompson'a ve English Agency Japan'nın tüm çalışanlarına. Yine Tokyo'daki Simon Bartz, Steve Finbow, Mike ve Mayu Handford, Kaetsu Kazuko, Cathy Layne, Jeremy Sutton-Hibbert ve Steve Taylor'a. İngiltere'deki ebeveynlerime, Andrew Eaton, Tony Grisoni ve Jon Riley'e. Ayrıca sabrı ve kitaba inandığı için Lee Brackstone'a özellikle teşekkür etmek istiyorum. Son olarak ve en çok, temsilcim William Miller'a teşekkür ederim; o olmasa bu kitabı çoktan yarım bırakırdım.

DAVID PEACE

İşgal Altındaki Şehir*

Türkçesi: Dost Körpe

Roman

İşgal Altındaki Şehir hastalık, kül, barut, yağmur ve ölüm kokuyor... Tekinsiz sokaklar mutsuz ve endişeli, korkmuş ve kabullenmiş, alışmış ve öfkeli insanlarla dolu. Şehir yaralarını sarmaya, hayata tutunmaya çalışıyor, çalıştıkça da yaralanıyor.

David Peace İkinci Dünya Savaşı sonrasında toplumsal yozlaşma ve çürüme kadar hastalıklarla da boğuşan ülkenin kara hikayesini *Tokyo Sene Sıfır*'ın ardından anlatmaya devam ediyor. Salgın hastalıklara karşı devlet tarafından gönderildiğini iddia eden bir doktorun 16 banka çalışanını zehirlemesi etrafında gelişen bu etkileyici hikayenin kurulu zembereği, ülke tarihinin ihanet ve suç ortaklığı ile yarıldığı bir anın içinde, bütün bir toplumun keskin ve canlı bir resmini çiziyor: Hiçbir suç üzeri örtülemeyecek kadar büyük değildir!

İşgal Altındaki Şehir'de, sanrı ve gerçeğin, iyi ve kötünün iç içe geçtiği satırlar düzyazıyı şiirle de bileyerek bıçak gibi kesiyor.

20 TL

ISBN 978-975-570-544-6

*SEL